

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ – ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΒΥΡΩΝ ΤΣΟΡΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ / ΣΑΒΒΑΣ ΜΑΥΡΟΜΟΥΣΤΑΚΟΣ

Η παρούσα διδακτέα ύλη συντάχθηκε από την ΚΕΔ και διδάσκεται ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ σε ΟΛΑ τα σεμινάρια διαιτησίας.

Οι εξετάσεις θα γίνονται σύμφωνα με το εγκεκριμένο ερωτηματολόγιο της ΚΕΔ.

Μετά την ολοκλήρωση κάθε σεμιναρίου ο καθηγητής διαιτησίας υποβάλλει στην ΚΕΔ, το αργότερο σε πέντε ημέρες, έκθεση του σεμιναρίου συμπεριλαμβάνοντας τους πίνακες συμμετοχής, βαθμολόγησης και προτεινόμενης προαγωγής των υποψήφιων διαιτητών που συμμετείχαν.

Η παρουσιαζόμενη Διδακτέα Ύλη για τα Σεμινάρια Διαιτησίας είναι σε πλήρη ισχύ, με την παρατήρηση ότι βρίσκεται στο στάδιο της συνεχούς ενημέρωσης / εμπλουτισμού και με την συνακόλουθη συνέπεια, κάποιων – κύρια - συντακτικών ή λεκτικών λαθών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1	ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	2
2	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ Ε.Σ.Ο.	3
3	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΑΓΩΝΩΝ Ε.Σ.Ο.....	12
4	ΓΕΝΙΚΗ ΟΔΗΓΙΑ Κ.Ε.Δ. 3/2009.....	16
5	ΡΟΛΟΣ – ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΔΙΑΙΤΗΤΩΝ.....	29
6	ΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΚΑΚΙΟΥ της FIDE (LAWS OF CHESS).....	32
7	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΑΓΩΝΩΝ (ΤΟΥΡΝΟΥΑ) ΤΗΣ FIDE.....	51
8	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΡΣΗΣ ΙΣΟΒΑΘΜΙΑΣ FIDE.....	56
9	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΓΩΝΩΝ	60
10	ΤΟ ΕΛΒΕΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΒΑΣΙΣΜΕΝΟ ΣΤΟ ΕΛΟ.....	63
11	ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΤΟΥ ΕΛΒΕΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΟΥ ΒΑΣΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΒΑΘΜΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΛΟ.....	69
12	ΕΛΒΕΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ (ΔΥΝΑΜΙΚΗ – ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ – ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ)...	85
13	ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ ΔΙΑΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ.....	86
14	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΤΙΤΛΟΥΣ ΤΩΝ ΔΙΑΙΤΗΤΩΝ.....	88
15	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΙΤΛΩΝ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ Ε.Σ.Ο.....	92

1 ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η επιτυχία των αθλητικών αγώνων βασίζεται σε μια αλυσίδα παραγόντων, αλληλένδετων μεταξύ τους και η ελάχιστη αδυναμία σε οποιονδήποτε κρίκο είναι δυνατόν να οδηγήσει σε μερική ή πλήρη κατάρρευση όλης της διοργάνωσης.

Κύριοι παράγοντες για την επιτυχία μιας διοργάνωσης είναι:

1. Ο Σχεδιασμός της διοργάνωσης
2. Οι οικονομικές δυνατότητες του διοργανωτή
3. Οι εγκαταστάσεις των αγώνων
4. Τα ξενοδοχεία
5. Οι συνθήκες φιλοξενίας
6. Οι συμμετέχοντες
7. Η Τεχνική κάλυψη

Στην Τεχνική κάλυψη συμπεριλαμβάνεται το αντίστοιχο προσωπικό και τα διατιθέμενα μέσα.

Στο τεχνικό προσωπικό υπάγονται οι διαιτητές και όσοι καλύπτουν την μετάδοση των αγώνων και την έκδοση μπουλετίν.

Αν υποθέσουμε ότι όλοι αυτοί οι παράγοντες υπάρχουν και λειτουργούν τέλεια, αρκεί μια διαιτητική αποτυχία για να δημιουργήσει αρνητική εικόνα για το σύνολο της διοργάνωσης.

Ένα διαιτητικό λάθος μπορεί να έχει σαν συνέπεια από την απώλεια μιας ασήμαντης παρτίδας μέχρι την πλήρη παραμόρφωση της γενικής κατάταξης (κύρια στην ανάδειξη των πρωταθλητών σε ατομικό επίπεδο ή των πρωταθλητριών ομάδων στην κορυφή και των υποβιβασζομένων στην βάση).

Οι συμμετέχοντες με οποιονδήποτε τρόπο (παίκτες, συνοδοί και προπονητές) ίσως μπορούν να συγχωρήσουν ή να παραβλέψουν την αποτυχία σε άλλους τομείς, αλλά δεν θα ανεχθούν την διαμόρφωση αποτελεσμάτων από λανθασμένη εφαρμογή των Κανονισμών.

Τα λάθη που μπορούμε να κάνουμε με την παρέμβασή μας σαν διαιτητές είναι πολλά και σοβαρά, όμως το ίδιο σοβαρά – μερικές φορές πιο καθοριστικά - είναι τα λάθη που κάνουμε από την ΜΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ μας (πχ πτώση σημαίας, αντικανονική κίνηση, αγγιγμένο κομμάτι, κλπ.).

Ο διαιτητής δεν καταξιώνεται μόνο από την γνώση των κανονισμών αλλά και από την ικανότητα να αποφασίζει για όλες τις περιπτώσεις, από την συνεχή παρακολούθηση των παρτίδων και από την αμεροληψία του.

Τα λάθη δεν προέρχονται μόνο από τις αποφάσεις των διαιτητών, αλλά αρκετές φορές από τις απουσίες των διαιτητών είτε είναι στην αίθουσα αγώνων, είτε έξω από την αίθουσα!

Στην Ελλάδα έχουμε παράδοση ανάδειξης πολύ καλών διαιτητών, αλλά ο θεσμός της διαιτησίας χρειάζεται πολύ δρόμο για να φθάσει στο επίπεδο που αξίζει σε μας και στο Σκάκι.

Τα σεμινάρια δεν είναι τίποτε περισσότερο από μια νομική υποχρέωση, δυνατότητα και ευκαιρία για να οργανώσουμε την διαιτησία αναδεικνύοντας και προάγοντας διαιτητές. Σε καμιά περίπτωση όμως η παρακολούθηση σεμιναρίων δεν είναι από μόνη της αρκετή για να καταξιωθούμε σαν διαιτητές. Είναι όμως ένα αποφασιστικό βήμα προς την σωστή κατεύθυνση.

Προσωπικά, δίνω ιδιαίτερη σημασία στην οργάνωση των σεμιναρίων, αρκεί να έχουν δυναμική ταυτότητα και να εξελίσσονται σε εργαλεία περισσότερο ενημέρωσης και ανάλυσης και λιγότερο ανάγνωσης των Κανονισμών. Να γίνουν εργαστήρια μελέτης και διαλόγου.

Με το παρόν τεύχος σηματοδοτούμε σαν Κ.Ε.Δ. και προσωπικά, την δημιουργία ενός Νέου Σκακιστικού Τεχνικού – Ενημερωτικού Εγχειριδίου, προς την κατεύθυνση του οποίου κινούμαστε και ελπίζουμε να φθάσουμε κάποια στιγμή και στο τέρμα αυτό!

Μέχρι την ολοκλήρωση αυτής της προσπάθειας,- άγνωστο πότε κάτι τέτοιο θα επιτευχθεί ! - θα χρειασθούμε τις βοήθειά σας, την συμμετοχή σας με παρατηρήσεις, διορθώσεις, προτάσεις, δικά σας σχετικά άρθρα, κλπ.

Το Τεχνικό Εγχειρίδιο που επιχειρούμε να εκδώσουμε, θα συμπεριλάβει σταδιακά το σύνολο των τεχνικών σκακιστικών θεμάτων, άρθρα, αναλύσεις και συνεχή ενημέρωση για οποιεσδήποτε τροποποιήσεις και νέες αποφάσεις της FIDE, της ECU και της Ε.Σ.Ο.

Καλή Επιτυχία

Βύρων Τσορμπατζόγλου

2 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ Ε.Σ.Ο.

Ο παρών Κανονισμός Διαιτησίας της Ελληνικής Σκακιστικής Ομοσπονδίας (Ε.Σ.Ο.) καταρτίστηκε, κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 44 και 45 του Ν. 2725/1999, όπως αυτά αντικαταστάθηκαν με τα άρθρα 67 και 68 του Ν. 3057/2002, με σκοπό να ρυθμίσει διεξοδικά τα θέματα που αφορούν τη διαιτησία, να κατοχυρώσει τις αρχές της διαφάνειας των διαδικασιών και της ισονομίας μεταξύ των διαγωνιζομένων αθλητικών σωματείων και αθλητών και να διασφαλίσει το ανεπηρέαστο του έργου των οργάνων διαιτησίας και γενικά των διαιτητών.

Άρθρο 1 Αρμοδιότητα της Ελληνικής Σκακιστικής Ομοσπονδίας.

Τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία της διαιτησίας στο άθλημα του σκακιού (ζατρικίου) ανήκουν στην αρμοδιότητα της Ελληνικής Σκακιστικής Ομοσπονδίας.

Η Ε.Σ.Ο. ασκεί τις αρμοδιότητές της στα θέματα διαιτησίας με τα όργανά της που αναφέρονται στον παρόντα Κανονισμό.

Άρθρο 2 Όργανα Διαιτησίας στο σκάκι.

1. Στην Ε.Σ.Ο. λειτουργεί το όργανο διαιτησίας με την ονομασία Κεντρική Επιτροπή Διαιτησίας (Κ.Ε.Δ.), η οποία αποτελείται από πέντε (5) μέλη και η διάρκεια της θητείας της είναι διετής, που μπορεί να ανανεώνεται.

2. Η Κ.Ε.Δ. συγκεντρώνει όλες τις αρμοδιότητες σχετικά με την επιλογή, την αξιολόγηση, τον ορισμό και τον πειθαρχικό έλεγχο των διαιτητών των αγώνων σκακιού. Η Κ.Ε.Δ., επίσης, συνεργάζεται με την Ε.Σ.Ο. και την Ομοσπονδία Διαιτητών για θέματα που αφορούν την ανάπτυξη και τη βελτίωση της διαιτησίας. Ακόμη συνεργάζεται με την Ομοσπονδία Διαιτητών για την προεπιλογή και αξιολόγηση των διαιτητών και τη διοργάνωση κεντρικών και περιφερειακών σεμιναρίων.

3. Η Κ.Ε.Δ. στελεχώνεται από μη εν ενεργεία διεθνείς διαιτητές υψηλού κύρους ή καθηγητές διαιτησίας. Εάν δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν οι πιο πάνω, στελεχώνεται από μη εν ενεργεία διαιτητές της ανώτατης κατηγορίας αγώνων και εάν δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν ούτε οι ως άνω, η Κ.Ε.Δ. στελεχώνεται από εν ενεργεία διεθνείς διαιτητές υψηλού κύρους ή καθηγητές διαιτησίας.

4. Τα μέλη της Κ.Ε.Δ. ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) της Ε.Σ.Ο., με πλειοψηφία των τριών πέμπτων (3/5) του συνόλου των μελών του και μπορούν να παυτούν μόνο με απόφαση των τεσσάρων πέμπτων (4/5) των μελών του Δ.Σ. της Ε.Σ.Ο., για ιδιαίτερα σπουδαίο λόγο. Το Δ.Σ. επίσης της Ε.Σ.Ο. ορίζει από τα μέλη της Κ.Ε.Δ. τον πρόεδρο αυτής. Ο πρόεδρος ορίζει τον αναπληρωτή του, ο οποίος τον αντικαθιστά στα καθήκοντά του, όταν αυτός απουσιάζει ή κωλύεται.

Για τη γραμματειακή υποστήριξη της Κ.Ε.Δ., μπορεί να ορίζεται από το Δ.Σ. της Ε.Σ.Ο. υπάλληλος του διοικητικού της προσωπικού.

5. Στο πλαίσιο των ως άνω αρμοδιοτήτων η Κ.Ε.Δ. ιδίως:

α. Ενισχύει το επιτελικό έργο της Ε.Σ.Ο. σχετικά με τη διαιτησία και κυρίως με τη βελτίωση της αποδοτικότητάς της.

β. Εισηγείται στο Δ.Σ. της Ε.Σ.Ο. και στην Ομοσπονδία Διαιτητών την οργάνωση και λειτουργία σχολών διαιτησίας και την οργάνωση σεμιναρίων στους διαιτητές. Για το σκοπό αυτό, συνεργάζεται με την Ομοσπονδία Διαιτητών, παρέχοντας γενικές κατευθύνσεις και οδηγίες.

γ. Παρακολουθεί το έργο των διαιτητών και προβαίνει στην αξιολόγηση, προαγωγή και επιλογή αυτών, με βάση τα κριτήρια και τις διατάξεις του παρόντος Κανονισμού.

δ. Ορίζει τους διαιτητές στους διάφορους αγώνες που διεξάγονται.

ε. Ασκεί τον πειθαρχικό έλεγχο στους διαιτητές.

στ. Εισηγείται στο Δ.Σ. της Ε.Σ.Ο. για τυχόν τροποποιήσεις στον παρόντα Κανονισμό Διαιτησίας ή σε άλλες διατάξεις που ρυθμίζουν θέματα διαιτησίας.

ζ. Ενημερώνει τους διαιτητές σχετικά με ερμηνευτικές διατάξεις των Κανονισμών της Παγκόσμιας Σκακιστικής Ομοσπονδίας και επιμελείται της μετάφρασης των τροποποιήσεων σ' αυτούς.

η. Εισηγείται στο Δ.Σ. της Ε.Σ.Ο. τον Κανονισμό λειτουργίας της Κ.Ε.Δ. και των λοιπών οργάνων διαιτησίας και τυχόν τροποποιήσεις αυτού.

θ. Τηρεί τις εκθέσεις διαιτησίας που υποβάλλουν οι διαιτητές στους αγώνες που ορίζονται.

ι. Προτείνει τους διαιτητές σε αποστολές στο εξωτερικό για επιμόρφωση ή για αγώνες.

ια. Ασχολείται με κάθε άλλο θέμα σχετικό με διαιτησία που της ανατίθεται από το Δ.Σ. της Ε.Σ.Ο. και που δεν ανήκει στην αρμοδιότητα άλλου οργάνου.

5. Προκειμένου για αγώνες τοπικού ενδιαφέροντος μπορούν να συγκροτούνται, με απόφαση του Δ.Σ. της οικείας αθλητικής ένωσης, τριμελή τοπικά όργανα διαιτησίας, τα οποία συγκεντρώνουν όλες τις αρμοδιότητες σχετικά με τη διαιτησία των πρωταθλημάτων και άλλων αγώνων της δικαιοδοσίας τους. Η θητεία των μελών των τοπικών οργάνων έχει διάρκεια δύο (2) ετών, τα οποία ασκούν τα καθήκοντά τους σε συνεργασία με την Κ.Ε.Δ. και παύονται με απόφαση του Δ.Σ. της οικείας αθλητικής ένωσης κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 4 του άρθρου αυτού. Τα τοπικά όργανα διαιτησίας υπόκεινται στον έλεγχο της Κ.Ε.Δ.

6. Οι αποφάσεις των οργάνων διαιτησίας είναι οριστικές, άμεσα εκτελεστές και δεν χρήζουν επικύρωσης από άλλα όργανα ή επιτροπές της Ε.Σ.Ο. ή της οικείας αθλητικής ένωσης.

7. Με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Σ.Ο. θεσπίζεται κανονισμός λειτουργίας των οργάνων διαιτησίας.

8. Οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 3 του Ν. 2725/1999 ισχύουν ανάλογα για τα μέλη των οργάνων διαιτησίας, τα οποία δεν μπορούν να συμμετέχουν στα όργανα αυτά, εφόσον έχουν κώλυμα από τα προβλεπόμενα στις ως άνω διατάξεις.

Άρθρο 3 Διαιτητές εν ενεργεία και μη εν ενεργεία.

Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κανονισμού, οι διαιτητές σκακιού διακρίνονται σε διαιτητές εν ενεργεία και σε διαιτητές μη εν ενεργεία.

1. Η ιδιότητα του διαιτητή εν ενεργεία αποκτάται με την κτήση του διπλώματος διαιτητή, την έγκριση της εγγραφής του στο μητρώο διαιτητών που τηρείται από την Ομοσπονδία Διαιτητών ή Σύνδεσμο Διαιτητών και με την υποβολή σχετικής δήλωσης ενεργείας προς την Ομοσπονδία Διαιτητών ή Σύνδεσμο Διαιτητών.

Διαιτητής μη εν ενεργεία θεωρείται ο διαιτητής ο οποίος δεν έχει διαιτητεύσει καμία διοργάνωση εσωτερικού ή εξωτερικού επί δύο (2) συνεχόμενες αγωνιστικές περιόδους.

2. Για τη στελέχωση των οργάνων διαιτησίας και την κάλυψη άλλων θέσεων αυτής που προβλέπονται στον παρόντα Κανονισμό, ως επιλέξιμοι διαιτητές μη εν ενεργεία κρίνονται όσοι:

α. Είχαν ευδόκιμη προσφορά υπηρεσιών ως διαιτητές για μια τριετία.

β. Έχουν παρακολουθήσει στις προηγούμενες δύο αγωνιστικές περιόδους πρόγραμμα ειδικού επιμορφωτικού σεμιναρίου που οργανώνεται από την Ομοσπονδία ή τον Σύνδεσμο Διαιτητών, σε συνεργασία με την Κ.Ε.Δ. και την Ε.Σ.Ο. και έχουν τελειώσει με επιτυχία τις προβλεπόμενες στο πρόγραμμα αυτό προφορικές και γραπτές εξετάσεις.

γ. Έχουν συμπληρώσει ένα έτος τουλάχιστον από την οριστική διαγραφή τους από τους πίνακες των εν ενεργεία διαιτητών.

δ. Έχουν υποβάλει σχετική αίτηση στην Ομοσπονδία ή Σύνδεσμο Διαιτητών ή στην Κ.Ε.Δ. ζητώντας να χρησιμοποιηθούν σε συγκεκριμένο όργανο ή θέση διαιτησίας.

Άρθρο 4 Κτήση της ιδιότητας του διαιτητή – Δίπλωμα Διαιτησίας – Σχολές και Σεμινάρια Διαιτησίας.

Την ιδιότητα του διαιτητή λαμβάνουν οι κάτοχοι διπλώματος σχολής διαιτησίας σκακιού, ύστερα από επιτυχή παρακολούθηση αυτής.

1. Σχολές: Για να συμμετάσχει ο ενδιαφερόμενος στη σχολή διαιτησίας πρέπει:

α. Να έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του.

β. Να έχει τουλάχιστον απολυτήριο Λυκείου ή άλλης ισότιμης σχολής της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

γ. Να μη συντρέχουν στο πρόσωπό του τα κωλύματα της παρ. 1 του άρθρου 3 του Ν. 2725/1999, όπως αυτός ισχύει.

Η Ομοσπονδία Διαιτητών οργανώνει και διεξάγει τις σχολές διαιτησίας στην Αθήνα ή σε άλλες πόλεις της Ελλάδας. Για το σκοπό αυτό, συνεργάζεται με την Ε.Σ.Ο., τις αθλητικές ενώσεις αυτής και την Κ.Ε.Δ. Ορίζει τους καθηγητές διαιτησίας που θα διδάσκουν στις σχολές και οι οποίοι θα πρέπει να είναι διεθνείς διαιτητές μεγάλης εμπειρίας, τη διδακτέα ύλη και την εξεταστική επιτροπή.

2. Σεμινάρια: Τα σεμινάρια διαιτησίας είναι δύο ειδών: Τα επιμορφωτικά και τα ενημερωτικά.

α. Τα επιμορφωτικά σεμινάρια διοργανώνονται από την Ομοσπονδία ή Σύνδεσμο Διαιτητών, που ορίζει τους καθηγητές που θα διδάσκουν τη διδακτέα ύλη και την εξεταστική επιτροπή. Συνεργάζεται για τα σεμινάρια αυτά με την Κ.Ε.Δ. και την Ε.Σ.Ο. Τα σεμινάρια αυτά διεξάγονται:

α.α. Στους υποψηφίους να καταταγούν στην Α΄ και Β΄ κατηγορία διαιτητές και

α.β. Στους μη εν ενεργεία υποψηφίους για στελέχωση των επιτροπών διαιτησίας και άλλων θέσεων αυτών.

Όλοι οι πιο πάνω υφίστανται γραπτή και προφορική δοκιμασία, όταν λήξουν τα μαθήματα που διδάσκονται. Στις γραπτές εξετάσεις εξασφαλίζεται η ανωνυμία των εξεταζομένων. Στα επιμορφωτικά σεμινάρια διδάσκονται, εκτός άλλων, υποχρεωτικά και τα εξής: α. Κανονισμός της Παγκόσμιας Σκακιστικής Ομοσπονδίας – Federation Internationale Des Echecs (F.I.D.E.) (και ερμηνεία αυτού), β. Συστήματα αγώνων και γ. Κανονισμοί της Ε.Σ.Ο. Η ύλη που διδάσκεται διανέμεται στους υποψηφίους πριν από την έναρξη των σεμιναρίων.

β. Τα ενημερωτικά σεμινάρια διοργανώνονται από την Ομοσπονδία ή τον Σύνδεσμο Διαιτητών, σε συνεργασία με την Κ.Ε.Δ. και την Ε.Σ.Ο. Στα σεμινάρια αυτά γίνεται υπενθύμιση θεμάτων που διδάσκονται στα επιμορφωτικά και ενημέρωση των διαιτητών για τις τροποποιήσεις που έχουν επέλθει σε άρθρα των Κανονισμών και σε συστήματα αγώνων.

Άρθρο 5 Κατηγορίες διαιτητών.

Οι διαιτητές αξιολογούνται από την Κ.Ε.Δ. και κατατάσσονται κατ' έτος στις πιο κάτω κατηγορίες, σύμφωνα με τα τυπικά τους προσόντα και τις επιδόσεις και ικανότητές τους, κατά τα ειδικότερα καθοριζόμενα σε επόμενες διατάξεις του παρόντος Κανονισμού.

---Διαιτητές Γ΄ κατηγορίας (ΔΓΚ)

---Διαιτητές Β΄ κατηγορίας (ΔΒΚ)

---Διαιτητές Α΄ κατηγορίας (ΔΑΚ)

Επίσης υπάρχει και ιδιαίτερη κατηγορία διαιτητών, οι διεθνείς διαιτητές (ΔΔ-ΙΑ και ΔΔ-FA) αντίστοιχα με τους τίτλους International και F.I.D.E. arbiters.

Η κατάταξη των διαιτητών γίνεται κατ' έτος το μήνα Φεβρουάριο, ύστερα από αξιολόγησή τους από την Κ.Ε.Δ.

Ισχύει η Γενική Οδηγία της ΚΕΔ για τις προαγωγές, προσόντα και αρμοδιότητες των διαιτητών.

5.1. Διαιτητές Γ' κατηγορίας:

Στην κατηγορία των διαιτητών Γ' κατηγορίας κατατάσσονται αρχικά και για μια αγωνιστική περίοδο όσοι αποκτούν δίπλωμα της σχολής διαιτησίας. Από την επόμενη όμως αγωνιστική περίοδο, παραμένουν στην κατηγορία αυτή όσοι:

α. Όσοι είναι άνω των 18 ετών

β. Έχει διαπιστωθεί μια σχετικά καλή τους απόδοση στους αγώνες που διαιτήτευσαν.

γ. Έχουν επιδείξει διαπιστωμένα καλή διαγωγή και συνέπεια στην άσκηση των καθηκόντων τους.

Επίσης στην κατηγορία των διαιτητών Γ' κατηγορίας κατατάσσονται και όσοι διαιτητές υποβιβάζονται από τη Β' κατηγορία διαιτητών.

Οι διαιτητές Γ' κατηγορίας μπορούν να διαιτητεύουν ως κύριοι διαιτητές στους εξής αγώνες: Εσωτερικά πρωταθλήματα συλλόγων, ατομικά τουρνουά συλλόγων χωρίς διεθνή αξιολόγηση, διασυλλογικά πρωταθλήματα ενώσεων και τοπικών επιτροπών και ως βοηθοί διαιτητές πανελλήνια ατομικά και διασυλλογικά πρωταθλήματα, διεθνή ατομικά και διασυλλογικά τουρνουά και πρωταθλήματα.

5.2. Διαιτητές Β' κατηγορίας:

Στη Β' κατηγορία διαιτητών κατατάσσονται:

α. Οι διαιτητές που:

α.1. Έχουν τελειώσει με επιτυχία τη γραπτή και πρακτική δοκιμασία σε σεμινάριο που διεξάγεται για υποψήφιους διαιτητές Β' κατηγορίας, προς διαπίστωση των γνώσεών τους οι οποίες απαιτούνται για την κατηγορία αυτή.

α.2. Έχει διαπιστωθεί η καλή τους απόδοση στους αγώνες που διαιτήτευσαν.

α.3. Έχουν διαπιστωμένα επιδείξει καλή διαγωγή και συνέπεια στην άσκηση των καθηκόντων τους.

β. Οι διαιτητές που:

Ανήκαν στην Α' κατηγορία και υποβιβάστηκαν από την Κ.Ε.Δ. στη Β' κατηγορία.

Οι διαιτητές Β' κατηγορίας μπορούν να διαιτητεύσουν στους εξής αγώνες:

Διασυλλογικά πρωταθλήματα Β' και Γ' εθνικής κατηγορίας, εσωτερικά πρωταθλήματα συλλόγων, ατομικά τουρνουά συλλόγων χωρίς διεθνή αξιολόγηση, διασυλλογικά πρωταθλήματα ενώσεων και τοπικών επιτροπών και ως βοηθοί διαιτητές πανελλήνια ατομικά και διασυλλογικά πρωταθλήματα, διεθνή ατομικά και διασυλλογικά τουρνουά και πρωταθλήματα.

5.3. Διαιτητές Α' κατηγορίας:

α. Στην Α' κατηγορία διαιτητών κατατάσσονται οι διαιτητές που:

α.1. Έχουν τελειώσει με επιτυχία τη γραπτή και πρακτική δοκιμασία σε σεμινάριο που διεξάγεται για υποψήφιους διαιτητές Α' κατηγορίας, προς διαπίστωση των γνώσεών τους που απαιτούνται για την κατηγορία αυτή.

α.2. Έχει διαπιστωθεί η καλή τους απόδοση στους αγώνες που διαιτήτευσαν.

α.3. Έχουν επιδείξει καλή διαγωγή και συνέπεια στην άσκηση των καθηκόντων τους.

Οι διαιτητές Α΄ κατηγορίας μπορούν να διαιτητεύουν ως κύριοι διαιτητές στους εξής αγώνες: Πάσης φύσεως διασυλλογικά τουρνουά και πρωταθλήματα και σε μη διεθνή τουρνουά με διεθνή αξιολόγηση και ως βοηθοί διαιτητές σε πάσης φύσεως σκακιστικούς αγώνες.

5.4. Διεθνείς διαιτητές:

Διεθνείς διαιτητές είναι οι διαιτητές που αποκτούν την ιδιότητα αυτή με απόφαση της F.I.D.E. Οι διεθνείς διαιτητές μπορούν να διαιτητεύουν ως κύριοι διαιτητές (chief arbiters) σε πάσης φύσεως σκακιστικούς αγώνες.

Λόγω του συστήματος αξιολόγησης της F.I.D.E., η Κ.Ε.Δ. υποβάλλει στην Ε.Σ.Ο. πρόταση μόλις ο διαιτητής Α΄ κατηγορίας συμπληρώσει τις προϋποθέσεις για τον τίτλο του διεθνούς διαιτητή, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου.

Η ως άνω πρόταση που υποβάλλει η Κ.Ε.Δ. με τους προτεινόμενους διαιτητές δεν είναι δεσμευτική για το Δ.Σ. της Ε.Σ.Ο.

Ακολουθώντας το Δ.Σ. της Ε.Σ.Ο. προτείνει στη F.I.D.E. τους διαιτητές, για να κρίνει αυτή ποιους θα κάνει διεθνείς.

Άρθρο 6 Άσκηση του έργου των εν ενεργεία και μη εν ενεργεία διαιτητών.

1. Διαιτητής εν ενεργεία δεν μπορεί να ασκήσει το έργο του διαιτητή σε οποιαδήποτε διοργάνωση αγώνων που ανήκει στη δικαιοδοσία της Ε.Σ.Ο., αν δεν είναι εγγεγραμμένος στον οικείο πίνακα ορισμού διαιτητών της Ε.Σ.Ο. ή της οικείας αθλητικής ένωσης (εάν έχει συγκροτηθεί και λειτουργεί σ΄ αυτή τοπική επιτροπή διαιτησίας). Η εγγραφή των διαιτητών εν ενεργεία στους οικείους πίνακες ορισμού διαιτητών γίνεται, ύστερα από επιλογή από την Κ.Ε.Δ. ή από την τοπική επιτροπή διαιτησίας, ανάλογα, των κατάλληλων διαιτητών κατά κατηγορία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 5 του παρόντος Κανονισμού.

2. Διαιτητής μη εν ενεργεία δεν μπορεί να επιλεγεί ως μέλος οργάνου διαιτησίας ή για κάλυψη άλλης θέσης αυτής, αν δεν είναι εγγεγραμμένος στον οικείο πίνακα.

Άρθρο 7 Διαδικασία αξιολόγησης και κατάταξης σε κατηγορίες των εν ενεργεία διαιτητών – Πίνακες.

1. Η Ομοσπονδία ή ο Σύνδεσμος Διαιτητών αποστέλλει το αργότερο μέχρι το τέλος κάθε έτους στην Κ.Ε.Δ. πίνακα όλων των κατηγοριών των εν ενεργεία διαιτητών, μαζί με τα στοιχεία που τους αφορούν (αριθμό αγώνων που διαιτητεύσαν κατά κατηγορία πρωταθλημάτων ή άλλων αγώνων, πειθαρχική κατάσταση κλπ.), καθώς επίσης και έγγραφη αιτιολογημένη πρότασή της προς την Κ.Ε.Δ., για το ποιοι διαιτητές κρίνονται ικανοί για την ανάλογη κατάταξή τους σε κατηγορίες και ένταξή τους στους οικείους πίνακες ορισμού σε αγώνες πρωταθλημάτων και λοιπούς αγώνες.

Στους καταλόγους διαιτητών του πίνακα που παραλαμβάνει η Κ.Ε.Δ. από την Ομοσπονδία ή Σύνδεσμο Διαιτητών μπορεί να προσθέσει και άλλους διαιτητές.

2. Οι υποψήφιοι για αξιολόγηση και ένταξη στους οικείους πίνακες διαιτητές οφείλουν να υποβάλουν:

α. Δήλωση συμμετοχής.

β. Αντίγραφο ποινικού μητρώου και υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986, ότι δεν συντρέχει στο πρόσωπό τους κώλυμα από τα προβλεπόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 3 του Ν. 2725/1999, όπως αυτός ισχύει, και ότι, σε περίπτωση επιγενόμενης εμφάνισης ενός τέτοιου κωλύματος, θα υπάρξει συμπληρωτική δήλωση.

γ. Αποδεικτικό ότι υπέβαλαν, κατά το τελευταίο έτος δήλωση περιουσιακής κατάστασης των ιδίων, των συζύγων τους και των ανήλικων ή προστατευόμενων τέκνων τους στον αρμόδιο Αντεισαγγελέα

του Αρείου Πάγου, κατά τις διατάξεις του Ν. 2429/1996 (ΦΕΚ 155, Α'), καθώς επίσης και στο Ελεγκτικό Συμβούλιο.

3. Ακολούθως η Κ.Ε.Δ. το αργότερο μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου του ίδιους έτους προβαίνει σε αξιολόγηση των ως άνω διαιτητών και επιλέγει, μόνο με βάση το σύνολο των στοιχείων αξιολόγησης του άρθρου 5 του παρόντος, τους διαιτητές που κρίνονται κατάλληλοι για την κατάταξή τους σε κάποια κατηγορία και εγγραφή τους στον πίνακα ορισμού διαιτητών.

4. Όποιος υποψήφιος διαιτητής συμπεριληφθεί σε πίνακες χωρίς να έχει υποβάλει τα δικαιολογητικά των περιπτώσεων β' και γ' της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, διαγράφεται αυτοδικαίως από τους πίνακες. Αν ο υποψήφιος υποβάλει ψευδή δήλωση ή αποσιωπήσει επιγενόμενο κώλυμα της περίπτωσης β' της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, διαγράφεται από τους πίνακες και δεν θα μπορεί εφεξής να συμμετέχει σε όργανα διαιτησίας.

5. Δεν επιτρέπεται να επιλεγεί και να καταταγεί διαιτητής στην ίδια ή σε ανώτερη κατηγορία, εφόσον αυτός κατά την αγωνιστική περίοδο που πέρασε τιμωρήθηκε τελεσίδικα με ποινή πάνω από τρεις (3) μήνες αποκλεισμό από διαιτησία αγώνων.

6. Διαιτητής που δεν είχε συμμετάσχει σε αγώνες επί τρεις συνεχόμενες αγωνιστικές περιόδους και ως εκ τούτου συμπεριλαμβάνεται στους πίνακες των μη εν ενεργεία διαιτητών, επανεντάσσεται στην κατηγορία όπου ανήκε προτού συμπεριληφθεί σε αυτούς αυτοδικαίως με την πρώτη συμμετοχή του σε αγώνα.

Διαιτητής που δεν είχε συμμετάσχει σε αγώνες επί τέσσερις ή περισσότερες συνεχόμενες αγωνιστικές περιόδους και ως εκ τούτου συμπεριλαμβάνεται στους πίνακες των μη εν ενεργεία διαιτητών, επανεντάσσεται στην κατηγορία όπου ανήκε πριν τη συμπερίληψή του σε αυτούς μετά τη συμμετοχή του με επιτυχία σε γραπτή και πρακτική δοκιμασία σε σχετικό σεμινάριο, άλλως στην αμέσως κατώτερη κατηγορία.

8. Στους καταρτιζόμενους πίνακες οι διαιτητές εγγράφονται με αλφαβητική σειρά.

9. Η ισχύς των πινάκων είναι ετήσια. Οι πίνακες κοινοποιούνται στην Ε.Σ.Ο., στις αθλητικές ενώσεις της Ε.Σ.Ο., στην Ομοσπονδία και στους Συνδέσμους Διαιτητών.

10. Διαιτητής που έχει τιμωρηθεί την ίδια αγωνιστική περίοδο με ποινή προσωρινού αποκλεισμού δύο φορές τουλάχιστον και η συνολική ποινή υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες τίθεται αυτοδικαίως εκτός πινάκων ορισμού διαιτητών για την αγωνιστική περίοδο που διανύεται.

11. Επανεγγραφή διαιτητή που διαγράφηκε.

Διαιτητής που διαγράφηκε από τον πίνακα ορισμού διαιτητών ορισμένης κατηγορίας στην οποία είχε καταταγεί, λόγω πειθαρχικού παραπτώματος, δεν μπορεί να κριθεί εκ νέου για την εγγραφή του στον εν λόγω πίνακα, πριν από την παρέλευση διετίας από τη διαγραφή.

Άρθρο 8 Ορισμός διαιτητών.

1. Η Κ.Ε.Δ. ορίζει τους διαιτητές των εκάστοτε αγώνων πρωταθλημάτων και λοιπών διοργανώσεων σε ειδικές προς τούτο συγκαλούμενες συνεδριάσεις, με επιλογή διαιτητών από τους αντίστοιχους πίνακες.

2. Η Κ.Ε.Δ., ανάλογα με την κρισιμότητα των αγώνων, μπορεί να χρησιμοποιεί διαιτητές ανώτερης κατηγορίας σε αγώνες που συμμετέχουν διαιτητές κατώτερων κατηγοριών.

Άρθρο 9 Αποζημιώσεις διαιτητών.

1. Οι διαιτητές δικαιούνται αποζημίωσης για κάθε αγώνα στον οποίο ασκούν καθήκοντα διαιτητή, καθώς επίσης, σε περίπτωση διαιτησίας σε αγώνα εκτός της έδρας τους, και εξόδων κίνησης, διαμονής και διατροφής.

2. Το ύψος των ποσών των αποζημιώσεων και των εξόδων κίνησης, διαμονής και διατροφής των διαιτητών, καθώς και ο τρόπος καταβολής τους, καθορίζονται από το Δ.Σ. της Ε.Σ.Ο., ύστερα από γνώμη

της Κ.Ε.Δ. και της Ομοσπονδίας ή Συνδέσμου Διαιτητών, πριν από την έναρξη κάθε αγωνιστικής περιόδου.

Άρθρο 10 Εξαιρέσεις διαιτητών – κωλύματα.

1. Διαιτητές έχουν το δικαίωμα, ύστερα από την επιλογή τους και πριν από την έναρξη της αγωνιστικής περιόδου, να δηλώνουν εγγράφως στην Κ.Ε.Δ. ότι δεν επιθυμούν να διευθύνουν τους αγώνες κάποιου σωματείου ή μέχρι δύο αθλητών, οπότε δεν συμπεριλαμβάνονται στους αντίστοιχους ορισμούς.

2. Εάν κατά τη διάρκεια της αγωνιστικής περιόδου διαιτητής ζητήσει εγγράφως από την Κ.Ε.Δ. εξαίρεση κάποιου σωματείου ή αθλητή, το αίτημά του μπορεί να εγκριθεί εφόσον διαπιστωθεί ότι συντρέχει σπουδαίος και σοβαρός λόγος.

Άρθρο 11 Τα καθήκοντα των διαιτητών.

1. Στα καθήκοντα του διαιτητή συμπεριλαμβάνονται:

α. Άφιξη στον αγωνιστικό χώρο 20-30 λεπτά πριν την έναρξη των αγώνων και προπαρασκευή των σχετικών με τη διαιτησία.

β. Παραμονή στον αγωνιστικό χώρο μέχρι τη λήξη των αγώνων.

γ. Ενημέρωση των φύλλων αγώνων.

δ. Επίλυση των ζητημάτων που τυχόν δημιουργούνται κατά τη διάρκεια των αγώνων, σύμφωνα με τις διατάξεις των Κανονισμών της F.I.D.E. και της Ε.Σ.Ο. καθώς και των όρων της προκήρυξης των αγώνων.

ε. Τήρηση των αποφάσεων του Δ.Σ. της Ε.Σ.Ο. και της προκήρυξης των αγώνων.

στ. Κλήρωση ή ορισμό ζευγών, αν απαιτείται.

ζ. Φύλαξη των φακέλων διακοπών, αν απαιτείται.

η. Υποβολή μετά τη λήξη των αγώνων (και το αργότερο μέσα σε 48 ώρες) έκθεσης και επικυρωμένου αναλυτικού πίνακα αποτελεσμάτων, που να περιέχει το ονοματεπώνυμο, τον αριθμό μητρώου, τον τίτλο και το βαθμό αξιολόγησης του σκακιστή, το σωματείο του, τα αποτελέσματα όλων των παιγμένων παρτίδων (με ιδιαίτερη μνεία για τα αποτελέσματα χωρίς αγώνα), καθώς και ό,τι άλλο στοιχείο μπορεί να ζητεί η προκήρυξη των αγώνων.

2. Σε περίπτωση ορισμού κύριου διαιτητή (chief arbiter), τα καθήκοντα του διαιτητή, όπως αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο του άρθρου αυτού, αναφέρονται στον κύριο διαιτητή. Πλέον αυτών, ο κύριος διαιτητής έχει τη γενική εποπτεία των αγώνων και ορίζει τα καθήκοντα των λοιπών διαιτητών.

3. Κύριος διαιτητής αγώνων (chief arbiter) σε πανελλήνια ατομικά και διασυλλογικά πρωταθλήματα και διεθνή τουρνουά, ορίζεται μόνο διεθνής διαιτητής από τον ετήσιο κατάλογο ενεργών διεθνών διαιτητών που καταρτίζεται την 1/1 κάθε χρόνου από την Κ.Ε.Δ. Σε περίπτωση δηλωμένης αδυναμίας όλων των διεθνών διαιτητών του παραπάνω καταλόγου, ορίζεται έμπειρος διαιτητής Α' κατηγορίας.

Άρθρο 12 Πειθαρχικός έλεγχος διαιτητών.

1. Ο διαιτητής, κατά την άσκηση των καθηκόντων του, οφείλει να τηρεί τους οικείους Κανονισμούς της F.I.D.E. και της Ε.Σ.Ο., τις προκηρύξεις αγώνων, τις εγκυκλίους, οδηγίες και αποφάσεις των επιτροπών διαιτησίας και των λοιπών οργάνων της εκάστοτε διοργανώτριας αρχής, τις διατάξεις του παρόντος Κανονισμού, καθώς επίσης και τις αρχές της καλής πίστης, της αθλητικής δεοντολογίας και χρηστότητας, του αθλητικού πνεύματος, του έντιμου συναγωνισμού και της ηθικής. Επίσης ο διαιτητής οφείλει να επιδεικνύει εν γένει άσπογη αθλητική και κοινωνική διαγωγή και ήθος.

2. Ο διαιτητής που ενεργεί κατά παράβαση των ανωτέρω υποπίπτει σε πειθαρχικό παράπτωμα που τιμωρείται, ανάλογα με τη βαρύτητα αυτού και τις περιστάσεις κατά τις οποίες αυτό τελέστηκε, με τις ποινές της έγγραφης επίπληξης, του προσωρινού αποκλεισμού από διευθύνσεις αγώνων και της

διαγραφής από τους πίνακες όλων των κατηγοριών. Η πειθαρχική δίωξη διαιτητή γίνεται ύστερα από έγγραφη αναφορά αρμοδίου οργάνου.

3. Ειδικότερα μεταξύ των πειθαρχικών παραπτώματων του διαιτητή περιλαμβάνονται ιδίως τα εξής, για την τέλεση των οποίων επιβάλλονται οι πιο κάτω ποινές, που αναφέρονται μέσα σε παρένθεση:

α. Η πλημμελής άσκηση των καθηκόντων του (ποινή έγγραφης επίπληξης ή αποκλεισμού μέχρι 6 μηνών).

β. Η αδικαιολόγητη άρνηση συμμετοχής του σε αγώνα για τον οποίο είχε οριστεί (ποινή αποκλεισμού 2 μηνών).

γ. Η μη προσέλευσή του σε αγώνα ή η προσέλευσή του μετά την έναρξη του αγώνα στον οποίο είχε οριστεί ή αποχώρησή του πριν από τη λήξη του αγώνα, αδικαιολόγητα (ποινή αποκλεισμού 1-3 μηνών).

δ. Η συμμετοχή του σε αγώνα, χωρίς την έγκριση του αρμόδιου οργάνου (ποινή αποκλεισμού 2-4 μηνών).

ε. Η παράβαση (κακή εφαρμογή) των τεχνικών κανονισμών του σκακιού (ποινή αποκλεισμού μέχρι 6 μηνών).

ζ. Η παραποίηση του φύλλου αγώνα, της έκθεσης ή του επικυρωμένου πίνακα αποτελεσμάτων (ποινή αποκλεισμού 12 έως 18 μηνών).

η. Η μη συμμόρφωσή του στις διατάξεις των προκηρύξεων αγώνων, του παρόντος Κανονισμού, στις οδηγίες, εγκυκλίους και αποφάσεις των οργάνων διαιτησίας και της Ε.Σ.Ο. (ποινή έγγραφης επίπληξης ή αποκλεισμού μέχρι 6 μηνών).

θ. Η λόγω ή έργω υβριστική, απρεπής, ανάρμοστη συμπεριφορά του προς τα μέλη των πάσης φύσεως οργάνων διοίκησης του σκακιού και της διαιτησίας, προς τους αθλητές, προπονητές, άλλα πρόσωπα που συμμετέχουν στους αγώνες και στους φιλάθλους (ποινή αποκλεισμού 3-12 μηνών). Επίσης η βάνουση συμπεριφορά του προς τα ως άνω πρόσωπα (ποινή αποκλεισμού 1 1/2-2 έτη ή διαγραφή).

ι. Η καθ' οιονδήποτε τρόπο πολιτική ενεργοποίησή του, στο πλαίσιο των διαιτητικών καθηκόντων του (ποινή αποκλεισμού 3-12 μηνών).

ια. Η δωροδοκία του, καθώς και η άμεση ή έμμεση αποδοχή ωφελημάτων ή προνομίων οιασδήποτε φύσης, που σχετίζεται με την άσκηση της διαιτητικής του δραστηριότητας (ποινή αποκλεισμού 1-2 ετών ή διαγραφή).

ιβ. Η προφορική ή έγγραφη διατύπωση δυσμενών κρίσεων κατά των μελών των πάσης φύσεως οργάνων διοίκησης του σκακιού και της διαιτησίας, καθώς και κατά συναδέλφων του (ποινή έγγραφης επίπληξης έως αποκλεισμού 9 μηνών).

ιγ. Κάθε ενέργεια της αθλητικής ή κοινωνικής ζωής του που προκαλεί μείωση του κύρους αυτού ως διαιτητή ή συνιστά δυσφήμιση του αθλήματος του σκακιού (ποινή αποκλεισμού μέχρι 2 ετών ή διαγραφή).

4. Υποτροπή. Σε περίπτωση τέλεσης νέου πειθαρχικού παραπτώματος από τον ίδιο διαιτητή κατά την ίδια αγωνιστική περίοδο (παράβαση καθ' υποτροπήν), η προβλεπόμενη για το νέο πειθαρχικό παράπτωμα ποινή αυξάνεται στο διπλάσιο.

5. Συγχώνευση ποινών. Εάν ο διαιτητής υπέπεσε σε περισσότερα από ένα πειθαρχικά παραπτώματα, για τον καθορισμό της συνολικής ποινής του που θα του επιβληθεί, προστίθεται στη μεγαλύτερη ποινή το μισό της προβλεπόμενης ποινής για το άλλο ή για τα άλλα παραπτώματα που τέλεσε.

6. Πρωτοβάθμιο πειθαρχικό όργανο για τον πειθαρχικό έλεγχο των διαιτητών είναι η Κ.Ε.Δ. και δευτεροβάθμιο το Ανώτατο Συμβούλιο Επίλυσης Αθλητικών Διαφορών (Α.Σ.Ε.Α.Δ.).

7. Την πειθαρχική δίωξη στους διαιτητές που υπέπεσαν σε παράπτωμα ασκούν η Κ.Ε.Δ., το Δ.Σ. της Ε.Σ.Ο., το Δ.Σ. της οικείας αθλητικής ένωσης και η τυχόν τοπική επιτροπή διαιτησίας.

8. Όταν ασκηθεί πειθαρχική δίωξη, ο παραπεμπόμενος διαιτητής τίθεται σε διαθεσιμότητα, μέχρι την έκδοση της απόφασης από την Κ.Ε.Δ. Το χρονικό διάστημα της διαθεσιμότητας δεν μπορεί να υπερβεί τις είκοσι (20) ημέρες. Αν του επιβληθεί ποινή προσωρινού αποκλεισμού από διαιτησία σε αγώνες, ο χρόνος έκτισης της ποινής αρχίζει από την ημερομηνία που τέθηκε σε διαθεσιμότητα ο διαιτητής.

9. Η απόφαση της Κ.Ε.Δ. εκδίδεται, ύστερα από κλήση του διαιτητή σε απολογία. Η κλήση σε απολογία επιδίδεται στον διαιτητή τουλάχιστον τρεις (3) ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της Κ.Ε.Δ. και καθορίζει σαφώς το αποδιδόμενο πειθαρχικό παράπτωμα. Στην κλήση, επίσης, πρέπει να αναφέρεται ο τόπος, ο χώρος, η ημερομηνία και η ώρα συνεδρίασης της Κ.Ε.Δ. που θα επιληφθεί του παραπτώματος. Η απολογία μπορεί να είναι προφορική ή έγγραφη. Πριν από την απολογία του, ο διαιτητής έχει δικαίωμα να λάβει γνώση των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσής του.

10. Η πειθαρχική ποινή εκδίδεται από την Κ.Ε.Δ. το αργότερο μέσα σε οχτώ (8) ημέρες από τη συνεδρίαση αυτής και κοινοποιείται στον διαιτητή, στην Ε.Σ.Ο. και στον Σύνδεσμο Διαιτητών στον οποίο ανήκει αυτός. Επίσης κοινοποιείται στην οικεία αθλητική ένωση και στην τυχόν τοπική επιτροπή διαιτησίας, αν η απόφαση αφορά διαιτητή που συμμετέχει σε αγώνες της ένωσης.

11. Κατά της απόφασης της Κ.Ε.Δ. που επιβάλλει ποινή επιτρέπεται άσκηση προσφυγής στο Α.Σ.Ε.Α.Δ., κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 126 του Ν. 2725/1999, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 46 του Ν. 3057/2002. Η άσκηση της προσφυγής στο Α.Σ.Ε.Α.Δ. δεν αναστέλλει την εκτέλεση της προσβαλλόμενης απόφασης της Κ.Ε.Δ.

Άρθρο 13

1. Στα πλαίσια της Κ.Ε.Δ. συγκροτείται επιτροπή εκδίκασης ενστάσεων. Αποτελείται από τρία τακτικά και δύο αναπληρωματικά μέλη. Τα μέλη της είναι διεθνείς διαιτητές μεγάλης εμπειρίας και ορίζονται από την Κ.Ε.Δ. Η θητεία της συμπίπτει με τη θητεία της Κ.Ε.Δ.

2. Ενστάσεις κατά αποφάσεων διαιτητών εκδικάζονται από την επιτροπή ενστάσεων της συγκεκριμένης διοργάνωσης που έχει οριστεί πριν από την έναρξη των αγώνων από τη διοργανώτρια αρχή και, σε τυχόν δεύτερο βαθμό, από την επιτροπή εκδίκασης ενστάσεων της Κ.Ε.Δ. Οι αποφάσεις της επιτροπής εκδίκασης ενστάσεων της Κ.Ε.Δ. είναι τελεσίδικες. Η επιτροπή εκδίκασης ενστάσεων της Κ.Ε.Δ. εκδικάζει και ενστάσεις κατά αποφάσεων διαιτητών σε διοργανώσεις στις οποίες δεν έχει οριστεί επιτροπή ενστάσεων.

Άρθρο 14

Οι διατάξεις των άρθρων του παρόντος Κανονισμού εφαρμόζονται ανάλογα και στους διαιτητές μη εν ενεργεία.

Μεταβατική διάταξη:

Δεδομένου ότι δεν υφίσταται Ομοσπονδία ή Σύνδεσμος Διαιτητών στο άθλημα του σκακιού, οι αρμοδιότητες αυτών που προβλέπονται στον παρόντα Κανονισμό και στον Ν. 2725/1999, όπως αυτός τροποποιήθηκε από τον Ν. 3057/2002, ασκούνται από την Ε.Σ.Ο. μέχρι τη σύσταση και λειτουργία Ομοσπονδίας ή Συνδέσμου Διαιτητών.

Ο Κανονισμός αυτός ψηφίστηκε ομόφωνα από τα σωματεία-μέλη της Ελληνικής Σκακιστικής Ομοσπονδίας στη Γενική Συνέλευση αυτής που έγινε στην Αθήνα στις 20 Μαρτίου 2004 και θα ισχύσει μόλις εγκριθεί από τον Υφυπουργό Πολιτισμού αρμόδιο σε θέματα αθλητισμού.

3 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΑΓΩΝΩΝ Ε.Σ.Ο.

1.1 Ο Κανονισμός Αγώνων ρυθμίζει τη διεξαγωγή των αγώνων ατομικών ή διασυλλογικών πρωταθλημάτων και κυπέλλων Ελλάδας διαφόρων κατηγοριών που διοργανώνει η ΕΣΟ ή, ύστερα από εξουσιοδότηση ή έγκρισή της, τα Σωματεία της δύναμής της ή άλλοι φορείς. Ο Κανονισμός Αγώνων δίνει επίσης κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τη διεξαγωγή όλων γενικά των αγωνιστικών σκακιστικών εκδηλώσεων στην Ελλάδα.

1.2 Στους αγώνες έχουν δικαίωμα συμμετοχής Έλληνες σκακιστές και σκακίστριες, ομογενείς καθώς και αλλοδαποί που είναι αθλούμενα μέλη Σωματείων της δύναμης της ΕΣΟ και που συμπληρώνουν τις προϋποθέσεις που ορίζουν η Νομοθεσία, το Καταστατικό και οι Κανονισμοί της ΕΣΟ, όπως και η προκήρυξη των συγκεκριμένων αγώνων. Σε διεθνείς διοργανώσεις έχουν δικαίωμα συμμετοχής και αλλοδαποί σκακιστές σύμφωνα με την προκήρυξη των αγώνων και τις διατάξεις ή τους κανονισμούς της FIDE.

1.3 Όπου σε διατάξεις του παρόντος Κανονισμού δεν αναφέρεται ρητά το αντίθετο, με τη λέξη σκακιστής νοείται και σκακίστρια.

1.4 Όταν από τις διατάξεις των Κανονισμών ή της προκήρυξης αναφέρεται σαν προϋπόθεση συμμετοχής σε αγώνες η κατοχή ενός ορισμένου βαθμού αξιολόγησης, ο βαθμός αυτός πρέπει να μην είναι προσωρινός εκτός αν ρητά προβλέπεται διαφορετικά στο σχετικό κεφάλαιο στο ειδικό μέρος. Οι βαθμοί αξιολόγησης προέρχονται πάντα από τον πιο πρόσφατο εθνικό πίνακα αξιολόγησης, εκτός από περιπτώσεις που αναφέρονται συγκεκριμένα στο ειδικό μέρος του παρόντος Κανονισμού.

1.5 Αν σκακιστής αποκτήσει δικαίωμα συμμετοχής σε κάποια διοργάνωση ύστερα από συγκέντρωση των αναγκαίων προϋποθέσεων σε προκριματική διοργάνωση και δεν δηλώσει συμμετοχή στην διοργάνωση αυτή, αναπληρώνεται από σκακιστή που συμμετείχε στην προκριματική διοργάνωση αλλά δεν συγκέντρωσε τις προϋποθέσεις για πρόκριση όπως προβλέπεται στο σχετικό κεφάλαιο του ειδικού μέρους ή αν δεν προβλέπεται σχετικά και απαιτείται η αναπλήρωση εφόσον:

α. Όσοι έχουν δικαίωμα συμμετοχής δεν υποβάλλουν εμπρόθεσμα δήλωση συμμετοχής.

β. Ο αναπληρωματικός είχε συγκεντρώσει στην προκριματική διοργάνωση το 50% της δυνατής βαθμολογίας. Οι αναπληρωματικοί προσκαλούνται κατά τη σειρά τερματισμού τους στην προκριματική διοργάνωση από την οποία προκρίθηκε ο σκακιστής που αναπληρώνεται.

1.6 Για κάθε διοργάνωση, ο οργανωτής εκδίδει έγκαιρα προκήρυξη όπου πρέπει να αναφέρονται οι απαραίτητες λεπτομέρειες για τη διεξαγωγή αγώνων που δεν προβλέπονται από τους Κανονισμούς.

1.7 Για αγώνες πρωταθλήματος Ελλάδας, ατομικούς ή διασυλλογικούς, η προκήρυξη εκδίδεται από την ΕΣΟ ή τον διοργανωτή, εφόσον είναι δυνατό, ένα τουλάχιστον μήνα πριν από την ημερομηνία έναρξης των αγώνων.

1.7.α Προκειμένου για διασυλλογικούς αγώνες, η προκήρυξη κοινοποιείται και στα Σωματεία που έχουν δικαίωμα συμμετοχής. Η προκήρυξη είναι μία και ενιαία και αφορά κάθε φάση του πρωταθλήματος.

1.7.β Οι προκηρύξεις των προκριματικών φάσεων που εκδίδονται από Ενώσεις και Τοπικές Επιτροπές πρέπει να είναι κατ' αρχήν εναρμονισμένες με τις αντίστοιχες των τελικών φάσεων των πρωταθλημάτων της ΕΣΟ ως προς το δικαίωμα συμμετοχής, χρόνου σκέψης και προκρίσεων. Οι προκηρύξεις αυτές κοινοποιούνται στην ΕΣΟ που αποφασίζει για την εγκυρότητά τους. Η Ομοσπονδία διατηρεί το δικαίωμα να εγκρίνει προκηρύξεις που δεν είναι εναρμονισμένες με τα παραπάνω για αντικειμενικούς λόγους.

1.8 Οι δηλώσεις συμμετοχής (εκτός των αναπληρωματικών) υποβάλλονται όπως προβλέπει η προκήρυξη. Ως ημερομηνία υποβολής δηλώσεως συμμετοχής νοείται η ημερομηνία της κατάθεσής της στη γραμματεία της ΕΣΟ, το ταχυδρομικό γραφείο, το τηλεγραφείο ή το φαξ.

1.9 Ανάκληση δήλωσης συμμετοχής επιτρέπεται να γίνει αν και όπως προβλέπει η προκήρυξη και με την προσκόμιση των απαραίτητων δικαιολογητικών.

1.10 Η σύνταξη του οριστικού πίνακα των συμμετεχόντων (ύστερα και από πιθανή δήλωση συμμετοχής των αναπληρωματικών) συμπληρώνεται το αργότερο δύο εργάσιμες ημέρες πριν από την έναρξή τους.

1.11 Με την οριστικοποίηση της σύνθεσης των αγωνιζομένων διεξάγεται κλήρωση για τον καθορισμό της σειράς των συμμετεχόντων, αν απαιτείται..

1.12 Μετά την οριστικοποίηση της σύνθεσης των αγώνων, κάθε αποχώρηση θεωρείται ότι έγινε κατά τη διάρκεια των αγώνων και όποιος αποχωρεί κρίνεται με βάση το άρθρο 1.31 του παρόντος και τον Πειθαρχικό Κανονισμό της ΕΣΟ.

1.13 Οι αγώνες διεξάγονται με το σύστημα που προβλέπεται στο σχετικό κεφάλαιο του ειδικού μέρους ή, αν δεν προβλέπεται εκεί, στην προκήρυξη των αγώνων.

1.14 Για κάθε είδους αγώνες που γίνονται στην Ελλάδα, μπορούν να χρησιμοποιηθούν όλα τα αναγνωρισμένα από τη FIDE συστήματα αγώνων καθώς και άλλα ειδικά συστήματα που ενδεχόμενα θα κρίνουν κατάλληλα οι διοργανωτές. Σε όλα τα πρωταθλήματα της ΕΣΟ και σε όλα τα διεθνή τουρνουά οι κληρώσεις γίνονται υποχρεωτικά με Η/Υ με πρόγραμμα εγκεκριμένο από την ΕΣΟ.

1.15 Σε περίπτωση ισοβαθμίας σε αγώνες που γίνονται με το σύστημα πουλ ή με το ελβετικό ή με άλλο σύστημα και εφόσον δεν προβλέπεται στο σχετικό κεφάλαιο του ειδικού μέρους, η άρση προβλέπεται από την προκήρυξη με βάση την αρχή: «Στην έναρξη των αγώνων, κάθε ένας που συμμετέχει πρέπει να ξέρει και να μπορεί να ελέγχει χειροπιαστά τον τρόπο της κατάταξής του σε ισοβαθμία». Αν παρά την εφαρμογή όλων των κριτηρίων που προβλέφθηκαν παραμένει η ισοβαθμία, οι ισόβαθμοι ανακηρύσσονται ισόπαλοι στην ανώτερη από τις θέσεις όπου έγινε η ισοβαθμία.

1.16 Σε περίπτωση ισοβαθμίας σε ατομικούς αγώνες που γίνονται με το κυκλικό σύστημα (πουλ), η τελική κατάταξη καθορίζεται με την κατά σειρά εφαρμογή των κριτηρίων της FIDE ή όπως αυτά ορίζονται από την προκήρυξη των αγώνων.

1.17 Σε περίπτωση ισοβαθμίας σε ατομικούς αγώνες που γίνονται με το ελβετικό σύστημα, η τελική κατάταξη καθορίζεται με την κατά σειρά εφαρμογή των κριτηρίων της FIDE ή όπως αυτά ορίζονται από την προκήρυξη των αγώνων.

1.18 Για την εφαρμογή κριτηρίων Sonneborn-Berger ή Buchholz οι νίκες χωρίς αγώνα ή το BYE σε ελβετικό σύστημα «θεωρούνται» σαν ισοπαλίες. Παίκτης που αποχώρησε υπολογίζεται με τη βαθμολογία του κατά τη στιγμή της αποχώρησής του.

1.19 Στις προκριματικές φάσεις των διασυλλογικών και ατομικών πρωταθλημάτων που διοργανώνουν οι Ενώσεις και Τοπικές Επιτροπές, συμμετέχουν Σωματεία ή σκακιστές που ανήκουν στη δύναμή τους, εκτός εάν ο Κανονισμός ορίζει διαφορετικά. Αιτήματα για συμμετοχή Σωματείου ή σκακιστή (λόγω χιλιομετρικής απόστασης) σε προκριματικές φάσεις διαφορετικής Ένωσης ή Τοπικής Επιτροπής από αυτή που ανήκει, εξετάζονται από το ΔΣ της ΕΣΟ. Σε περίπτωση ευνοϊκής αντιμετώπισης του αιτήματος, η απόφαση ισχύει για όλο το αγωνιστικό πρόγραμμα της ΕΣΟ, το τρέχον έτος.

1.20 Όταν κατά την εφαρμογή των Κανονισμών της ΕΣΟ εμφανίζεται δεκαδικός αριθμός, στρογγυλοποιείται ως εξής:

α. Προκειμένου για αριθμό βαθμών, το πλεόνασμα μέχρι και 0,09 του βαθμού παραλείπεται, το πλεόνασμα από 0,10 μέχρι και 0,59 του βαθμού στρογγυλοποιείται σε μισό βαθμό και το πλεόνασμα από 0,60 του βαθμού και πάνω στρογγυλοποιείται σε ολόκληρο βαθμό.

β. Προκειμένου για αριθμό σκακιστών, το δεκαδικό πλεόνασμα στρογγυλοποιείται σε μονάδα.

γ. Προκειμένου για μέσο όρο βαθμών αξιολόγησης, το πλεόνασμα μέχρι 0,50 του βαθμού αξιολόγησης παραλείπεται ενώ το πλεόνασμα από 0,51 του βαθμού αξιολόγησης και άνω στρογγυλοποιείται σε ολόκληρο βαθμό.

1.21 Σε σημαντικές διοργανώσεις το ΔΣ μπορεί να αναθέτει σε μέλος του ή σε μέλος επιτροπής του ή ακόμα σε πρόσωπο με εγνωσμένη σκακιστική εμπειρία, κύρος και, εάν είναι δυνατό, τεχνικές-διοικητικές γνώσεις, τη διεύθυνση των αγώνων. Ο διευθυντής αναφέρει στον διοργανωτή, συνεργάζεται με τον

δαιτητή και επιλύει όλα τα προβλήματα οργανωτικής φύσης που τυχόν προκύπτουν από τη στιγμή που ανατίθεται η διεύθυνση μέχρι και τη λήξη των αγώνων. Η αποζημίωση του διευθυντή είναι ίση με την αποζημίωση διεθνούς δαιτητή για τη συγκεκριμένη διοργάνωση. Ο διευθυντής υποβάλλει στη διοργανώτρια αρχή έκθεση (οικονομική, αγωνιστική κλπ.) μετά τη λήξη της διοργάνωσης και το αργότερο μέσα σε τρεις εργάσιμες ημέρες.

1.21.α Η εποπτεία των αγώνων σε όλα τα ατομικά και διασυλλογικά πρωταθλήματα της ΕΣΟ καθώς και σε όλες τις σημαντικές διοργανώσεις, ανατίθεται στον διευθυντή αγώνων. Το έργο του είναι κυρίως οργανωτικό (έχει την ευθύνη του υλικού, των συνθηκών του αγωνιστικού χώρου, την αντιμετώπιση και επίλυση θεμάτων σχετικά με τη φιλοξενία των σκακιστών, τις μετακινήσεις τους κλπ.). Σε καμία περίπτωση δεν έχει αρμοδιότητα και δικαίωμα παρέμβασης σε θέματα που αφορούν στην εφαρμογή των κανόνων του σκακιού ή σε θέματα δαιτησίας.

1.21.β Ο κύριος δαιτητής για τις τελικές φάσεις ορίζεται από την Κεντρική Επιτροπή Δαιτησίας και πρέπει να είναι διεθνής δαιτητής αναγνωρισμένου κύρους, εμπειρίας και γνώσεων ή Α' κατηγορίας αναλόγων προσόντων (εφόσον δεν είναι διαθέσιμος διεθνής δαιτητής). Ο κύριος δαιτητής έχει την τεχνική εποπτεία και την ευθύνη για την ομαλή διεξαγωγή των αγώνων. Μετά τη λήξη των αγώνων και το αργότερο σε τρεις εργάσιμες ημέρες υποβάλλει στην ΚΕΔ και στην ΕΣΟ πλήρη έκθεση για τη διοργάνωση των αγώνων.

1.22 Οι αγώνες διεξάγονται σύμφωνα με τους Κανονισμούς της FIDE και της ΕΣΟ και με τις ερμηνευτικές διατάξεις της Επιτροπής Κανονισμών της FIDE, της Τεχνικής Επιτροπής και της Κεντρικής Επιτροπής Δαιτησίας της ΕΣΟ.

1.23 Τα θέματα που δεν προβλέπονται από τον Κανονισμό Αγώνων ή άλλους Κανονισμούς ρυθμίζονται από την προκήρυξη των αγώνων.

1.24 Ερμηνεία ή συμπλήρωση των διατάξεων του Κανονισμού γίνεται από το ΔΣ της ΕΣΟ, μέσα στο πνεύμα των Κανονισμών. Οι ερμηνείες ή συμπληρώσεις ισχύουν μέχρι τη Γενική Συνέλευση όπου ενσωματώνονται στους Κανονισμούς όπως έχουν ή με τροποποιήσεις.

1.25 Δεν επιτρέπεται, κατ' αρχήν, η αναβολή αγώνων ή της συνέχειας μιας παρτίδας που διακόπηκε. Το αρχικό πρόγραμμα των αγώνων πρέπει να τηρείται. Εξαιρέσεις μπορεί να γίνουν σε ειδικές περιπτώσεις, ύστερα από έγκαιρη αίτηση του ενδιαφερόμενου και αιτιολογημένη απόφαση του διευθυντή αγώνων. Οι ειδικές περιπτώσεις μπορεί να περιλαμβάνουν ασθένεια οπωσδήποτε διαπιστωμένη από διαπιστευμένο γιατρό των αγώνων, αντικειμενική αδυναμία μετάβασης στο χώρο διεξαγωγής κ.ά. Στα οξέα γενικά νοσήματα που δεν χρειάζονται νοσοκομειακή περίθαλψη, αρκεί η πιστοποίηση από ιδιώτη γιατρό, με τη σύμφωνη γνώμη του γιατρού της ΕΣΟ και σε περίπτωση διαφωνίας των δύο γιατρών η βεβαίωση δευτεροβάθμιου οργάνου, όπως είναι οι υγειονομικές επιτροπές, κρατικά και πανεπιστημιακά νοσοκομεία. Για τους αγώνες που θα διεξάγονται στην Αθήνα διαπιστευμένος γιατρός ορίζεται από την ΕΣΟ. Για τους αγώνες εκτός Αθηνών, οι διοργανωτές θα ορίζουν διαπιστευμένο γιατρό. Τις σχετικές αλλαγές στο πρόγραμμα ανακοινώνει ο διευθυντής αγώνων που η απόφασή του είναι τελεσίδικη.

1.26 Σε αγώνες που διοργανώνει η ΕΣΟ, ένσταση ενάντια σε απόφαση δαιτητών ασκείται από τον ενδιαφερόμενο (σκακιστή ή Σωματείο) αμέσως μετά τη λήξη της υπόψη παρτίδας και μέσα σε 30 λεπτά, προκειμένου για ατομικά ή διασυλλογικά πρωταθλήματα που διοργανώνονται με το συγκεντρωτικό σύστημα. Αν το πρόγραμμα προβλέπει δύο αγωνιστικές την ίδια ημέρα ή αν πρόκειται για αγώνες γρήγορου σκακιού τότε η ένσταση ασκείται μέσα σε 15 λεπτά από τη λήξη της υπόψη παρτίδας. Σε αγώνες που διεξάγονται μια φορά την εβδομάδα ένσταση μπορεί να υποβληθεί μέσα σε 24 ώρες από τη λήξη των αγώνων.

1.27 Η ένσταση ασκείται γραπτά από τον ενδιαφερόμενο προς τον Επικεφαλής δαιτητή και εκδικάζεται από την Επιτροπή Ενστάσεων των αγώνων που ορίζει το ΔΣ της ΕΣΟ σύμφωνα με όσα προβλέπει η αντίστοιχη προκήρυξη (διαδικασία υποβολής, ύψος παραβόλου, χρόνος εκδίκασης κλπ).

- Αν η ένσταση δεν εκδικαστεί σε πρώτο βαθμό από την Επιτροπή Ενστάσεων, θεωρείται ότι έγινε ΔΕΚΤΗ. Αν γίνει έστω και μερικά δεκτή το παράβολο επιστρέφεται, αλλιώς εκπίπτει υπέρ της διοργανώτριας αρχής.

- Προσφυγή για εκδίκαση σε δεύτερο βαθμό μπορεί να ασκηθεί στην Επιτροπή Εκδίκασης Ενστάσεων της ΚΕΔ και εφόσον έχει κατατεθεί εντός μίας ώρας από τη γνωστοποίηση της πρωτοβάθμιας απόφασης στον ενδιαφερόμενο και στις εξής περιπτώσεις:
 - α) κατά της απόφασης της Επιτροπής Ενστάσεων των αγώνων
 - β) κατά της αποδοχής της ένστασης λόγω μη εκδίκασής της από τη Επιτροπή Ενστάσεων.
- Η απόφασή της Επιτροπής Εκδίκασης Ενστάσεων της ΚΕΔ εκδίδεται οπωσδήποτε πριν την κλήρωση ή την έναρξη του επόμενου γύρου και είναι τελεσίδικη.

1.28 Για να ασκηθεί δικαίωμα ένστασης, ο ενδιαφερόμενος (Σωματείο ή σκακιστής) πρέπει να έχει κάνει σχετική σημείωση στο φύλλο αγώνα όπως προβλέπεται στη γενική προκήρυξη των διασυλλογικών πρωταθλημάτων (για ομαδικούς αγώνες) ή στο φύλλο της παρτίδας του (για ατομικούς αγώνες).

1.29 Ένσταση κατά αποφάσεων του ΔΣ ή οργάνων της ΕΣΟ που οι αποφάσεις τους δεν χρήζουν επικύρωσης από το ΔΣ της ομοσπονδίας ασκείται όπου και όπως ο Νόμος ορίζει.

1.30 Για σκακιστή (Έλληνα ή αλλοδαπό) που αποχωρεί από πρωταθλήματα ή διεθνή τουρνουά ή παρακωλύει την ομαλή διεξαγωγή της διοργάνωσης, το ΔΣ της ΕΣΟ έχει το δικαίωμα να αποκλείει τη συμμετοχή του από τα πρωταθλήματα της επόμενης χρονιάς καθώς και από τα διεθνή τουρνουά και να αποφασίσει τυχόν παραπομπή του στο Πειθαρχικό Συμβούλιο.

1.31 Σύλλογος που παρακωλύει την ομαλή διεξαγωγή των διοργανώσεων ή εμποδίζει τους αθλητές του να συμμετέχουν, θα αποκλείεται από το επόμενο πρωτάθλημα της ίδιας κατηγορίας και επιπλέον το ΔΣ της ΕΣΟ μπορεί να αποφασίσει την παραπομπή του στο Πειθαρχικό Συμβούλιο.

1.32 Ο κύριος διαιτητής είναι κατά κανόνα διεθνής, έμπειρος και αναγνωρισμένου κύρους ή Α' κατηγορίας αναλόγων προσόντων.

2 ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ - ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ.

Το ΔΣ της ΕΣΟ θα διοργανώνει όλα τα πρωταθλήματα βάσει προκηρύξεων που θα εκδίδονται δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες (συμπληρωματικές προκηρύξεις μέχρι και δύο ημέρες) πριν από την έναρξη των αγώνων. Στις προκηρύξεις αυτές θα αναφέρονται όλα τα τεχνικά θέματα των πρωταθλημάτων και ότι άλλο κρίνει σκόπιμο το ΔΣ. Οι προκηρύξεις, με την έκδοσή τους, θα αποτελούν μέρος του Κανονισμού Αγώνων και θα έχουν ισχύ μιας (1) αγωνιστικής περιόδου.

2.1 Για κάθε διοργάνωση που γίνεται με την έγκριση της ΕΣΟ, θα πρέπει η εκάστοτε διοργανώτρια αρχή να περιλαμβάνει στις προκηρύξεις των αγώνων της διαδικασίες αντίστοιχες με όσα προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό.

4 ΓΕΝΙΚΗ ΟΔΗΓΙΑ Κ.Ε.Δ. 3/2009

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΒΑΣΙΚΑ ΑΡΘΡΑ

ΑΡΘΡΟ 1^ο ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ Κ.Ε.Δ.-Τ.Ε.Δ.

1.1 Η Γενική Οδηγία της Κ.Ε.Δ. αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του Κανονισμού Διαιτησίας της Ε.Σ.Ο. και συντάχθηκε σύμφωνα με τα σχετικά άρθρα του Αθλητικού Νόμου και των Κανονισμών Αγώνων και Διαιτησίας της Ε.Σ.Ο..

1.2. Σύμφωνα με τον Αθλητικό Νόμο 2725/1999 και την τροποποίηση του με τον Ν. 3057/2002 (άρθρο 68) και τον Κανονισμό Διαιτησίας της Ε.Σ.Ο. (άρθρα 2.2 και 2.5), στις γενικές αρμοδιότητες της Κ.Ε.Δ. συμπεριλαμβάνονται και η επιλογή, η αξιολόγηση, ο ορισμός και ο πειθαρχικός έλεγχος των Διαιτητών (Άρθρο 12 του Κ.Δ.) και η οργάνωση και διεξαγωγή Σεμιναρίων Διαιτησίας.

1.3. Ειδικότερα η Κ.Ε.Δ. ασκεί τα καθήκοντα του ορισμού Διαιτητών για όλους ανεξαιρέτως τους αγώνες σε τουρνουά οποιασδήποτε μορφής και επιπέδου που διεξάγονται στην Ελλάδα.

1.4 Οι Τ.Ε.Δ. ασκούν τα αντίστοιχα καθήκοντα Διαιτησίας και ορισμού Διαιτητών, σε αγώνες της περιοχής ευθύνης της αντίστοιχης Ένωσης ή Τοπικής Επιτροπής, εφαρμόζοντας αναλογικά τα άρθρα 1 και 4.2.

1.5 Εάν σε μια περιοχή δεν έχει ορισθεί Τ.Ε.Δ. ή είναι αδύνατο να λειτουργήσει για οποιονδήποτε λόγο, η πλησιέστερη γεωγραφικά Τ.Ε.Δ. άλλης περιοχής ή η Κ.Ε.Δ. αναλαμβάνει προσωρινά τα καθήκοντα της Τ.Ε.Δ. που δεν λειτουργεί.

ΑΡΘΡΟ 2^ο ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ Τ.Ε.Δ - ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ Κ.Ε.Δ.- Τ.Ε.Δ.

2.1 Συγκρότηση Τ.Ε.Δ..

2.1.1 Οι Τ.Ε.Δ. είναι, σύμφωνα με τον Αθλητικό Νόμο και τον Κανονισμό Διαιτησίας, τριμελείς και τα μέλη τους ορίζονται με απόφαση των 3/5 των μελών του Δ.Σ. της οικείας Ένωσης ή Τοπικής Επιτροπής και παύονται με πλειοψηφία των 4/5.

2.1.2 Η ιδιότητα μέλους των Τ.Ε.Δ. δεν επιτρέπεται να συμπίπτει με την ιδιότητα μέλους Δ.Σ. της αντίστοιχης Ένωσης ή Τοπικής Επιτροπής, εκτός εάν είναι αδύνατον να βρεθούν Διαιτητές για την πλήρη στελέχωση μιας Τ.Ε.Δ.. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να εξαντλείται η προσπάθεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, στο μέγιστο δυνατό. Το άρθρο αυτό εφαρμόζεται υποχρεωτικά για την Ε.Σ.Σ.Ν.Α. και την Ε.Σ.Σ.Ν.Θ.-Χ..

2.1.3 Τα μέλη των Τ.Ε.Δ. δεν επιτρέπεται να στελεχώνουν Επιτροπές Ενστάσεων της περιοχής τους.

2.2 Πλαίσιο Συνεργασίας Κ.Ε.Δ. - Τ.Ε.Δ.

2.2.1 Οι Τ.Ε.Δ. ενημερώνουν αμέσως την Κ.Ε.Δ. για οποιοδήποτε έκτακτο συμβάν σε αγώνες της περιοχής τους και υποβάλλουν στην Κ.Ε.Δ. κάθε εξάμηνο συνοπτική έκθεση συμβάντων και αλλαγής οποιωνδήποτε προσωπικών στοιχείων και αξιολόγησης των Διαιτητών. Στα έκτακτα συμβάντα συμπεριλαμβάνονται οι ενστάσεις, καταγγελίες, μη προσέλευση ορισθέντων Διαιτητών, μη προσέλευση ομάδων σε μια συνάντηση κλπ.

2.2.2 Στις αρμοδιότητες και υποχρεώσεις τους υπάγονται η συγκέντρωση των εκθέσεων Διαιτησίας, η τήρηση και ενημέρωση αρχείου αλληλογραφίας, του Πίνακα Στοιχείων Διαιτητών, πρακτικών συνεδριάσεων και πρωτοκόλλου.

ΑΡΘΡΟ 3^ο ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΟΡΙΣΜΟΥ ΔΙΑΙΤΗΤΩΝ

3.1 Σε εφαρμογή των άρθρων του Κανονισμού Διαιτησίας και του Αθλητικού Νόμου, η ανακοίνωση της επιλογής και του ορισμού των Διαιτητών σε όλα τα τουρνουά οποιασδήποτε μορφής και επιπέδου γίνεται αποκλειστικά και μόνο με έγγραφο της Κ.Ε.Δ. ή της Τ.Ε.Δ. για αγώνες τοπικού χαρακτήρα.

ΑΡΘΡΟ 4^ο **ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΓΩΝΩΝ**

4.1 Οι διοργανωτές όλων των Πρωταθλημάτων και Τουρνουά κοινοποιούν στην Κ.Ε.Δ. (ή στην Τ.Ε.Δ. για αγώνες τοπικού χαρακτήρα) και στην Ε.Σ.Ο. έγκαιρα (περίπου ένα μήνα νωρίτερα) τις αντίστοιχες προκηρύξεις. Οι προκηρύξεις αυτές πρέπει να είναι εναρμονισμένες με τους Κανονισμούς Αγώνων και της Ε.Σ.Ο. και της F.I.D.E., αν πρόκειται για τουρνουά με Διεθνή Αξιολόγηση. Σε κάθε προκήρυξη πρέπει να συμπεριλαμβάνονται τα βασικά στοιχεία που ενδιαφέρουν τους συμμετέχοντες όπως π.χ. το πρόγραμμα και το σύστημα αγώνων, ο χώρος αγώνων, οι διαδικασίες ενστάσεων, οι όροι φιλοξενίας, οι τρόποι δήλωσης συμμετοχής κλπ. Η αρχική κατάταξη των παικτών και οι κληρώσεις γίνονται σύμφωνα με τους κανονισμούς της F.I.D.E..

4.2 Στη συνέχεια η Κ.Ε.Δ. προβαίνει στην επιλογή και τον ορισμό των Διαιτητών σύμφωνα με το Άρθρο 5 και τους κοινοποιεί εγγράφως στην Ε.Σ.Ο., στην διοργανώτρια αρχή και στις επιμέρους Τ.Ε.Δ..

4.3 Η μη εφαρμογή του Κανονισμού Αγώνων της Ε.Σ.Ο. και του Κανονισμού Αξιολόγησης και Τίτλων της F.I.D.E. και των βασικών άρθρων της Γενικής Οδηγίας της Κ.Ε.Δ. είναι δυνατόν να επισύρει συνέπειες όπως την μη προώθηση από την Ε.Σ.Ο. ενός τουρνουά για διεθνή αξιολόγηση, κατόπιν σχετικής τεκμηριωμένης εισήγησης της Κ.Ε.Δ. προς την Ε.Σ.Ο..

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ **ΓΕΝΙΚΑ ΑΡΘΡΑ**

ΑΡΘΡΟ 5^ο **ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΥ ΔΙΑΙΤΗΤΩΝ**

5.1 Βασικά κριτήρια επιλογής και ορισμού Διαιτητών από την Κ.Ε.Δ. ή την Τ.Ε.Δ. πρέπει να είναι η ποιοτική αξιολόγηση των Διαιτητών σε συνδυασμό με την κυκλική αξιοποίηση τους και την άριστη κατά το δυνατόν τεχνική κάλυψη σε κάθε τουρνουά.

5.2 Οι διοργανωτές οποιωνδήποτε αγώνων έχουν δικαίωμα να προτείνουν στην Κ.Ε.Δ. την επιλογή και τον ορισμό μέχρι 40% του συνολικού αριθμού των απαιτούμενων για την διοργάνωσή τους αριθμού Διαιτητών. Την πρόταση τους αυτή πρέπει να την γνωστοποιούν στον Γενικό Γραμματέα της Κ.Ε.Δ..

5.3 Οι διοργανωτές και οι Τ.Ε.Δ. πρέπει στις προτάσεις προς την Κ.Ε.Δ. να παίρνουν υπόψη τους τα βασικά κριτήρια επιλογής Διαιτητών του άρθρου 5.1. Ειδικότερα για διοργανώσεις υψηλού επιπέδου και ιδιαίτερης σπουδαιότητας θα πρέπει να κυριαρχεί το κριτήριο της Ποιοτικής Επιλογής.

5.4 Στις διοργανώσεις υψηλού επιπέδου και ιδιαίτερης σπουδαιότητας συμπεριλαμβάνονται οι παρακάτω:

5.4.1 Όλα τα Πανελλήνια Νεανικά Πρωταθλήματα.

5.4.2 Όλα τα Πρωταθλήματα Ελλάδας Ανδρών και Γυναικών.

5.4.3 Όλες οι ιδιαίτερα ισχυρές Διεθνείς Διοργανώσεις (όταν μάλιστα δίνουν προκρίσεις για Πανελλήνιες διοργανώσεις της Ε.Σ.Ο..

5.4.4 Όλα τα Διασυλλογικά Πρωταθλήματα Εθνικών Κατηγοριών.

5.5 Στις διοργανώσεις αυτές κύριο κριτήριο επιλογής και ορισμού Διαιτητών είναι η ποιότητα και εμπειρία των Διαιτητών στην ανώτερη κατά το δυνατόν κατηγορία.

5.6 Η τελική απόφαση και ευθύνη ορισμού Διαιτητών ανήκει στην Κ.Ε.Δ..

5.7 Με τις παραπάνω προϋποθέσεις η Κ.Ε.Δ. θα δίνει προτεραιότητα στις προτάσεις των διοργανωτών.

ΑΡΘΡΟ 6^ο ΚΛΗΡΩΣΕΙΣ

6.1 Η αρχική κατάταξη των συμμετεχόντων, για τις ανάγκες της κλήρωσης, γίνεται με πρώτο κριτήριο το διεθνές ΕΛΟ - τίτλο και με δεύτερο κριτήριο το Εθνικό ΕΛΟ - τίτλο και στην συνέχεια αλφαβητικά, με λατινικούς χαρακτήρες. Εξαιρέση αποτελούν τα Σχολικά Πρωταθλήματα, όπου η αναγραφή των ονομάτων μπορεί να γίνεται και στην Ελληνική γλώσσα.

6.2 Ο Επικεφαλής Διαιτητής πρέπει να έχει στην διάθεση του τις λίστες συμμετοχών τουλάχιστον δύο ημέρες πριν την έναρξη των αγώνων.

6.3 Τουλάχιστον δύο ώρες πριν από την προκαθορισμένη ώρα κλήρωσης θα πρέπει να έχει γίνει η οριστική επιβεβαίωση συμμετοχής από τους αγωνιζόμενους με την φυσική τους παρουσία και την συμπλήρωση της σχετικής φόρμας συμμετοχής. Αν υπάρχει αδυναμία ή κώλυμα της παρουσίας κάποιου στον χώρο των αγώνων στα προκαθορισμένα χρονικά όρια, θα πρέπει οπωσδήποτε να επικοινωνήσει τηλεφωνικά με τον Επικεφαλής Διαιτητή ή τους βοηθούς του πριν την λήξη της προθεσμίας επιβεβαίωσης. Όσοι δεν θα έχουν επιβεβαιώσει την συμμετοχή τους με τον έναν ή τον άλλο τρόπο δεν θα συμπεριλαμβάνονται στην κλήρωση του 1^{ου} γύρου. Μετά την δημοσίευση των κληρώσεων ουδεμία αλλαγή επιτρέπεται, εκτός εάν αποφασίσει διαφορετικά ο Επικεφαλής Διαιτητής.

6.4 Οι Φόρμες Συμμετοχής ελέγχονται σχολαστικά για την ακρίβειά τους από τον Επικεφαλής Διαιτητή.

6.5 Μετά το πέρας των αγώνων ο Επικεφαλής Διαιτητής υποβάλλει στην Κ.Ε.Δ. ή στην Τ.Ε.Δ. και κοινοποιεί στην Ε.Σ.Ο. σε τρεις το αργότερο ημέρες, την Έκθεση Διαιτησίας και το Αρχείο Κλήρωσης.

6.6 Σε όλα τα τουρνουά με Διεθνή Αξιολόγηση και σε όλα τα Πανελλήνια Ατομικά Πρωταθλήματα (τελικές και προκριματικές φάσεις) οι Επικεφαλής Διαιτητές πρέπει να συμπληρώνουν υποχρεωτικά στο Πρόγραμμα Κλήρωσης, όλα τα ακόλουθα αναφερόμενα στοιχεία των συμμετεχόντων παικτών:

- α) Ονοματεπώνυμο.
- β) ΕΛΟ (F.I.D.E. και Ε.Σ.Ο.).
- γ) Τίτλος (F.I.D.E. και Ε.Σ.Ο.).
- δ) Αριθμός Μητρώου (F.I.D.E. και Ε.Σ.Ο.).
- ε) Σωματείο.

Τέλος πρέπει το αρχείο κλήρωσης να είναι ενημερωμένο με τον ακριβή και αναλυτικό τίτλο της διοργάνωσης και πρέπει να πραγματοποιείται πλήρης έλεγχος των πινάκων, πριν υποβληθούν για αξιολόγηση.

6.7 Οι κληρώσεις γίνονται υποχρεωτικά με λογισμικό εγκεκριμένο από τη F.I.D.E., για όλες τις διοργανώσεις (Ατομικά και Ομαδικά Τουρνουά και Πρωταθλήματα).

6.8 Οι κληρώσεις γίνονται αποκλειστικά και μόνο από έμπειρο Διαιτητή, με πολύ καλές γνώσεις των Κανόνων Σκακιού της F.I.D.E., των ειδικών Κανονισμών της F.I.D.E. για τα συστήματα και τα προγράμματα κλήρωσης και των σχετικών Κανονισμών της Ε.Σ.Ο., που έχει οπωσδήποτε αποκτήσει τη νόρμα ικανότητας για κληρώσεις μετά από επιτυχή παρακολούθηση Σεμιναρίου Διαιτησίας στο οποίο θα έχουν διδαχθεί τα συστήματα κληρώσεων καθώς και οι οδηγίες κληρώσεων με κάρτες του ελβετικού συστήματος (χειροκίνητο σύστημα).

6.9 Ο Διαιτητής χρησιμοποιεί το λογισμικό ως ένα πρόσθετο βοήθημα και όχι μόνο δεν είναι υποχρεωμένος να αποδέχεται ανεπιφύλακτα τις κληρώσεις που παράγονται από το λογισμικό, αλλά πρέπει να είναι σε θέση να ελέγχει τις παραγόμενες κληρώσεις και να τις διορθώνει αν χρειάζεται.

6.10 Την συνολική ευθύνη των κληρώσεων έχει αποκλειστικά και μόνο ο Επικεφαλής Διαιτητής μιας διοργάνωσης.

ΑΡΘΡΟ 7^ο ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΑΓΩΝΩΝ

7.1 Σε όλες τις διοργανώσεις, προβλέπεται η παρακάτω τεχνική υποστήριξη:

- α) Επικεφαλής Διαιτητής (ΕΔ).
- β) Βοηθοί Επικεφαλής Διαιτητές (ΒΕΔ - ένας μέχρι 50 παρτίδες).
- γ) Διαιτητές (Ένας μέχρι 15 παρτίδες - στην κρίση του ΕΔ).
- δ) Επιτροπή Κληρώσεων με Πρόεδρο τον ΕΔ.

7.2 Πανελλήνια Ομαδικά Πρωταθλήματα.

7.2.1 Κάθε συνάντηση ομάδων πρέπει να καλύπτεται από έναν Διαιτητή.

7.2.2 Ο Επικεφαλής Διαιτητής και οι Βοηθοί Επικεφαλής Διαιτητές ασκούν καθαρά επιτελικό-συντονιστικό έργο και όχι εποπτείας παρτίδων, εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων. Ο Επικεφαλής Διαιτητής καθορίζει τα ειδικότερα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες όλων των Διαιτητών. έλεγχο της απόδοσης και την βαθμολόγηση των Διαιτητών στην διοργάνωση όπου έχει ορισθεί. βαθμολογία των Διαιτητών σε ειδικό έντυπο της Κ.Ε.Δ..

7.2.3 Η ανωτέρω διάρθρωση εφαρμόζεται πλήρως στις διοργανώσεις της Ε.Σ.Ο., στα Διεθνή Πρωταθλήματα και στα Διεθνή Τουρνουά. Στις υπόλοιπες διοργανώσεις είναι αποδεκτή μια σχετική απόκλιση, ανάλογα με το επίπεδο και την δομή του τουρνουά.

ΑΡΘΡΟ 8^ο **ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΑΓΩΝΩΝ**

8.1 Όλοι οι αγώνες οποιασδήποτε μορφής και επιπέδου, Ατομικών και Ομαδικών Πανελληνίων Πρωταθλημάτων και Τουρνουά, καλύπτονται από Διαιτητές που ορίσθηκαν από την Κ.Ε.Δ. ή τις Τ.Ε.Δ. και από τον εκάστοτε ισχύοντα Πίνακα Ορισμού Διαιτητών.

8.2 Για τους Διαιτητές που Διαιτητεύουν χωρίς να έχουν ορισθεί από την Κ.Ε.Δ. ή τις Τ.Ε.Δ. εφαρμόζεται το Άρθρο 12 (Πειθαρχικός Έλεγχος Διαιτητών) του Κανονισμού Διαιτησίας. Απαγορεύεται αυστηρότητα ένας Διαιτητής, κατά την διάρκεια των αγώνων που εποπτεύει, να ασκεί και οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα όπως π.χ. του παίκτη ή του προπονητή. Η παράβαση αυτή, αν διαπιστωθεί ή καταγγεληθεί τεκμηριωμένα, τιμωρείται αυστηρά και σύμφωνα με τις διαδικασίες του άρθρου 12 του Κ.Δ. της Ε.Σ.Ο..

8.3 Σε όλες τις διοργανώσεις (Πανελλήνιες Ατομικές και Ομαδικές), ορίζεται από την Κ.Ε.Δ. ή τις Τ.Ε.Δ. (μόνο για τοπικούς αγώνες) ένας Επικεφαλής Διαιτητής ο οποίος έχει την συνολική Τεχνική Εποπτεία των αγώνων.

8.4 Ο Διευθυντής Αγώνων που ορίζεται από την διοργανώτρια αρχή δεν έχει απολύτως καμία Τεχνική Εποπτεία σε θέματα Διαιτησίας, ούτε έχει δικαίωμα να κάνει κληρώσεις. Τα καθήκοντά του είναι αυστηρότατα διοικητικής και οργανωτικής φύσης.

ΑΡΘΡΟ 9^ο **ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΑΔΙΚΑ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑΤΑ**

9.1 Λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών στις ομαδικές διοργανώσεις, οποιασδήποτε Κατηγορίας, εκτός της Α' Εθνικής, θα ακολουθείται η παρακάτω απόλυτα υποχρεωτική διαδικασία όπως περιγράφεται στα άρθρα 9.2 - 9.9.

9.2 Εφαρμόζονται πλήρως οι διατάξεις του άρθρου 8.

9.3 Τα συμμετέχοντα σωματεία ενημερώνονται για τους ορισθέντες από την Τ.Ε.Δ. Διαιτητές, τουλάχιστον δύο ημέρες πριν την διεξαγωγή κάθε γύρου.

9.4 Αν σε μια συνάντηση δεν παρουσιασθεί ο Διαιτητής που ορίσθηκε, ενημερώνεται αμέσως η Τ.Ε.Δ. για τον ορισμό άλλου Διαιτητή. Μετά την εξάντληση όλων των δυνατοτήτων, αν δεν ορισθεί άλλος Διαιτητής, η συνάντηση δεν διεξάγεται και το θέμα αντιμετωπίζεται από την διοργανώτρια αρχή (Ορισμός άλλης ημερομηνίας διεξαγωγής της συνάντησης που ματαιώθηκε). Για την κάλυψη αυτών των περιπτώσεων οι

Τ.Ε.Δ. θα πρέπει σε κάθε γύρο να ορίζουν και εφεδρικούς Διαιτητές που θα είναι στην άμεση διάθεση των Τ.Ε.Δ..

9.5 Ο Διαιτητής που δεν παρουσιάσθηκε σε μια συνάντηση στην οποία ορίσθηκε, καλείται από την Τ.Ε.Δ. αμέσως σε απολογία και η Τ.Ε.Δ. ενημερώνει σχετικά την Κ.Ε.Δ..

9.6 Ο Διαιτητής κάθε συνάντησης ενημερώνει αμέσως τηλεφωνικά την Ένωση ή την Τοπική Επιτροπή της περιοχής του για το αποτέλεσμα, για όποια προβλήματα παρουσιάσθηκαν κατά την συνάντηση και φροντίζει για την αποστολή του φύλλου αγώνα το αργότερο σε 48 ώρες.

9.7 Η διοργανώτρια αρχή κοινοποιεί τα φύλλα αγώνων στην Τ.Ε.Δ. της περιοχής της.

9.8 Μετά την ολοκλήρωση μιας ομαδικής διοργάνωσης τα φύλλα αγώνων και ο πίνακας αξιολόγησης αποστέλλονται στην Ε.Σ.Ο. από την Κ.Ε.Δ. ή την Τ.Ε.Δ. της περιοχής.

9.9 Σε κάθε ομαδική διοργάνωση ορίζεται από την Κ.Ε.Δ. ή την Τ.Ε.Δ. ένας Επικεφαλής Διαιτητής, στα καθήκοντα του οποίου είναι και η υποβολή στην Κ.Ε.Δ. ή στην Τ.Ε.Δ. της Έκθεσης Διαιτησίας και του Πίνακα Αξιολόγησης.

ΑΡΘΡΟ 10^ο **ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ - ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ**

10.1 Οι ενστάσεις αφορούν την διαφωνία των αγωνιζομένων παικτών ή σωματείων εναντίον αποφάσεων των Διαιτητών και υποβάλλονται στην Επιτροπή Ενστάσεων με την διαδικασία που προβλέπεται από τους Κανονισμούς της Ε.Σ.Ο., της Κ.Ε.Δ. και της προκήρυξης των αγώνων.

10.2 Οι καταγγελίες κατά Διαιτητών υποβάλλονται, τεκμηριωμένες με όλα τα διαθέσιμα στοιχεία, στη διοργανώτρια αρχή και στην Τ.Ε.Δ. ή Κ.Ε.Δ. πριν την έναρξη του επόμενου γύρου ή το αργότερο τρεις ημέρες μετά την ολοκλήρωση της διοργάνωσης.

10.3 Η πρωτοβάθμια Επιτροπή Ενστάσεων ορίζεται από την Διοργανώτρια Αρχή κάθε τουρνουά κατά την διάρκεια της Τεχνικής συνάντησης.

10.4 Η Επιτροπή Ενστάσεων της Κ.Ε.Δ. που λειτουργεί σαν δευτεροβάθμιο όργανο είναι τριμελής, με δύο αναπληρωματικά μέλη.

10.5 Η ένσταση ενάντια σε απόφαση Διαιτητή ασκείται από τον ενδιαφερόμενο (σκακιστή ή Σωματείο) αμέσως μετά τη λήξη της υπόψη παρτίδας και μέσα σε 30 λεπτά, προκειμένου για Πανελλήνια Ατομικά και Ομαδικά Πρωταθλήματα που διοργανώνονται με το συγκεντρωτικό σύστημα. Αν το πρόγραμμα προβλέπει δύο αγωνιστικές την ίδια ημέρα ή αν πρόκειται για αγώνες γρήγορου σκακιού, τότε η ένσταση ασκείται μέσα σε 15 λεπτά από τη λήξη της υπόψη παρτίδας. Σε αγώνες που διεξάγονται μια φορά την εβδομάδα ένσταση μπορεί να υποβληθεί μέσα σε 24 ώρες από τη λήξη των αγώνων.

10.6 Η ένσταση ασκείται γραπτά και εκδικάζεται από την Επιτροπή Ενστάσεων των αγώνων που ορίζει η Διοργανώτρια Αρχή σύμφωνα με όσα προβλέπει η αντίστοιχη προκήρυξη (διαδικασία υποβολής, ύψος παραβόλου, χρόνος εκδίκασης κλπ).

10.7 Η εκδίκαση της ένστασης ολοκληρώνεται το αργότερο πριν την κλήρωση του επόμενου γύρου. Σε αγώνες που διεξάγονται μια φορά την εβδομάδα ένσταση εκδικάζεται το αργότερο εβδομήντα δύο (72) ώρες από την επίσημη ώρα έναρξης του υπόψη γύρου.

10.7.1 Αν η ένσταση δεν εκδικαστεί σε πρώτο βαθμό από την Επιτροπή Ενστάσεων, θεωρείται ότι έγινε δεκτή. Αν γίνει έστω και μερικά δεκτή, το παράβολο επιστρέφεται, αλλιώς εκπίπτει υπέρ της διοργανώτριας αρχής.

10.7.2 Προσφυγή για εκδίκαση σε δεύτερο βαθμό μπορεί να ασκηθεί στην Επιτροπή Εκδίκασης Ενστάσεων της Κ.Ε.Δ. και εφόσον έχει κατατεθεί εντός μίας ώρας από τη γνωστοποίηση της πρωτοβάθμιας απόφασης στον ενδιαφερόμενο και στις εξής περιπτώσεις:

α) κατά της απόφασης της Πρωτοβάθμιας Επιτροπής Ενστάσεων των αγώνων
β) κατά της αποδοχής της ένστασης λόγω μη εκδίκασής της από την Πρωτοβάθμια Επιτροπή Ενστάσεων.

10.7.3 Η απόφασή της Επιτροπής Εκδίκασης Ενστάσεων της Κ.Ε.Δ. εκδίδεται οπωσδήποτε πριν την κλήρωση του επόμενου γύρου και είναι τελεσίδικη.

10.8 Για να ασκήσει το δικαίωμα ένστασης ο ενδιαφερόμενος, (Σωματείο ή σκακιστής) πρέπει να έχει κάνει σχετική σημείωση στο φύλλο αγώνα (για ομαδικούς αγώνες) ή στο φύλλο της παρτίδας του (για ατομικούς αγώνες).

10.9 Οι Τ.Ε.Δ. σε καμιά περίπτωση δεν ορίζουν την Επιτροπή Ενστάσεων, ούτε σαν φορέας μπορούν να ασκήσουν καθήκοντα Επιτροπής Ενστάσεων.

10.10 Τα μέλη των Τ.Ε.Δ. δεν επιτρέπεται να στελεχώνουν Επιτροπές Ενστάσεων της Περιχής τους.

ΑΡΘΡΟ 11^ο ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

11.1 Η Έκθεση Διαιτησίας αποτελεί το σημαντικότερο επίσημο έγγραφο για την αξιολόγηση και προαγωγή των Διαιτητών καθώς και για την αξιολόγηση των διοργανώσεων.

11.2 Η Έκθεση Διαιτησίας (με το αρχείο κλήρωσης των αγώνων) υποβάλλεται από τον Επικεφαλής Διαιτητή, το αργότερο σε τρεις (3) ημέρες από την λήξη των αγώνων, στην Τ.Ε.Δ. (για αγώνες τοπικού ενδιαφέροντος) ή στην Κ.Ε.Δ. (για τελικούς Πανελληνίων και Διεθνών Πρωταθλημάτων καθώς και Διεθνών τουρνουά όπως αυτά χαρακτηρίζονται από την Ε.Σ.Ο.).

11.3 Εκθέσεις Διαιτησίας υποβάλλονται για όλα τα Πρωταθλήματα, οποιουδήποτε επιπέδου και μορφής, χωρίς καμία εξαίρεση. Για τα ομαδικά πρωταθλήματα, η Έκθεση υποβάλλεται από τον Επικεφαλής Διαιτητή μετά την ολοκλήρωσή τους. Τα στοιχεία του Ομαδικού (συμμετοχές, σύστημα, Διαιτητές και παρτίδες τους κλπ.), αντλούνται από τα αντίστοιχα Φύλλα Αγώνων.

11.4 Αν δεν τηρηθούν οι παραπάνω διαδικασίες, η Κ.Ε.Δ. θα πάρει τις αποφάσεις για τις περιπτώσεις που έχει αρμοδιότητα και θα κοινοποιήσει το θέμα στην Ε.Σ.Ο. για περαιτέρω ενέργειες.

11.5 Σε κάθε περίπτωση ο Επικεφαλής Διαιτητής για την περίπτωση του άρθρου 8.2 δεν θα επιτρέπεται να Διαιτητεύει τουλάχιστον μέχρι να υποβάλλει την έκθεση Διαιτησίας.

11.6 Το αρχείο κλήρωσης των αγώνων κοινοποιείται από τον Επικεφαλής Διαιτητή και στην Ε.Σ.Ο..

ΑΡΘΡΟ 12^ο ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ - ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΔΙΑΙΤΗΤΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΙΑΙΤΗΤΩΝ

12.1 Καθηγητές Διαιτησίας.

12.1.1 Στα Σεμινάρια Διαιτησίας διδάσκουν οι Καθηγητές Διαιτησίας που είχαν προταθεί από το προηγούμενο Γραφείο Διαιτησίας και την Κ.Ε.Δ. και η πρόταση αυτή έχει εγκριθεί από το Δ.Σ. της Ε.Σ.Ο.. Για την ανάδειξη νέων Καθηγητών Διαιτησίας απαιτούνται οι παρακάτω ελάχιστες προϋποθέσεις:

12.1.2 Οι υποψήφιοι Καθηγητές Διαιτησίας πρέπει να είναι Διεθνείς Διαιτητές (ΙΑ ή FA) και να έχουν διδάξει σε τέσσερα (4) τουλάχιστον Σεμινάρια Διαιτησίας ως Βοηθοί Καθηγητές Διαιτησίας, ένα τουλάχιστον θέμα επιλεγμένο από την Κ.Ε.Δ. από την εκάστοτε ισχύουσα Διδακτέα Ύλη της Κ.Ε.Δ.. Η πρόταση για την ανάδειξη νέου Καθηγητή Διαιτησίας πρέπει να υποβάλλεται στην Κ.Ε.Δ. γραπτώς από τρεις ενεργούς Καθηγητές Διαιτησίας και να επικυρώνεται ομόφωνα από το Δ.Σ. της Κ.Ε.Δ..

12.1.3 Ενεργοί Καθηγητές Διαιτησίας θεωρούνται όσοι πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Να έχουν διδάξει ως κύριοι καθηγητές Διαιτησίες σε ένα τουλάχιστον Σεμινάριο Διαιτησίας τα τελευταία τρία χρόνια.

β) Να έχουν επεξεργασθεί και δημοσιεύσει μέρος της διδακτέας ύλης Σεμιναρίων Διαιτησίας της Κ.Ε.Δ..

12.1.4 Ένας ανενεργός Καθηγητής Διαιτησίας καθίσταται ενεργός μόνο με τη διαδικασία του Άρθρου 12.1 για την ανάδειξη νέων Καθηγητών Διαιτησίας.

12.2 Οργανωτικό Σχήμα Ανάδειξης και Εκπαίδευσης Διαιτητών.

12.2.1 Η ανάδειξη νέων Διαιτητών, που εντάσσονται στην αρχική Γ΄ Κατηγορία καθώς και οι προαγωγές για ανώτερη κατηγορία (Α΄ και Β΄), γίνεται από Σεμινάρια Διαιτησίας, που οργανώνει η Κ.Ε.Δ. σε συνεργασία με τις Ενώσεις - Τοπικές Επιτροπές.

12.2.2 Η ελάχιστη διάρκεια των Σεμιναρίων Γ΄, Β΄ και Α΄ Κατηγορίας, καθορίζεται σε τρία τρίωρα, διδασκαλίας και εξετάσεων. Τα τρίωρα αυτά μπορεί να είναι σε τρεις ή σε δύο ημέρες, ανάλογα με τις δυνατότητες της περιοχής που διοργανώνει το Σεμινάριο.

12.2.3 Η ελάχιστη διάρκεια των Σεμιναρίων για Διεθνή Τίτλο καθορίζεται από τον Καθηγητή Διαιτησίας της F.I.D.E..

12.2.4 Τα Σεμινάρια Διαιτησίας γίνονται υπό την επίβλεψη Τριμελούς Οργανωτικής Επιτροπής ειδικών σε Θέματα Διαιτησίας ή Οργάνωσης Σεμιναρίων, η οποία αποτελείται:

- α) Από ένα μέλος που ορίζεται από την Τοπική Ένωση/Τοπική Επιτροπή
- β) Από ένα μέλος που ορίζεται από την οικεία Τοπική Επιτροπή Διαιτησίας
- γ) Από ένα μέλος που ορίζεται από την Κεντρική Επιτροπή Διαιτησίας.

Για τη διοργάνωση του Σεμιναρίου, η Τοπική Ένωση/Τοπική Επιτροπή υποβάλλει έγκαιρα σχετικό αίτημα προς την Κ.Ε.Δ..

12.2.5 Σύμφωνα με το Άρθρο 4 του Κανονισμού Διαιτησίας της Ε.Σ.Ο., για να έχει ο ενδιαφερόμενος το δικαίωμα άσκησης των καθηκόντων του Διαιτητή πρέπει να ισχύουν και τα παρακάτω :

- α) Να έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του.
- β) Να έχει τουλάχιστον απολυτήριο Λυκείου ή άλλης ισότιμης σχολής της ημεδαπής ή της αλλοδαπής

12.3 Διδακτέα Ύλη.

12.3.1 Η γενική διδακτέα ύλη περιλαμβάνει τις παρακάτω ενότητες:

- α) Κανόνες Σκακιού F.I.D.E..
- β) Κανονισμοί Ε.Σ.Ο. - Κ.Ε.Δ..
- γ) Προκηρύξεις Ε.Σ.Ο..
- δ) Ειδικά Θέματα.
- ε) Συστήματα και Προγράμματα Κληρώσεων.
- στ) Κανονισμοί E.C.U..
- ζ) Κανονισμοί F.I.D.E..

12.4 Διδακτέα Ύλη Ανά Ενότητα.

α) Κανόνες Σκακιού F.I.D.E..

- α1) Κανόνες Σκακιού (Κανονικό Σκάκι).
- α2) «Γρήγορο Σκάκι» (παράρτημα Α).
- α3) «Μπλιτζ» (παράρτημα Β).
- α4) «Quickplay Finish» όταν ο Διαιτητής δεν είναι παρών (παράρτημα Δ).
- α5) «Αλγεβρική Γραφή» (παράρτημα Γ).
- α6) Κανόνες για παίκτες Τυφλούς και με ελαττωματική όραση (παράρτημα Ε).
- α7) Κανόνες για το Σκάκι 960.

β) Κανονισμοί Ε.Σ.Ο. - Κ.Ε.Δ..

- β1) Κανονισμός Διαιτησίας.
- β2) Κανονισμός Εκπαίδευσης Διαιτητών.
- β3) Κανονισμός Αγώνων.
- β4) Κανονισμός Αγωνιστικών Χώρων.
- β5) Κανονισμός Πειθαρχικού.
- β6) Κανονισμό Τίτλων & Αξιολόγησης.
- β7) Υπολογισμός Εθνικού ΕΛΟ.
- β8) Κανονισμοί Διασυλλογικών Πρωταθλημάτων (απόφαση Ε.Σ.Ο. 23.11.99).

γ) Προκηρύξεις Ε.Σ.Ο..

- γ1) Γενική Προκήρυξη Πανελλήνιων Ομαδικών Πρωταθλημάτων.
- γ2) Προκήρυξη Πανελλήνιου Ομαδικού Α' Εθνικής.
- γ3) Προκήρυξη Πανελλήνιων Ομαδικών Νέων.
- γ4) Γενική Προκήρυξη Ανοικτού Διεθνούς Τουρνουά.
- γ5) Προκήρυξη Πανελλήνιων Νεανικών Πρωταθλημάτων.
- γ6) Προκήρυξη Ατομικού Πρωταθλήματος Ελλάδας.

δ) Ειδικά Θέματα.

- δ1) Συστήματα Αγώνων.
- δ2) Βασικοί Κανόνες Ελβετικού Συστήματος.
- δ3) Βασικοί Κανόνες Συστήματος Πουλ.
- δ4) Κριτήρια Άρσης Ισοβαθμίας.
- δ5) Φύλλα Αγώνων.
- δ6) Χρονόμετρα.
- δ7) Swiss Manager.
- δ8) Καθήκοντα Διαιτητών.
- δ9) Καθήκοντα Επικεφαλής Διαιτητή.

ε) Συστήματα και Προγράμματα Κληρώσεων.

στ) Κανονισμοί Ε.Σ.Ο..

ζ) Κανονισμοί F.I.D.E..

12.5 Διδακτέα Ύλη Ανά Κατηγορία.

12.5.1 Γ' Κατηγορία: α1 - α5 & β1, β2, β8 & γ1 & δ5, δ6, δ8.

12.5.2 Β' Κατηγορία: Ό,τι και στην Γ' Κατηγορία και α7 & β3, β4, β5 & γ2, γ3 & δ1 - δ4.

12.5.3 Α' Κατηγορία: Ό,τι και στην Β' Κατηγορία και α6 & β6, β7 & γ4, γ5, γ6 & δ7, δ9, δ10.

12.6 Καθορισμός Διδακτέας Ύλης.

12.6.1 Για κάθε Σεμινάριο η Διδακτέα Ύλη καθορίζεται από τον Καθηγητή Διαιτησίας με την εποπτεία της Κ.Ε.Δ..

12.6.2 Η Διδακτέα Ύλη πρέπει να διανέμεται στους υποψηφίους τουλάχιστον μια εβδομάδα πριν την έναρξη του κάθε Σεμιναρίου.

12.6.2.1 Για την προαγωγή σε ανώτερη Κατηγορία, ο εξεταζόμενος θα εξετάζεται και στα θέματα της Κατηγορίας που ήταν, για να έχει πρόσθετο κίνητρο διατήρησης των γνώσεων του και συνεχούς ενημέρωσής του για τις εξελίξεις των κανονισμών.

12.6.2.2 Η σύνθεση των Σεμιναρίων μπορεί να περιλαμβάνει υποψηφίους όλων των Κατηγοριών. Στα Σεμινάρια μεικτής σύνθεσης οι υποψήφιοι θα εξετάζονται και στην προβλεπόμενη Διδακτέα Ύλη της Κατηγορίας τους.

12.6.3 Σε Σεμινάρια που διοργανώνει η F.I.D.E. για την ανάδειξη Διεθνών Διαιτητών (FA-IA) μπορούν να συμμετέχουν Διαιτητές τουλάχιστον Α' κατηγορίας.

12.7 Σύστημα Βαθμολογίας.

12.7.1 Η βαθμολόγηση των γραπτών των εξεταζόμενων υποψηφίων Διαιτητών θα γίνεται με το σύστημα (2,-1,5-1-0,5-0). Οι ερωτήσεις μπορεί να έχουν την εξής μορφή: α) επιλογής απάντησης: Σωστό - Λάθος, β) Πολλαπλής επιλογής, γ) Αιτιολογημένης απάντησης. Γενικά θα επιλέγεται ένα σύστημα που θα περιλαμβάνει τις δύο ή και τις τρεις μορφές.

12.7.2 Η βαθμολόγηση θα είναι δύο (2) βαθμοί για την σωστή απάντηση και μηδέν (0) για την λανθασμένη ή την μη απάντηση. Θα υπάρχει όμως και η δυνατότητα βαθμολόγησης από μισό (0,5) βαθμό μέχρι ενάμισι (1,5) βαθμό, σύμφωνα με την κρίση των εξεταστών αν μια απάντηση δεν είναι ολοκληρωμένη.

12.7.3 Οι γραπτές εξετάσεις γίνονται χωρίς την χρήση βοηθημάτων και επειδή θεωρούνται μια εικονική άσκηση καθηκόντων Διαιτησίας ο συνολικός χρόνος εξέτασης πρέπει να βασίζεται στη λογική αυτή.

12.8 Αποτελέσματα Εξετάσεων.

12.8.1 Μετά από την ολοκλήρωση του Σεμιναρίου, και μέσα σε πέντε (5) το πολύ εργάσιμες ημέρες, η οργανωτική επιτροπή βαθμολογεί τα γραπτά (αν επρόκειτο για Σεμινάριο με εξετάσεις) και υποβάλλει προς την Κ.Ε.Δ. τα γραπτά και σχετική έκθεση, με τα πλήρη στοιχεία του Σεμιναρίου.

12.8.2 Στη συνέχεια, και μέσα σε δεκαπέντε (15) το πολύ εργάσιμες ημέρες, η Κ.Ε.Δ. εξετάζει το φάκελο του Σεμιναρίου, ανακοινώνει τα αποτελέσματα, και πράττει τα δέοντα σύμφωνα με τον παρόντα Κανονισμό (εντάξεις στο μητρώο, αλλαγές Κατηγορίας κλπ) ανάλογα με το επίπεδο και τους στόχους του Σεμιναρίου. Εγκρίνει, επίσης, τη χορήγηση των προβλεπόμενων κατά Σεμινάριο βεβαιώσεων ή δικαιολογητικών.

12.8.3 Τα γραπτά των υποψηφίων και τα αποτελέσματα με τη βαθμολόγησή τους, παραδίδονται στον Καθηγητή Διαιτησίας που τα υποβάλλει στην Κ.Ε.Δ. για αρχειοθέτηση (αρχειοθετούνται από την Κ.Ε.Δ.).

12.9 Κατηγορίες Διαιτητών.

12.9.1 Οι προβλεπόμενες, σύμφωνα με τον Κανονισμό Διαιτησίας (άρθρο 5), Κατηγορίες των Ομοσπονδιακών Διαιτητών είναι οι εξής: ΟΔΓΚ, ΟΔΒΚ και ΟΔΑΚ.

12.9.2 Οι προβλεπόμενες Κατηγορίες από τον Κανονισμό Τίτλων της F.I.D.E., (άρθρο Β.05.1.1.3) είναι οι εξής: IA (International Arbiter) και FA (F.I.D.E. Arbiter).

12.10 Αρμοδιότητες Διαιτητών Ανά Κατηγορία.

12.10.1 Γ' Κατηγορία: Ασκούν καθήκοντα Κύριου Διαιτητή σε όλες τις διοργανώσεις των Ενώσεων και Τοπικών Επιτροπών. Στα Πανελλήνια Ατομικά και Ομαδικά Πρωταθλήματα καθώς και στα Διεθνή Ανοικτά Τουρνουά ασκούν καθήκοντα Βοηθού Διαιτητή.

12.10.2 Β' Κατηγορία: Ασκούν καθήκοντα Κύριου Διαιτητή σε όλες τις διοργανώσεις των Ενώσεων και Τοπικών Επιτροπών, και στα Πανελλήνια Ατομικά και Ομαδικά Πρωταθλήματα. Στα Διεθνή Ανοικτά/Κλειστά Πρωταθλήματα & Τουρνουά ασκούν καθήκοντα Βοηθού Διαιτητή.

12.10.3 Α' Κατηγορία: Ασκούν καθήκοντα Κύριου Διαιτητή σε όλες τις διοργανώσεις.

12.10.4 Διεθνείς Διαιτητές (IA και FA): Ασκούν καθήκοντα Επικεφαλής Διαιτητή σε όλες τις διοργανώσεις .

12.10.5 Καθήκοντα Επικεφαλής και Βοηθών Επικεφαλής Διαιτητών μπορούν να ασκούν μόνο Διεθνείς Διαιτητές εγνωσμένης αξίας και διεθνούς εμπειρίας. Σε περίπτωση απόλυτης αδυναμίας να βρεθεί ανάλογος Διαιτητής, είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθεί Διαιτητής Α' Κατηγορίας εγνωσμένης αξίας και όχι για όλες τις διοργανώσεις. Η απόφαση θα λαμβάνεται από την Κ.Ε.Δ. σε συνεργασία με τα αρμόδια όργανα της Ε.Σ.Ο..

12.11 Ποσοστά Ανάδειξης και προαγωγής Ομοσπονδιακών Διαιτητών.

12.11.1 Πίνακας Θεμάτων και Βαθμολογίας:

ΑΑ	Θέματα	Γ' Κατηγορία	Β' Κατηγορία	Α' Κατηγορία
1	Α-Κανόνες Σκακιού	65%	80%	95%
2	Β-Rapid Play (Game)	70%	80%	90%
3	Γ-Blitz	75%	80%	85%
4	Δ-Πανελλήνια Ομαδικά	80%	85%	90%
5	Συστήματα και Προγράμματα Κλήρωσης			85%

12.11.2 Για να έχει το δικαίωμα ο εξεταζόμενος να αξιολογηθεί συνολικά σε όλα τα θέματα πρέπει να πιάσει το ποσοστό επιτυχίας για τα θέματα Α. Διαφορετικά απορρίπτεται για την Κατηγορία που εξεταζόταν.

12.11.3 Η τελική απόφαση ανάδειξης και προαγωγής Διαιτητών λαμβάνεται σε επίπεδο ειδικής συνεδρίασης της Κ.Ε.Δ..

12.12 Ανενεργοί Διαιτητές - Επανένταξη.

12.12.1 Ανενεργοί Διαιτητές: Συμπεριλαμβάνονται στους πίνακες ανενεργών Διαιτητών, όσοι Διαιτητές δεν είχαν συμμετάσχει σε Διαιτησίες επί δύο (2) συνεχόμενες αγωνιστικές περιόδους.

12.12.2 Επανένταξη Διαιτητών:

12.12.2.1 Για διάστημα ανενεργείας από δύο (2) μέχρι τέσσερα (4) χρόνια η επανένταξη γίνεται κατόπιν σχετικού αιτήματος του ενδιαφερομένου προς την Κ.Ε.Δ. και σχετικής απόφασης της Κ.Ε.Δ..

12.12.2.2 Για διάστημα ανενεργείας μεγαλύτερο από (4) χρόνια η επανένταξη γίνεται κατόπιν σχετικού αιτήματος του ενδιαφερομένου προς της Κ.Ε.Δ. και συμμετοχής του σε Σεμινάριο Διαιτησίας. Η κατάταξη του σε Κατηγορία Διαιτητών θα γίνει σύμφωνα με τα ποσοστά επιτυχίας του. Αν δεν πετύχει τα ελάχιστα ποσοστά της Γ' Κατηγορίας, παραμένει ανενεργός, για ένα χρόνο ακόμη, οπότε αποκτάει το δικαίωμα νέας συμμετοχής του σε Σεμινάριο.

12.13 Πίνακας Ορισμού Διαιτητών.

12.13.1 Η αξιολόγηση και η κατάταξη των Διαιτητών γίνεται από την Κ.Ε.Δ. το αργότερο μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου κάθε χρόνο. Στη συνέχεια η Κ.Ε.Δ. δημοσιοποιεί τον Πίνακα Ορισμού Διαιτητών που έχει ετήσια ισχύ.

12.13.2 Οι Διαιτητές παραμένουν στην Κατηγορία που αξιολογήθηκαν για ένα χρόνο. Σε καμιά περίπτωση δεν είναι δυνατόν ένας Διαιτητής να προαχθεί για δεύτερη φορά μέσα στον ίδιο χρόνο, εκτός πολύ εξαιρετικών περιπτώσεων, για τις οποίες αποφασίζει το Δ.Σ. της Κ.Ε.Δ..

ΑΡΘΡΟ 13^ο **ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΔΙΑΙΤΗΤΩΝ**

13.1 Νέες αιτήσεις για προαγωγή Διαιτητών θα εξετάζονται από την Κ.Ε.Δ. έως το τέλος Δεκεμβρίου κάθε έτους και στη συνέχεια θα εκδίδεται ο νέος Π.Ο.Δ. (Πίνακας Ορισμού Διαιτητών). Υπενθυμίζεται ότι οι αιτήσεις των ενδιαφερομένων για προαγωγή Διαιτητών υποβάλλονται προς την Κ.Ε.Δ. με προσωπική αίτηση του ενδιαφερομένου, συνοδευόμενη από τα ακόλουθα παραστατικά:

α) Αναφορά Διαιτησίας υπογεγραμμένη από τον Επικεφαλής Διαιτητή της αντίστοιχης διοργάνωσης. Η αναφορά αυτή εκτυπώνεται από το πρόγραμμα κλήρωσης της διοργάνωσης στην οποία συμμετείχε ο ενδιαφερόμενος Διαιτητής.

β) Περιληπτική καταγραφή των διοργανώσεων που συμμετείχε ο ενδιαφερόμενος, συμπεριλαμβάνοντας τον τίτλο και την ημερομηνία διεξαγωγής κάθε διοργάνωσης.

13.2 Διαιτητές Β΄ Κατηγορίας: Στη Β΄ Κατηγορία Διαιτητών κατατάσσονται οι Διαιτητές που:

13.2.1 Έχουν τελειώσει με επιτυχία τη γραπτή και πρακτική δοκιμασία σε Σεμινάριο που διεξάγεται για υποψήφιους Διαιτητές Β΄ Κατηγορίας, προς διαπίστωση των γνώσεών τους οι οποίες απαιτούνται για την Κατηγορία αυτή.

13.2.2 Οι Διαιτητές που έχουν Διαιτητεύσει δύο τουλάχιστον από στα παρακάτω τουρνουά από το Γενικό Αγωνιστικό πρόγραμμα της Ε.Σ.Ο.

α) Ανοικτό Διεθνές τουρνουά με 100 τουλάχιστον συμμετοχές.

β) Προκριματική φάση Νεανικών Πρωταθλημάτων ή Ανοικτού Πρωταθλήματος Ελλάδας.

γ) Προκριματική φάση Σχολικού Πρωταθλήματος.

δ) Πανελλήνιο Ομαδικό Πρωτάθλημα Ελλάδας ή Κύπελλο Ελλάδας.

Τα παραπάνω τουρνουά πρέπει να διοργανώνονται με την εποπτεία της Τοπικής Ένωσης ή Επιτροπής και να είναι Ελβετικού συστήματος ή πουλ 7 τουλάχιστον γύρων το κάθε ένα από αυτά.

13.3 Διαιτητές Α΄ Κατηγορίας: Στην Α΄ Κατηγορία Διαιτητών κατατάσσονται οι Διαιτητές που :

13.3.1 Έχουν τελειώσει με επιτυχία τη γραπτή και πρακτική δοκιμασία σε Σεμινάριο που διεξάγεται για υποψηφίους Διαιτητές Α΄ Κατηγορίας, προς διαπίστωση των γνώσεών τους που απαιτούνται για την Κατηγορία αυτή.

13.3.2 Οι Διαιτητές που έχουν Διαιτητεύσει σε δύο τουλάχιστον από στα παρακάτω τουρνουά από το Γενικό Αγωνιστικό πρόγραμμα της Ε.Σ.Ο.:

α) Ένα από τα καλοκαιρινά Ανοικτά Διεθνή τουρνουά με 100 τουλάχιστον συμμετοχές.

β) Τελική φάση Νεανικών Πρωταθλημάτων ή Ανοικτού Πρωταθλήματος Ελλάδας.

γ) Τελική φάση Σχολικού Πρωταθλήματος.

δ) Πανελλήνιο Ομαδικό Πρωτάθλημα Ελλάδας Α΄ Εθνικής ή Προκριματικού Ομίλου Α΄ Εθνικής ή Τελική φάση Κυπέλλου Ελλάδας.

Τα παραπάνω τουρνουά πρέπει να διοργανώνονται με την εποπτεία της Ε.Σ.Ο. και να είναι Ελβετικού συστήματος ή πουλ 7 τουλάχιστον γύρων το κάθε ένα από αυτά εκτός του κυπέλλου Ελλάδας.

13.4 Η αξιολόγηση των Διαιτητών Α΄ Κατηγορίας, για την πρόταση προαγωγής τους σε ΙΑ ή FA γίνεται κατόπιν συμμετοχής των ενδιαφερομένων στα αντίστοιχα Σεμινάρια. Διευκρινίζουμε ότι ο τίτλος του FA προηγείται του τίτλου ΙΑ. Γενικά εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 5.4 περί διεθνών Διαιτητών του Κανονισμού Διαιτησίας της Ε.Σ.Ο. που περιγράφεται παρακάτω:

5. 4. Διεθνείς Διαιτητές:

Διεθνείς Διαιτητές είναι οι Διαιτητές που αποκτούν την ιδιότητα αυτή με απόφαση της F.I.D.E.. Οι Διεθνείς Διαιτητές μπορούν να Διαιτητεύουν ως κύριοι Διαιτητές (chief arbiters) σε πάσης φύσεως σκακιστικούς αγώνες.

Λόγω του συστήματος αξιολόγησης της F.I.D.E., η Κ.Ε.Δ. υποβάλλει στην Ε.Σ.Ο. πρόταση μόλις ο Διαιτητής Α΄ κατηγορίας συμπληρώσει τις προϋποθέσεις για τον τίτλο του Διεθνούς Διαιτητή, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου.

Η ως άνω πρόταση που υποβάλλει η Κ.Ε.Δ. με τους προτεινόμενους Διαιτητές δεν είναι δεσμευτική για το Δ.Σ. της Ε.Σ.Ο..

Ακολούθως το Δ.Σ. της Ε.Σ.Ο. προτείνει στη F.I.D.E. τους Διαιτητές, για να κρίνει αυτή ποιους θα προάγει σε Διεθνείς.

13.5 Οι προϋποθέσεις προαγωγής στις Κατηγορίες Διεθνών Διαιτητών (Δ.Δ.-ΙΑ και Δ.Δ.-FA) περιγράφονται στον Κανονισμό της F.I.D.E. (άρθρο B.05).

13.6 Ο ενδιαφερόμενος για προαγωγή Διαιτητής, υποβάλλει προς την Τ.Ε.Δ. που ανήκει γραπτό αίτημα σε ειδικό έντυπο της Κ.Ε.Δ., όπου αναφέρει σε ποιο Σεμινάριο και πότε απόκτησε την απαιτούμενη νόρμα, καθώς και τις διοργανώσεις στις οποίες έχει Διαιτητεύσει, τεκμηριωμένες με τις αντίστοιχες βεβαιώσεις.

13.7 Στη συνέχεια οι Τ.Ε.Δ. υποβάλλουν στην Κ.Ε.Δ. τις προτάσεις προαγωγής. Η Κ.Ε.Δ. εξετάζει τις αιτήσεις προαγωγής σε ειδική συνεδρίαση. Όλες οι προαγωγές έχουν ισχύ από το επόμενο Πίνακα Ορισμού Διαιτητών.

13.8 Ειδικότερα οι προτάσεις της Κ.Ε.Δ. για προαγωγή στις Κατηγορίες FA-IA προωθούνται αμέσως στην Ε.Σ.Ο. για να προωθηθούν για υποβολή και έγκριση από τα συνέδρια της F.I.D.E..

13.9 Διάρκεια Ισχύος Νόρμας: Η διάρκεια ισχύος μιας νόρμας ορίζεται σε πέντε (5) χρόνια.

13.9.1 Υποχρεώσεις - Εξαιρέσεις - Κωλύματα Διαιτητών.

13.9.2 Σύμφωνα με το άρθρο 10 του Κανονισμού Διαιτησίας:

13.9.2.1 Διαιτητές έχουν το δικαίωμα, ύστερα από την επιλογή τους και πριν από την έναρξη της αγωνιστικής περιόδου, να δηλώνουν εγγράφως στην Κ.Ε.Δ. ότι δεν επιθυμούν να διευθύνουν τους αγώνες κάποιου σωματείου ή μέχρι δύο αθλητών, οπότε δεν συμπεριλαμβάνονται στους αντίστοιχους ορισμούς.

13.9.2.2 Εάν κατά τη διάρκεια της αγωνιστικής περιόδου Διαιτητής ζητήσει εγγράφως από την Κ.Ε.Δ. εξαίρεση κάποιου σωματείου ή αθλητή, το αίτημά του μπορεί να εγκριθεί εφόσον διαπιστωθεί ότι συντρέχει σπουδαίος και σοβαρός λόγος.

13.9.3 Σύμφωνα με τα άρθρα 12.3. β, γ και δ του Κανονισμού Διαιτησίας:

13.9.3.1 β. Η αδικαιολόγητη άρνηση συμμετοχής του σε αγώνα για τον οποίο είχε οριστεί (ποινή αποκλεισμού 2 μηνών).

13.9.3.2 γ. Η μη προσέλευσή του σε αγώνα ή η προσέλευσή του μετά την έναρξη του αγώνα στον οποίο είχε οριστεί ή αποχώρησή του πριν από τη λήξη του αγώνα, αδικαιολόγητα (ποινή αποκλεισμού 1-3 μηνών).

13.9.3.3 δ. Η συμμετοχή του σε αγώνα, χωρίς την έγκριση του αρμόδιου οργάνου (ποινή αποκλεισμού 2-4 μηνών).

13.9.4 Δεν επιτρέπεται η εξαίρεση Διαιτητή από μια συνάντηση λόγω σχετικού αιτήματος σωματείου.

ΑΡΘΡΟ 14^ο ΤΕΛΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

14.1 Η Κ.Ε.Δ. έχει το δικαίωμα τροποποιήσεων, αλλαγών και πρόσθεσης νέων διατάξεων στην παρούσα Γενική Οδηγία όποτε κριθεί απαραίτητο, και σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες.

14.2 Η ισχύς της παρούσας τροποποιημένης Γενικής Οδηγίας της Κ.Ε.Δ., με πλήρη εφαρμογή σε όλα της τα άρθρα, ισχύει από 21.09.2009, μετά την ενημέρωση και της Ε.Σ.Ο..

14.3 Η Κ.Ε.Δ. και οι Τ.Ε.Δ. έχουν την τυπική, ουσιαστική και ηθική υποχρέωση να ασκούν τα καθήκοντά τους με αμεροληψία, χωρίς αποκλεισμούς και διακριτικές επιλογές, να χρησιμοποιούν και να αξιοποιούν όλο το διαθέσιμο Διαιτητικό μας δυναμικό, στο μέτρο που τηρούνται οι βασικές προϋποθέσεις των Κανονισμών, σε συνδυασμό με τα προσόντα των Διαιτητών και τις ιδιαιτερότητες κάθε διοργάνωσης.

14.4 Η Κ.Ε.Δ. έχει το δικαίωμα αυτεπάγγελτης παρέμβασης της, όποτε διαπιστώνει σοβαρές παραβιάσεις των Κανονισμών Αγώνων και Διαιτησίας της Ε.Σ.Ο. και της Γενικής της Οδηγίας.

14.5 Η τιμωρία των Διαιτητών, σε περιπτώσεις εμπλοκής τους στην νομιμοποίηση Πανελλήνιων Ατομικών και Ομαδικών Αγώνων που δεν πραγματοποιήθηκαν ή μεθοδεύτηκε το αποτέλεσμα τους, μπορεί να φθάσει μέχρι και την οριστική τους διαγραφή από τους πίνακες Διαιτητών.

5 ΡΟΛΟΣ – ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΔΙΑΙΤΗΤΩΝ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.

1.1 Το παρόν έγγραφο με τα καθήκοντα των διαιτητών αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του κανονισμού διαιτησίας της Ε.Σ.Ο. και της Γενικής Οδηγίας 2009 της Κ.Ε.Δ. και η εφαρμογή του είναι υποχρεωτική για όλους τους διαιτητές ατομικών – διασυλλογικών πρωταθλημάτων και τουρνουά, οποιοδήποτε επίπεδο, συμπεριλαμβανόμενων και των εσωτερικών πρωταθλημάτων - τουρνουά των σωματείων.

1.2 Οι διαιτητές καλούνται να καλύψουν το αγωνιστικό μέρος, εξασφαλίζοντας την εφαρμογή των Κανόνων και των Κανονισμών με τις άριστες κατά το δυνατό τεχνικές κύρια συνθήκες, αλλά φροντίζοντας και για το σύνολο των συνθηκών που αφορούν τον αγωνιστικό χώρο, το σκακιστικό υλικό, το περιβάλλον, τους βοηθητικούς χώρους κλπ. οι διαιτητές είναι η γέφυρα μεταξύ διοργανωτών και αγωνιζομένων. Ο ρόλος τους δεν είναι κατά συνέπεια απλά και μονό για την τήρηση των κανόνων σκακιού.

1.3 οι γενικές συμβουλές και οι οδηγίες στους νέους διαιτητές, αλλά και σε όλους τους διαιτητές, ανεξάρτητα από την κατηγορία τους, είναι οι εξής:

1.3.1 όταν μας καλούν (μας επιλέγουν), να διαιτητεύσουμε σε ένα οποιοδήποτε τουρνουά, ξαναμελετάμε όλους τους κανόνες και τους κανονισμούς, σαν μη τους ξέρουμε καθόλου.

1.3.2 πρέπει να θυμόμαστε ότι την στιγμή που θα κληθούμε να πάρουμε απόφαση, δεν έχουμε την δυνατότητα να ανοίξουμε εγχειρίδια κανονισμών, ίσως και να είμαστε αναγκασμένοι να αποφασίσουμε μόνοι μας. Οι παίκτες δεν μπορούν να περιμένουν. Θέλουν απόφαση αμέσως!

1.3.3 να εμπνέουμε σεβασμό και αξιοπιστία στους παίκτες και στους διαιτητές που πιθανόν να έχουμε βοηθούς.

1.3.4 να γνωρίζουμε άριστα τα χρονόμετρα που θα χρησιμοποιηθούν. δεν είναι δυνατόν διαιτητής, και μάλιστα με αποφασιστικές αρμοδιότητες, να αγνοεί την λειτουργία των χρονομέτρων.

1.3.5 πριν από ένα διεθνές τουρνουά που θα ασκήσουμε καθήκοντα διαιτητή, πρέπει να φροντίζουμε για την γνώση των σκακιστικών ορολογιών σε μια από τις βασικές γλώσσες της fide.

1.3.6 για όλους τους προαναφερθέντες λόγους και άλλους πολύ περισσότερους, πρέπει να είμαστε συνεχεία παρόντες στις παρτίδες που ελέγχουμε.

1.3.7 να είμαστε και να φαινόμαστε αντικειμενικοί προς όλους τους αγωνιζόμενους, αποφεύγοντας κατά την διάρκεια των αγώνων επιλεκτικές - φιλικές προσεγγίσεις με παίκτες, συνοδούς και προπονητές.

1.3.8 να συμβουλευόμαστε τον επικεφαλής διαιτητή ή να ενημερώνουμε αμέσως κάποιον ανώτερό μας διαιτητή, όταν έχουμε ανασφάλεια για να αποφασίσουμε σε κρίσιμες περιπτώσεις. η εσφαλμένη απόφαση δημιουργεί αλυσίδα προβλημάτων και μερικές φορές αδιέξοδα. όταν δεν ξέρουμε - και το χειρότερο όταν νομίζουμε ότι ξέρουμε - πριν αποφασίσουμε ρωτάμε τον αρμόδιο που έχει την ευθύνη της τελικής απόφασης.

2. ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΔΙΑΙΤΗΤΩΝ

Τα παρακάτω γενικά καθήκοντα αφορούν τους διαιτητές που ασκούν διαιτησία σε ατομικούς ή διασυλλογικούς αγώνες και ισχύουν σε οποιαδήποτε διοργάνωση, τόσο σε επίπεδο ποιότητας όσο και σε επίπεδο μαζικότητας.

2.1 άφιξη στο χώρο αγώνων τουλάχιστον 30΄ πριν την έναρξη των αγώνων.

2.2 πριν την έναρξη των αγώνων:

2.2.1 έλεγχος αγωνιστικού χώρου και βοηθητικών χώρων, συνθηκών φωτισμού, κλιματισμού κλπ).

2.2.2 έλεγχος υλικού (σκακιερών, κομματιών, παρτιδόφυλλων, μολυβιών).

2.2.3 τακτοποίηση τραπεζιών, καρεκλών, αρίθμησης σκακιερών).

- 2.2.4 ειδικός πλήρης έλεγχος χρονομέτρων (σωστής ρύθμισης, μπαταριών, σωστής τοποθέτησης).
- 2.2.5 έλεγχος νομιμότητας συμμετοχής των παικτών και κανονικής σύνθεσης (στα διασυλλογικά).
- 2.2.6 έλεγχος σωστής τακτοποίησης και ταυτοποίησης ζευγαριών (αντίπαλοι, χρώματα).
- 2.2.7 πίνακας συμμετεχόντων με πλήρη στοιχεία (όνομα, αριθμό μητρώου, ηλικία, ΕΛΟ, τίτλο, αριθμό παρτίδων).
- 2.2.8 ο έλεγχος των συνθέσεων στα διασυλλογικά είναι καθοριστικός και γίνεται πάντοτε πριν αρχίσουν οι αγώνες.

2.3 κατά την διάρκεια των αγώνων:

- 2.3.1 επισήμανση των παικτών που δεν παρουσιάστηκαν. ενημέρωση του επικεφαλής διαιτητή.
- 2.3.2 περιοδικός έλεγχος των χρονομέτρων και των παρτιδόφυλλων. ενημέρωση σχετικού εντύπου ανά μιση ώρα.
- 2.3.3 έλεγχος «κινητικότητας» παικτών, όπως επαφές με τρίτους, συχνή απομάκρυνση από την αίθουσα αγώνων κλπ. ο διαιτητής θα πρέπει να εφαρμόζει αυστηρότητα το άρθρο 12.5. (είναι ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα σε όλες τις διοργανώσεις).
- 2.3.4 ιδιαίτερη παρακολούθηση των παρτίδων που έχουν κρίσιμη εξέλιξη για διάφορους λόγους. για τις πιέσεις θα πρέπει να προβλέπεται η παρουσία και βοηθού διαιτητή.
- 2.3.5 τα αιτήματα παικτών θα εξετάζονται πολύ προσεκτικά πριν παρθεί η οποιαδήποτε απόφαση.
- 2.3.6 η καταγραφή των αποτελεσμάτων πρέπει να γίνεται με την παρουσία του διαιτητή και των αντιπάλων και θα συμπληρώνονται πλήρως τα παρτιδόφυλλα (κινήσεις, ημερομηνίες, γύρος, χρόνος σκέψης, αποτέλεσμα, υπογραφές διαιτητή και αντιπάλων). στη συνέχεια θα ενημερώνεται το έντυπο με τα αποτελέσματα.
- 2.3.7 κατά την διάρκεια των αγώνων και μέχρι να τελειώσουν όλες οι παρτίδες δεν επιτρέπεται οποιαδήποτε προετοιμασία του σκακιστικού υλικού για τον επόμενο γύρο.

2.4. μετά την λήξη όλων των παρτίδων μιας κατηγορίας ή συνάντησης:

- 2.4.1 σχολαστικός έλεγχος των αποτελεσμάτων με αντιπαραβολή παρτιδόφυλλων και εντύπου αποτελεσμάτων (ή φύλλου αγώνων). το έντυπο αποτελεσμάτων (ή φύλλο αγώνων) με τις απαραίτητες υπογραφές παραδίνεται στον επικεφαλής διαιτητή.
- 2.4.2. Μετά την λήξη όλων των παρτίδων μαζεύουμε και παραδίνουμε στους διοργανωτές όλο το σκακιστικό υλικό που είχαμε στην περιοχή που εποπτεύαμε.

3. ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΔΙΑΙΤΗΤΩΝ

3.1 Ο Επικεφαλής Διαιτητής είναι ο μοναδικός υπεύθυνος έναντι της Κ.Ε.Δ. για την πλήρη εποπτεία των αγώνων όπου ορίζεται. Είναι υπεύθυνος για την εφαρμογή των Κανόνων και Κανονισμών της FIDE, της ΕΣΟ και της ΚΕΔ, για όλα τα τεχνικά θέματα και για την εξασφάλιση των καλύτερων αγωνιστικών συνθηκών για τους παίκτες. Ο Επικεφαλής Διαιτητής κατανέμει τους διαιτητές που έχει στην διάθεση του, ορίζοντας την περιοχή που ελέγχουν και τα ειδικά τους καθήκοντα για κάθε συγκεκριμένη διοργάνωση. Είναι υπεύθυνος για την ομαλή διεξαγωγή των αγώνων, παίρνει όλες τις τελικές αποφάσεις και είναι υπεύθυνος για την ορθότητα των αποτελεσμάτων και των κληρώσεων.

3.2 Στο σημείο αυτό αναφέρουμε και πάλι το πρόβλημα που έχουμε με τον έλεγχο της «κινητικότητας» των παικτών. Δύο από τα σημαντικότερα καθήκοντα του Επικεφαλής Διαιτητή είναι:

- 3.2.1 Να ελέγχει απόλυτα την κινητικότητα των παικτών και
- 3.2.2 Να υπάρχει απόλυτη ησυχία στην αίθουσα αγώνων, μη επιτρέποντας την οποιαδήποτε συζήτηση μεταξύ παικτών ή παικτών με οποιονδήποτε τρίτο.

3.3 Επειδή η εφαρμογή των παραπάνω είναι ιδιαίτερα δύσκολη, και δεν είναι δυνατόν να παρακολουθούμε όλες τις κινήσεις και επαφές των παικτών, η άμεση παραδειγματική τιμωρία των παραβατών είναι ίσως το μοναδικό άμεσα αποτελεσματικό μέτρο. Η τιμωρία θα εφαρμόζεται σύμφωνα με το άρθρο 13.4, των Κανόνων Σκακιού, θεωρώντας ότι η προειδοποίηση έχει γίνει πριν την έναρξη των αγώνων.

3.4 Εδώ θα υπενθυμίσουμε ότι πέραν της απόλυτης ησυχίας, θα πρέπει να αποκλείεται η οποιαδήποτε επαφή θεατών και παικτών. Βεβαίως η αυστηρότητα των μέτρων αυτών σχετίζεται με το είδος των αγώνων, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι επιτρέπουμε τις συζητήσεις των παικτών με οποιονδήποτε. Η κρισιμότητα και η συνακόλουθη αυστηρότατη εφαρμογή συνιστάται ακόμη περισσότερο σε αγώνες νεανικών κατηγοριών και στα διασυλλογικά.

3.5 Μετά την λήξη των αγώνων, ο Επικεφαλής Διαιτητής υποβάλλει σε τρεις (3) το αργότερο ημέρες, την έκθεση διαιτησίας και το αρχείο κλήρωσης προς την Κ.Ε.Δ. ή την Τ.Ε.Δ. (ανάλογα με το είδος της διοργάνωσης). Στην έκθεση διαιτησίας εκτός των άλλων συμπεριλαμβάνει την ταυτότητα του τουρνουά, όλα τα συμβάντα και τον ακριβή αριθμό παρτίδων για κάθε διαιτητή, κοινοποιώντας αρμοδίως και τον φάκελο της διοργάνωσης.

Η αποστολή της έκθεσης διαιτησίας μέσα στις ορισθείσες προθεσμίες, θεωρείται μια εξαιρετικά σημαντική και υποχρεωτική ενέργεια των Επικεφαλής Διαιτητών.

3.6 ΒΑΣΙΚΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΔΙΑΙΤΗΤΗ

Ο Επικεφαλής Διαιτητής πρέπει να συνδυάζει τα παρακάτω τουλάχιστον προσόντα:

1. Άριστη γνώση όλων των ισχυόντων Κανόνων και Κανονισμών της ΕΣΟ και της FIDE.
2. Πολύ καλή γνώση μιας τουλάχιστον από τις επίσημες γλώσσες της FIDE.
3. Εμπειρίες ως Επικεφαλής Διαιτητής σε όσο το δυνατό περισσότερα τουρνουά ιδιαίτερα υψηλής δυναμικότητας.
4. Οργανωτική ικανότητα για τουρνουά υψηλής δυναμικότητας και μαζικότητας.
5. Να έχει ικανότητα ερμηνείας των Κανόνων της FIDE.
6. Να αποτελεί παράδειγμα συνέπειας στην εκτέλεση των καθηκόντων του.

6 ΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΚΑΚΙΟΥ της FIDE (LAWS OF CHESS)

ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

(Παρουσίαση: Βύρων Τσορμπατζόγλου)

Αν και το σκάκι έχει ιστορία πολλών αιώνων δεν υπήρχαν επίσημοι ενοποιημένοι Κανόνες του Σκακιού μέχρι πριν 80 χρόνια περίπου. Το Ιδρυτικό συνέδριο της FIDE που οργανώθηκε στο Παρίσι το 1924, συμπεριέλαβε μεταξύ των προτεραιοτήτων του την κατάρτιση και πραγματοποίηση ενός προγράμματος τροποποίησης και κωδικοποίησης των Κανόνων που θα ήταν υποχρεωτικοί για όλα τα μέλη της. Στο συνέδριο της FIDE του 1929 υιοθέτησε τους ενοποιημένους κανόνες του Σκακιού.

Μπορεί κάποιος να βρει κανόνες που ρυθμίζουν την κίνηση των κομματιών στα παλαιότερα σκακιστικά εγχειρίδια των Juan Ramirez de Lucerna, Damiano, Ruy Lopez, και των μεταγενέστερων όπως του Philidor και άλλων, όμως τα τεχνικά πλαίσια και οι απόψεις διοργάνωσης αγώνων έμεναν άγνωστα μέχρι τον 19^ο αιώνα. Αν και το Σκάκι, όσο αφορά τον τρόπο κίνησης των κομματιών, βασικά διατηρεί την σημερινή του μορφή από τα τέλη του 15^{ου} αιώνα, υπήρχε μια ποικιλία κανόνων που ίσχυαν σε διάφορες χώρες σχετικά με το Ροκέ, το Πατ, το «αν πασσάν», την προαγωγή των πιονιών κλπ. Στην Ιταλία πχ δεν ήταν αποδεκτοί οι Κανόνες που ίσχυαν σε άλλες χώρες για πολύ μεγάλο διάστημα και μόνο μετά το 1881 στο τουρνουά του Μιλάνου έγιναν αποδεκτοί οι σύγχρονοι κανόνες για το Ροκέ, την προαγωγή των πιονιών και το πάρσιμο «en' passant». Πολλοί κανόνες που φαίνονται σήμερα αυτονόητοι πέρασαν από μια πολύπλοκη εξελικτική διαδικασία πριν γίνουν γενικά αποδεκτοί. Για παράδειγμα, κάποτε, ποιος θα είχε την πρώτη κίνηση, ο λευκός ή ο μαύρος, αποφασιζόταν με την χρήση ζαριών ενώ για την υπέρβαση του χρόνου σκέψης και την καθυστέρηση άφιξης επιβαλλόταν χρηματικά πρόστιμα κλπ.

Κατά τον 19^ο αιώνα διάφορα σωματεία και εθνικές Ομοσπονδίες είχαν τους δικούς τους Κανόνες Αγώνων. Επίσης εξέδιδαν εγχειρίδια που περιείχαν τους κανόνες αυτούς καθώς και άλλους κανόνες αγώνων. Πχ γύρω στο 1850 εκδόθηκε ένα φυλλάδιο στο Παρίσι με τον τίτλο Regle de Jeu des Echecs (εκδοτικός οίκος Delague) και το 1857 εκδόθηκαν επίσημοι κανόνες στην Ρωσία. Πολλές χώρες υιοθέτησαν τους κανόνες της Γερμανικής Σκακιστικής Ομοσπονδίας που εφαρμόστηκαν σε πολλά τουρνουά κατά τον 19^ο αιώνα και ακόμη αργότερα. Το πρώτο σύγχρονο τουρνουά του Λονδίνου το 1851 παίχθηκε σύμφωνα με τους κανόνες των κυριότερων ευρωπαϊκών σωματείων. Το τουρνουά του Λονδίνου το 1862 παίχθηκε σύμφωνα με τους κανόνες που βασίστηκαν στις προτάσεις που προωθήθηκαν από τον Staunton στο βιβλίο του "CHESS PRAXIS" το 1860. Ο κώδικάς του υιοθετήθηκε από πολλούς διοργανωτές και παίκτες στην Αγγλία και στην Αμερική.

Δεν υπήρχε χρόνος σκέψης στο τουρνουά του Λονδίνου το 1851 και αυτό ήταν ένα πρόβλημα σε πολλά μεταγενέστερα τουρνουά, μέχρις ότου άρχισαν να χρησιμοποιούνται οι κλεψύδρες για την μέτρηση του χρόνου. Το διπλό Σκακιστικό χρονόμετρο επινοήθηκε από τον Thomas Bright Wilson από το Manchester και χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά στο τουρνουά του Λονδίνου το 1883 κα άφησε τα ίχνη του στην περαιτέρω εξέλιξη των κανόνων και των κανονισμών αγώνων όπου ο χρόνος σκέψης έγινε ένας σημαντικός συντελεστής στο Σκάκι.

Η ίδρυση της FIDE δημιούργησε τις προϋποθέσεις για την καθιέρωση κάποιας ομοιομορφίας και ενοποίησης στους Κανόνες που χρησιμοποιούνται σε διάφορες χώρες. Π.χ. Η Σοβιετική Σκακιστική Ομοσπονδία χρησιμοποιεί ή χρησιμοποιούσε τους δικούς της κανόνες για τις δικές της διοργανώσεις, αλλά χρησιμοποιούσε τους Κανόνες της FIDE για τις διεθνείς διοργανώσεις

Το 1952 η FIDE δημοσίευσε μια νέα έκδοση των Κανόνων Σκακιού πάλι στα Γαλλικά όπως και το 1929.

Το 1974 η Μόνιμη Επιτροπή τροποποίησης Κανόνων δημοσίευσε μια νέα έκδοση για πρώτη φορά στην Αγγλική γλώσσα.

Οι κανόνες και οι Κανονισμοί Σκακιού τροποποιούνται με αποφάσεις της Γενικής Συνέλευση της FIDE που συγκαλείται στο πλαίσιο των Σκακιστικών Ολυμπιάδων. Η ισχύς των τροποποιημένων κανόνων και κανονισμών αρχίζει από την 1η Ιουλίου του επόμενου έτους λήψης

των αποφάσεων.

ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΚΑΚΙΟΥ FIDE 2009 - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Μετάφραση: Βύρων Τσορμπατζόγλου - Σάββας Μαυρομούστακος

Φιλολογική επιμέλεια: Νίκος Λιάλιας (Φιλολόγος, Καθηγητής Κολεγίου «ΔΕΛΑΣΑΛ»)

Οι Κανόνες Σκακιού της FIDE καλύπτουν το παιχνίδι επί της σκακιέρας.

Το Αγγλικό κείμενο είναι η αυθεντική έκδοση των Κανόνων του Σκακιού, που εγκρίθηκε στο 79^ο συνέδριο της FIDE στην Δρέσδη (Γερμανία), το Νοέμβριο του 2008 και θα ισχύουν από την 1η Ιουλίου 2009.

Σ' αυτούς τους Κανόνες οι λέξεις "αυτός", "αυτόν" και "του" (με την κτητική έννοια) συμπεριλαμβάνουν και τις λέξεις "αυτή", και "της".

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Οι Κανόνες του Σκακιού δεν μπορούν να καλύπτουν όλες τις πιθανές καταστάσεις, που μπορεί να προκύψουν στη διάρκεια ενός παιχνιδιού, ούτε μπορούν να ρυθμίζουν όλα τα διοικητικά θέματα. Για όσες περιπτώσεις δεν ρυθμίζονται με ακρίβεια από κάποιο άρθρο των Κανόνων του Σκακιού, η σωστή απόφαση πρέπει να μπορεί να παρθεί μελετώντας ανάλογες καταστάσεις που εξετάζονται στους Κανόνες. Οι Κανόνες προϋποθέτουν ότι οι διαιτητές διαθέτουν την απαραίτητη ικανότητα, ορθή κρίση και απόλυτη αντικειμενικότητα.

Ένας πολύ λεπτομερής Κανόνας θα στερούσε από το διαιτητή την ελευθερία του να κρίνει και έτσι θα τον εμπόδιζε να βρει την λύση σε ένα πρόβλημα, που να υπαγορεύεται από την αμεροληψία, την λογική και τις ειδικές συνθήκες.

Η FIDE κάνει έκκληση προς όλους τους σκακιστές και τις ομοσπονδίες να αποδεχτούν την άποψη αυτή.

Μια Ομοσπονδία-μέλος είναι ελεύθερη να θεσπίζει πιο λεπτομερείς κανόνες, με την προϋπόθεση ότι :

(α) δεν συγκρούονται με οποιονδήποτε τρόπο με τους επίσημους Κανόνες Σκακιού της FIDE.

(β) περιορίζονται στην επικράτεια της υπόψη ομοσπονδίας, και

(γ) δεν ισχύουν για οποιοδήποτε ματς, πρωτάθλημα, ή προκριματικούς αγώνες της FIDE, ή τουρνουά τίτλων ή αξιολόγησης της FIDE.

ΒΑΣΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΟΥ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ

Άρθρο 1: Η Φύση και ο σκοπός του παιχνιδιού του Σκακιού

1.1 Το παιχνίδι του σκακιού παίζεται μεταξύ δύο αντιπάλων που κινούν εναλλάξ τα κομμάτια τους πάνω σε μια τετράγωνη επιφάνεια που λέγεται "σκακιέρα". Ο παίκτης με τα λευκά κομμάτια αρχίζει το παιχνίδι. Λέμε ότι ένας παίκτης "έχει την κίνηση" όταν έχει γίνει η κίνηση του αντιπάλου του. (Βλέπε άρθρο 6.7)

1.2 Ο αντικειμενικός σκοπός (στόχος) κάθε παίκτη είναι να «επιτεθεί» στον Βασιλιά του αντιπάλου του με τέτοιο τρόπο, ώστε ο αντίπαλος να μην έχει κανονική κίνηση. Ο παίκτης που επιτυγχάνει το σκοπό αυτό, λέμε ότι έχει κάνει "ματ" τον βασιλιά του αντιπάλου και έχει κερδίσει το παιχνίδι. Δεν επιτρέπεται σε ένα παίκτη να αφήνει ή να εκθέτει τον βασιλιά του σε επίθεση (ενν. απειλή σαχ), ούτε να «παίρνει» τον βασιλιά του αντιπάλου του. Ο παίκτης του οποίου ο βασιλιάς έχει γίνει ματ έχασε την παρτίδα.

1.3 Αν η θέση είναι τέτοια που κανένας παίκτης δεν μπορεί να κάνει πιθανό "ματ", η παρτίδα είναι ισόπαλη.

Άρθρο 2: Η αρχική θέση των κομματιών στην σκακιέρα

2.1 Η σκακιέρα αποτελείται από 64 ισομεγέθη τετράγωνα σε ένα πλέγμα 8x8, που είναι εναλλάξ ανοιχτόχρωμα (τα "λευκά" τετράγωνα) και σκουρόχρωμα (τα "μαύρα" τετράγωνα).

Η σκακιέρα τοποθετείται ανάμεσα στους παίκτες έτσι, ώστε το πλησιέστερο γωνιακό τετράγωνο στα δεξιά του παίκτη να είναι λευκό.

2.2 Στο ξεκίνημα του παιχνιδιού ο ένας παίκτης έχει 16 ανοιχτόχρωμα κομμάτια (τα «λευκά κομμάτια») και ο άλλος έχει 16 σκουρόχρωμα κομμάτια (τα «μαύρα» κομμάτια).

Τα κομμάτια αυτά είναι τα εξής:

Ένας λευκός βασιλιάς	συνήθως σημειώνεται με το σύμβολο	
Μια λευκή βασίλισσα	συνήθως σημειώνεται με το σύμβολο	
Δύο λευκοί πύργοι	συνήθως σημειώνεται με το σύμβολο	
Δύο λευκοί αξιωματικοί	συνήθως σημειώνεται με το σύμβολο	
Δύο λευκοί ίπποι	συνήθως σημειώνεται με το σύμβολο	
Οκτώ λευκά πιόνια	συνήθως σημειώνεται με το σύμβολο	
Ένας μαύρος βασιλιάς	συνήθως σημειώνεται με το σύμβολο	
Μια μαύρη βασίλισσα	συνήθως σημειώνεται με το σύμβολο	
Δύο μαύροι πύργοι	συνήθως σημειώνεται με το σύμβολο	
Δύο μαύροι αξιωματικοί	συνήθως σημειώνεται με το σύμβολο	
Δύο μαύροι ίπποι	συνήθως σημειώνεται με το σύμβολο	
Οκτώ μαύρα πιόνια	συνήθως σημειώνεται με το σύμβολο	

2.3 Η αρχική θέση των κομματιών στην σκακιέρα είναι η εξής:

2.4 Οι οχτώ κατακόρυφες στήλες τετραγώνων λέγονται «κάθετες». Οι οχτώ οριζόντιες σειρές τετραγώνων λέγονται «οριζόντιες». Η ευθεία γραμμή ομόχρωμων τετραγώνων που τρέχει από μια γωνία της σκακιέρας μέχρι μια παρακείμενη γωνία (διασχίζει τις εφαιπτόμενες γωνίες) λέγεται "διαγώνιος".

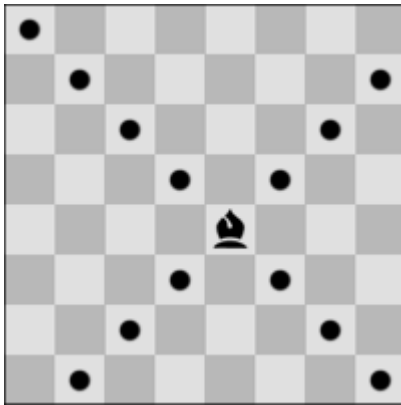
Άρθρο 3: Οι Κινήσεις των Κομματιών

3.1 Δεν επιτρέπεται να κινήσουμε ένα κομμάτι σε τετράγωνο που κατέχεται από ένα κομμάτι του ίδιου χρώματος. Αν ένα κομμάτι κινηθεί σε ένα τετράγωνο που κατέχεται από κομμάτι του αντιπάλου, αυτό το κομμάτι του αντιπάλου παίρνεται και απομακρύνεται από τη σκακιέρα ως μέρος της ίδιας κίνησης. Ένα κομμάτι λέμε ότι επιτίθεται σε ένα κομμάτι του

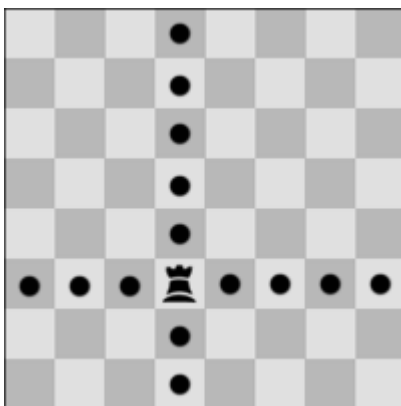
αντιπάλου, αν το κομμάτι μπορεί να κάνει πάρσιμο στο τετράγωνο αυτό σύμφωνα με τα άρθρα 3.2 έως 3.8.

Ένα κομμάτι θεωρείται ότι επιτίθεται σε ένα τετράγωνο, ακόμη και εάν το κομμάτι αυτό δεν μπορεί να κινηθεί στο τετράγωνο αυτό γιατί έτσι θα άφηνε ή θα τοποθετούσε τον ομοιόχρωμο βασιλιά του σε απειλή επίθεσης.

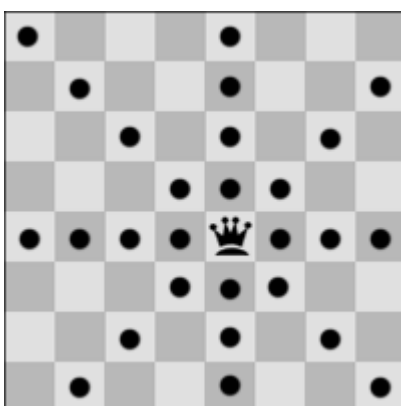
3.2 Ο Αξιωματικός μπορεί να κινηθεί σε οποιοδήποτε τετράγωνο κατά μήκος της διαγωνίου στην οποία βρίσκεται.

3.3 Ο Πύργος μπορεί να κινηθεί σε οποιοδήποτε τετράγωνο κατά μήκος της κάθετης ή της οριζόντιας στην οποία βρίσκεται.

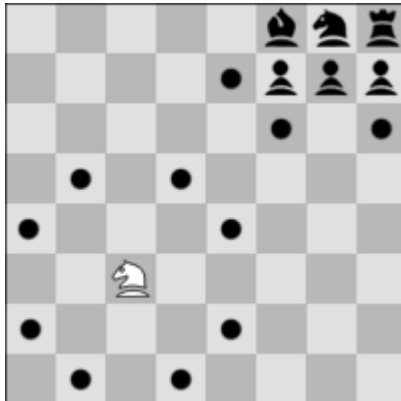

3.4 Η Βασίλισσα μπορεί να κινηθεί σε οποιοδήποτε τετράγωνο κατά μήκος της κάθετης ή της οριζόντιας γραμμής ή μιας διαγωνίου στην οποία βρίσκεται.

3.5 Κάνοντας τις κινήσεις αυτές ο Αξιωματικός, ο Πύργος ή η Βασίλισσα, δεν μπορούν να κινηθούν πάνω από οποιαδήποτε ενδιάμεσα κομμάτια.

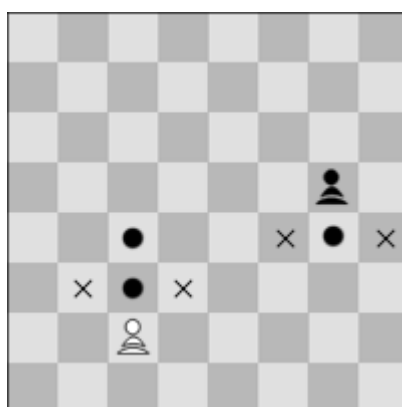
3.6 Ο Ίππος μπορεί να κινηθεί σε ένα από τα πλησιέστερα τετράγωνα από αυτό που βρίσκεται, αλλά όχι στην ίδια οριζόντια, κάθετη ή διαγώνιο.

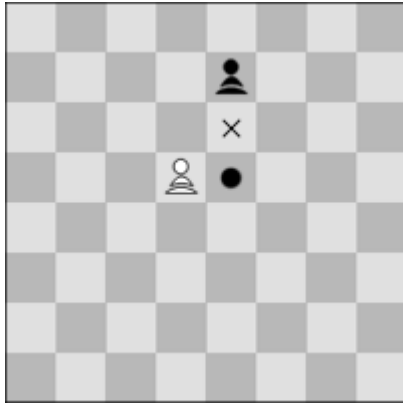
3.7 (α) Το πιόνι μπορεί να κινηθεί προς τα εμπρός, στο μη κατεχόμενο τετράγωνο αμέσως μπροστά του στην ίδια κάθετο, ή

(β) Στην πρώτη του κίνηση, το πιόνι μπορεί να κινηθεί όπως στο 3.7.(α) και εναλλακτικά μπορεί να προχωρήσει δύο τετράγωνα κατά μήκος της ίδιας καθέτου, με την προϋπόθεση ότι και τα δύο τετράγωνα δεν είναι κατειλημμένα, ή

(γ) Το πιόνι μπορεί να κινηθεί προς ένα τετράγωνο που κατέχεται από ένα κομμάτι του αντιπάλου, που είναι διαγώνια μπροστά του σε μια διπλανή κάθετη, παίρνοντας το κομμάτι αυτό.

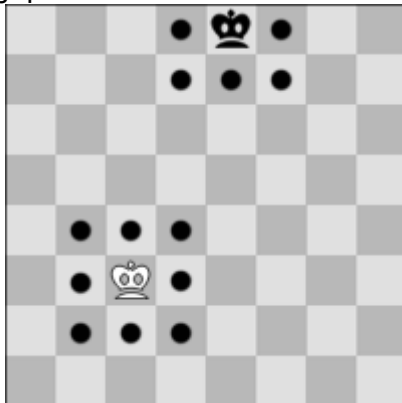

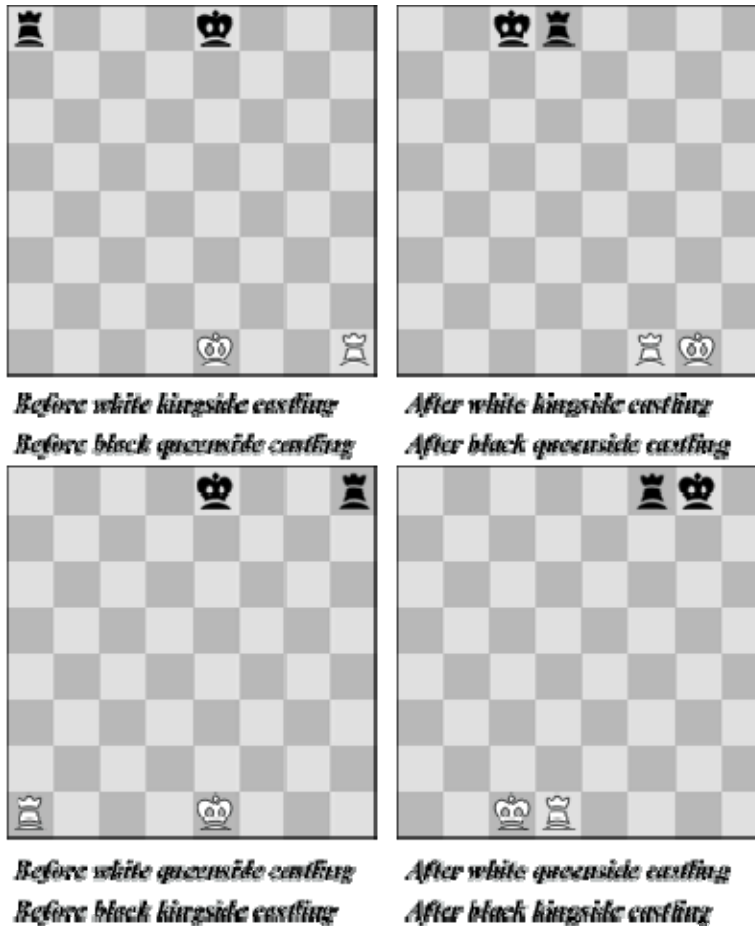
(δ) Ένα πιόνι που επιτίθεται σε ένα τετράγωνο που διασχίζεται από πιόνι του αντιπάλου, που έχει προχωρήσει δύο τετράγωνα με μια κίνηση από το αρχικό του τετράγωνο, μπορεί να πάρει αυτό το πιόνι του αντίπαλου, σαν το πιόνι αυτό του αντιπάλου να είχε προχωρήσει μόνο κατά ένα τετράγωνο. Το πάρσιμο αυτό είναι νόμιμο μόνο εφόσον γίνει με την κίνηση που ακολουθεί αμέσως μετά από μια τέτοια προώθηση, και ονομάζεται πάρσιμο "αν πασάν" (en passant).

(ε) Όταν ένα πιόνι από την αρχική του θέση φθάσει στην τελευταία οριζόντια, πρέπει να ανταλλάσσεται ως μέρος της ίδιας κίνησης ,στο ίδιο τετράγωνο, με μια νέα Βασίλισσα, Πύργο, Αξιωματικό, ή ίππο του ίδιου χρώματος. Η επιλογή του παίκτη δεν περιορίζεται σε κομμάτια που έχουν παρθεί προηγούμενα. Αυτή η ανταλλαγή του πιονιού με ένα άλλο κομμάτι ονομάζεται "προαγωγή" και η επίδραση του νέου κομματιού είναι άμεση.

3.8 (α) Ο Βασιλιάς μπορεί να κινηθεί με δύο διαφορετικούς τρόπους, κινούμενος προς οποιοδήποτε γειτονικό τετράγωνο που δεν δέχεται επίθεση από ένα ή περισσότερα κομμάτια του αντιπάλου ή κάνοντας "ροκέ".

Αυτή είναι μια κίνηση του Βασιλιά κι ενός από τους πύργους του ίδιου χρώματος στην πρώτη οριζόντια του παίκτη, που μετράει σαν κίνηση του Βασιλιά και γίνεται ως εξής:
 Ο Βασιλιάς μεταφέρεται από το αρχικό του τετράγωνο κατά δύο τετράγωνα προς τον Πύργο που βρίσκεται στο αρχικό του τετράγωνο και μετά ο Πύργος αυτός μεταφέρεται στο τετράγωνο που μόλις διέσχισε ο βασιλιάς.

(β) (1) Το δικαίωμα του ροκέ έχει χαθεί:
 [α] αν ο Βασιλιάς έχει ήδη κινηθεί ή

[β] με Πύργο που έχει ήδη κινηθεί.

(2) Το ροκέ δεν επιτρέπεται προσωρινά:

[α] αν το τετράγωνο στο οποίο βρίσκεται ο Βασιλιάς, ή το τετράγωνο που πρέπει να διασχίσει, ή το τετράγωνο που πρέπει να καταλάβει, δέχεται επίθεση από ένα ή περισσότερα κομμάτια του αντιπάλου,

[β] αν υπάρχει οποιοδήποτε κομμάτι μεταξύ του Βασιλιά και του Πύργου με τον οποίο πρόκειται να γίνει το ροκέ.

3.9 Λέμε ότι ο βασιλιάς είναι σε "σαχ" αν δέχεται επίθεση από ένα ή περισσότερα κομμάτια του αντιπάλου, ακόμη κι αν τέτοια κομμάτια εμποδίζονται να κινηθούν προς εκείνο το τετράγωνο επειδή θα άφηναν ή θα τοποθετούσαν τον βασιλιά τους σε θέση "σαχ". Δεν μπορεί να κινηθεί ένα κομμάτι που είτε θα εκθέσει τον βασιλιά του ίδιου χρώματος σε "σαχ" είτε θα αφήσει τον βασιλιά σε "σαχ."

Άρθρο 4: Η εκτέλεση της κίνησης των κομματιών

4.1 Κάθε κίνηση πρέπει να γίνεται μόνο με ένα χέρι.

4.2 Με την προϋπόθεση ότι πρώτα θα εκφράσει την πρόθεσή του (π.χ. λέγοντας "j' adoube" ή "διορθώνω"), ο παίκτης που έχει την κίνηση μπορεί να τακτοποιήσει ένα ή περισσότερα κομμάτια στα τετράγωνα τους.

4.3 Με εξαίρεση την περίπτωση του άρθρου 4.2, αν ο παίκτης που έχει την κίνηση αγγίξει από πρόθεση πάνω στην σκακιέρα:

(α) ένα ή περισσότερα από τα δικά του κομμάτια, πρέπει να κινήσει το πρώτο από τα κομμάτια που άγγιξε, που μπορεί να κινηθεί, ή

(β) ένα ή περισσότερα από τα κομμάτια του αντιπάλου του, πρέπει να πάρει το πρώτο κομμάτι που άγγιξε, που μπορεί να παρθεί, ή

(γ) ένα κομμάτι από κάθε χρώμα, πρέπει να πάρει το κομμάτι του αντιπάλου με το κομμάτι του ή, αν αυτό είναι αντικανονικό, να κινήσει ή να πάρει το πρώτο από τα κομμάτια που άγγιξε που μπορεί να κινηθεί ή να παρθεί. Αν δεν είναι ξεκάθαρο, αν του παίκτη το κομμάτι ή του αντιπάλου του αγγίχτηκε πρώτο, το κομμάτι του παίκτη θα θεωρείται ότι έχει αγγιχτεί πριν από αυτό του αντιπάλου.

4.4 Αν ο παίκτης που έχει την κίνηση

(α) από πρόθεση αγγίξει τον Βασιλιά του και ένα Πύργο του, πρέπει να κάνει ροκέ από εκείνη την πλευρά, αν αυτό είναι κανονικό, ή

(β) από πρόθεση αγγίξει ένα Πύργο και μετά τον Βασιλιά του, δεν επιτρέπεται να κάνει ροκέ προς εκείνη την πλευρά στην κίνηση αυτή και η κατάσταση θα ρυθμίζεται από το άρθρο 4.3 (α). Ή

(γ) σκοπεύοντας να κάνει ροκέ, αγγίξει το Βασιλιά ή τον Βασιλιά και ένα Πύργο ταυτόχρονα, αλλά το ροκέ από εκείνη την πλευρά είναι αντικανονικό, ο παίκτης πρέπει να κάνει μια άλλη κανονική κίνηση με το βασιλιά του (που μπορεί να περιλαμβάνει ροκέ από την άλλη πλευρά). Αν ο Βασιλιάς δεν έχει κανονική κίνηση, ο παίκτης είναι ελεύθερος να κάνει οποιαδήποτε κανονική κίνηση, ή

(δ) προάγει ένα πιόνι, η επιλογή του κομματιού οριστικοποιείται, όταν το κομμάτι αγγίξει το τετράγωνο προαγωγής.

4.5 Αν κανένα από τα κομμάτια που αγγίχτηκαν δεν μπορεί να κινηθεί ή να παρθεί, ο παίκτης μπορεί να κάνει οποιαδήποτε κανονική κίνηση.

4.6 Όταν, σαν μια κανονική κίνηση ή μέρος μιας κανονικής κίνησης, ένα κομμάτι έχει αφεθεί σε ένα τετράγωνο, δεν μπορεί μετά να κινηθεί σε ένα άλλο τετράγωνο με την κίνηση αυτή. Η κίνηση πλέον θεωρείται ότι έχει γίνει:

(α) στην περίπτωση παρσίματος, όταν το κομμάτι που πάρθηκε έχει απομακρυνθεί από την σκακιέρα και ο παίκτης έχοντας τοποθετήσει το δικό του κομμάτι στο νέο του τετράγωνο, έχει αφήσει από το χέρι του το κομμάτι του αυτό.

(β) στην περίπτωση του ροκέ, όταν το χέρι του παίκτη έχει αφήσει τον πύργο στο τετράγωνο που προηγουμένως διέσχισε ο βασιλιάς. Όταν ο παίκτης έχει αφήσει τον βασιλιά από το χέρι του, ή κίνηση δεν έγινε ακόμη, αλλά ο παίκτης δεν έχει πλέον το δικαίωμα να κάνει άλλη κίνηση παρά μόνο ροκέ από την πλευρά εκείνη, αν αυτή (η κίνηση) είναι κανονική.

(γ) στην περίπτωση της προαγωγής ενός πιονιού, όταν το πιόνι έχει απομακρυνθεί από την σκακιέρα και το χέρι του παίκτη έχει αφήσει το νέο κομμάτι αφού το έχει τοποθετήσει στο τετράγωνο προαγωγής. Αν ο παίκτης έχει αφήσει από το χέρι του το πιόνι που έφθασε στο τετράγωνο προαγωγής, η κίνηση δεν έχει γίνει ακόμη, αλλά ο παίκτης δεν έχει πλέον το δικαίωμα να παίξει το πιόνι σε άλλο τετράγωνο.

Η κίνηση θεωρείται κανονική όταν όλες οι σχετικές απαιτήσεις του άρθρου 3 έχουν εκπληρωθεί. Αν η κίνηση δεν είναι κανονική, πρέπει να γίνει μια άλλη κίνηση, σύμφωνα με το άρθρο 4.5.

4.7 Ένας παίκτης χάνει το δικαίωμα του να υποβάλλει αίτημα εναντίον του αντιπάλου για παραβίαση

του άρθρου 4, από την στιγμή που έχει αγγίξει από πρόθεση ένα κομμάτι.

Άρθρο 5 : Η ολοκλήρωση της παρτίδας

5.1 (α) Η παρτίδα κερδίζεται από τον παίκτη που έκανε ματ τον Βασιλιά του αντιπάλου του. Με αυτό τελειώνει αμέσως η παρτίδα, εφόσον η κίνηση με την οποία δημιουργήθηκε η θέση ματ ήταν μια κανονική κίνηση.

(β) Η παρτίδα κερδίζεται από τον παίκτη του οποίου ο αντίπαλός δηλώνει ότι εγκαταλείπει. Με αυτό τελειώνει αμέσως η παρτίδα.

5.2 (α) Η παρτίδα είναι ισόπαλη, όταν ο παίκτης που έχει την κίνηση δεν έχει καμιά κανονική κίνηση και ο βασιλιάς του δεν είναι σαχ (δεν απειλείται). Η παρτίδα λέμε ότι λήγει με "πατ". Με αυτό τελειώνει αμέσως η παρτίδα, εφόσον η κίνηση με την οποία δημιουργήθηκε η θέση "πατ" ήταν μια κανονική κίνηση.

(β) Η παρτίδα είναι ισόπαλη, όταν έχει προκύψει μια θέση στην οποία κανένας από τους παίκτες δεν μπορεί να κάνει "ματ" το βασιλιά του αντιπάλου με οποιαδήποτε σειρά κανονικών κινήσεων. Η παρτίδα αυτή λέμε ότι τελειώνει σε «νεκρή θέση». Με αυτό τελειώνει αμέσως η παρτίδα, εφόσον η κίνηση με την οποία δημιουργήθηκε η θέση ήταν μια κανονική κίνηση (βλέπε άρθρο 9.6).

(γ) Η παρτίδα είναι ισόπαλη ύστερα από συμφωνία μεταξύ των δύο παικτών κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού. Με αυτό τελειώνει αμέσως η παρτίδα. (βλέπε άρθρο 9.1).

(δ) Η παρτίδα μπορεί να γίνει ισόπαλη εάν οποιαδήποτε ίδια ακριβώς θέση πρόκειται να εμφανισθεί ή έχει εμφανισθεί στην σκακιέρα τουλάχιστον τρεις φορές. (βλέπε άρθρο 9.2)

(ε) Η παρτίδα μπορεί να γίνει ισόπαλη αν κάθε παίκτης έχει κάνει τουλάχιστον τις τελευταίες 50 διαδοχικές κινήσεις, χωρίς την κίνηση οποιουδήποτε πιονιού και χωρίς οποιοδήποτε πάρσιμο (βλέπε άρθρο 9.3).

KANONEΣ ΑΓΩΝΩΝ

Άρθρο 6: Το Σκακιστικό Ρολόι

6.1 "Σκακιστικό ρολόι" σημαίνει ένα ρολόι με δύο χρονόμετρα συνδεδεμένα μεταξύ τους κατά τέτοιο τρόπο, ώστε μόνο το ένα από τα δύο να λειτουργεί κάθε φορά.

"Ρολόι" στους Κανόνες του Σκακιού λέγεται το ένα από τα δύο χρονόμετρα.

Κάθε χρονόμετρο έχει μία "σημαία".

"Πτώση της σημαίας" σημαίνει τη λήξη του καθορισμένου χρόνου για έναν παίκτη.

6.2 (α) Όταν χρησιμοποιείται σκακιστικό χρονόμετρο, κάθε παίκτης πρέπει να κάνει έναν ελάχιστο αριθμό ή όλες τις κινήσεις σε μια καθορισμένη χρονική περίοδο και/ή μπορεί να του διατεθεί ένας πρόσθετος χρόνος σε κάθε κίνηση. Όλα αυτά πρέπει να είναι καθορισμένα εκ των προτέρων.

(β) Ο χρόνος που εξοικονομεί κάποιος παίκτης κατά την διάρκεια μιας περιόδου προστίθεται στο διαθέσιμο χρόνο του για την επόμενη περίοδο, εκτός από το σύστημα "χρονικής καθυστέρησης" ('time delay').

Στο σύστημα χρονικής καθυστέρησης (time delay mode) και οι δύο παίκτες παίρνουν έναν καθορισμένο "βασικό χρόνο σκέψης" («main thinking time»). Επίσης παίρνουν έναν "σταθερό πρόσθετο χρόνο" (fixed extra time) για κάθε κίνηση. Η αντίστροφη μέτρηση του βασικού χρόνου αρχίζει μόνο μετά τη λήξη του σταθερού χρόνου. Εφόσον ο παίκτης σταματάει το χρονόμετρό του πριν τη λήξη του σταθερού χρόνου, ο βασικός χρόνος σκέψης δεν αλλάζει, ανεξάρτητα από την αναλογία του σταθερού χρόνου που χρησιμοποιήθηκε.

6.3 Αμέσως μετά την πτώση μιας σημαίας, θα πρέπει να ελεγχθούν οι απαιτήσεις του άρθρου 6.2 (α).

6.4 Πριν από την έναρξη της παρτίδας ο διαιτητής αποφασίζει πού θα τοποθετηθεί το σκακιστικό χρονόμετρο.

6.5 Στην καθορισμένη ώρα για την έναρξη της παρτίδας το χρονόμετρο του παίκτη που έχει τα λευκά κομμάτια μπαίνει σε λειτουργία.

6.6. (α) Οποιοσδήποτε παίκτης παρουσιαστεί στη σκακιέρα μετά την έναρξη των αγώνων, θα χάνει την παρτίδα. Έτσι, ο προκαθορισμένος χρόνος (καθυστέρησης) είναι μηδέν (0) λεπτά. Η προκήρυξη αγώνων μπορεί να ορίζει διαφορετικά.

(β) Αν η προκήρυξη αγώνων ορίζει κάποιο διαφορετικό προκαθορισμένο χρόνο (καθυστέρησης), πρέπει να ισχύει το εξής: αν κανείς παίκτης δεν παρουσιαστεί στην έναρξη, ο παίκτης που έχει τα λευκά κομμάτια, θα χάσει όλο τον χρόνο που θα περάσει μέχρι να αφιχθεί, εκτός αν κάτι άλλο ορίζεται από την προκήρυξη αγώνων ή αν ο διαιτητής πάρει διαφορετική απόφαση.

6.7 (α) Κατά την διάρκεια της παρτίδας κάθε παίκτης, αφού έχει κάνει την κίνησή του στη σκακιέρα, πρέπει να σταματάει το χρονόμετρο του και να ξεκινάει το χρονόμετρο του αντίπαλου του. Ένας παίκτης πρέπει πάντοτε να έχει την δυνατότητα να σταματάει το χρονόμετρο του. Η κίνησή του δεν θεωρείται ότι έχει ολοκληρωθεί μέχρι να γίνει αυτό, εκτός αν με την κίνηση που έγινε τελειώνει την παρτίδα. (βλέπε άρθρα 5.1.α., 5.2.α, 5.2.β, 5.2 γ. και 9.6).

Ο χρόνος μεταξύ της εκτέλεσης της κίνησης στη σκακιέρα και του σταματήματος του χρονομέτρου του και ξεκινήματος του χρονομέτρου του αντίπαλου του, θεωρείται ως μέρος του χρόνου που διατίθεται στον παίκτη.

(β) Κάθε παίκτης πρέπει να σταματάει το χρονόμετρο του με το ίδιο χέρι με εκείνο που έκανε την κίνηση του. Απαγορεύεται στον παίκτη να κρατά το δάκτυλο πάνω στο κουμπί ή να το κινεί πάνω από αυτό.

(γ) Οι παίκτες πρέπει να χειρίζονται το χρονόμετρο σωστά. Απαγορεύεται να το χτυπούν με δύναμη, να το σηκώνουν ή να το ρίχνουν κάτω. Ο μη σωστός χειρισμός του χρονομέτρου θα τιμωρείται σύμφωνα με το άρθρο 13.4.

(δ) Αν ένας παίκτης δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει το χρονόμετρο, ένας βοηθός, που πρέπει να είναι αποδεκτός από το διαιτητή, μπορεί να διατεθεί από τον παίκτη, για να εκτελέσει τη λειτουργία αυτή. Το χρονόμετρο του θα ρυθμισθεί από το διαιτητή με ένα δίκαιο τρόπο.

6.8 Μια σημαία θεωρείται ότι έχει πέσει όταν ο διαιτητής διαπιστώσει το γεγονός ή όταν κάποιος από τους δύο παίκτες υποβάλλει ένα έγκυρο αίτημα για το γεγονός αυτό.

6.9 Με εξαίρεση όπου εφαρμόζονται τα άρθρα 5.1.α, 5.1.β, 5.2.α, 5.2.β, 5.2.γ, αν ένας παίκτης δε συμπληρώσει τον καθορισμένο αριθμό κινήσεων στον καθορισμένο χρόνο, ο παίκτης χάνει την παρτίδα. Ωστόσο, η παρτίδα είναι ισόπαλη, αν η θέση είναι τέτοια, ώστε ο αντίπαλός του να μη μπορεί να κάνει "ματ" τον βασιλιά του παίκτη, με οποιαδήποτε δυνατή σειρά κανονικών κινήσεων.

6.10 (α) Κάθε ένδειξη του χρονομέτρου θεωρείται ότι είναι οριστική εφόσον δεν υπάρχει εμφανής βλάβη. Ένα σκακιστικό ρολόι με εμφανή βλάβη, πρέπει να αντικαθίσταται. Ο διαιτητής πρέπει να αντικαθιστά το ρολόι και να χρησιμοποιεί την καλύτερή κρίση του για να καθορίζει τους χρόνους που πρέπει να φαίνονται στο νέο ρολόι.

(β).Αν κατά την διάρκεια μιας παρτίδας βρεθεί ότι η ρύθμιση ενός ή και των δύο χρονομέτρων του σκακιστικού ρολογιού είναι λανθασμένες, οποιοσδήποτε από τους παίκτες ή ο διαιτητής πρέπει να σταματούν αμέσως τα χρονόμετρα. Ο διαιτητής πρέπει να βάζει τις σωστές ρυθμίσεις και να διορθώνει τους χρόνους και τον μετρητή κινήσεων. Πρέπει να χρησιμοποιήσει την καλύτερη του κρίση για να καθορίσει τις σωστές ρυθμίσεις.

6.11 Αν και οι δύο σημαίες έχουν πέσει και είναι αδύνατο να προσδιορίσουμε ποια σημαία έπεσε πρώτη τότε:

(α) η παρτίδα πρέπει να συνεχίζεται αν το γεγονός αυτό συμβεί σε οποιαδήποτε περίοδο της παρτίδας εκτός από την τελευταία.

(β) η παρτίδα είναι ισόπαλη αν το γεγονός αυτό συμβεί στην περίοδο της παρτίδας, κατά την οποία όλες οι υπόλοιπες κινήσεις πρέπει να ολοκληρωθούν.

6.12 (α) Αν η παρτίδα χρειάζεται να διακοπεί, ο διαιτητής πρέπει να σταματήσει τα χρονόμετρα.

(β) Ένας παίκτης μπορεί να σταματήσει τα χρονόμετρα για να ζητήσει την βοήθεια του διαιτητή, π.χ. όταν έχει γίνει προαγωγή και δεν είναι διαθέσιμο το απαιτούμενο κομμάτι.

(γ) Και στις δύο περιπτώσεις, ο διαιτητής πρέπει να αποφασίσει πότε θα ξαναρχίσει η παρτίδα.

(δ) Αν ένας παίκτης σταματήσει τα χρονόμετρα για να ζητήσει τη βοήθεια του διαιτητή, ο διαιτητής πρέπει να αποφασίσει αν ο παίκτης είχε βάσιμο λόγο για την ενέργειά του αυτή. Αν είναι προφανές ότι ο παίκτης δεν είχε βάσιμο λόγο για να σταματήσει τα χρονόμετρα, ο παίκτης πρέπει να τιμωρείται σύμφωνα με το άρθρο 13.4.

6.13 Αν συμβεί κάποια αντικανονικότητα και/ή τα κομμάτια πρέπει να επανατοποθετηθούν σε μια προηγούμενη θέση, ο διαιτητής πρέπει να χρησιμοποιήσει την καλύτερη κρίση του, για να καθορίσει τους χρόνους που θα εμφανιστούν στα χρονόμετρα. Πρέπει να διορθώσει επίσης, αν είναι απαραίτητο, και το μετρητή κινήσεων των χρονομέτρων.

6.14 Στην αίθουσα αγώνων επιτρέπονται οθόνες, «μόνιτορς» ή πίνακες αναπαράστασης που δείχνουν την τρέχουσα θέση στη σκακιάρα, τις κινήσεις και των αριθμό των κινήσεων που έγιναν, καθώς και χρονόμετρα που επίσης δείχνουν τον αριθμό των κινήσεων. Όμως, ο παίκτης δεν μπορεί να υποβάλλει ένα αίτημα βασισμένο αποκλειστικά σε πληροφόρηση που παρουσιάζεται με τον τρόπο αυτό.

Άρθρο 7: Αντικανονικότητες

7.1 (α) Αν κατά τη διάρκεια μιας παρτίδας διαπιστωθεί ότι η αρχική τοποθέτηση των κομματιών ήταν εσφαλμένη, η παρτίδα πρέπει να ακυρώνεται και να παίζεται καινούρια.

(β) Αν κατά τη διάρκεια μιας παρτίδας διαπιστωθεί ότι η σκακιάρα είχε τοποθετηθεί σε αντίθεση με το άρθρο 2.1, η παρτίδα συνεχίζεται αλλά η θέση που έχει προκύψει μέχρι την στιγμή εκείνη, πρέπει να μεταφερθεί σε μια σκακιάρα σωστά τοποθετημένη.

7.2 Αν μια παρτίδα άρχισε με αντίθετα χρώματα τότε η παρτίδα πρέπει να συνεχίζεται, εκτός αν ο διαιτητής αποφασίσει διαφορετικά.

7.3 Αν ένας παίκτης μετατοπίσει ένα ή περισσότερα κομμάτια, πρέπει να αποκαταστήσει την σωστή θέση στο δικό του χρόνο. Αν είναι απαραίτητο, ο παίκτης ή ο αντίπαλος του πρέπει να σταματήσει τα χρονόμετρα και να ζητήσει τη βοήθεια του διαιτητή. Ο διαιτητής μπορεί να τιμωρήσει τον παίκτη που μετατόπισε τα κομμάτια.

7.4 (α) Αν κατά τη διάρκεια μιας παρτίδας διαπιστωθεί ότι μια αντικανονική κίνηση έχει ολοκληρωθεί (περιλαμβανομένης της μη σωστής διαδικασίας προαγωγής ενός πιονιού ή παρσίματος του βασιλιά του αντιπάλου), πρέπει να αποκαθίσταται η θέση αμέσως πριν την αντικανονικότητα. Αν η θέση αμέσως πριν την αντικανονικότητα δεν μπορεί να προσδιοριστεί, η παρτίδα πρέπει να συνεχίζεται από την τελευταία αναγνωρίσιμη θέση πριν την αντικανονικότητα. Τα χρονόμετρα πρέπει να ρυθμίζονται σύμφωνα με το άρθρο 6.13. Τα άρθρα 4.3 και 4.6 εφαρμόζονται για την κίνηση που αντικαθιστά την αντικανονική κίνηση. Κατόπιν η παρτίδα πρέπει να συνεχίζεται από την θέση που αποκαταστάθηκε.

(β) Μετά τις ενέργειες που έγιναν σύμφωνα με το άρθρο 7.4 (α), για τις δύο πρώτες αντικανονικές κινήσεις από ένα παίκτη, ο διαιτητής πρέπει να δίνει δύο λεπτά πρόσθετο χρόνο στον αντίπαλό του για κάθε περίπτωση. Για τρίτη αντικανονική κίνηση από τον ίδιο παίκτη, ο διαιτητής πρέπει να κηρύσσει την παρτίδα χαμένη για τον παίκτη αυτό. Όμως η παρτίδα θα είναι ισόπαλη αν η θέση είναι τέτοια που ο αντίπαλος δεν μπορεί να κάνει "ματ" τον βασιλιά του παίκτη με οποιαδήποτε δυνατή σειρά κανονικών κινήσεων.

7.5 Αν κατά την διάρκεια μιας παρτίδας βρεθεί ότι κάποια κομμάτια έχουν μετατοπισθεί από τα τετράγωνα τους, πρέπει να αποκαθίσταται η θέση πριν την αντικανονικότητα. Αν η θέση αμέσως πριν την αντικανονικότητα δεν μπορεί να προσδιοριστεί, η παρτίδα πρέπει να συνεχίζεται από την τελευταία αναγνωρίσιμη θέση πριν την αντικανονικότητα. Τα χρονόμετρα πρέπει να ρυθμίζονται σύμφωνα με το άρθρο 6.13. Κατόπιν η παρτίδα θα συνεχίζεται από τη θέση που αποκαταστάθηκε.

Άρθρο 8: Η καταγραφή των κινήσεων

8.1 Κατά τη διάρκεια της παρτίδας κάθε παίκτης είναι υποχρεωμένος να καταγράφει τις δικές του κινήσεις και αυτές του αντιπάλου του με το σωστό τρόπο, κίνηση προς κίνηση, όσο πιο καθαρά και ευανάγνωστα είναι δυνατό, με την αλγεβρική γραφή (βλέπε Παράρτημα Γ), στο καθορισμένο για τη διοργάνωση παρτιδόφυλλο.

Απαγορεύεται να καταγράφει τις κινήσεις «εκ των προτέρων» (δηλαδή πριν τις παίξει), εκτός εάν ο παίκτης πρόκειται να υποβάλλει αίτημα ισοπαλίας σύμφωνα με τα άρθρα 9.2 ή 9.3. ή όταν διακόπτει την παρτίδα σύμφωνα με τις Οδηγίες για Διακοπές Παρτίδων, άρθρο 1.α

Ένας παίκτης μπορεί να απαντήσει στην κίνηση του αντιπάλου του πριν την καταγράψει, αν το επιθυμεί. Πρέπει να καταγράψει την προηγούμενη κίνησή του, πριν παίξει άλλη.

Και οι δύο οι παίκτες πρέπει να καταγράφουν την πρόταση ισοπαλίας στο παρτιδόφυλλο. (Παράρτημα Γ.13)

Αν ένας παίκτης, δεν είναι σε θέση να συμπληρώνει το παρτιδόφυλλο, ένας βοηθός, που πρέπει να είναι αποδεκτός από το διαιτητή, μπορεί να διατεθεί από τον παίκτη, για να γράφει τις κινήσεις. Το χρονόμετρο του θα ρυθμιστεί από το διαιτητή με ένα δίκαιο τρόπο.

8.2 Το παρτιδόφυλλο πρέπει να είναι ορατό στο διαιτητή καθ' όλη τη διάρκεια της παρτίδας.

8.3 Τα παρτιδόφυλλα ανήκουν στους διοργανωτές των αγώνων.

8.4 Αν ένας παίκτης έχει λιγότερα από πέντε λεπτά στο χρονόμετρό του σε κάποιο στάδιο σε μια περίοδο, και δεν έχει πρόσθετο χρόνο 30 δευτερολέπτων ή περισσότερων προστιθέμενο για κάθε του κίνηση, τότε για το υπόλοιπο της περιόδου, δεν είναι υποχρεωμένος να συμμορφώνεται στις απαιτήσεις του άρθρου 8.1. Αμέσως μόλις πέσει μια σημαία, ο παίκτης πρέπει να ενημερώσει πλήρως το παρτιδόφυλλό του, πριν κινήσει ένα κομμάτι στη σκακιέρα.

8.5 (α) Αν κανένας από τους δύο παίκτες δεν είναι υποχρεωμένος να ενημερώνει το παρτιδόφυλλο σύμφωνα με το άρθρο 8.4, ο διαιτητής ή ένας βοηθός του πρέπει να προσπαθεί να είναι παρών και να σημειώνει τις κινήσεις. Στην περίπτωση αυτή αμέσως μετά την πτώση μιας σημαίας ο διαιτητής πρέπει να σταματήσει τα χρονόμετρα. Στη συνέχεια και οι δύο παίκτες θα ενημερώνουν τα παρτιδόφυλλά τους, χρησιμοποιώντας το παρτιδόφυλλο του διαιτητή ή του αντιπάλου τους.

(β) Αν μόνο ένας παίκτης δεν είναι υποχρεωμένος να ενημερώνει το παρτιδόφυλλο του σύμφωνα με το άρθρο 8.4., πρέπει αμέσως μετά την πτώση οποιασδήποτε σημαίας να ενημερώσει πλήρως το παρτιδόφυλλό του πριν κινήσει ένα κομμάτι στη σκακιέρα. Εφόσον ο παίκτης έχει την κίνηση, μπορεί να χρησιμοποιήσει το παρτιδόφυλλο του αντιπάλου του, αλλά πρέπει να το επιστρέψει πριν κάνει κίνηση.

(γ) Αν δεν είναι διαθέσιμο συμπληρωμένο παρτιδόφυλλο, οι παίκτες πρέπει να αναπαραστήσουν την παρτίδα σε μια άλλη σκακιέρα με την επίβλεψη του διαιτητή ή ενός βοηθού. Αυτός θα πρέπει πρώτα να καταγράψει την πραγματική θέση, τους χρόνους και τον αριθμό των κινήσεων που έγιναν, αν αυτή η πληροφόρηση είναι διαθέσιμη, πριν γίνει η αναπαράσταση.

8.6. Αν τα παρτιδόφυλλα δεν είναι δυνατόν να ενημερωθούν αποδεικνύοντας ότι ο παίκτης έχει ξεπεράσει το όριο του διατιθέμενου χρόνου σκέψης, η επόμενη κίνηση που θα γίνει θα θεωρείται ως η πρώτη κίνηση της επόμενης χρονικής περιόδου, εκτός αν υπάρχει απόδειξη ότι έχουν γίνει περισσότερες κινήσεις.

8.7 Με τη λήξη της παρτίδας και οι δύο παίκτες πρέπει να υπογράψουν και τα δύο παρτιδόφυλλα, σημειώνοντας το αποτέλεσμα της παρτίδας. Ακόμη και αν γραφθεί λάθος, το αποτέλεσμα αυτό παραμένει, εκτός εάν ο διαιτητής αποφασίσει διαφορετικά.

Άρθρο 9: Η ισόπαλη παρτίδα

9.1 (α) Η προκήρυξη μιας διοργάνωσης μπορεί να ορίζει ότι οι παίκτες δεν μπορούν να συμφωνούν ισοπαλία είτε σε λιγότερες από ένα καθορισμένο αριθμό κινήσεων, είτε και καθόλου, χωρίς την συγκατάθεση του διαιτητή.

(β) Αν η προκήρυξη μιας διοργάνωσης επιτρέπει συμφωνίες ισοπαλίας, θα ισχύουν τα παρακάτω :

(1) Ένας παίκτης που θέλει να προτείνει ισοπαλία, μπορεί να το κάνει. αφού πρώτα κάνει μια κίνηση στη σκακιέρα και πριν σταματήσει το χρονόμετρό του και ξεκινήσει του αντιπάλου Μία

πρόταση ισοπαλίας σε οποιαδήποτε άλλη στιγμή κατά τη διάρκεια της παρτίδας ισχύει, αλλά πρέπει να ληφθεί υπόψη το άρθρο 12.6. Δεν επιτρέπονται όροι στην πρόταση ισοπαλίας. Και στις δύο περιπτώσεις η πρόταση ισοπαλίας δεν μπορεί να αποσυρθεί και παραμένει σε ισχύ μέχρις ότου ο αντίπαλος την αποδεχθεί, την απορρίψει προφορικά, την απορρίψει αγγίζοντας ένα κομμάτι με πρόθεση να το κινήσει ή να το πάρει, ή η παρτίδα τελειώσει με κάποιο άλλο τρόπο.

(2) Η πρόταση ισοπαλίας πρέπει να σημειώνεται από κάθε παίκτη στο παρτιδόφυλλό του με ένα σύμβολο. (Βλέπε Παράρτημα Γ.13).

(3) Ένα αίτημα για ισοπαλία σύμφωνα με τα άρθρα 9.2, 9.3 ή 10.2 πρέπει να θεωρείται ως πρόταση ισοπαλίας.

9.2 Η παρτίδα είναι ισόπαλη μετά από ένα σωστό αίτημα του παίκτη που έχει την κίνηση, όταν η ίδια θέση, για τρίτη τουλάχιστον φορά (όχι απαραίτητα από επανάληψη κινήσεων):

(α) πρόκειται να εμφανισθεί, αν πρώτα καταγράψει την κίνησή του στο παρτιδόφυλλο του και δηλώσει στον διαιτητή την πρόθεση του να κάνει αυτή τη κίνηση ή

(β) έχει μόλις εμφανισθεί, και ο παίκτης που υποβάλλει το αίτημα για ισοπαλία έχει την κίνηση.

Θέσεις όπως οι (α) και (β) θεωρούνται ίδιες, αν ο ίδιος παίκτης έχει την κίνηση, κομμάτια του ίδιου είδους και χρώματος κατέχουν τα ίδια τετράγωνα, και οι δυνατές κινήσεις όλων των κομματιών και των δύο παικτών είναι οι ίδιες.

Οι θέσεις δεν είναι οι ίδιες, αν ένα πιόνι που μπορούσε να παρθεί "αν πασάν" (en passant) δεν μπορεί πλέον να παρθεί με τον τρόπο αυτό. Όταν ένας Βασιλιάς ή ένας Πύργος αναγκασθεί να κινηθεί, χάνει το δικαίωμα του για ροκέ, αν υπήρχε, μόνο αφού κινηθεί.

9.3 Η παρτίδα είναι ισόπαλη μετά από ένα σωστό αίτημα του παίκτη που έχει την κίνηση, αν :

(α) γράψει την κίνηση του στο παρτιδόφυλλό του, και δηλώσει στον διαιτητή την πρόθεσή του να κάνει αυτή την κίνηση, που θα έχει ως αποτέλεσμα, στις τελευταίες 50 κινήσεις που θα έχουν γίνει από κάθε παίκτη να μην έχει γίνει κίνηση πιονιού και οποιοδήποτε πάρσιμο ή

(β) οι τελευταίες συνεχόμενες 50 κινήσεις έγιναν από κάθε παίκτη χωρίς την κίνηση πιονιού και χωρίς οποιοδήποτε πάρσιμο.

9.4 Αν ο παίκτης αγγίξει ένα κομμάτι όπως στο άρθρο 4.3 χωρίς να έχει ζητήσει ισοπαλία, χάνει το δικαίωμα να την ζητήσει στην κίνηση αυτή, σύμφωνα με τα άρθρα 9.2 ή 9.3.

9.5 Αν ένας παίκτης ζητήσει ισοπαλία σύμφωνα με τα άρθρα 9.2 ή 9.3 μπορεί να σταματήσει και τα δύο χρονόμετρα (Δείτε το άρθρο 6.12.β). Δεν επιτρέπεται να αποσύρει την πρότασή του.

α) αν το αίτημα αποδειχθεί σωστό, η παρτίδα κηρύσσεται αμέσως ισόπαλη.

β) αν το αίτημα αποδειχθεί εσφαλμένο, ο διαιτητής πρέπει να προσθέσει τρία (3) λεπτά στον εναπομένοντα χρόνο σκέψης του αντιπάλου. Κατόπιν η παρτίδα θα συνεχισθεί. Αν το αίτημα βασιζόταν σε μια κίνηση που επρόκειτο να παιχθεί, η κίνηση αυτή πρέπει να γίνει σύμφωνα με το άρθρο 4.

9.6 Η παρτίδα είναι ισόπαλη, όταν προκύψει μια θέση στην οποία δεν μπορεί να γίνει ματ με οποιαδήποτε σειρά κανονικών κινήσεων. Με αυτό τελειώνει αμέσως η παρτίδα, εφόσον η κίνηση με την οποία δημιουργήθηκε αυτή η θέση ήταν κανονική.

Άρθρο 10: Ολοκλήρωση Γρήγορου Παιχνιδιού (Quickplay Finish)

10.1 Το «Quickplay Finish» (ολοκλήρωση γρήγορου παιχνιδιού) είναι η φάση μιας παρτίδας, όπου όλες οι (εναπομείναντες) κινήσεις πρέπει να γίνουν μέσα σε ένα περιορισμένο χρόνο.

10.2 Αν ο παίκτης, που έχει την κίνηση, διαθέτει λιγότερο από δύο (2) λεπτά στο χρονόμετρό του, μπορεί να ζητήσει ισοπαλία πριν πέσει η σημαία του. Πρέπει να σταματήσει τα χρονόμετρα και να καλέσει τον διαιτητή. (Βλέπε άρθρο 6.12.β).

(α) Αν ο διαιτητής συμφωνήσει ότι ο αντίπαλος δεν κάνει προσπάθεια να κερδίσει την παρτίδα με κανονικό τρόπο ή ότι δεν είναι δυνατό να κερδίσει με κανονικό τρόπο, τότε θα κηρύσσει την παρτίδα ισόπαλη. Διαφορετικά πρέπει να αναβάλλει την απόφασή του ή να απορρίπτει το αίτημα.

(β) Αν ο διαιτητής αναβάλλει την απόφασή του, μπορεί να προσθέσει στο χρονόμετρο του αντιπάλου δύο (2) επιπλέον λεπτά και η παρτίδα πρέπει να συνεχιστεί με την παρουσία του διαιτητή, αν είναι δυνατόν. Ο διαιτητής πρέπει να δηλώσει το τελικό αποτέλεσμα αργότερα στην διάρκεια της παρτίδας ή το συντομότερο δυνατόν μετά την πτώση μιας σημαίας. Πρέπει να κατακυρώσει την παρτίδα ισόπαλη αν συμφωνήσει ότι η τελική θέση δεν μπορεί να κερδηθεί με κανονικό τρόπο, ή ότι ο αντίπαλος δεν έκανε επαρκείς προσπάθειες για να κερδίσει με κανονικό τρόπο.

(γ) Αν ο διαιτητής έχει απορρίψει το αίτημα, πρέπει να προσθέσει δύο (2) επιπλέον λεπτά στον αντίπαλο.

(δ) Η απόφαση του διαιτητή αναφορικά με τα άρθρα 10.2 α, β και γ. πρέπει να είναι τελική.

Άρθρο 11. Βαθμοί

11.1 Αν δεν έχει ανακοινωθεί κάτι διαφορετικό από την αρχή, ο παίκτης που κερδίζει την παρτίδα του ή κερδίζει χωρίς αγώνα, παίρνει έναν βαθμό (1), ο παίκτης που χάνει την παρτίδα του ή χάνει χωρίς αγώνα, δεν παίρνει βαθμό (0) και ο παίκτης που κάνει ισοπαλία παίρνει μισό βαθμό (1/2)

Άρθρο 12. Η συμπεριφορά των παικτών

12.1 Οι παίκτες δεν πρέπει να κάνουν ενέργειες που δυσφημούν το Σκάκι.

12.2 Δεν επιτρέπεται στους παίκτες να απομακρύνονται από τις εγκαταστάσεις αγώνων, χωρίς την άδεια του διαιτητή. Ως εγκαταστάσεις αγώνων οριοθετούνται η αίθουσα αγώνων, οι τουαλέτες, το αναψυκτήριο, το καπνιστήριο και άλλοι χώροι που καθορίζονται από το διαιτητή.

Ο παίκτης που έχει την κίνηση δεν επιτρέπεται να φύγει από τον χώρο αγώνων χωρίς την άδεια του διαιτητή.

12.3 (α) Κατά τη διάρκεια της παρτίδας οι παίκτες απαγορεύεται να χρησιμοποιούν οποιεσδήποτε σημειώσεις, πηγές πληροφόρησης ή συμβουλές ή να αναλύουν σε άλλη σκακιέρα.

(β) χωρίς την άδεια του διαιτητή απαγορεύεται στον παίκτη να φέρνει στις εγκαταστάσεις αγώνων κινητό τηλέφωνο ή άλλα ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας, εκτός αν είναι τελείως κλειστά. Αν μια τέτοια συσκευή ή ένα (κάποιο) ήχο (ηχήσει με οποιοδήποτε τρόπο), ο παίκτης αυτός θα χάνει την παρτίδα.. Ο αντίπαλος θα κερδίζει. Αν όμως δεν μπορεί να κερδίσει την παρτίδα με οποιαδήποτε σειρά κανονικών κινήσεων, το αποτέλεσμα για αυτόν θα είναι ισοπαλία.

(γ) Το κάπνισμα επιτρέπεται μόνο στην περιοχή των εγκαταστάσεων των αγώνων που έχει ορισθεί από τον διαιτητή.

12.4 Το παρτιδόφυλλο πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο για την καταγραφή των κινήσεων, του χρόνου των ρολογιών, των προτάσεων ισοπαλίας, και για θέματα σχετιζόμενα με αιτήματα και άλλα σχετικά δεδομένα.

12.5 Οι παίκτες που έχουν τελειώσει τις παρτίδες τους πρέπει να θεωρούνται θεατές.

12.6 Απαγορεύεται να αποσπούμε την προσοχή ή να ενοχλούμε τον αντίπαλο, με οποιονδήποτε τρόπο. Αυτό συμπεριλαμβάνει τα αδικαιολόγητα αιτήματα και τις αδικαιολόγητες προτάσεις ισοπαλίας ή την εισαγωγή μίας πηγής θορύβου στον χώρο των αγώνων.

12.7 Παράβαση οιοδήποτε σημείου των άρθρων 12.1 έως 12.6 θα επισύρει ποινές σύμφωνα με το άρθρο 13.4

12.8 Η επίμονη άρνηση ενός παίκτη να συμμορφώνεται με τους Κανόνες του Σκακιού θα τιμωρείται με απώλεια της παρτίδας. Ο διαιτητής θα αποφασίζει για την βαθμολογία του αντιπάλου.

12.9 Αν και οι δύο παίκτες βρεθούν ένοχοι σύμφωνα με το άρθρο 12.8, η παρτίδα θα κηρύσσεται χαμένη και για τους δύο παίκτες.

12.10 Στην περίπτωση του άρθρου 10.2 (δ) ή του Παραρτήματος Δ (Quickplay finish όταν δεν υπάρχει διαιτητής στις εγκαταστάσεις (χώρο) των αγώνων), ο παίκτης δεν μπορεί να κάνει ένσταση κατά της απόφασης του διαιτητή.

Σε άλλη περίπτωση ο παίκτης μπορεί να κάνει ένσταση κατά οποιασδήποτε απόφασης του διαιτητή, εκτός εάν η προκήρυξη της διοργάνωσης ορίζει διαφορετικά.

Άρθρο 13. Ο ρόλος του διαιτητή (βλέπε Πρόλογο)

13.1 Ο διαιτητής πρέπει να φροντίζει για την αυστηρή τήρηση των Κανόνων του Σκακιού.

13.2 Ο διαιτητής πρέπει να ενεργεί για το καλύτερο συμφέρον της διοργάνωσης. Θα πρέπει να εξασφαλίζει τη διατήρηση καλού αγωνιστικού περιβάλλοντος και ότι δεν ενοχλούνται οι παίκτες. Πρέπει να επιβλέπει την εξέλιξη των αγώνων.

13.3 Ο διαιτητής πρέπει να παρακολουθεί τις παρτίδες, ειδικότερα όταν οι παίκτες έχουν πίεση χρόνου, πρέπει να καθιστά ισχυρές τις αποφάσεις που έχει πάρει, και να επιβάλλει τις ποινές στους παίκτες, όπου απαιτείται.

13.4 Ο διαιτητής μπορεί να εφαρμόζει μια ή περισσότερες από τις παρακάτω ποινές:

- (α) προειδοποίηση,
- (β) αύξηση του υπολειπόμενου χρόνου του αντίπαλου,
- (γ) μείωση του υπολειπόμενου χρόνου του παραβάτη παίκτη,
- (δ) κήρυξη της παρτίδας ως χαμένης,
- (ε) μείωση των βαθμών που επιτεύχθηκαν στην παρτίδα από τον παραβάτη,
- (στ) αύξηση των βαθμών που επιτεύχθηκαν στην παρτίδα από τον αντίπαλο στο μέγιστο δυνατό για την παρτίδα αυτή,
- (ζ) αποβολή από τη διοργάνωση

13.5 Ο διαιτητής μπορεί να προσθέτει χρόνο στον έναν ή και στους δύο παίκτες σε περίπτωση εξωτερικής παρενόχλησης της παρτίδας.

13.6 Ο διαιτητής δεν πρέπει να επεμβαίνει σε μια παρτίδα εκτός από τις περιπτώσεις που περιγράφονται από τους Κανόνες του Σκακιού. Δεν πρέπει να υποδεικνύει τον αριθμό των κινήσεων που έγιναν, παρά μόνο σε εφαρμογή του άρθρου 8.5, όταν έχει πέσει τουλάχιστον μια σημαία. Ο διαιτητής πρέπει να αποφεύγει να ενημερώνει έναν παίκτη ότι ο αντίπαλός του έχει ολοκληρώσει μια κίνηση ή ότι δεν πάτησε το χρονόμετρο του.

13.7 (α) Θεατές και παίκτες άλλων παρτίδων δεν πρέπει να μιλάνε ή με άλλο τρόπο να παρεμβαίνουν σε μια παρτίδα. Αν είναι απαραίτητο, ο διαιτητής μπορεί να αποβάλει από τις εγκαταστάσεις των αγώνων τους παραβάτες. Αν κάποιος βλέπει μια αντικανονικότητα μπορεί να πληροφορήσει μόνο τον διαιτητή.

(β) Με εξαίρεση τις περιπτώσεις που θα έχει επιτρέψει ο διαιτητής, απαγορεύεται σε όλους να χρησιμοποιούν κινητά τηλέφωνα ή άλλα ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας στις εγκαταστάσεις των αγώνων και σε οποιαδήποτε παρακείμενη περιοχή καθορισμένη από τον διαιτητή.

Άρθρο 14. FIDE

14.1 Οι ομοσπονδίες-μέλη μπορούν να ζητούν από την FIDE, την έκδοση επισήμων αποφάσεων σχετικά με προβλήματα στην εφαρμογή των Κανόνων του Σκακιού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

A. ΓΡΗΓΟΡΟ ΣΚΑΚΙ (RAPID)

A1. Παρτίδα Γρήγορου Σκακιού («RAPID») είναι αυτή όπου όλες οι κινήσεις πρέπει να γίνουν σε ένα καθορισμένο χρόνο τουλάχιστον 15 λεπτών αλλά σε λιγότερο από 60 λεπτά για τον κάθε παίκτη ή όταν ο διατιθέμενος χρόνος συν 60 φορές οποιοδήποτε προστιθέμενο χρόνο είναι τουλάχιστον 15 λεπτά αλλά λιγότερος από 60 λεπτά για κάθε παίκτη.

A2. Οι παίκτες δεν χρειάζεται να καταγράφουν τις κινήσεις.

A.3 Όπου υπάρχει επαρκής εποπτεία των παρτίδων (π.χ. όταν υπάρχει ένας διαιτητής για κάθε τρείς

το πολύ παρτίδες), πρέπει να ισχύουν οι Κανόνες Αγώνων.

A.4 Όπου η εποπτεία είναι ανεπαρκής, πρέπει να ισχύουν οι Κανόνες Αγώνων, εκτός των περιπτώσεων που οι κανόνες αυτοί υπερκαλύπτονται από τους παρακάτω κανόνες του Γρήγορου Σκακιού (Rapidplay):

α. Εφόσον κάθε παίκτης έχει ολοκληρώσει τρείς (3) κινήσεις, δεν μπορεί να υποβάλλει αίτημα για λανθασμένη τοποθέτηση των κομματιών, λανθασμένο προσανατολισμό της σκακιάς ή λανθασμένη ρύθμιση των χρονομέτρων .

Στην περίπτωση αντίθετης τοποθέτησης του βασιλιά και της βασίλισσας δεν επιτρέπεται το ροκέ με αυτό τον βασιλιά.

β. Ο διαιτητής πρέπει να αποφασίζει σύμφωνα με το άρθρο 4 (κίνηση των κομματιών), μόνο αν ζητηθεί από τον ένα ή και τους δύο παίκτες.

γ. Μια αντικανονική κίνηση ολοκληρώνεται όταν έχει ξεκινήσει το χρονόμετρο του αντιπάλου. Τότε ο αντίπαλος, και πριν κάνει την κίνησή του, έχει το δικαίωμα να υποβάλλει αίτημα ότι ο παίκτης ολοκλήρωσε μια αντικανονική κίνηση. Μόνο μετά από ένα τέτοιο αίτημα, ο διαιτητής πρέπει να παίρνει απόφαση. Ωστόσο ο διαιτητής πρέπει να παρεμβαίνει, αν είναι δυνατόν, αν και οι δύο βασιλιάδες είναι σε σαχ ή η προαγωγή ενός πιονιού δεν έχει ολοκληρωθεί.

δ. 1. Η σημαία θεωρείται ότι έχει πέσει όταν ο παίκτης έχει κάνει ένα έγκυρο αίτημα για τον σκοπό αυτό. Ο διαιτητής απαγορεύεται να υποδεικνύει την πτώση μιας σημαίας, αλλά μπορεί να το κάνει αν έχουν πέσει και οι δύο σημαίες.

2. Για να υποβληθεί αίτημα νίκης από χρόνο, ο αιτών πρέπει να σταματήσει και τα δύο χρονόμετρα και να ενημερώσει τον διαιτητή. Για να είναι έγκυρο το αίτημα, θα πρέπει η σημαία του αιτούντα να, παραμένει όρθια και του αντιπάλου του να είναι πεσμένη μετά το σταμάτημα των χρονομέτρων.

3. Αν έχουν πέσει και οι δύο σημαίες, όπως περιγράφεται στα (1) και (2), ο διαιτητής πρέπει να κηρύσσει την παρτίδα ισόπαλη.

B. ΜΠΛΙΤΖ

B.1 Παρτίδα «Μπλιτζ» (BLITZ) είναι αυτή όπου όλες οι κινήσεις πρέπει να γίνουν σε ένα καθορισμένο χρόνο λιγότερο από 15 λεπτά για τον κάθε παίκτη ή όταν ο διατιθέμενος χρόνος συν 60 φορές οποιοδήποτε προστιθέμενο χρόνο είναι λιγότερος από 15 λεπτά.

B.2 Όπου υπάρχει επαρκής εποπτεία των παρτίδων (π.χ. όταν υπάρχει ένας διαιτητής για κάθε μία παρτίδα), θα ισχύουν οι Κανόνες Αγώνων και το άρθρο A.2

B.3 Όπου η εποπτεία είναι ανεπαρκής, θα ισχύουν τα παρακάτω:

α. Το παιχνίδι θα διέπεται από τους Κανόνες του Γρήγορου Σκακιού όπως αναφέρονται στο Παράρτημα A, εκτός των περιπτώσεων που οι κανόνες αυτοί υπερκαλύπτονται από τους παρακάτω κανόνες του Μπλιτζ :

β. Δεν ισχύουν τα άρθρα 10.2 και A.4.γ.

γ. Μια αντικανονική κίνηση ολοκληρώνεται όταν έχει ξεκινήσει το χρονόμετρο του αντιπάλου. Ο αντίπαλος έχει το δικαίωμα να υποβάλλει αίτημα νίκης πριν κάνει την κίνησή του. Αν όμως ο αντίπαλος δεν μπορεί να κάνει ματ με οποιαδήποτε σειρά κανονικών κινήσεων, τότε δικαιούται να υποβάλλει αίτημα ισοπαλίας, πριν κάνει την κίνηση του. Από την στιγμή που ο αντίπαλος έχει κάνει

την κίνηση του, μια αντικανονική κίνηση δεν μπορεί να διορθωθεί, εκτός αν υπάρξει αμοιβαία συμφωνία χωρίς την παρέμβαση διαιτητή.

Δ. QUICKPLAY FINISH ΟΤΑΝ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΠΑΡΩΝ Ο ΔΙΑΙΤΗΤΗΣ

Δ1. Όταν οι παρτίδες παίζονται σύμφωνα με το άρθρο 10, ο παίκτης μπορεί να ζητήσει ισοπαλία όταν έχει λιγότερο από δύο λεπτά στο χρονόμετρο του και πριν πέσει η σημαία του. Με αυτό τελειώνει η παρτίδα.

Μπορεί να ζητήσει ισοπαλία πάνω στη βάση:

- α. ότι ο αντίπαλός του δεν μπορεί να κερδίσει με κανονικό τρόπο και/ή
- β. ότι ο αντίπαλός του δεν κάνει προσπάθεια να κερδίσει με κανονικό τρόπο.

Στην περίπτωση (α) ο παίκτης πρέπει να καταγράψει την τελική θέση και ο αντίπαλός να την επιβεβαιώσει.

Στη περίπτωση (β) ο παίκτης πρέπει να καταγράψει την τελική θέση και να υποβάλλει ένα ενημερωμένο παρτιδόφυλλο. Ο αντίπαλος πρέπει να επιβεβαιώσει και το παρτιδόφυλλο και την τελική θέση. Το αίτημα πρέπει να υποβάλλεται σε ένα διαιτητή του οποίου η απόφαση θα είναι τελεσίδικη.

ΣΤ. ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΚΑΚΙΟΥ 960

ΣΤ.1 Πριν την έναρξη μίας παρτίδας Σκακιού 960, στήνεται μια τυχαία αρχική θέση (των κομματιών) στη σκακιέρα, η οποία υπόκειται σε συγκεκριμένους κανόνες. Μετά απ αυτό, το παιχνίδι παίζεται με τον ίδιο τρόπο που παίζεται το κλασσικό σκάκι. Ειδικότερα, τα κομμάτια και τα πιόνια κινούνται με τον συνηθισμένο τρόπο και ο σκοπός κάθε παίκτη είναι να κάνει ματ τον αντίπαλο βασιλιά.

ΣΤ.2 Απαιτήσεις της αρχικής θέσης

Η αρχική θέση για το Σκάκι960 πρέπει να είναι σύμφωνη με συγκεκριμένους κανόνες. Τα λευκά πιόνια τοποθετούνται στην δεύτερη οριζόντια όπως στο κλασσικό σκάκι. Όλα τα υπόλοιπα λευκά κομμάτια τοποθετούνται τυχαία στην πρώτη οριζόντια, αλλά με τούς παρακάτω περιορισμούς:

- α. Ο βασιλιάς τοποθετείται κάπου ανάμεσα στους δύο πύργους.
 - β. Οι αξιωματικοί τοποθετούνται σε διαφορετικού χρώματος τετράγωνα.
 - γ. Τα μαύρα κομμάτια τοποθετούνται στις αντίστοιχες θέσεις απέναντι από τα λευκά κομμάτια.
- Η αρχική θέση μπορεί να δημιουργηθεί πριν το παιχνίδι είτε από ένα λογισμικό Η/Υ, είτε χρησιμοποιώντας ζάρια, νόμισμα, χαρτιά κλπ

ΣΤ.3 Κανόνες του ροκέ στο Σκάκι 960

α. Το Σκάκι 960 επιτρέπει σε κάθε παίκτη να κάνει ένα ροκέ σε μια παρτίδα, μια δυνατότητα του βασιλιά και του πύργου να κινηθούν με μια μόνο κίνηση.

Χρειάζονται όμως κάποιες ερμηνείες των κανόνων του κλασσικού σκακιού, γιατί οι κλασσικοί κανόνες προϋποθέτουν αρχικές θέσεις πύργου και βασιλιά που συχνά δεν ισχύουν (διαφέρουν) στο Σκάκι 960

β. Τρόποι για να γίνει ροκέ

Στο Σκάκι 960, ανάλογα με την θέση πριν το ροκέ, στο ροκέ με βασιλιά και πύργο, η διαδικασία του ροκέ γίνεται με ένα από τους παρακάτω τέσσερις τρόπους:

1. Ροκέ με διπλή κίνηση: Κάνοντας με μιας μια κίνηση με τον βασιλιά και μια κίνηση με τον πύργο.
2. Ροκέ με αντιμετάθεση: Αντιμεταθέτοντας τις θέσεις του βασιλιά και πύργου.
- 3 Ροκέ όπου κινείται μόνο ο βασιλιάς: Κάνοντας μία μόνο κίνηση με τον βασιλιά.
4. Ροκέ όπου κινείται μόνο ο πύργος: Κάνοντας μια μόνο κίνηση με τον πύργο.

Σύσταση

1. Όταν γίνεται ροκέ σε φυσική σκακιέρα με αντίπαλο άνθρωπο, συνιστάται ο βασιλιάς να μετακινηθεί έξω από την επιφάνεια της σκακιέρας δίπλα στο τελικό του τετράγωνο, στην συνέχεια να μετακινείται ο πύργος από την αρχική στην τελική του θέση και τότε ο βασιλιάς να τοποθετείται στο τελικό του τετράγωνο.

2. Μετά το ροκέ, οι τελικές θέσεις του πύργου και του βασιλιά είναι ακριβώς οι ίδιες θέσεις

με αυτές του κλασσικού σκακιού.

Διευκρινίσεις

Έτσι, μετά το ροκέ στην πλευρά γ (που στο ορθόδοξο σκάκι σημειώνεται σαν Ο-Ο-Ο και είναι γνωστό σαν ροκέ από την πλευρά της βασίλισσας) ο βασιλιάς βρίσκεται στο τετράγωνο γ (γ1 για τον λευκό και γ8 για τον μαύρο) και ο πύργος είναι στο δ τετράγωνο (δ1 για τον λευκό και δ8 για τον μαύρο). Μετά το ροκέ στην πλευρά η (που στο ορθόδοξο σκάκι σημειώνεται σαν Ο-Ο και είναι γνωστό σαν ροκέ από την πλευρά του βασιλιά) ο βασιλιάς βρίσκεται στο τετράγωνο η (η1 για τον λευκό και η8 για τον μαύρο) και ο πύργος είναι στο ζ τετράγωνο (ζ1 για τον λευκό και ζ8 για τον μαύρο).

Παρατηρήσεις

1. Προς αποφυγή τυχόν παρεξηγήσεων, θα ήταν χρήσιμη η δήλωση «Θα κάνω ροκέ» πριν γίνει το ροκέ.
2. Σε κάποιες αρχικές θέσεις, ο βασιλιάς ή ο πύργος (όχι όμως και οι δύο) δεν κινείται όταν γίνεται ροκέ.
3. Σε κάποιες αρχικές θέσεις, το ροκέ μπορεί να γίνει ακόμα και στην πρώτη κίνηση.
4. Όλα τα τετράγωνα ανάμεσα στο τετράγωνο από όπου ξεκινάει και στο τετράγωνο όπου καταλήγει ο βασιλιάς (συμπεριλαμβανομένου και του τελικού), και όλα τα τετράγωνα ανάμεσα στο τετράγωνο από όπου ξεκινάει και στο τετράγωνο όπου καταλήγει ο πύργος (συμπεριλαμβανομένου και του τελικού), πρέπει να είναι ελεύθερα εκτός από αυτά του βασιλιά και του πύργου με τον οποίο γίνεται το ροκέ.
5. Σε μερικές αρχικές θέσεις, κάποια τετράγωνα, που στο κλασσικό σκάκι θα έπρεπε να είναι ελεύθερα, μπορεί να παραμένουν κατειλημμένα όταν γίνεται ροκέ. Για παράδειγμα, μετά το ροκέ στη γ πλευρά (Ο-Ο-Ο), μπορεί να είναι κατειλημμένα τα α, β, και/ή ε, και μετά το ροκέ στην η πλευρά (Ο-Ο), μπορεί να είναι κατειλημμένα τα ε και/ή θ.

Οδηγίες σε περίπτωση που μια παρτίδα πρέπει να διακοπεί.

1. α. Αν μια παρτίδα δεν έχει τελειώσει στο τέλος του ορισθέντος για το παιχνίδι χρόνου, ο διαιτητής πρέπει να απαιτήσει (ζητήσει) από τον παίκτη που έχει την κίνηση να «σφραγίσει» την εκείνη την κίνηση. Ο παίκτης πρέπει να γράψει την κίνηση του με μια σαφή (ξεκάθαρη) γραφή στο παρτιδόφυλλο του, να βάλει το παρτιδόφυλλό του και αυτό του αντιπάλου σε ένα φάκελο, να σφραγίσει τον φάκελο και μόνο τότε να σταματήσει το χρονόμετρό του χωρίς να ξεκινήσει ππ χρονόμετρο του αντιπάλου του. Μέχρι να σταματήσει τα χρονόμετρα, ο παίκτης διατηρεί το δικαίωμα να αλλάξει την σφραγισμένη του κίνηση. Αν, αφού ο διαιτητής έχει πει στον παίκτη να σφραγίσει την κίνηση του, ο παίκτης κάνει μια κίνηση στην σκακιέρα πρέπει να γράψει αυτήν την κίνηση στο παρτιδόφυλλό του σαν την σφραγισμένη του κίνηση.

β. Ο παίκτης που έχει την κίνηση και διακόπτει την παρτίδα πριν το τέλος της περιόδου για το παιχνίδι, θα θεωρείται ότι έχει σφραγίσει την κίνηση του στον ονομαστικό χρόνο για το τέλος της περιόδου, και ο χρόνος που του απομένει πρέπει να σημειωθεί ανάλογα.

2. Πάνω στον φάκελο πρέπει να σημειώνονται τα παρακάτω:

α. Τα ονόματα των παικτών

β. Η θέση αμέσως πριν την σφραγισμένη κίνηση

γ. Ο χρόνος που χρησιμοποιήθηκε από κάθε παίκτη

δ. Το όνομα του παίκτη που σφράγισε την κίνηση

ε. Ο αριθμός της σφραγισμένης κίνησης

στ. Η πρόταση ισοπαλίας, αν η πρόταση είναι τρέχουσα

ζ. Η ημερομηνία, η ώρα και ο χώρος επανάληψης του παιχνιδιού.

3. Ο διαιτητής πρέπει να ελέγξει την ακρίβεια των πληροφοριών πάνω στο φάκελο και είναι υπεύθυνος για την ασφαλή φύλαξη του.

4. Αν ένας παίκτης προτείνει ισοπαλία αφού ο αντίπαλος του έχει σφραγίσει την κίνησή του, η πρόταση του ισχύει μέχρις ότου ο αντίπαλος την αποδεχθεί ή την απορρίψει όπως περιγράφεται στο άρθρο 9.1

5. Πριν να ξεκινήσει και πάλι το παιχνίδι, πρέπει να στήνεται στη σκακιέρα η θέση αμέσως πριν την σφραγισμένη κίνηση και πρέπει να μπαίνουν στα χρονόμετρα οι χρόνοι που χρησιμοποιήθηκαν από κάθε παίκτη πριν διακοπεί η παρτίδα.
6. Αν πριν την επανάληψη της παρτίδας συμφωνηθεί ισοπαλία η κάποιος από τους παίκτες ειδοποιήσει τον διαιτητή ότι εγκαταλείπει, τελειώνει η παρτίδα.
7. Ο φάκελος πρέπει να ανοίξει μόνο όταν είναι παρών ο παίκτης που πρέπει να απαντήσει στην σφραγισμένη κίνηση.
8. Εκτός από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στα Άρθρα 5, 6.9 και 9.6, η παρτίδα είναι χαμένη για τον παίκτη του οποίου η καταγραφή της σφραγισμένης κίνησης
- είναι διφορούμενη (ασαφής), ή
 - έχει γίνει με τέτοιο τρόπο που είναι αδύνατον να αποδειχθεί η αληθινή της σημασία (νόημα), ή
 - είναι αντικανονική.
9. Αν, κατά τον συμφωνημένο χρόνο επανάληψης
- ο παίκτης που πρέπει να απαντήσει στην σφραγισμένη κίνηση είναι παρών, ανοίγει ο φάκελος, γίνεται στη σκακιέρα η σφραγισμένη κίνηση και ξεκινάει το χρονόμετρο του.
 - ο παίκτης που πρέπει να απαντήσει στην σφραγισμένη κίνηση δεν είναι παρών, πρέπει να ξεκινήσει το χρονόμετρό του. Με την άφιξη του, μπορεί να σταματήσει το χρονόμετρό του και να καλέσει τον διαιτητή. Τότε ανοίγει ο φάκελος και γίνεται στην σκακιέρα η σφραγισμένη κίνηση. Τότε ξαναρχίζει το χρονόμετρο του.
 - ο παίκτης που σφράγισε την κίνηση του δεν είναι παρών, ο αντίπαλος του έχει το δικαίωμα να γράψει την δική του απάντηση στο παρτιδόφυλλο, να σφραγίσει την δική του κίνηση σε ένα νέο φάκελο, να σταματήσει το χρονόμετρό του και να ξεκινήσει το χρονόμετρο του απόντος παίκτη αντί να κάνει την κίνηση του με τον συνήθη τρόπο. Αν γίνει έτσι, ο φάκελος πρέπει να παραδοθεί στον διαιτητή για φύλαξη και να ανοιχθεί με την άφιξη του απόντος παίκτη.
10. Ο παίκτης χάνει την παρτίδα αν φτάσει στην σκακιέρα με καθυστέρηση πάνω από μια ώρα από την ώρα επανάληψης μιας διακοπείσης παρτίδα (εκτός εάν η προκήρυξη ορίζει ή ο διαιτητής αποφασίσει διαφορετικά
- Όμως, αν ο παίκτης που έχει καθυστερήσει είναι αυτός που έκανε την σφραγισμένη κίνηση, η απόφαση για την παρτίδα θα είναι διαφορετική, αν:
- ο απών παίκτης έχει κερδίσει την παρτίδα για τον λόγο ότι η σφραγισμένη κίνηση κάνει ματ, ή
 - ο απών παίκτης έχει δημιουργήσει μια ισόπαλη θέση για το λόγο ότι η σφραγισμένη κίνηση είναι θέση «πατ» ή έχει προκύψει στην σκακιέρα μια από αυτές θέσεις που περιγράφονται στο Άρθρο 9.6, ή
 - ο παίκτης που είναι παρών στη σκακιέρα έχει χάσει την παρτίδα σύμφωνα με το άρθρο 6.9
11. α. Αν λείπει ο φάκελος που περιέχει την σφραγισμένη κίνηση, η παρτίδα πρέπει να συνεχίζεται από την θέση και με τους χρόνους στα χρονόμετρα όπως είχαν καταγραφεί κατά τον χρόνο της διακοπής. Αν ο χρόνος που χρησιμοποιήθηκε από κάθε παίκτη δεν μπορεί να επανεγκατασταθεί (να προσδιορισθεί), ο διαιτητής πρέπει να ρυθμίσει τα χρονόμετρα. Ο παίκτης που σφράγισε την κίνηση κάνει στην σκακιέρα την κίνηση που δηλώνει ότι σφράγισε
- β. Αν είναι αδύνατον να επανεγκατασταθεί η θέση, η παρτίδα ακυρώνεται και πρέπει να παιχθεί μια νέα παρτίδα.
12. Αν κατά την επανάληψη της παρτίδας, οποιοσδήποτε από τους παίκτες, πριν κάνει την πρώτη του κίνηση, υποδείξει ότι ο χρησιμοποιηθείς χρόνος έχει σημειωθεί λανθασμένα σε οποιοδήποτε από τα χρονόμετρα, το λάθος πρέπει να διορθωθεί. Αν το λάθος δεν διορθωθεί την στιγμή εκείνη, η παρτίδα συνεχίζεται χωρίς διόρθωση εκτός αν ο διαιτητής πιστεύει οι συνέπειες θα είναι πολύ σοβαρές.
13. Η διάρκεια κάθε επαναληπτικής περιόδου πρέπει να ελέγχεται από το ρολόι του διαιτητή. Ο χρόνος έναρξης και ο χρόνος λήξης πρέπει να ανακοινώνονται προκαταβολικά.

7 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΑΓΩΝΩΝ (ΤΟΥΡΝΟΥΑ) ΤΗΣ FIDE.

Εγκρίθηκαν από την Γενική Συνέλευση του 1986, και από την συνεδρίαση του Προεδρείου της FIDE 2007.

Τροποποιήθηκαν από τις Γενικές Συνελεύσεις του 1989, 1992,1993, 1994, 1998 and 2006.

Τα τουρνουά θα διεξάγονται σύμφωνα με τους Κανόνες Σκακιού της FIDE. Οι Κανονισμοί Τουρνουά της FIDE θα χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με τους Κανόνες Σκακιού της FIDE χωρίς να τους αναιρούν σε καμία περίπτωση. Εφαρμόζονται σε όλες τις επίσημες διοργανώσεις της FIDE. Η εφαρμογή τους συνιστάται επίσης και σε όλα τα τουρνουά με αξιολόγηση FIDE, με κατάλληλες, αν χρειάζεται τροποποιήσεις. Οι διοργανωτές, αθλητές και οι εμπλεκόμενοι διαιτητές σε οποιαδήποτε διοργάνωση πρέπει να είναι ενημερωμένοι με αυτούς τους Κανονισμούς πριν από την έναρξη του τουρνουά.

1. Γενική Παρατήρηση.

Όταν σε μια διοργάνωση υπάρχει ένα πρόβλημα που δεν καλύπτεται από εσωτερικούς κανονισμούς (πχ από την προκήρυξη), συνιστάται να γίνονται αποδεκτοί ως οριστικοί οι παρόντες Κανονισμοί Αγώνων της FIDE.

2. Ο διοργανωτής (CO)

Η Ομοσπονδία ή ο διοικητικός αρμόδιος φορέας για την διοργάνωση του τουρνουά, μπορεί να αναθέτει την τεχνική οργάνωση σε ένα έναν διοργανωτή. Αυτός μαζί με την Ομοσπονδία, σε διαβούλευση με την FIDE, όταν είναι απαραίτητο, θα ορίζουν μια Οργανωτική Επιτροπή που θα έχει την ευθύνη όλων των οικονομικών, τεχνικών και οργανωτικών θεμάτων.

3. Πρόσκληση, Εγγραφή, Διαδικασίες.

(α) Οι προσκλήσεις σε μια διοργάνωση της FIDE πρέπει να αποστέλλονται το ταχύτερο δυνατόν.

(β) Ο διοργανωτής (CO) πρέπει να στέλνει, μέσω της αντίστοιχης εθνικής του ομοσπονδίας, προσκλήσεις σε όλους τους συμμετέχοντες που προκρίθηκαν για την διοργάνωση. Η επιστολή της πρόσκλησης θα πρέπει πρώτα να εγκριθεί από τον Πρόεδρο της FIDE για τα Παγκόσμια και από τον Πρόεδρο της Ηπείρου για τα Διεπειρωτικά Πρωταθλήματα.

(γ) Η πρόσκληση θα πρέπει να είναι κατά το δυνατόν πλήρης, περιγράφοντας καθαρά τις αναμενόμενες συνθήκες, και δίνοντας όλες τις λεπτομέρειες που μπορεί να χρειασθούν οι παίκτες. Τα ακόλουθα στοιχεία θα πρέπει να συμπεριληφθούν στην προσκλητήρια επιστολή καθώς και επίσης αφίσες που θα μπορούσαν να αποσταλούν στη ιστοσελίδα της FIDE:

(1) Οι ημερομηνίες και η ιστοσελίδα του τουρνουά.

(2) Το ξενοδοχείο διαμονής των παικτών (συμπεριλαμβάνοντας e-mail, fax και αριθμούς τηλεφώνων).

(3) Το πρόγραμμα αγώνων: Ημερομηνίες, ώρες αγώνων και χώρων (Άφιξης, τελετής έναρξης, κληρώσεων, αίθουσας αγώνων, παράλληλων διοργανώσεων, τελετής λήξης και αναχώρησης).

(4) Ο Χρόνος Σκέψης και το είδος των χρονομέτρων που θα χρησιμοποιηθούν στο τουρνουά.

(5) Τα Σύστημα κλήρωσης και τα κριτήρια ισοβαθμίας.

(6) Οι οικονομικές ρυθμίσεις: Δαπάνες ταξιδιού, φιλοξενία, διάρκεια ή το αντίστοιχο κόστος, συμπεριλαμβάνοντας και τους συνοδούς του παίκτη, ρυθμίσεις για τα φαγητά, rocket money, παράβολα, πλήρεις λεπτομέρειες για τα χρηματικά βραβεία, περιλαμβάνοντας και ειδικά βραβεία, χρηματικά έπαθλα ανάλογα με την βαθμολογία, το είδος του νομίσματος που θα καταβληθεί, υποχρεώσεις εφορίας, βίζες και πώς θα αποκτηθούν.

(7) Τα μέσα μεταφοράς στον χώρο των αγώνων και ρυθμίσεις μετακινήσεων.

(8) Ο αναμενόμενος αριθμός συμμετεχόντων, τα ονόματά τους, και το όνομα του Επικεφαλής Διαιτητή.

(9) Η ιστοσελίδα της διοργάνωσης, λεπτομέρειες επικοινωνίας με τους διοργανωτές και το όνομα του διοργανωτή.

(10) Οι υποχρεώσεις των παικτών προς τα ΜΜΕ, Δημόσια πρόσωπα, σπόνσορες, κυβερνητικούς εκπροσώπους, και άλλα παρόμοια.

(11) Η ημερομηνία μέχρι την οποία πρέπει να δώσει οριστική απάντηση παίκτης για την πρόσκληση και πού, τότε πρέπει να γνωστοποιήσει την ώρα και ημερομηνία της άφιξής του.

(12) Ρυθμίσεις ασφάλειας.

(13) Ειδικές ιατρικές φροντίδες όπως π.χ εμβολιασμοί και ό,τι χρειάζεται να προβλεφθεί

(14) Ρυθμίσεις για: Τουρισμό, παράλληλες εκδηλώσεις, πρόσβαση Ιντερνέτ κλπ.

4. Από την στιγμή που έχει σταλεί μια πρόσκληση σε ένα παίκτη, δεν πρέπει να ανακληθεί εφόσον ο παίκτης την αποδεχθεί μέσα στην ορισθείσα ημερομηνία. Εάν μια διοργάνωση ματαιωθεί ή αναβληθεί, οι διοργανωτές πρέπει να πληρώσουν αποζημιώσεις.

5. Ο διοργανωτής πρέπει να εγγυηθεί ιατρική περίθαλψη και φάρμακα για όλους τους συμμετέχοντες, τεχνικό προσωπικό, αξιωματούχους της FIDE και να τους ασφαλίσει κατά ατυχημάτων, να τους παρέχει ιατρική περίθαλψη συμπεριλαμβανομένης και χειρουργικής επέμβασης, κλπ, αλλά δεν θα έχει καμία ευθύνη για χρόνιες παθήσεις. Κατά την διάρκεια των αγώνων θα έχει ορισθεί επίσημος γιατρός.

6. Οι διοργανωτές και οι διαιτητές των τουρνουά της FIDE θα πρέπει να γνωρίζουν τους Κανονισμούς για την διοργάνωση Τουρνουά Υψηλού Επιπέδου (C.01).

7. Πρόσθετοι Κανονισμοί μπορούν να εφαρμοσθούν για τον ρόλο του διοργανωτή. Αυτός και ο Επικεφαλής Διαιτητής (ΕΔ) πρέπει να συνεργάζονται στενά για να εξασφαλίσουν την ομαλή διεξαγωγή της διοργάνωσης.

8. Ο Επικεφαλής Διαιτητής (ΕΔ)

Ο Επικεφαλής Διαιτητής για μια Παγκόσμια διοργάνωση ορίζεται από τον Πρόεδρο της FIDE και για μια Διηπειρωτική από τον Πρόεδρο της Ηπείρου, ο καθένας κατόπιν διαβούλευσης με τον διοργανωτή. Πρέπει να είναι Διεθνής Διαιτητής με εμπειρία σε διοργανώσεις της FIDE και να γνωρίζει τις επίσημες γλώσσες της FIDE και τους σχετικούς της Κανονισμούς.

Η FIDE και/ή Οργανωτική Επιτροπή μπορούν να ορίσουν τους διαιτητές και το υπόλοιπο προσωπικό. Τα καθήκοντα του ΕΔ περιγράφονται στους Κανόνες Σκακιού, στους Κανονισμούς της διοργάνωσης και σε άλλους κανόνες της. Κατά την διάρκεια των αγώνων πρέπει να παρακολουθεί την εξέλιξη κάθε γύρου, να έχει την εποπτεία όλης της διοργάνωσης, να εξασφαλίζει την τάξη και την πειθαρχία στον αγωνιστικό χώρο και στους παίκτες κατά την διάρκεια των αγώνων, και να ελέγχει την εργασία όλου του τεχνικού προσωπικού. Πριν από την έναρξη των αγώνων: Μπορεί να εκδώσει πρόσθετους Κανονισμούς, κατόπιν συνεννόησης με τον διοργανωτή. Πρέπει να ελέγχει όλες τις συνθήκες αγώνων συμπεριλαμβανομένων του χώρου και της αίθουσας αγώνων, του φωτισμού, θέρμανσης, κλιματισμού, αερισμού, θορύβου κλπ. Να εξασφαλίζει μέσω του διοργανωτή όλο τον απαραίτητο εξοπλισμό, επαρκή αριθμό βοηθών και τεχνικού προσωπικού γενικά. Πρέπει να εξασφαλίζει καλές συνθήκες για τους διαιτητές του. Είναι στην δική του δικαιοδοσία η τελική απόφαση αν η διοργάνωση πληροί όλες τις απαιτούμενες από την FIDE προϋποθέσεις.

9. Ζευγαρώματα.

(α) Η διαδικασία κλήρωσης για τον πρώτο γύρο θα ρυθμιστεί από τον διοργανωτή, και αν είναι δυνατόν, θα πρέπει να γίνει δημόσια ενώπιον των παικτών, των επισκεπτών και των ΜΜΕ. Ο ΕΔ έχει την ευθύνη για τα πραγματικά ζευγαρώματα, συμπεριλαμβανομένης και της διαδικασίας κλήρωσης.

(β) Η κλήρωση θα πραγματοποιηθεί τουλάχιστον 12 ώρες (μια νύκτα) πριν από την έναρξη του πρώτου γύρου. Όλοι οι συμμετέχοντες είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθήσουν την διαδικασία της κλήρωσης. Είναι στην κρίση του Ε.Δ. να συμπεριλάβει στην κλήρωση έναν παίκτη που δεν έχει φθάσει έγκαιρα για την διαδικασία της κλήρωσης. Τα ζευγάρια του πρώτου γύρου πρέπει να δημοσιευθούν το ταχύτερο δυνατόν μετά την κλήρωση.

(γ) Εάν ένας παίκτης αποσυρθεί, αποβληθεί από την διοργάνωση μετά την διαδικασία κλήρωσης αλλά πριν από την έναρξη του πρώτου γύρου, ή εάν υπάρχουν πρόσθετες συμμετοχές, τότε τα δημοσιευμένα ζευγάρια δεν αλλάζουν. Για πρόσθετα ζευγαρώματα ή αλλαγές αποφασίζει ο ΕΔ κατόπιν διαβούλευσης

του με τους άμεσα εμπλεκόμενους παίκτες, αλλά μόνο εάν έτσι ελαχιστοποιούνται οι αλλαγές στα ήδη δημοσιευθέντα ζευγάρια.

(δ) Για τα ζευγαρώματα σε έναν τουρνουά πουλ θα χρησιμοποιούνται οι πίνακες Berger, προσαρμοσμένοι όπου χρειάζεται για τουρνουά διπλών γύρων.

(ε) Για τα ζευγαρώματα στο Ελβετικό θα χρησιμοποιείται το πρόγραμμα που έχει ήδη ανακοινωθεί.

(ζ) Για την χρησιμοποίηση άλλων συστημάτων για τα ζευγαρώματα πρέπει να προηγηθεί ενημέρωση των εμπλεκόμενων.

(η) Πρέπει να ενημερώνονται οι παίκτες το ταχύτερο δυνατόν, για περιορισμούς στα ζευγαρώματα (απαγορευμένα ζευγάρια), πχ να μην ζευγαρώνονται παίκτες της ίδιας ομοσπονδίας κατά τους τρεις τελευταίους γύρους.

(θ) Για τουρνουά πουλ, αυτοί οι περιορισμοί στη κλήρωση μπορεί να γίνουν χρησιμοποιώντας του πίνακες της Βάρνας.

10. Το παιχνίδι.

(α) Όλες οι παρτίδες πρέπει να παιχθούν στην αίθουσα αγώνων σύμφωνα με το καθορισμένο πρόγραμμα που έχει ήδη ανακοινωθεί από τους διοργανωτές, εκτός αν πάρει διαφορετική απόφαση ο Επικεφαλής Διαιτητής.

(β) Το κάπνισμα απαγορεύεται στις αξιολογημένες διοργανώσεις της FIDE. Το κάπνισμα απαγορεύεται στην αίθουσα αγώνων κατά την διάρκεια του τουρνουά. Η απαγόρευση αυτή ισχύει για όλους τους παρόντες, παίκτες, αξιωματούχους, θεατές, εκπροσώπους των ΜΜΕ κλπ.. Πρέπει να έχει προβλεφθεί μια ειδική περιοχή, έξω από την αίθουσα αγώνων, όπου να επιτρέπεται το κάπνισμα. Αυτή η περιοχή θα πρέπει να έχει να έχει εύκολη πρόσβαση από την αίθουσα αγώνων. Εάν σύμφωνα με τις απαγορεύεται εντελώς το κάπνισμα σε όλους τους στεγασμένους χώρους, τότε οι παίκτες και οι αξιωματούχοι πρέπει να έχουν εύκολη πρόσβαση στους υπαίθριους χώρους.

(γ) Αν χρησιμοποιούνται μηχανικά χρονόμετρα, τότε θα ρυθμίζονται έτσι ώστε να δείχνουν ώρα έξη στην πρώτη περίοδο ελέγχου του χρόνου.

(δ) Ο ΕΔ θα ανακοινώνει την ώρα έναρξης και διακοπής των παρτίδων.

(ε) Όταν είναι σαφές ότι κάποιες παρτίδες έχουν προσυμφωνηθεί, ο ΕΔ θα επιβάλλει τιμωρίες.

(στ) Ο διαιτητής θα πρέπει να έχει στην διάθεσή του ένα γλωσσάριο των πλέον συνήθων σκακιστικών όρων σε διάφορες γλώσσες.

11. Άπαικτες παρτίδες.

(α) Αν ένας παίκτης έχει χάσει μια παρτίδα χωρίς να παρουσιασθεί αδικαιολόγητα, ο παίκτης αποβάλλεται μετά από μια τέτοια παρτίδα, εκτός αν ο διαιτητής πάρει διαφορετική απόφαση.

(β) Αν ένας παίκτης έχει χάσει τρεις (3) παρτίδες χωρίς να παρουσιασθεί θα αποβάλλεται από τό τουρνουά, εκτός εάν υπάρχει διαφορετική πρόβλεψη στην προκήρυξη των αγώνων ή πάρει διαφορετική απόφαση ο Επικεφαλής Διαιτητής.

(γ) Όταν ένας παίκτης έχει αποσυρθεί ή αποβληθεί από ένα τουρνουά πουλ, η συνέπεια θα είναι η εξής:

(δ) Αν ο παίκτης έχει συμπληρώσει λιγότερες από το 50% των παρτίδων του, η βαθμολογία του παραμένει στον σχετικό πίνακα (για λόγους αξιολόγησης και ιστορίας), αλλά οι βαθμοί που επιτεύχθηκαν από αυτόν ή εναντίον του δεν υπολογίζονται στις τελικές κατατάξεις. Οι άπαικτες παρτίδες του παίκτη και των αντιπάλων του, συμβολίζονται στον πίνακα αποτελεσμάτων με το '-' και οι παρτίδες των αντιπάλων του με το '+'. Αν κανένας από τους αντιπάλους δεν ήταν παρών τότε το αποτέλεσμα θα συμβολίζεται με το δύο '-'.

(ε) Αν ένας παίκτης αποσύρεται από ένα τουρνουά με Ελβετικό σύστημα οι βαθμοί που επιτεύχθηκαν από αυτόν και τους αντιπάλους του παραμένουν στον πίνακα αποτελεσμάτων για λόγους κατάταξης και αξιολόγησης. Δεν αξιολογούνται μόνο οι παρτίδες που δεν παίχθηκαν .

(στ) Τα άρθρα 10(ε) και (στ) εφαρμόζονται και στις ομαδικές διοργανώσεις. Τα ματς και οι άπαικτες παρτίδες θα πρέπει να έχουν τις ανάλογες συμβολικές ενδείξεις.

12. Τιμωρίες - Ενστάσεις.

(α) Όταν υπάρχει μια διαφωνία, ο Ε.Δ. ή ο Διοργανωτής (ανάλογα με την περίπτωση) θα εξαντλούν κάθε προσπάθεια για να την αντιμετωπίσουν με συμβιβασμό. Εάν αποτύχει η προσπάθεια αυτή και η διαφωνία είναι τέτοια που πρέπει να επιβληθούν ποινές, όταν δεν προβλέπονται τιμωρίες που απορρέουν από τους Κανόνες Σκακιού ή από τους κανονισμούς, ο Ε.Δ. θα έχει την διακριτική δύναμη να

επιβάλλει τιμωρίες. Πρέπει να επιδιώκει την διατήρηση της πειθαρχίας και να βρίσκει λύσεις που να ηρεμούν τους διαφωνούντες παίκτες.

(β) Σε όλες τις διοργανώσεις θα υπάρχει μια Επιτροπή Ενστάσεων. Ο Επικεφαλής Διαιτητής και ο Διοργανωτής θα εξασφαλίζουν την εκλογή της Ε.Ε. ή τον ορισμό της πριν από την έναρξη του πρώτου γύρου, συνήθως κατά την διαδικασία κλήρωσης. Συνιστάται να αποτελείται από ένα Πρόεδρο και τουλάχιστον δύο τακτικά και δύο αναπληρωματικά μέλη. Είναι προτιμότερο να μην προέρχονται δύο από τα μέλη από την ίδια ομοσπονδία. Δεν επιτρέπεται να είναι μέλος της Ε.Ε. διαιτητής, ή Αξιωματούχος ή παίκτης, αν είναι εμπλεκόμενος στην εκδικαζόμενη υπόθεση. Η Ε.Ε. θα πρέπει να έχει μονό αριθμό μελών κατά την ψηφοφορία. Τα μέλη της Ε.Ε. πρέπει να είναι άνω των 18 ετών.

(γ) Ένας παίκτης μπορεί να κάνει ένσταση εναντίον οποιασδήποτε απόφασης του Ε.Δ. ή του Διοργανωτή ή ενός από τους βοηθούς τους, με την προϋπόθεση ότι καταβάλλει ένα παράβολο και έχει υποβάλλει την ένσταση όχι αργότερα από την ορισθείσα προθεσμία. Το παράβολο και η προθεσμία θα έχουν ανακοινωθεί προκαταβολικά. Οι αποφάσεις της Ε.Ε. είναι τελεσίδικες. Το παράβολο επιστρέφεται αν η ένσταση γίνει αποδεκτή ή απορριφθεί αλλά θεωρηθεί λογική σύμφωνα με την άποψη της Ε.Ε.

13. TV, βίντεο, φωτογραφίες.

(α) Επιτρέπονται κάμερες TV στην αίθουσα αγώνων και σε γειτονικές περιοχές με την έγκριση του Ε.Δ. ή του Διοργανωτή μόνο αν λειτουργούν αθόρυβα και δεν είναι μεγάλες σε όγκο. Ο Ε.Δ. πρέπει να εξασφαλίζει ότι δεν ενοχλούνται ή δεν αποσπάζεται η προσοχή των παικτών με οποιονδήποτε τρόπο από την παρουσία της TV, βίντεο, φωτογραφικών μηχανών και σχετικών συσκευών.

(β) Μόνο εξουσιοδοτημένοι φωτογράφοι μπορούν να φωτογραφίζουν στον χώρο αγώνων. Η άδεια για φωτογραφίες στην αίθουσα αγώνων περιορίζεται στα δέκα (10) πρώτα λεπτά για τον πρώτο γύρο και στα πέντε (5) για κάθε επόμενο γύρο, εκτός αν πάρει διαφορετική απόφαση ο Ε.Δ.

14. Η συμπεριφορά των παικτών.

(α) Από την στιγμή που ένας παίκτης έχει αποδεχθεί επίσημα μια πρόσκληση, πρέπει να συμμετάσχει, εκτός από τις περιπτώσεις «ανώτερης βίας», όπως π.χ. ασθένεια ή δικαιολογημένη αδυναμία. Αποδοχή μιας άλλης πρόσκλησης δεν αποτελεί επαρκή αιτιολογία για την μη συμμετοχή του.

(β) Στην απάντησή του ένας παίκτης, εάν το επιθυμεί, μπορεί να αναφέρει και προϋπάρχουσες ασθένειες, όπως πχ διαβήτης ή αν χρειάζεται ειδικό διαιτολόγιο.

(γ) Όλοι οι συμμετέχοντες πρέπει να είναι κατάλληλα ντυμένοι.

(δ) Ένας παίκτης που δεν θέλει να συνεχίσει μια παρτίδα και φεύγει χωρίς να δηλώσει εγκατάλειψη ή να ενημερώσει τον διαιτητή είναι αγενής. Ο Ε.Δ. - κατά την κρίση του- έχει δικαίωμα να τον τιμωρήσει για αντιαθλητική συμπεριφορά.

(ε) Ένας παίκτης μπορεί να μιλήσει μόνο εάν επιτρέπεται από τους Κανόνες Σκακιού ή από την Προκήρυξη του Τουρνουά.

(στ) Όλες οι διαμαρτυρίες που αφορούν την συμπεριφορά των παικτών ή των αρχηγών πρέπει να υποβάλλονται στον διαιτητή. Δεν επιτρέπεται σε έναν παίκτη να διαμαρτύρεται κατευθείαν στον αντίπαλό του.

15. Ο Ρόλος του Αρχηγού Ομάδας σε ένα Ομαδικό Τουρνουά.

(α) Ο ρόλος ενός αρχηγού ομάδας είναι βασικά διοικητικός κατά την διάρκεια των αγώνων. Σύμφωνα με τους κανονισμούς κάθε ξεχωριστής διοργάνωσης, μπορεί π.χ. ο αρχηγός να υποβάλλει σε καθορισμένη ώρα, την σύνθεση των παικτών της ομάδας του σε κάθε γύρο, να ενημερώνει τους παίκτες για τα ζευγάρια, να υπογράφει το φύλλο αγώνων στο τέλος της συνάντησης κλπ.

(β) Ένας αρχηγός είναι εξουσιοδοτημένος να συμβουλεύει τους παίκτες της ομάδας του να κάνουν ή να δεχθούν πρόταση ισοπαλίας ή να εγκαταλείψουν μια παρτίδα, εκτός εάν ορίζουν διαφορετικά οι κανονισμοί. Θα πρέπει να περιορίζεται στο να δίνει μόνο περιληπτική ενημέρωση, βασισμένη αποκλειστικά στις συνθήκες που αφορούν το ματς. Μπορεί να πει σε ένα παίκτη, "Πρότεινε ισοπαλία", "δέξου την ισοπαλία", ή "εγκατέλειψε την παρτίδα". Π.χ. εάν ερωτηθεί από ένα παίκτη αν θα έπρεπε να

δεχθεί μια πρόταση ισοπαλίας, ο αρχηγός μπορεί να απαντήσει “ναι”, “όχι”, ή να επιτρέψει τον παίκτη να αποφασίσει μόνος του.

Ο αρχηγός πρέπει να απέχει από οποιαδήποτε παρέμβαση κατά την διάρκεια των αγώνων. Δεν επιτρέπεται να πληροφορήσει ένα παίκτη σχετικά με την θέση σε μια σκακιέρα, ή να ενημερώσει οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο για την εξέλιξη σε μια παρτίδα.

Οι παίκτες υπόκεινται στις ίδιες απαγορεύσεις. Ακόμη και εάν σε ένα ομαδικό τουρνουά υπάρχει ένα πνεύμα συλλογικής υποστήριξης, γιατί μια παρτίδα σκάκι είναι βασικά ένας αγώνας ανάμεσα σε δύο παίκτες. Κατά συνέπεια, ένας παίκτης πρέπει να έχει την τελική απόφαση σχετικά με την διεξαγωγή της δικής του παρτίδας. Αν και η συμβουλή του αρχηγού πρέπει να έχει ισχυρή βαρύτητα για τον παίκτη, ο παίκτης δεν είναι απόλυτα αναγκασμένος να αποδεχθεί την συμβουλή του αρχηγού. Παρόμοια, ο αρχηγός δεν μπορεί να ενεργήσει για λογαριασμό ενός παίκτη και για την παρτίδα του χωρίς την ενημέρωση και την συγκατάθεση του παίκτη. Όλες οι συζητήσεις πρέπει να γίνονται ενώπιον του διαιτητή ο οποίος είναι εξουσιοδοτημένος να επιμείνει να ακούσει την συζήτηση.

(γ) Ο αρχηγός μιας ομάδας πρέπει να συμβουλεύει την ομάδα του να ακολουθεί το γράμμα και το πνεύμα του Άρθρου 12 των Κανόνων Σκακιού της FIDE που αναφέρεται στην συμπεριφορά των παικτών. Ιδιαίτερα, τα ομαδικά πρωταθλήματα, πρέπει να διεξάγονται με το υψηλότερο Αθλητικό Πνεύμα.

8 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΡΣΗΣ ΙΣΟΒΑΘΜΙΑΣ FIDE

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τα είδη και η χρήση διαφόρων κριτηρίων για την άρση της ισοβαθμίας στην κατάταξη Ατομικών και Διασυλλογικών Πρωταθλημάτων έχει ιδιαίτερη σημασία, γιατί αποτελούν καθοριστικούς παράγοντες για την τελική κατάταξη σε πρωταθλήματα και τουρνουά, ιδιαίτερα μετά την κατάργηση των αγώνων κατάταξης (μπιράζ).

Πρέπει λοιπόν στις προκηρύξεις των αγώνων όχι μόνο να προβλέπονται κριτήρια ισοβαθμίας, αλλά και να είναι τα σωστά κριτήρια και επιπλέον να είναι σαφή και κατανοητά από τους διαιτητές και τους παίκτες.

Παρακάτω περιγράφουμε τα ισχύοντα κριτήρια Άρσης Ισοβαθμίας, όπως συμπεριλήφθηκαν στο παράρτημα των Κανόνων Αγώνων της FIDE, εγκρίθηκαν από την Γενική Συνέλευση του 1986 και του Προεδρείου της FIDE το 2007 και τροποποιήθηκαν από τις Γενικές Συνελεύσεις του 1989, 1992, 1993, 1994, 1998 και 2006.

1. Παρτίδες χωρίς αγώνα (unplayed games).

Για την άρση ισοβαθμίας και μόνο, το αποτέλεσμα θα θεωρείται ως ισοπαλία. .

Αυτός ο υπολογισμός δεν ισχύει στο κριτήριο της άρσης ισοβαθμίας με την Αθροιστική Προοδευτική Βαθμολογία και στο σύστημα Koya. Στα συστήματα αυτά μετράει μόνο το αποτέλεσμα.

Κατάλογος των πλέον χρησιμοποιούμενων Κανόνων Άρσης Ισοβαθμίας (Tiebreaks).

Σε όλα τα συστήματα οι παίκτες κατατάσσονται σε φθίνουσα σειρά σύμφωνα με το αντίστοιχο σύστημα.. Στον επόμενο πίνακα δεν σκοπεύουμε να ορίσουμε οποιαδήποτε σειρά ή προτίμηση.

2. Κανόνες Άρσης Ισοβαθμίας που χρησιμοποιούν τα αποτελέσματα του παίκτη.

(α) Αθροισμα Προοδευτικών Βαθμολογιών (Α.Π.Β).

Μετά από κάθε γύρο οι παίκτες έχουν κάποια συγκεκριμένη βαθμολογία. Αυτές οι βαθμολογίες προστίθενται για να καθορίσουν το συνολικό Αθροισμα των Προοδευτικών Βαθμολογιών.

(α1) Επέκταση του Α.Π.Β.

Αν το Α.Π.Β. είναι το ίδιο για δύο ή περισσότερους ισόβαθμους παίκτες τότε από κάθε παίκτη της κατηγορίας αυτής, αφαιρούμε την βαθμολογία του 1ου γύρου κι αν χρειασθεί συνεχίζουμε με την αφαίρεση από τον 2ο, 3ο γύρο κλπ.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ Α.Π.Β.

A.A.	ΟΝΟΜΑ	ΓΥ.1	ΓΥ.2	ΓΥ.3	ΓΥ.4	ΓΥ.5	ΓΥ.6	ΓΥ.7	A.Π.Β.
1	Κώστας	0,5	1,0	2,0	2,5	3,0	3,0	4,0	16,0
2	Γιάννης	0,5	1,5	1,5	2,0	3,0	3,5	4,0	16,0
3	Πέτρος	0,5	0,5	1,5	2,5	3,5	4,0	4,0	16,5
4	Γιώργος	0,0	1,0	1,5	2,0	3,5	4,0	4,0	16,0

(β) Το Σύστημα Koya για τουρνουά με το σύστημα πουλ.

Είναι ο αριθμός των πόντων που επετεύχθησαν εναντίον όλων των αντιπάλων με βαθμολογία πάνω από 50%.

(β1) Επέκταση του Συστήματος Koya.

Το Σύστημα Koya μπορεί να επεκταθεί βήμα – βήμα και να συμπεριλάβει βαθμομάδες με βαθμολογία κάτω από το 50% ή να μειωθεί βήμα-βήμα για να συμπεριλάβει παίκτες με σκορ από 50% και πάνω.

(γ) Αριθμός κερδισμένων παρτίδων.

(δ) Ο μεγαλύτερος αριθμός παρτίδων που παίχθηκαν με τα μαύρα.

(ε) Το αποτέλεσμα μεταξύ των παικτών.

Αν **ΟΛΟΙ** οι ισόβαθμοι παίκτες έχουν παίξει μεταξύ τους, τότε υπολογίζουμε ποιος πήρε τους περισσότερους πόντους από τις μεταξύ τους συναντήσεις.

3. Κανόνες Άρσης Ισοβαθμίας που χρησιμοποιούν τα αποτελέσματα των ομάδων.

(α) Βαθμοί στα διασυλλογικά πρωταθλήματα που καθορίζονται από τους πόντους του ματς.
2 βαθμούς για το κερδισμένο ματς, όταν μια ομάδα έχει πετύχει περισσότερους πόντους από την αντίπαλη ομάδα
1 βαθμό για την ισοπαλία και
0 βαθμούς για την Ήττα..

(β) Πόντοι παρτίδων στα διασυλλογικά πρωταθλήματα που καθορίζονται από τους βαθμούς του ματς.
Η άρση γίνεται καθορίζοντας τον συνολικό αριθμό των πόντων.

(γ) Συνδυασμός βαθμών και πόντων.
Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την άρση ο συνολικός συνδυασμός βαθμών και πόντων.

(δ) Το αποτέλεσμα μεταξύ των ομάδων.
Εάν όλες οι ισόβαθμες ομάδες έχουν παίξει μεταξύ τους, τότε χρησιμοποιείται το άθροισμα των πόντων από τις συναντήσεις αυτές.

4. Κανόνες Άρσης Ισοβαθμίας που χρησιμοποιούν τα Αποτελέσματα των Αντιπάλων.

Υπόψη ότι οι βαθμολογίες αυτές καθορίζονται σε κάθε περίπτωση μετά την εφαρμογή του κανόνα για τις άπαικτες παρτίδες.

(α) Σύστημα Buchholtz.

Το Σύστημα Buchholtz είναι το άθροισμα της βαθμολογίας όλων των αντιπάλων ενός παίκτη.

(α1) Το Median Buchholtz είναι το Buchholtz μετά την αφαίρεση της υψηλότερης και χαμηλότερης βαθμολογίας των αντιπάλων.

(α2) Το Median Buchholtz 2 είναι το Buchholtz μετά την αφαίρεση των δύο υψηλότερων και χαμηλότερων βαθμολογιών των αντιπάλων.

(α3) Το Buchholtz cut 1 είναι το Buchholtz μετά την αφαίρεση της χαμηλότερης βαθμολογίας των αντιπάλων.

(α4) Το Buchholtz cut 2 είναι το Buchholtz μετά την αφαίρεση των δύο χαμηλότερων βαθμολογιών των αντιπάλων.

(α5) Το άθροισμα Buchholtz είναι το άθροισμα των βαθμολογιών Buchholtz των αντιπάλων.

(β) Το Σύστημα Sonneborn – Berger.

(β1) Για τα Ατομικά Τουρνουά είναι το άθροισμα των βαθμολογιών των αντιπάλων που νίκησε ο παίκτης συν το μισό της βαθμολογίας των αντιπάλων με τους οποίους έκανε ισοπαλία.

(β2) Για τα Ομαδικά Τουρνουά είναι η βαθμολογία που έκανε κάθε αντίπαλη ομάδα πολλαπλασιασμένη επί την βαθμολογία που έκανε εναντίον εκείνης της ομάδας. Στη συνέχεια προσθέτουμε όλα αυτά τα αθροίσματα..

5. Κανόνες Άρσης Ισοβαθμίας που χρησιμοποιούν την Αξιολόγηση (ΕΛΟ).

Υπόψη ότι τα ΕΛΟ που χρησιμοποιούνται είναι μετά την εφαρμογή του κανόνα του κανόνα για τις άπαικτες παρτίδες.

(α) Ο Μέσος Όρος (Μ.Ο.) του ΕΛΟ των αντιπάλων είναι το άθροισμα των ΕΛΟ των αντιπάλων ενός παίκτη, διαιρεμένος με τον αριθμό των γύρων.

(β) Η επέκταση του Μ.Ο. του ΕΛΟ, είναι ο Μ.Ο. του ΕΛΟ των αντιπάλων μειωμένος κατά ένα ή περισσότερα ΕΛΟ των αντιπάλων, αρχίζοντας από τον χαμηλότερα αξιολογημένο παίκτη.

(γ) Η Απόδοση Αξιολόγησης του Τουρνουά (**TPR = Tournament Performance Ratings**).

Το **TPR** καθορίζεται παίρνοντας τον μέσο όρο του ΕΛΟ των αντιπάλων, καθορίζοντας το ποσοστό βαθμολογίας και στη συνέχεια

χρησιμοποιώντας το άρθρο Β.02.10.1 των Κανονισμών Αξιολόγησης.

Οποτεδήποτε ένας παίκτης έχει επιλέξει να μην αγωνισθεί περισσότερο από δύο γύρους σε ένα τουρνουά, είτε για τον μισό βαθμό ενός bye είτε

για λόγους υγείας, το TPR του θα θεωρείται κατώτερο από εκείνο οποιουδήποτε παίκτη που έχει ολοκληρώσει όλο το αγωνιστικό πρόγραμμα.

(γ1) Το TPR χρησιμοποιώντας τον κανόνα της διαφοράς των 350 μονάδων

7. Εφαρμογή του Συστήματος Άρσης Ισοβαθμίας (Tie-break System) σε διάφορα συστήματα αγώνων.

Η επιλογή του Συστήματος Άρσης Ισοβαθμίας που θα χρησιμοποιηθεί σε ένα τουρνουά αποφασίζεται προκαταβολικά, παίρνοντας υπόψη τον τύπο του τουρνουά (Ελβετικό, Πούλ, Ομαδικό κλπ) και την ειδική δομή παικτών που αναμένονται στο τουρνουά. Για παράδειγμα η εφαρμογή των κανόνων της Άρσης Ισοβαθμίας που βασίζεται στο ΕΛΟ των παικτών είναι ακατάλληλη σε τουρνουά όπου δεν είναι διαθέσιμος ο πίνακας αξιολόγησης ή δεν είναι αξιόπιστος ο πίνακας αξιολόγησης (όπως π.χ σε σχολικά τουρνουά, νέων ή βετεράνων).

Για διάφορες κατηγορίες τουρνουά οι κανόνες του Συστήματος Άρσης Ισοβαθμίας που συστήνονται είναι οι εξής:

(α) Ατομικά Τουρνουά Πουλ.

Το αποτέλεσμα μεταξύ των εμπλεκόμενων ισόβαθμων παικτών.

Playoff (**N**)

Αριθμός παρτίδων που παίχθηκαν με τα μαύρα. (**N**)

Το Σύστημα Koya

Sonneborn-Berger

Αριθμός Νικών.

(β) Πουλ Ομαδικών Αγώνων

Το άθροισμα των πόντων (gamepoints)

Οι βαθμοί των ματς (matchpoints)

Το αποτέλεσμα μεταξύ των ομάδων

Playoff (**N**)

Sonneborn-Berger

(γ) Ατομικά Ελβετικά Συστήματα (όταν όλοι οι παίκτες έχουν αξιόπιστα ΕΛΟ).

Το αποτέλεσμα μεταξύ των εμπλεκόμενων ισόβαθμων παικτών.

Το TPR

Μέσος όρος ΕΛΟ των αντιπάλων

Playoff **(N)**

(δ) Ατομικά Ελβετικά Συστήματα (όταν δεν είναι όλα τα ΕΛΟ αξιόπιστα).

Το αποτέλεσμα μεταξύ των ισόβαθμων παικτών.

Το Άθροισμα των Προοδευτικών Βαθμολογιών

Buchholz

Playoff **(N)**

Sonneborn-Berger

Αριθμός Νικών

Παρτίδες που παίχθηκαν με τα μαύρα **(N)**.

(ε) Ελβετικό Ομαδικών Αγώνων

Το άθροισμα των πόντων (gamepoints).

Οι βαθμοί των ματς (matchpoints).

Το αποτέλεσμα μεταξύ των ισόβαθμων ομάδων.

Playoff **(N)**

Buchholz

Sonneborn-Berger

Σημείωση: Προς το παρόν δεν μεταφράσαμε το άρθρο 6, που αναφέρεται σε μια εκτενή ανάλυση για την διεξαγωγή των playoff. Αργότερα ή αν νωρίτερα η Ομοσπονδία μας το καθιερώσει σαν κριτήριο Άρσης Ισοβαθμίας θα παρουσιάσουμε και το άρθρο αυτό.

Παρατήρηση: Εμφανίζονται δύο νέα κριτήρια στην έκδοση αυτή της FIDE. Είναι τα Playoff και οι παρτίδες με τα μαύρα.

Γενικό Συμπέρασμα: Πρέπει να μελετήσουμε πολύ καλά τα κριτήρια Άρσης Ισοβαθμίας και να χρησιμοποιούμε τα σωστά κριτήρια ανάλογα με τους αγώνες που διοργανώνουμε.

9 ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΓΩΝΩΝ

Δύο είναι τα βασικά και κυρίαρχα γενικά συστήματα αγώνων τόσο για ατομικούς όσο και για ομαδικούς αγώνες.

α. Το **ΕΛΒΕΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ (SWISS SYSTEM)**

β. Το σύστημα **ΠΟΥΛ (ROUND ROBIN ή ALL-PLAY-ALL)**.

1. Ελβετικό Σύστημα (Swiss System)

Στο Σκάκι επινοήθηκε και χρησιμοποιήθηκε πρώτη φορά από τον Ελβετό Dr J. Muller το 1895. Λίγο μετά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο εξελίχθηκε στο πιο δημοφιλές σύστημα για την διεξαγωγή μαζικών τουρνουά σε λίγους γύρους. Βασική του αρχή είναι να ζευγαρώνονται σε κάθε γύρο, παίκτες της ίδιας βαθμολογίας με την προϋπόθεση δύο αντίπαλοι να μη έχουν ξαναπαίξει μεταξύ τους. Βασικός στόχος του Ελβετικού Συστήματος είναι η ανάδειξη ενός αξιόπιστου νικητή. Ανάλογα με το είδος του Ελβετικού που χρησιμοποιούμε (ελεγχόμενο, μη-ελεγχόμενο, επιταχυνόμενο κλπ), και σύμφωνα με την σχέση παικτών/γύρων, με το Ελβετικό Σύστημα μπορούμε να αναδείξουμε αξιόπιστα περισσότερες θέσεις στην γενική κατάταξη. Το Ελβετικό Σύστημα είναι ένα συγκαλυμμένο Νοκ-Άουτ σύστημα, με την διαφορά ότι οι ηττημένοι δεν αποβάλλονται από το τουρνουά αλλά συνεχίζουν και ζευγαρώνονται με άλλους ηττημένους. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι το Ελβετικό Σύστημα είναι ένας συνδυασμός που περιλαμβάνει τα καλύτερα χαρακτηριστικά του Νοκ-Άουτ μέσα στα πλαίσια του συστήματος Πουλ.

Σύμφωνα με τους κανονισμούς της FIDE, οι βασικές αρχές του Ελβετικού Συστήματος είναι οι παρακάτω:

1. Ο αριθμός των γύρων ανακοινώνεται πριν την έναρξη των αγώνων.
2. Δύο παίκτες δεν ζευγαρώνονται μεταξύ τους παραπάνω από μια φορά.
3. Ζευγαρώνονται μεταξύ τους οι παίκτες που είναι στην ίδια ή στην πλησιέστερη βαθμολογία.
4. Όταν είναι δυνατόν ένας παίκτης παίρνει ίσο αριθμό Λευκών και Μαύρων.
5. Όταν είναι δυνατόν, ένας παίκτης παίρνει το αντίθετο χρώμα με αυτό του προηγούμενου γύρου.

Θεωρητικά, για την ανάδειξη ενός αξιόπιστου νικητή χρειαζόμαστε τον ίδιο αριθμό γύρων όπως και στο Νοκ-Άουτ, για τον ίδιο αριθμό παικτών, όπως βλέπουμε και στον παρακάτω πίνακα.

No	Αριθμός παικτών	Απαιτούμενοι γύροι
1	5 – 8	3
2	9 – 16	4
3	17 – 32	5
4	33 – 64	6
5	65 – 128	7
6	129 – 256	8
7	257 - 512	9

Για κάθε πρόσθετη θέση χρειαζόμαστε δύο επιπλέον γύρους.

Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τους παρακάτω δύο τύπους:

1) Για να καθορίσουμε τον ελάχιστον αριθμό γύρων για ένα δοθέντα αριθμό παικτών και θέσεων χρησιμοποιούμε τον τύπο: **R + 2A** όπου **R** είναι ο απαιτούμενος αριθμός σε ένα σύστημα Νοκ-Άουτ για να ικανοποιήσουμε τον εμπλεκόμενο αριθμό παικτών και **A** είναι ο αριθμός των πρόσθετων θέσεων πέραν του πρώτου νικητή.

Παράδειγμα: Σε ένα τουρνουά με 32 παίκτες όπου ζητάμε την αξιόπιστη ανάδειξη των 4 πρώτων θέσεων απαιτούνται: $5 + (2 \times 3) = 11$ γύροι. (R = 5 γύροι για 32 παίκτες στο σύστημα Νοκ-Άουτ και A 4 θέσεις μείον του πρώτου = 3).

2) Για να καθορίσουμε τον μέγιστο αριθμό παικτών που μπορούν να συμμετάσχουν ώστε να μας τον αξιόπιστο αριθμό θέσεων με ένα δοθέντα αριθμό γύρων χρησιμοποιούμε τον τύπο: $2^{(N-2A)}$

όπου N είναι ο αριθμός των γύρων και A ο αριθμός των πρόσθετων θέσεων πέραν του πρώτου νικητή.

Παράδειγμα: Σε ένα τουρνουά 9 γύρων όπου θέλουμε να αναδείξουμε αξιόπιστα τους τρεις πρώτους νικητές έχουμε: $2^{(9-2 \times 2)} = 2^5 = 32$.

Επίσης υπολογίστηκε ότι μπορούμε να έχουμε αξιόπιστο νικητή στην πρώτη θέση σε ένα τουρνουά με 128 παίκτες σε πέντε (5) ή το πολύ σε έξη (6) γύρους αν το 20% των παρτίδων έχουν λήξει ισόπαλες.

Οι ισπανοί στα νεανικά πρωταθλήματα τους από U10 μέχρι U16 έχουν καθιερώσει την παρακάτω αντιστοιχία συμμετοχών – γύρων:

Μέχρι 32 συμμετοχές..... 6 γύρους
Από 33 μέχρι 64 συμμετοχές.....7 γύρους
Από 65 μέχρι 128 συμμετοχές..... 8 γύρους
Περισσότερες από 129 συμμετοχές..... 9 γύρους

Εμείς στα νεανικά μας πρωταθλήματα έχουμε την παρακάτω αντιστοιχία συμμετοχών γύρων:

ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ	ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΓΩΝΩΝ
2	Ματς 4 Παρτίδων
3-4	Κυκλικό σύστημα (πουλ) διπλών παρτίδων
5-10	Κυκλικό σύστημα (πουλ)
11-19	Ελβετικό 7 γύρων
≥20	Ελβετικό 9 γύρων

Δεν επεκτείνουμε ιστορικά ή άλλα στοιχεία για το Ελβετικό Σύστημα, αλλά θα δούμε παρακάτω πώς γίνεται η κλήρωση σύμφωνα με τον σχετικό κανονισμό της FIDE

2. Σύστημα Πουλ (Round Robin ή All – Play -All

Τα περισσότερα τουρνουά πολύ υψηλού επιπέδου χρησιμοποιούν το σύστημα αυτό, όπου όλοι γνωρίζουν από την αρχή τους αντιπάλους και παράλληλα δεν υπάρχουν τα γνωστά πιθανά προβλήματα από τις κληρώσεις στα ελβετικά συστήματα. Βέβαια με το σύστημα αυτό δεν μπορούν να διοργανωθούν μαζικά τουρνουά και είναι πιο πιθανός ο κίνδυνος για συνεννοημένα αποτελέσματα.

3. SCHEVENINGEN (Μόνο για ματς μεταξύ ομάδων).

Ένα άλλο, κάποτε δημοφιλές, σύστημα είναι το **SCHEVENINGEN**. Είναι ένα ειδικό σύστημα ομαδικών αγώνων με χαρακτήρα ατομικών αγώνων ενός ιδιότυπου πουλ. Ουσιαστικά είναι η

συνάντηση δύο ομάδων όπου οι παίκτες της μιας ομάδας παίζουν με όλους τους παίκτες της άλλης ομάδας. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι ένα ματς μεταξύ δύο ομάδων σε πλήρη ανάπτυξη. Όμως στην εξέλιξή του χρησιμοποιήθηκε και χρησιμοποιείται και για λόγους αξιολόγησης (κύρια νόρμες τίτλων). Χρησιμοποιήθηκε πρώτη φορά το 1923 στην ομώνυμη πόλη.

Με την ευκαιρία και πιεζόμενος από τις ανάγκες του Πρωταθλήματος Στρατιωτικών Παραγωγικών Σχολών καθιέρωσα το Σύστημα Scheveninghen για τις ομάδες και το Σύστημα Πουλ για τους παίκτες τους αποκλείοντας ταυτόχρονα τις συναντήσεις μεταξύ παικτών της ίδιας ομάδας μια παραλλαγή του συστήματος **Schiller**.

Μια ενδιαφέρουσα παραλλαγή του **SCHEVENINGEN** είναι το **WADE SYSTEM**. Με το σύστημα αυτό ένας παίκτης παίζει όχι μόνο με τους αντιπάλους του αλλά και με όλους τους συμπαίκτες του. Δηλαδή είναι και ένα πλήρες πουλ σύστημα.

Ενδιαφέρον επίσης έχει και το **SCHILLER SYSTEM**. Με το σύστημα αυτό θα μπορούσαν πχ να αγωνισθούν τέσσερις ομάδες με τριμελή σύνθεση, όπου κάθε παίκτης παίζει με όλους τους αντίπαλους, εκτός από τους συμπαίκτες του. Έτσι το σύστημα αυτό καταλήγει σε ένα πουλ εννέα παικτών με 12 συμμετοχές. Αυτό δίνει πολλές δυνατότητες για νόρμες και γενικά ευκαιρίες αξιολόγησης και άλλων ενδιαφερόντων συνδυασμών.

Στα βασικά συστήματα μπορούμε να αναφέρουμε και το πολύ διαδεδομένο σύστημα **KNOCK - OUT** και μάλιστα σε κορυφαίο επίπεδο (Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Ανδρών). Παραλλαγή του συστήματος αυτού είναι το σύστημα **REPECHARGE**, με το οποίο δίνεται η ευκαιρία σε ένα παίκτη που έχασε να συνεχίσει να παίζει αντιμετωπίζοντας έναν άλλο παίκτη που έχασε. Στα δύο χαμένα ματς αποκλείεται, έχει όμως την δυνατότητα να καταταγεί ακόμη και δεύτερος. Στο σύστημα αυτό δεν απαγορεύεται δύο αντίπαλοι να ζευγαρωθούν δύο φορές.

10 ΤΟ ΕΛΒΕΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΒΑΣΙΣΜΕΝΟ ΣΤΟ ΕΛΟ (ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΤΟΥ C.04.1 ΤΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ ΤΗΣ FIDE)

Μετάφραση: Μαυρομούστακος Σάββας - Πρεβενιός Μιχάλης

Το Ελβετικό Σύστημα Βασισμένο στο ΕΛΟ
Όπως εγκρίθηκε από τις Γενικές Συνελεύσεις του 1992, 1997 και 1998

A. Εισαγωγικές Παρατηρήσεις και Ορισμοί

A.1 ΕΛΟ (Αξιολόγηση)

Συνιστάται να ελέγχουμε πολύ σχολαστικά τα ΕΛΟ, τους τίτλους και γενικά όλα τα στοιχεία που μας δίνουν οι παίκτες. Αν για κάποιον παίκτη δεν υπάρχουν αξιόπιστα στοιχεία ΕΛΟ (αξιολόγησης), οι διαιτητές θα κάνουν μια όσο το δυνατόν πιο ακριβή εκτίμηση της αξιολόγησης (ΕΛΟ) του πριν την έναρξη του τουρνουά. (για την μετατροπή του Γερμανικού Ingo η του Βρετανικού BCF χρησιμοποιήστε τον τύπο $ΕΛΟ = 2840 - 8 \times Ingo = 600 + 8 \times BCF$).

A.2 Αρχική λίστα κατάταξης.

Για την κλήρωση και μόνο, οι παίκτες μπαίνουν σε μια σειρά κατάταξης, σύμφωνα με:

- a Την βαθμολογία,
- b το ΕΛΟ,
- c τον τίτλο FIDE (GM – WGM – IM – WIM – FM – WFM – χωρίς τίτλο),
- d αλφαβητικά (εκτός εάν έχει προκαταβολικά προβλεφθεί ότι αυτό το κριτήριο αντικαταστάθηκε από ένα άλλο.)

Η σειρά κατάταξης που έγινε πριν από τον πρώτο γύρο (όταν όλες οι βαθμολογίες είναι μηδέν) χρησιμοποιείται για να καθορισθούν οι αριθμοί κλήρωσης: Ο πρώτος στην σειρά παίρνει τον αριθμό 1, κλπ.

Σχόλιο: Η σειρά τίτλων στο c είναι λανθασμένη και η σωστή σειρά, όπως την αναγνωρίζει και το Swiss-Manager είναι η ακόλουθη:
GM-IM-WGM-WIM-FM-CM-WFM-WCM- χωρίς τίτλο).

A.3 Βαθμομάδες

Οι παίκτες με την ίδια βαθμολογία αποτελούν μια ομογενή βαθμομάδα. Οι παίκτες που μένουν αζευγάρωτοι μετά την κλήρωση μιας βαθμομάδας θα μετακινούνται προς τα κάτω, στην επόμενη βαθμομάδα, η οποία κατά συνέπεια γίνεται και θα λέγεται ετερογενής.

Όταν ζευγαρώνουμε μια ετερογενή βαθμομάδα οι παίκτες που μετακινήθηκαν προς τα κάτω, ζευγαρώνονται πάντοτε πρώτοι οποτεδήποτε αυτό είναι δυνατόν, δημιουργώντας έτσι ένα υπόλοιπο βαθμομάδας το οποίο αντιμετωπίζεται πάντοτε σαν ομογενής βαθμομάδα.

Σαν ομογενής βαθμομάδα πρέπει να αντιμετωπίζεται και μια ετερογενής βαθμομάδα της οποίας τουλάχιστο το μισό του αριθμού των παικτών προήλθαν από ψηλότερη βαθμομάδα.

A.4 Φλοτέρ

Ζευγαρώνοντας μια ετερογενή βαθμομάδα, θα ζευγαρωθούν παίκτες με διαφορετική βαθμολογία. Προκειμένου να αποφευχθεί ότι αυτό δεν θα ξανασυμβεί στους ίδιους παίκτες στον επόμενο γύρο, το σημειώνουμε στην καρτέλα τους. Ο παίκτης που είναι ψηλότερα στην αρχική κατάταξη παίρνει «κάτω φλοτέρ» που συμβολίζεται με ένα $\bar{\quad}$ και ο παίκτης που είναι χαμηλότερα (στην αρχική κατάταξη) παίρνει «πάνω φλοτέρ» που συμβολίζεται με ένα $\underline{\quad}$.

A.5 Byes

Αν ο συνολικός αριθμός των παικτών είναι (ή γίνει) μονός, ένας παίκτης μένει αζευγάρωτος. Ο παίκτης αυτός παίρνει bye:

Στην περίπτωση αυτή ο παίκτης παίρνει ένα βαθμό και θεωρείται ότι στον γύρο αυτό δεν είχε ούτε αντίπαλο ούτε χρώμα.

Το bye θεωρείται ότι είναι ένα «κάτω φλοτέρ».

A.6 Υποομάδες

Για να κάνουμε την κλήρωση, κάθε βαθμομάδα θα χωρισθεί σε δύο υποομάδες, που ονομάζονται S1 και S2.

Σε μια ετερογενή βαθμομάδα η S1 περιέχει όλους τους παίκτες που μετακινούνται προς τα κάτω από ανώτερη βαθμομάδα.

Σε μια ομογενή βαθμομάδα η S1 περιέχει το πάνω μισό του αριθμού των παικτών (στρογγυλοποιημένο προς τα κάτω) στην βαθμομάδα.

Ο αριθμός των παικτών στην S1 θα συμβολίζεται με το "p", που σημαίνει τον αριθμό των ζευγαριών που μπορούν να γίνουν.

Και στις δύο περιπτώσεις η S2 περιέχει όλους τους άλλους παίκτες της βαθμομάδας.

Και στις δύο βαθμομάδες S1 και S2 οι παίκτες κατατάσσονται σύμφωνα με το άρθρο A2.

A.7 Χρωματικές διαφορές και χρωματικές προτιμήσεις

Η Χρωματική Διαφορά ενός παίκτη είναι ο αριθμός των παρτίδων που παίχθηκαν με Λευκά μείον τον αριθμό των παρτίδων παίχθηκαν με τα μαύρα από τον παίκτη αυτό.

Η Χρωματική Προτίμηση μπορεί να καθορισθεί για κάθε παίκτη μετά από ένα γύρο.

α. Έχουμε Απόλυτη Χρωματική Προτίμηση όταν η χρωματική διαφορά ενός παίκτη είναι μεγαλύτερη του 1, ή μικρότερη από το -1, ή όταν ένας παίκτης έπαιξε με το ίδιο χρώμα στους δύο πρόσφατους τελευταίους γύρους. Η προτίμηση είναι Λευκά όταν η χρωματική διαφορά είναι $<<0$, ή όταν οι τελευταίες δύο παρτίδες παίχθηκαν με Μαύρα, διαφορετικά είναι Μαύρα. Στην περίπτωση αυτή το (υποχρεωτικό) χρώμα καταγράφεται προηγουμένως στην κάρτα του παίκτη. (Ο κανόνας αυτός δε λαμβάνεται υπόψη όταν αφορά σε παίκτες με βαθμολογία πάνω από το 50% στον τελευταίο γύρο)

β. Έχουμε Ισχυρή Χρωματική Προτίμηση όταν η χρωματική διαφορά του παίκτη δεν είναι ίση με το μηδέν. Η προτίμηση είναι λευκά όταν η χρωματική διαφορά είναι <0 , διαφορετικά είναι Μαύρα.

γ. Έχουμε Ήπια Χρωματική Προτίμηση όταν η χρωματική διαφορά του παίκτη είναι μηδέν. Στην περίπτωση αυτή η χρωματική προτίμηση ακολουθεί την εναλλαγή του χρώματος σύμφωνα με το χρώμα της προηγούμενης παρτίδας. Η χρωματική διαφορά καταγράφεται στην κάρτα του παίκτη ως +0 ή -0, ανάλογα με το χρώμα της προηγούμενης παρτίδας (Λευκά ή Μαύρα αντίστοιχα).

Πριν από τον πρώτο γύρο, η χρωματική προτίμηση ενός παίκτη (συχνά του πρώτου στην αρχική κατάταξη, καθορίζεται με κλήρωση.

A.8 Καθορισμός του «χ»

Ο αριθμός των ζευγαριών που μπορεί να γίνουν σε μια βαθμομάδα, ομογενή ή ετερογενή, που δεν καλύπτει όλες τις χρωματικές προτιμήσεις, συμβολίζεται με «χ».

Το «χ» υπολογίζεται ως εξής:

w = Ο αριθμός των παικτών που έχουν χρωματική προτίμηση Λευκά.

b = Ο αριθμός των παικτών που έχουν χρωματική προτίμηση Μαύρα.

q = Ο αριθμός των παικτών στην βαθμομάδα διαιρεμένος με το 2, στρογγυλοποιημένος προς τα πάνω.

Εάν $b \gg w$ τότε $\chi = b - q$, διαφορετικά $\chi = w - q$.

A.9 Αντιμεταθέσεις και Ανταλλαγές.

α. Για να έχουμε μια σωστή κλήρωση είναι συχνά απαραίτητο να αλλάζουμε την σειρά στην υπομάδα S2. Αυτή η αλλαγή ονομάζεται Αντιμετάθεση και οι κανόνες της αναφέρονται στο Δ1.

β. Σε ομογενή βαθμομάδα ίσως να είναι απαραίτητο να ανταλλάσσουμε παίκτες από τις υπομάδες S1 και S2. Οι κανόνες για τις ανταλλαγές αναφέρονται στο Δ2. Μετά από κάθε ανταλλαγή οι παίκτες και των δύο υποομάδων S1 & S2 πρέπει να κατατάσσονται σύμφωνα με το Α.2.

Β. Κριτήρια Κλήρωσης

Απόλυτα Κριτήρια:

(Αυτά τα κριτήρια δεν πρέπει να παραβιάζονται. Αν είναι απαραίτητο οι παίκτες θα μετακινούνται σε μια χαμηλότερη βαθμομάδα.)

B.1

α. Δύο παίκτες δεν πρέπει να ζευγαρώνονται μεταξύ τους πάνω από μια φορά.

β. Ένας παίκτης που πήρε ένα βαθμό χωρίς να παίξει, είτε από bye ή λόγω μη έγκαιρης εμφάνισης του αντιπάλου του, δεν έχει δικαίωμα να πάρει bye.

B.2

α. Η χρωματική διαφορά ενός παίκτη δεν πρέπει να γίνει $>+2$ ή <-2 .

β. Ένας παίκτης δεν πρέπει να έχει το ίδιο χρώμα τρεις φορές συνέχεια.

Σχετικά Κριτήρια:

(Αυτά ισχύουν με φθίνουσα προτεραιότητα. Πρέπει να εφαρμόζονται στο μέτρο του δυνατού. Για να τηρήσουμε αυτά τα κριτήρια μπορεί να γίνονται αντιμεταθέσεις ή ακόμη και ανταλλαγές, αλλά δεν θα μετακινούνται προς τα κάτω παίκτες σε χαμηλότερη βαθμομάδα).

B.3 Η διαφορά των βαθμολογιών δύο παικτών, που ζευγαρώνονται μεταξύ τους, πρέπει να είναι η ελάχιστη δυνατή και ιδανικά μηδενική.

B.4 Όσο το δυνατόν περισσότεροι παίκτες παίρνουν την χρωματική τους προτίμηση. (Οποτεδήποτε το «χ» σε μια βαθμομάδα δεν είναι μηδενικό αυτός ο κανόνας πρέπει να αγνοείται. Το «χ» μειώνεται κατά ένα κάθε φορά που δεν μπορεί να δοθεί η χρωματική προτίμηση).

B.5 Κανένας παίκτης δεν παίρνει το ίδιο φλοτέρ (πάνω ή κάτω φλοτέρ) σε δύο διαδοχικούς γύρους.

B.6 Κανένας παίκτης δεν θα έχει το ίδιο φλοτέρ με εκείνο που είχε πριν δύο γύρους.

Σημείωση:

Το B2, B5 και B6 δεν εφαρμόζονται όταν ζευγαρώνουμε παίκτες με βαθμολογία πάνω από το 50% στον τελευταίο γύρο.

Γ. Η διαδικασία Κλήρωσης

Ξεκινώντας με την ανώτερη βαθμομάδα εφαρμόζουμε τις παρακάτω διαδικασίες σε όλες τις βαθμομάδες μέχρι να αποκτήσουμε μια αποδεκτή κλήρωση. Στη συνέχεια χρησιμοποιούμε τους κανόνες κατανομής χρωμάτων (E) για να καθορίσουμε ποιοι παίκτες θα πάρουν τα Λευκά.

Γ.1 Αν η Βαθμομάδα περιέχει ένα παίκτη για τον οποίο δεν μπορεί να βρεθεί αντίπαλος μέσα σ' αυτή την βαθμομάδα χωρίς να παραβιάζονται το άρθρο B.1 ή B.2 τότε:

- Αν αυτός ο παίκτης μετακινήθηκε προς τα κάτω από μια ψηλότερη βαθμομάδα εφαρμόστε το άρθρο Γ.12.

- Αν αυτή η βαθμομάδα είναι η χαμηλότερη εφαρμόστε το Γ.13.

- Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις: Μετακινήστε αυτόν τον παίκτη προς τα κάτω στην επόμενη βαθμομάδα.

Γ.2 Καθορίστε το «χ» σύμφωνα με το Α.8.

Γ.3 Καθορίστε το ρ σύμφωνα με το Α6.

Γ.4 Βάλτε τους ψηλότερους παίκτες στην S1, και όλους τους άλλους παίκτες στην S2

Γ.5 Βάλτε τους παίκτες σε σειρά στην S1 & S2. σύμφωνα με το Α.2.

Γ.6 Ζευγαρώστε τον ανώτερο παίκτη στην S1 με τον ανώτερο στην S2, τον δεύτερο ανώτερο της S1 με τον δεύτερο ανώτερο στην S2 κλπ. Αν τώρα έχουν γίνει “p” ζευγάρια σύμφωνα με το B1 και B2 το ζευγάρωμα σ’ αυτή την βαθμομάδα θεωρείται πλήρες.

- Στην περίπτωση μιας ομογενούς βαθμομάδας: Οι εναπομείναντες παίκτες μετακινούνται προς τα κάτω στην επόμενη βαθμομάδα. Με αυτή την βαθμομάδα ξαναρχίστε από το Γ.1.

- Στην περίπτωση μιας ετερογενούς βαθμομάδας: Μόνο οι παίκτες που μετακινήθηκαν προς τα κάτω ζευγαρώνονται. Ξαναρχίστε το ζευγάρωμα από το Γ2 με την υπόλοιπη ομογενή βαθμομάδα.

Γ.7 Εφαρμόστε μια νέα αντιμετάθεση του S2 σύμφωνα με το Δ1 και ξαναρχίστε από το Γ.6.

Γ.8 Σε περίπτωση μίας ομογενούς (απομένουσας) ομάδας: κάντε μια νέα ανταλλαγή ανάμεσα στις υποομάδες S1 και S2 σύμφωνα με το Δ.2 Ξαναρχίστε από το Γ5.

Γ.9 Παραλείπουμε τα κριτήρια B.5 και B.6 (με αυτή την σειρά) για τα φλοτέρ και ξαναρχίζουμε.

Γ.10 Σε περίπτωση μίας ομογενούς (απομένουσας) ομάδας: ακυρώστε το ζευγάρωμα του χαμηλότερου παίκτη που μετακινήθηκε προς τα κάτω και δοκιμάστε να βρείτε έναν διαφορετικό αντίπαλο για τον παίκτη αυτό ξαναρχίζοντας από το Γ.7.

Αν δεν υπάρχει εναλλακτική λύση για ζευγάρωμα του παίκτη αυτού, απορρίψτε τα κριτήρια B.5 και B.6 (με αυτή την σειρά) για φλοτέρ προς τα πάνω και ξαναρχίστε από το Γ.2.

Γ.11 Όσο το χ είναι μικρότερο από το p : αυξήστε το χ κατά ένα. Όταν ζευγαρώνετε μια απομένουσα ομάδα ακυρώστε και όλα τα ζευγάρια των παικτών που μετακινήθηκαν προς τα κάτω. Ξαναρχίστε από το Γ.3

Γ.12 Σε περίπτωση μιας ετερογενούς βαθμομάδας : ακυρώστε την κλήρωση της προηγούμενης βαθμομάδας. Αν σε αυτή την προηγούμενη βαθμομάδα μπορεί να γίνει μια κλήρωση σύμφωνα με την οποία ένας άλλος παίκτης θα μετακινηθεί στην τρέχουσα βαθμομάδα και αυτό επιτρέπει να γίνουν p ζευγάρια , τότε το ζευγάρωμα στη προηγούμενη βαθμομάδα θα γίνει αποδεκτό.

Γ.13 Στην περίπτωση της χαμηλότερης βαθμομάδας : ακυρώνεται η κλήρωση της προτελευταίας βαθμομάδας. Προσπαθήστε να βρείτε μια διαφορετική κλήρωση στην προτελευταία βαθμομάδα που θα κάνει δυνατή την κλήρωση στην τελευταία (κατώτερη) βαθμομάδα. Αν στην προτελευταία βαθμομάδα το p γίνει 0 (άν π.χ. δεν μπορεί να βρεθεί μια κλήρωση που να επιτρέπει το σωστό ζευγάρωμα και στην τελευταία βαθμομάδα) τότε οι δύο τελευταίες βαθμομάδες ενώνονται σε μια νέα τελευταία βαθμομάδα. Επειδή τώρα μια άλλη βαθμομάδα είναι η προτελευταία μπορεί να επαναληφθεί το Γ.13 μέχρι να έχουμε μια αποδεκτή κλήρωση.

Γ.14 Μειώστε το p κατά 1 (και αν η τιμή του χ ήταν μεγαλύτερη του 0, μειώστε και το χ κατά 1). Όσο διάστημα το p είναι διάφορο του 0 ξαναρχίστε από το Γ.4. Αν το p ισούται με 0 ολόκληρη η βαθμομάδα αυτή κινείται προς τα κάτω στην επόμενη βαθμομάδα. Ξαναρχίστε με αυτή την βαθμομάδα από το Γ.1

Δ. Διαδικασίες Αντιμετάθεσης και Ανταλλαγής.

Παράδειγμα: Η βαθμομάδα S1 έχει τους παίκτες 1, 2, 3 και 4 (με αυτή την σειρά); Η S2 έχει τους παίκτες 5, 6, 7 και 8 (με αυτή την σειρά)

Δ.1 Οι αντιμεταθέσεις μέσα στην S2 πρέπει να αρχίσουν με τους χαμηλότερους παίκτες, με φθίνουσα προτεραιότητα:

1. 5-6-8-7,
2. 5-7-6-8,
3. 5-7-8-6,
4. 5-8-6-7,
5. 5-8-7-6,
6. 6-5-7-8,
7. 6-5-8-7, κλπ.

Βοήθεια : Βάζουμε όλους τους αριθμούς σε δομή, με τους αριθμούς 5, 6, 7 και 8 σε φθίνουσα σειρά.

Δ.2 Όταν εφαρμόζουμε μια ανταλλαγή μεταξύ των S1 και S2 η διαφορά μεταξύ των αριθμών που θα ανταλλαγούν θα πρέπει είναι όσο γίνεται πιο μικρός. Όταν οι διαφορές των διαφόρων επιλογών μας είναι ίσες διαλέγουμε την επιλογή που αναφέρεται στον χαμηλότερο παίκτη του S1.

Οι παραπάνω πίνακες περιέχουν την σειρά των αλλαγών που πρέπει να εφαρμοσθούν.

Ανταλλαγή ενός παίκτη: a) 4 & 5; b) 4 & 6; c) 3 & 5; κλπ μέχρι i) 2 & 7.

Ανταλλαγή δύο παικτών: j) 3+4 με 5+6; k) 3+4 με 5+7; l) 2+4 με 5+6 κλπ. Μετά από κάθε ανταλλαγή οι παίκτες στην S1 και στην S2 θα κατατάσσονται σύμφωνα με το A2.

Επισήμανση: Αν ο αριθμός των παικτών σε μια βαθμομάδα είναι μονός, η S1 περιέχει ένα παίκτη λιγότερο από την S2. Έτσι με επτά (7) η S1 περιέχει τους παίκτες 1,2 και 3, η S2 τους 4, 5, 6 και 7. Οι ανταλλαγές που χρειάζονται στην περίπτωση αυτή μπορούν να βρεθούν από τους παραπάνω πίνακες αφαιρώντας όλους τους αριθμούς στην S1 και στην S2 κατά ένα. Η τελευταία στήλη του δεύτερου πίνακα έχει γίνει τότε άχρηστη (ξεπερασμένη - δεν χρησιμοποιείται).

E. Κανόνες Κατανομής Χρωμάτων.

Για κάθε κλήρωση εφαρμόστε (με φθίνουσα προτεραιότητα):

E.1 Ικανοποιήστε και τις δύο χρωματικές προτιμήσεις.

E.2 Ικανοποιήστε την ισχυρότερη χρωματική προτίμηση.

E.3 Εναλλάξτε τα χρώματα τα χρώματα του πιο πρόσφατου γύρου στον οποίο έπαιξαν με διαφορετικά χρώματα.

E.4 Ικανοποιήστε την χρωματική προτίμηση του υψηλότερου στην κατάταξη παίκτη.

E.5 Στον πρώτο γύρο οι παίκτες με ζυγό αριθμό αρχικής κατάταξης στην S1 λαμβάνουν αντίθετο χρώμα από τους παίκτες με μονό αριθμό αρχικής κατάταξης στην S1.

ΣΤ. Τελικές Παρατηρήσεις.

ΣΤ.1 Μετά από κάθε κλήρωση βάλτε στη σειρά τα ζευγάρια πριν δημοσιευθούν.

Τα κριτήρια σειράς των ζευγαριών είναι με φθίνουσα προτεραιότητα:

Η βαθμολογία του υψηλότερου παίκτη του κάθε ζευγαριού.

Το άθροισμα των βαθμολογιών και των δύο παικτών του κάθε ζευγαριού.

Η κατάταξη του υψηλότερου σύμφωνα με το A2 παίκτη του κάθε ζευγαριού.

ΣΤ.2 Τα bye και ζευγάρια που δεν έπαιξαν στην πραγματικότητα, (πχ ο ένας από τους δύο παίκτες έχασε γιατί δεν εμφανίσθηκε έγκαιρα ή δεν παρουσιάσθηκε καθόλου, θεωρούνται ότι δεν είχαν χρώμα στον γύρο εκείνο. Είναι νόμιμο, τέτοια ζευγάρια να κληρωθούν σε επόμενους γύρους.

ΣΤ.3 Αν η χρωματική ιστορία ενός παίκτη μετά από πέντε (5) γύρους είναι BWW-B (δηλαδή στον 4ο γύρο δεν έγινε κανονική παρτίδα), τότε η χρωματική του ιστορία θα θεωρηθεί ότι είναι: -BWWB σύμφωνα με το E3. Ανάλογα παραδείγματα: Το WB-WB θα υπολογισθεί σαν -WBWB και το BWW-B-W ως - -BWWBW.

ΣΤ.4 Πριν από την έναρξη του 1ου γύρου όλοι οι παίκτες είναι σε μια ομογενή βαθμομάδα και έχουν καταταχθεί σύμφωνα με το A2. Στην περίπτωση αυτή ο ψηλότερος παίκτης της S1 παίζει με το ψηλότερο παίκτη της S2. Αν ο αριθμός των παικτών είναι μονός ο χαμηλότερος παίκτης παίρνει bye.

ΣΤ.5 Παίκτες που αποσύρονται από το τουρνουά δεν ξαναμπαίνουν στην κλήρωση. Οι παίκτες που γνωστοποιούν την μη συμμετοχή τους σε κάποιο γύρο, δεν μπαίνουν στην κλήρωση και παίρνουν μηδέν.(Είναι οι περιπτώσεις που αποκαλούμε «Εξαιρέσεις»).

ΣΤ.6 Μια κλήρωση που έχει δημοσιευθεί επίσημα δεν αλλάζει, εκτός εάν παραβιάζονται τα βασικά κριτήρια B.1 και B.2.

ΣΤ.7 Εάν:

ένα αποτέλεσμα καταχωρήθηκε λάθος, ή

μια παρτίδα παίχθηκε με λάθος χρώματα, ή

η αξιολόγηση (ΕΛΟ – ΤΙΤΛΟΣ) ενός παίκτη πρέπει να διορθωθεί,

τότε αυτά θα επηρεάσουν μόνο τις επόμενες κληρώσεις.

Αν θα επηρεάσει μια κλήρωση ενός γύρου που ήδη έγινε και δημοσιεύθηκε αλλά δεν παίχθηκε είναι θέμα απόφασης του διαιτητή.

Εκτός εάν ή προκήρυξη ενός τουρνουά ορίζει διαφορετικά:

ΣΤ.8 Οι παίκτες που δεν παρουσιάζονται σε ένα γύρο χωρίς να ενημερώσουν τον διαιτητή, θα θεωρούνται ότι αποσύρθηκαν με δική τους απόφαση.

ΣΤ.9 Οι παρτίδες που έχουν διακοπεί θεωρούνται ισόπαλες για τις ανάγκες της κλήρωσης και μόνο.

ΣΤ.10 Για την τελική κατάταξη εφαρμόζονται τα παρακάτω κριτήρια με φθίνουσα προτεραιότητα:

- Η ψηλότερη βαθμολογία. Σε περίπτωση ισοβαθμίας τα χρηματικά βραβεία μοιράζονται.
- Για ισοβαθμία στην πρώτη θέση, παίρνουμε υπόψη το αποτέλεσμα μεταξύ των ισόβαθμων (εφόσον έπαιξαν όλοι μεταξύ τους).
- Ο ψηλότερος μέσος όρος των ΕΛΟ των αντιπάλων και
- Κλήρωση

11 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΤΟΥ ΕΛΒΕΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΟΥ ΒΑΣΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΒΑΘΜΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΛΟ.

Εισήγηση: Ι.Α. Μιχάλης Πρεβενιός

Εισαγωγή στο Ελβετικό Σύστημα βασισμένο στο ΕΛΟ.

Τόσο η FIDE όσο η Ε.Σ.Ο. και τα σωματεία της στις δραστηριότητές τους χρησιμοποιούν ευρέως το Ελβετικό σύστημα βασισμένο στο ΕΛΟ (04.1. Swiss System Based on Rating). Οι κανονισμοί που διατίθενται σήμερα (Ιανουάριος 2009) στον δικτυακό τόπο της FIDE δεν είναι όσο κατανοητοί θα έπρεπε. Μετά την ανάγνωση του παρόντος κειμένου δε θα είμαστε σε θέση να ερμηνεύσουμε κάθε περίπτωση που μπορεί να προκύψει. Ο σκοπός δεν είναι αυτός. Άλλωστε οι διαδικασίες ζευγαρώματος είναι εξαιρετικά πολύπλοκες και θα ήταν αδύνατον να περιγραφούν σε μερικές σελίδες χαρτί. Στο παρόν ερμηνευτικό σημείωμα γίνεται μια προσπάθεια στο να γίνουν περισσότερο κατανοητοί τόσο οι όροι που χρησιμοποιούνται, όσο και οι βασικές διαδικασίες που ακολουθούνται κατά τη διαδικασία «ζευγαρώματος» στο Ελβετικό σύστημα βασισμένο στο ΕΛΟ.

Γενικές αρχές

Αρχή του ελβετικού συστήματος είναι ότι ζευγαρώνονται παίκτες οι οποίοι, έχουν ίδια (ή σχεδόν ίδια) αποτελέσματα (βαθμούς). Μετά από ένα συγκεκριμένο αριθμό γύρων υπάρχει μια βαθμολογία από την οποία αναδεικνύονται οι νικητές μέσα από ένα μεγάλο αριθμό συμμετεχόντων, που διαφορετικά θα ήταν αδύνατον να τεθούν αντιμέτωποι όλοι με όλους.

Βασική λειτουργία του ελβετικού συστήματος είναι: οι παίκτες κατατάσσονται σε βαθμομάδες σύμφωνα με τη βαθμολογία τους. Στη συνέχεια κάθε βαθμομάδα χωρίζεται στα δυο S1 (πάνω μισό) και S2 (κάτω μισό) και οι παίκτες της S1 αντιμετωπίζουν τους παίκτες της S2 όπως στα παρακάτω παραδείγματα 1 και 2.

Παράδειγμα 1

	Rank	Team	MP
S1	1	Σκακιστική Ανάπτυξη Μεταμόρφωσης	4
	2	Π.Κ.Ε. Α.Τ.Ε	4
	3	Κ.Ε.Ο.	4
	4	Σ.Ο. Κορυθαλλού	4
S2	5	Α.Σ. Ασπρος Πύργος	4
	6	Σκακιστική Επικοινωνία Ηρακλείου	4
	7	ΣΦΟΠ Κρυστάλλης	4
	8	Σ.Μ.Σ. Ελευσίνας	4

Στη βαθμομάδα αυτή υπάρχουν 8 παίκτες (σύλλογοι) με 4 βαθμούς.

Η βαθμομάδα χωρίζεται στα δύο: S1 οι πρώτοι τέσσερις και S2 οι υπόλοιποι τέσσερις.

Στο ελβετικό σύστημα το ζευγάρισμα (εφόσον δε συντρέχουν άλλοι λόγοι ή περιορισμοί που θα δούμε αργότερα) θα είναι:

1 – 5 (Σκακιστική Ανάπτυξη Μεταμόρφωσης - Α.Σ. Ασπρος Πύργος)

2 – 6 (Π.Κ.Ε. Α.Τ.Ε - Σκακιστική Επικοινωνία Ηρακλείου)

3 – 7 (Κ.Ε.Ο. - ΣΦΟΠ Κρυστάλλης)

4 – 8 (Σ.Ο. Κορυθαλλού - Σ.Μ.Σ. Ελευσίνας)

Στην περίπτωση που ο αριθμός των παικτών είναι μονός, η βαθμομάδα χωρίζεται στη μέση με «στρογγυλοποίηση προς τα κάτω» δηλαδή αν έχουμε 9 παίκτες $9:2=4,5$ άρα οι 4 παίκτες απαρτίζουν την S1 (πάνω μισό) και οι υπόλοιποι 5 την S2(κάτω μισό), αν έχουμε 13 παίκτες $13:2=6,5$ άρα οι 6 παίκτες απαρτίζουν την S1 κλπ

Ο παίκτης που «περισσεύει» ύστερα από τη διαδικασία ζευγαρώματος μεταφέρεται στην επόμενη βαθμομάδα (κατεβαίνει βαθμομάδα) ή αν δεν υπάρχει άλλη βαθμομάδα παρακάτω τότε ο παίκτης αυτός «παίρνει» bye δηλαδή ο παίκτης παίρνει βαθμό νίκης χωρίς να παίξει. Προσοχή: ο παίκτης αυτός δεν είναι απαραίτητα ο τελευταίος ούτε θα είναι παίκτης της S2, αλλά θα είναι αυτός που θα «περισσέψει».

Παράδειγμα 2

	Rank	Team	MP
S1	1	Σκακιστική Ανάπτυξη Μεταμόρφωσης	4
	2	Π.Κ.Ε. Α.Τ.Ε	4
	3	Κ.Ε.Ο.	4
	4	Σ.Ο. Κορυθαλλού	4
	5	Α.Σ. Ασπρος Πύργος	4
	6	Σκακιστική Επικοινωνία Ηρακλείου	4
S2	7	ΣΦΟΠ Κρυστάλλης	4
	8	Σ.Μ.Σ. Ελευσίνας	4
	9	Σ.Ο. Αθηνών	4
	10	Ευκλείδης Μενιδίου	4
	11	Π.Σ. Αγ. Δημητρίου	4
	12	Σ.Ο. Αγ. Βαρβάρας	4
	13	Π.Μ.Κ. Σιδηροδρομικών	4

Στο παράδειγμα αυτό στη βαθμομάδα υπάρχουν 13 παίκτες με 4 βαθμούς.

Η βαθμομάδα χωρίζεται στα δύο: S1 οι πρώτοι έξι και S2 οι υπόλοιποι επτά.

Το ζευγάρισμα (εφόσον δε συντρέχουν άλλοι λόγοι ή περιορισμοί που θα δούμε αργότερα) θα είναι:

1 – 7 (Σκακιστική Ανάπτυξη Μεταμόρφωσης - ΣΦΟΠ Κρυστάλλης)

2 – 8 (Π.Κ.Ε. Α.Τ.Ε - Σ.Μ.Σ. Ελευσίνας)

3 – 9 (Κ.Ε.Ο. - Σ.Ο. Αθηνών)

4 – 10 (Σ.Ο. Κορυθαλλού - Ευκλείδης Μενιδίου)

5 – 11 (Α.Σ. Ασπρος Πύργος - Π.Σ. Αγ. Δημητρίου)

6 – 12 (Σκακιστική Επικοινωνία Ηρακλείου - Σ.Ο. Αγ. Βαρβάρας)

Και ο 13 θα κατέβει στην παρακάτω βαθμομάδα ή αν είμαστε η τελευταία βαθμομάδα θα «πάρει» bye.

Προχωρούμε στην ανάλυση των κανονισμών για Το Ελβετικό Σύστημα βασισμένο στο ΕΛΟ όπως αυτοί δίδονται από το επίσημο εγχειρίδιο της FIDE.

A. Εισαγωγικές Παρατηρήσεις και Ορισμοί.

A.1 ΕΛΟ

Είναι απαραίτητο να ελέγχουμε πολύ σχολαστικά τα ΕΛΟ, τους τίτλους και γενικά όλα τα στοιχεία των παικτών, πριν την έναρξη των αγώνων.

A.2 Αρχική λίστα κατάταξης.

Για την κλήρωση και μόνο, οι παίκτες μπαίνουν σε μια σειρά κατάταξης, σύμφωνα με:

- Την βαθμολογία,
- το ΕΛΟ,
- τον τίτλο FIDE (GM – IM – WGM – WIM – FM – CM – WFM – WCM, χωρίς τίτλο),
- αλφαβητικά (εκτός εάν έχει προκαταβολικά προβλεφθεί ότι αυτό το κριτήριο αντικαταστάθηκε από ένα άλλο.

Η σειρά κατάταξης που έγινε πριν από τον πρώτο γύρο (όταν όλες οι βαθμολογίες είναι μηδέν) χρησιμοποιείται για να καθορισθούν οι αριθμοί κλήρωσης: Ο πρώτος στην σειρά παίρνει τον αριθμό 1, στη συνέχεια 2 κλπ.

Παράδειγμα 3

Starting rank list

SNo.		Name	IRtg
1	GM	Smirin Iliia	2637
2	GM	Svetushkin Dmitry	2587
3	GM	Rakhmanov Aleksandr	2489
4	WGM	Zhukova Natalia	2489
5	WGM	Zawadzka Jolanta	2389
6	IM	Atakisi Umut	2388
7	FM	Aloma Vidal Robert	2388
8		Sandalakis Angelos	2341
9	FM	Nikolaidis Konstantinos	2279
10	FM	Stefanopoulos Orestis	2279
11		Goumas Georgios	2276

Για τους παίκτες Rakhmanov Aleksandr (3) και Zhukova Natalia (4), που έχουν το ίδιο ΕΛΟ, κριτήριο για το ποιος θα τοποθετηθεί ψηλότερα στη λίστα είναι ο τίτλος. Ομοίως και για τους παίκτες Atakisi Umut (6) και Aloma Vidal Robert (7).

Για τους παίκτες Nikolaidis Konstantinos (9) και Stefanopoulos Orestis (10), που έχουν ίδιο ΕΛΟ αλλά και ίδιο τίτλο, κριτήριο για το ποιος θα τοποθετηθεί ψηλότερα στη λίστα είναι το αλφαβητικό.

A.3 Βαθμομάδες

Οι παίκτες με την ίδια βαθμολογία αποτελούν μια **ομογενή βαθμομάδα**.

Οι παίκτες που μένουν αζευγάρωτοι μετά την κλήρωση μιας βαθμομάδας θα μετακινούνται προς τα κάτω, στην επόμενη βαθμομάδα, η οποία κατά συνέπεια γίνεται και θα λέγεται **ετερογενής**.

Όταν ζευγαρώνουμε μια ετερογενή βαθμομάδα οι παίκτες που μετακινήθηκαν προς τα κάτω, ζευγαρώνονται **πάντοτε πρώτοι οποιοδήποτε αυτό είναι δυνατόν**, δημιουργώντας έτσι ένα υπόλοιπο βαθμομάδας το οποίο αντιμετωπίζεται πάντοτε σαν ομογενής βαθμομάδα.

Παράδειγμα 4

Στο παρακάτω τουρνουά

Rank after round 4

Rank	SNo.		Name	Rtg	Pts
1	3	GM	Gelashvili Tamaz	2612	4
2	4	GM	Parligras Mircea	2588	3½
3	1	GM	Smirin Ilia	2637	3½
4	16	GM	Rakhmanov Aleksandr	2489	3½
5	7	GM	Banikas Hristos	2572	3½
6	19	IM	Dzagnidze Nana	2458	3½
7	30	IM	Atakisi Umut	2388	3
8	10	GM	Salgado Lopez Ivan	2532	3
9	14	GM	Zubarev Alexander	2517	3
10	5	GM	Svetushkin Dmitry	2587	3
11	11	GM	Romanishin Oleg M	2530	3
12	12	IM	Rasmussen Allan Stig	2519	3
13	31	FM	Aloma Vidal Robert	2388	3
14	26	IM	Maric Alisa	2412	3
15	13	GM	Mastrovasilis Athanasios	2518	3
16	15	IM	Danielian Elina	2495	3
17	21	IM	Dembo Yelena	2431	3
18	38	WGM	Rudolf Anna	2337	3

Ο παίκτης Gelashvili Tamaz με 4 βαθμούς αποτελεί μια βαθμομάδα.

Οι παίκτες 2 – 6 με 3½ βαθμούς αποτελούν την επόμενη βαθμομάδα κ.ο.κ

A.4 Φλοτέρ

- Ζευγαρώνοντας μια ετερογενή βαθμομάδα, θα ζευγαρωθούν παίκτες με διαφορετική βαθμολογία.
- Προκειμένου να αποφευχθεί ότι αυτό δεν θα ξανασυμβεί στους ίδιους παίκτες στον επόμενο γύρο, το σημειώνουμε στην καρτέλα τους. Ο παίκτης που είναι ψηλότερα στην αρχική κατάταξη παίρνει **«ΚΑΤΩ ΦΛΟΤΕΡ»** που συμβολίζεται με ένα ↓ (ή -)
- και ο παίκτης που είναι χαμηλότερα (στην αρχική κατάταξη) παίρνει **«ΠΑΝΩ ΦΛΟΤΕΡ»** που συμβολίζεται με ένα ↑ (ή +)

A.5 Byes

- Αν ο συνολικός αριθμός των παικτών είναι (ή γίνει) μονός, ένας παίκτης μένει αζευγάρωτος.
- Ο παίκτης αυτός παίρνει **bye**.
- Στην περίπτωση αυτή ο παίκτης παίρνει ένα βαθμό και θεωρείται ότι στον γύρο αυτό δεν είχε ούτε αντίπαλο ούτε χρώμα.
- Το bye θεωρείται ότι είναι ένα **«κάτω φλοτέρ»** ↓.

A.6 Υποομάδες

- Για να κάνουμε την κλήρωση, κάθε βαθμομάδα θα χωρισθεί σε δύο υποομάδες, που ονομάζονται S1 και S2.
- Σε μια ετερογενή βαθμομάδα η S1 περιέχει όλους τους παίκτες που μετακινούνται προς τα κάτω από ανώτερη ή ανώτερες βαθμομάδες.
- Σε μια ομογενή βαθμομάδα η S1 περιέχει το πάνω μισό του αριθμού των παικτών (στρογγυλοποιημένο προς τα κάτω) στην βαθμομάδα.
- Ο αριθμός των παικτών στην S1 θα συμβολίζεται με το "ρ", που σημαίνει τον αριθμό των ζευγαριών που μπορούν να γίνουν.
- Σε κάθε περίπτωση η S2 περιέχει όλους τους άλλους παίκτες της βαθμομάδας.
- Και στις δύο βαθμομάδες S1 και S2 οι παίκτες κατατάσσονται σύμφωνα με το άρθρο A2.

Στα παραδείγματα 1 και 2 παραπάνω, είδαμε το χωρισμό σε υποομάδες όταν είχαμε ομογενείς βαθμομάδες.

Παράδειγμα 5

Οι παρακάτω παίκτες αποτελούν μια ετερογενή βαθμομάδα

	Rank	SNo.		Name	Rtg	Pts
S1	1	3	GM	Gelashvili Tamaz	2612	4
	2	4	GM	Parligras Mircea	2588	3½
S2	3	1	GM	Smirin Ilia	2637	3½
	4	16	GM	Rakhmanov Aleksandr	2489	3½
	5	7	GM	Banikas Hristos	2572	3½
	6	19	IM	Dzagnidze Nana	2458	3½

Ο παίκτης Gelashvili Tamaz δεν είχε αντίπαλο στην βαθμομάδα που ανήκε (αυτήν με 4 βαθμούς) και «κατέβηκε» στην παρακάτω, δημιουργώντας έτσι μια ετερογενή βαθμομάδα.

Η υποομάδα S1 αποτελείται μόνο από αυτόν τον παίκτη (που ήρθε από την πάνω βαθμομάδα). Η υποομάδα S2 αποτελείται από τους υπόλοιπους

Παράδειγμα 6

Οι παίκτες Goumas Georgios και Karagiannis Athanasios με 2½ βαθμούς δεν μπόρεσαν να κληρωθούν στη βαθμομάδα τους (π.χ. είχαν παίξει μεταξύ τους) και «κατέβηκαν» στην παρακάτω βαθμομάδα, δημιουργώντας έτσι μια ετερογενή βαθμομάδα.

	Rank	SNo.		Name	Rtg	Pts
S1	29	47		Goumas Georgios	2276	2½
	30	34	IM	Karagiannis Athanasios	2357	2½
S2	31	50		Aggelis Nikolaos	2271	2
	32	29	WGM	Zawadzka Jolanta	2389	2
	33	28	IM	Saravanan V	2405	2
	34	60		Georgiou Kostantinos	2236	2
	35	32	IM	Georgiadis Ioannis	2373	2
	36	48		Simeonidis Ioannis	2275	2
	37	27	IM	Roy Chowdhury Saptarshi	2411	2

Η υποομάδα S1 αποτελείται από αυτούς τους δύο παίκτες (που ήρθαν από την πάνω βαθμομάδα). Η υποομάδα S2 αποτελείται από τους υπόλοιπους

A.7 Χρωματικές διαφορές και χρωματικές προτιμήσεις

- Η **Χρωματική Διαφορά** ενός παίκτη είναι ο αριθμός των παρτίδων που παίχθηκαν με Λευκά μείον τον αριθμό των παρτίδων που παίχθηκαν με Μαύρα από τον παίκτη αυτόν.

Παράδειγμα 7

Rk.	SNo		Name	Rtg.	1	2	3	4	5
1	3	GM	Gelashvili Tamaz	2612	-	w	-	w	-
2	1	GM	Smirin Ilia	2637	-	w	-	w	w
3	4	GM	Parligras Mircea	2588	w	-	w	-	w
4	7	GM	Banikas Hristos	2572	-	w	-	w	-
5	16	GM	Rakhmanov Aleksandr	2489	w	-	-	w	-
6	19	IM	Dzagnidze Nana	2458	-	w	-	w	w

Στο παράδειγμά μας

με «w» συμβολίζονται τα λευκά και με «-» τα μαύρα
 Οπότε η χρωματική διαφορά του «Gelashvili Tamaz» είναι 2-3= -1
 Ενώ η χρωματική διαφορά του «Smirin Ilia» είναι 3-2 = 1
 κ.ο.κ.

- Η **Χρωματική Προτίμηση** μπορεί να καθορισθεί για κάθε παίκτη μετά από ένα γύρο.

α. Έχουμε **Απόλυτη Χρωματική Προτίμηση** όταν η χρωματική διαφορά ενός παίκτη είναι μεγαλύτερη του 1, ή μικρότερη από το -1, ή όταν ένας παίκτης έπαιξε με το ίδιο χρώμα στους δύο πρόσφατους τελευταίους γύρους.

Η προτίμηση είναι Λευκά όταν η χρωματική διαφορά είναι <0, ή όταν οι τελευταίες δύο παρτίδες παίχθηκαν με Μαύρα, διαφορετικά είναι Μαύρα. Στην περίπτωση αυτή το (υποχρεωτικό) χρώμα καταγράφεται προηγουμένως στην κάρτα του παίκτη. (Ο κανόνας αυτός δε λαμβάνεται υπόψη όταν αφορά σε παίκτες με βαθμολογία πάνω από το 50% στον τελευταίο γύρο)

Παράδειγμα 8

Rk.	SNo.	Name	Rtg.	1	2	3	4	5	C
1	3	Gelashvili Tamaz	2612	-	w	-	w	-	
2	1	Smirin Ilia	2637	-	w	-	w	w	-
3	4	Parligras Mircea	2588	w	-	w	-	w	
4	7	Banikas Hristos	2572	-	w	-	w	-	
5	16	Rakhmanov Aleks.	2489	w	-	-	w	-	
6	19	Dzagnidze Nana	2458	-	w	-	w	w	-

Οι παίκτες Smirin Ilia και Dzagnidze Nana έχουν **Απόλυτη Χρωματική Προτίμηση** καθώς έπαιξαν με το ίδιο χρώμα στους δυο τελευταίους γύρους

Ενώ στο παρακάτω τουρνουά

Rk.	Name	Rtg.	Pts	1	2	3	4	5	6	7	8	C
47	Karlovich Anastazia	2242	3½	-	w	-	w	-	-	w	-	w
48	Makka Ioulia	2225	3½	w	-	-	w	-	w	-	w	

Ο παίκτης Karlovich

Anastazia έχει **Απόλυτη Χρωματική Προτίμηση** καθώς η χρωματική διαφορά της είναι -2

- β. Έχουμε **Ισχυρή Χρωματική Προτίμηση** όταν η χρωματική διαφορά του παίκτη δεν είναι ίση με το μηδέν. Η προτίμηση είναι λευκά όταν η χρωματική διαφορά είναι <0, διαφορετικά είναι Μαύρα.

γ. Έχουμε **Ήπια Χρωματική Προτίμηση** όταν η χρωματική διαφορά του παίκτη είναι μηδέν.

Στην περίπτωση αυτή η χρωματική προτίμηση ακολουθεί την εναλλαγή του χρώματος σύμφωνα με το χρώμα της προηγούμενης παρτίδας.

Η χρωματική διαφορά καταγράφεται στην κάρτα του παίκτη ως +0 ή -0, ανάλογα με το χρώμα της προηγούμενης παρτίδας (Λευκά ή Μαύρα αντίστοιχα).

Παράδειγμα 9

	Name	Rtg.	1	2	3	4	5	6	7	8		C
GM	Smirin Ilia	2637	-	w	-	w	w	-	w	-		W
GM	Graf Alex.	2621	w	-	-	w	-	w	-	w		-

Έχουμε **ήπιες χρωματικές προτιμήσεις** και για τους δύο παίκτες, εναλλαγή χρώματος σύμφωνα με το χρώμα της προηγούμενης παρτίδας.

Πριν από τον πρώτο γύρο, η χρωματική προτίμηση του πρώτου στην αρχική κατάταξη, καθορίζεται με κλήρωση.

A.8 Ορισμός του «χ»

- Ο αριθμός των ζευγαριών που μπορεί να γίνουν σε μια βαθμομάδα, ομογενή ή ετερογενή, που δεν καλύπτει όλες τις χρωματικές προτιμήσεις, συμβολίζεται με «χ».
- Το «χ» υπολογίζεται ως εξής:

w = Ο αριθμός των παικτών που έχουν χρωματική προτίμηση Λευκά.

b = Ο αριθμός των παικτών που έχουν χρωματική προτίμηση Μαύρα.

q = Ο αριθμός των παικτών στην βαθμομάδα διαιρεμένος με το 2, στρογγυλοποιημένος προς τα πάνω.

Εάν $b > w$ τότε $\chi = b - q$, διαφορετικά $\chi = w - q$.

Παράδειγμα 10

Rk.	SNo.		Name	Rtg.	Pts	1	2	3	4		C
1	5	GM	Svetushkin Dmitry	2587	3	-	w	-	w		-
2	10	GM	Salgado Lopez Ivan	2532	3	w	-	w	-		W
3	11	GM	Romanishin Oleg	2530	3	-	w	-	-		W
4	12	IM	Rasmussen Allan	2519	3	w	-	w	-		W
5	13	GM	Mastrovasilis Athan	2518	3	-	w	-	w		-
6	14	GM	Zubarev Alexander	2517	3	w	-	w	-		W
7	15	IM	Danielian Elina	2495	3	-	w	-	w		-
8	21	IM	Dembo Yelena	2431	3	-	w	-	w		-
9	26	IM	Maric Alisa	2412	3	w	-	w	-		W
10	30	IM	Atakisi Umut	2388	3	w	-	-	w		-
11	31	FM	Aloma Vidal Robert	2388	3	-	w	-	w		-
12	38	WGM	Rudolf Anna	2337	3	-	w	-	w		-

Στην παραπάνω

βαθμομάδα, στη στήλη C έχει αναγραφεί η χρωματική προτίμηση των παικτών πριν τον 5^ο γύρο.

w = Ο αριθμός των παικτών που έχουν χρωματική προτίμηση Λευκά. =5

b = Ο αριθμός των παικτών που έχουν χρωματική προτίμηση Μαύρα. =7

q = Ο αριθμός των παικτών στην βαθμομάδα διαιρεμένος με το 2, στρογγυλοποιημένος προς τα πάνω 12:2 =6

Άρα $\chi = 7 - 6$ δηλ. $\chi = 1$

A.9 Αντιμεταθέσεις και Ανταλλαγές.

- α. Για να έχουμε μια σωστή κλήρωση είναι συχνά απαραίτητο να αλλάζουμε την σειρά στην βαθμομάδα S2. Αυτή η αλλαγή ονομάζεται **Αντιμετάθεση** και οι κανόνες της αναφέρονται στο **Δ1**.

- β. Σε ομογενή βαθμομάδα ίσως να είναι απαραίτητο να ανταλλάσσουμε παίκτες από την S1 και την S2. Οι κανόνες για τις ανταλλαγές αναφέρονται στο **Δ2**. Μετά από κάθε ανταλλαγή οι παίκτες και των δύο βαθμομάδων S1 & S2 πρέπει να κατατάσσονται σύμφωνα με το A2.

B. Κριτήρια Κλήρωσης

Απόλυτα Κριτήρια:

(Αυτά τα κριτήρια δεν πρέπει να παραβιάζονται. Αν είναι απαραίτητο οι παίκτες θα μετακινούνται σε μια χαμηλότερη βαθμομάδα.)

B.1

- α. Δύο παίκτες δεν πρέπει να ζευγαρώνονται μεταξύ τους πάνω από μια φορά.
- β. Ένας παίκτης που πήρε ένα βαθμό χωρίς να παίξει, είτε από bye ή λόγω μη εμφάνισης του αντιπάλου του, δεν έχει δικαίωμα να πάρει bye.

B.2

- α. Η χρωματική διαφορά ενός παίκτη δεν πρέπει να γίνει $>+2$ ή <-2 .
- β. Ένας παίκτης δεν πρέπει να έχει το ίδιο χρώμα τρεις φορές συνεχεία.

Σημείωση:

Το B2 δεν εφαρμόζεται όταν ζευγαρώνουμε παίκτες με βαθμολογία πάνω από το 50% στον τελευταίο γύρο.

Σχετικά Κριτήρια:

Αυτά ισχύουν με φθίνουσα προτεραιότητα. Πρέπει να εφαρμόζονται στο μέτρο του δυνατού. Για να τηρήσουμε αυτά τα κριτήρια πρέπει να γίνονται αντιμεταθέσεις ή ακόμη και ανταλλαγές, αλλά δεν θα μετακινούνται προς τα κάτω παίκτες σε χαμηλότερη βαθμομάδα.

B.3 Η διαφορά των βαθμολογιών δύο παικτών, που ζευγαρώνονται μεταξύ τους, πρέπει να είναι η ελάχιστη δυνατή και ιδανικά μηδενική.

B.4 Όσο το δυνατόν περισσότεροι παίκτες παίρνουν την χρωματική τους προτίμηση. (Οποτεδήποτε το «χ» σε μια βαθμομάδα δεν είναι μηδενικό αυτός ο κανόνας πρέπει να αγνοείται. Το «χ» μειώνεται κατά ένα κάθε φορά που δεν μπορεί να δοθεί η χρωματική προτίμηση).

B.5 Κανένας παίκτης δεν παίρνει το ίδιο φλοτέρ (πάνω ή κάτω φλοτέρ) σε δύο διαδοχικούς γύρους.

B.6 Κανένας παίκτης δεν θα έχει το ίδιο φλοτέρ με εκείνο που είχε πριν δύο γύρους.

Σημείωση:

Το B5 και B6 δεν εφαρμόζονται όταν ζευγαρώνουμε παίκτες με βαθμολογία πάνω από το 50% στον τελευταίο γύρο.

Γ. Η διαδικασία Κλήρωσης

Σαν παράδειγμα θα δούμε την κλήρωση δεύτερου γύρου ενός διασυλλογικού τουρνουά

Παράδειγμα 11

Μετά τον πρώτο γύρο έχουμε:

Check list

Rk.	SNo.	Team	Pts/TB	Color		C
1	1	SO V. Evoias	2	-		w
2	3	SO Lamias	2	-		w
3	9	SO Iteas	2	-		w
4	10	ES Amfissas	2	w		-
5	2	NO Karistou	1	w		-
6	7	Evoiki ES	1	-		w
7	4	AS Amfikleias	0	w		-
8	5	SA Chalkidas	0	-		w
9	6	SO Orxomenou	0	w		-
10	8	SO Livadeias	0	w		-

Color: η χρωματική ιστορία όπου w Λευκά, - Μαύρα
C..Χρωματική προτίμηση

Στην 1η βαθμομάδα υπάρχουν 4 παίκτες (1-4) με 2 βαθμούς.

Στη 2η βαθμομάδα υπάρχουν 2 παίκτες (5-6) με 1 βαθμό. (οι δυο παίκτες έπαιξαν μεταξύ τους και έφεραν ισοπαλία).

Στην 3η βαθμομάδα υπάρχουν 4 παίκτες (7-10) με 0 βαθμούς.

Ξεκινώντας με την ανώτερη βαθμομάδα εφαρμόζουμε τις παρακάτω διαδικασίες σε όλες τις βαθμομάδες μέχρι να αποκτήσουμε μια αποδεκτή κλήρωση.

Στη συνέχεια χρησιμοποιούμε τους κανόνες κατανομής χρωμάτων (E) για να καθορίσουμε ποιοι παίκτες θα πάρουν τα Λευκά.

Για την πρώτη βαθμομάδα η διαδικασία είναι:

Γ.1 Αν η Βαθμομάδα περιέχει ένα παίκτη για τον οποίο δεν μπορεί να βρεθεί αντίπαλος μέσα σ' αυτή την βαθμομάδα χωρίς να παραβιάζονται το άρθρο B1 ή B2 τότε:

- Αν αυτός ο παίκτης μετακινήθηκε προς τα κάτω από μια ψηλότερη βαθμομάδα εφαρμόστε το άρθρο Γ12.

- Αν αυτή η βαθμομάδα είναι η χαμηλότερη εφαρμόστε το Γ13.

- Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις: Μετακινήστε αυτόν τον παίκτη προς τα κάτω στην επόμενη βαθμομάδα.

Δεν ισχύει κάτι τέτοιο, οπότε προχωράμε στο επόμενο βήμα

Γ.2 Καθορίστε το «χ» σύμφωνα με το A8.

Το «χ» υπολογίζεται ως εξής:

w = Ο αριθμός των παικτών που έχουν χρωματική προτίμηση Λευκά. **w=3**

b = Ο αριθμός των παικτών που έχουν χρωματική προτίμηση Μαύρα. **b=1**

q = Ο αριθμός των παικτών στην βαθμομάδα διαιρεμένος με το 2, στρογγυλοποιημένος προς τα πάνω. **q=2**

Εάν $b \gg w$ τότε $\chi = b - q$, διαφορετικά $\chi = w - q$.

Άρα $\chi = 3 - 2 \rightarrow \chi = 1$

Γ.3 Καθορίστε το p σύμφωνα με το A6.

Γ.4 Βάλτε τους ψηλότερους παίκτες στην S1, και όλους τους άλλους παίκτες στην S2.

Γ.5 Βάλτε τους παίκτες σε σειρά στην S1 & S2. σύμφωνα με το A2.

Check list

	Rk.	SNo.	Team	Pts/TB	Color	C
S1	1	1	SO V. Evoias	2	-	w
	2	3	SO Lamias	2	-	w
S2	3	9	SO Iteas	2	-	w
	4	10	ES Amfissas	2	w	-

A.6 Υποομάδες

- Για να κάνουμε την κλήρωση, κάθε βαθμομάδα θα χωρισθεί σε δύο υποομάδες, που ονομάζονται S1 και S2.
- Σε μια ετερογενή βαθμομάδα η S1 περιέχει όλους τους παίκτες που μετακινούνται προς τα κάτω από μια ανώτερη βαθμομάδα.
- Σε μια ομογενή βαθμομάδα η S1 περιέχει το πάνω μισό (στρογγυλοποιημένο προς τα κάτω) του αριθμού των παικτών στην βαθμομάδα.
- **Ο αριθμός των παικτών στην S1 θα συμβολίζεται με το "p", που σημαίνει τον αριθμό των ζευγαριών που μπορούν να γίνουν.** Και στις δύο περιπτώσεις η S2 περιέχει όλους τους άλλους παίκτες της βαθμομάδας.
- Και στις δύο βαθμομάδες S1 και S2 οι παίκτες κατατάσσονται σύμφωνα με το άρθρο A2.
- **Εδώ είναι p=2**

Γ.6 Ζευγαρώστε τον ανώτερο παίκτη στην S1 με τον ανώτερο στην S2, τον δεύτερο ανώτερο της S1 με τον δεύτερο ανώτερο στην S2 κλπ. Αν τώρα έχουν γίνει "p" ζευγάρια σύμφωνα με το B1 και B2 το ζευγάρωμα σ' αυτή την βαθμομάδα θεωρείται πλήρες.

- Στην περίπτωση μιας ομογενούς βαθμομάδας: Οι εναπομείναντες παίκτες μετακινούνται προς τα κάτω στην επόμενη βαθμομάδα. Με αυτή την βαθμομάδα ξαναρχίζουμε από το Γ1.

- Στην περίπτωση μιας ετερογενούς βαθμομάδας: Μόνο οι παίκτες που μετακινήθηκαν προς τα κάτω ζευγαρώνονται. Ξαναρχίζουμε το ζευγάρωμα από το Γ2 με την υπόλοιπη ομογενή βαθμομάδα.

- **Δεν έχουμε εναπομείναντες παίκτες, ούτε ετερογενή βαθμομάδα, οπότε προχωράμε παρακάτω**

ΠΡΟΣΟΧΗ !!!

Πάντα πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη τα κριτήρια που αναφέρονται στο Β.

Απόλυτα Κριτήρια:

(Αυτά τα κριτήρια δεν πρέπει να παραβιάζονται. Αν είναι απαραίτητο οι παίκτες θα μετακινούνται σε μια χαμηλότερη βαθμομάδα.)

B.1 α. Δύο παίκτες δεν πρέπει να ζευγαρώνονται μεταξύ τους πάνω από μια φορά.

β. Ένας παίκτης που πήρε ένα βαθμό χωρίς να παίξει, είτε από bye ή λόγω μη εμφάνισης του αντιπάλου του, δεν έχει δικαίωμα να πάρει bye.

B.2 α. Η χρωματική διαφορά ενός παίκτη δεν πρέπει να γίνει $>+2$ ή <-2 .

β. Ένας παίκτης δεν πρέπει να έχει το ίδιο χρώμα τρεις φορές συνεχεία.

ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑ !

Σχετικά Κριτήρια:

Αυτά ισχύουν με φθίνουσα προτεραιότητα. Πρέπει να εφαρμόζονται στο μέτρο του δυνατού. Για να τηρήσουμε αυτά τα κριτήρια πρέπει να γίνονται αντιμεταθέσεις ή ακόμη και ανταλλαγές, αλλά δεν θα μετακινούνται προς τα κάτω παίκτες σε χαμηλότερη βαθμομάδα.

B.3 Η διαφορά των βαθμολογιών δύο παικτών, που ζευγαρώνονται μεταξύ τους, πρέπει να είναι η ελάχιστη δυνατή και ιδανικά μηδενική.

ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑ !

B.4 Όσο το δυνατόν περισσότεροι παίκτες παίρνουν την χρωματική τους προτίμηση. (Οποτεδήποτε το «χ» σε μια βαθμομάδα δεν είναι μηδενικό αυτός ο κανόνας πρέπει να αγνοείται. Το «χ» μειώνεται κατά ένα κάθε φορά που δεν μπορεί να δοθεί η χρωματική προτίμηση).

Το $\chi=1$ οπότε ο κανόνας αγνοείται

B.5 Κανένας παίκτης δεν παίρνει το ίδιο φλοτέρ (πάνω ή κάτω φλοτέρ) σε δύο διαδοχικούς γύρους.

B.6 Κανένας παίκτης δεν θα έχει το ίδιο φλοτέρ με εκείνο που είχε πριν δύο γύρους.

ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑ !

Επομένως η κλήρωση για τη βαθμομάδα αυτή είναι:

1 - 3
2 - 4

Αν τώρα έχουν γίνει "ρ" ζευγάρια σύμφωνα με το B1 και B2 το ζευγάρι σ' αυτή την βαθμομάδα θεωρείται πλήρες.

ΕΧΟΥΝ ΓΙΝΕΙ ρ=2 ΖΕΥΓΑΡΙΑ ΟΠΟΤΕ ΤΟ ΖΕΥΓΑΡΩΜΑ ΕΙΝΑΙ ΠΛΗΡΕΣ

Με τι χρώματα θα παίξουν οι αντίπαλοι; Αυτό το βρίσκουμε στο

Ε. Κανόνες Κατανομής Χρωμάτων.

Για κάθε κλήρωση εφαρμόστε (με φθίνουσα προτεραιότητα):

E.1 Ικανοποιήστε και τις δύο χρωματικές προτιμήσεις.

E.2 Ικανοποιήστε την ισχυρότερη χρωματική προτίμηση.

E.3 Εναλλάξτε τα χρώματα του πιο πρόσφατου γύρου στον οποίο έπαιξαν με διαφορετικά χρώματα.

E.4 Ικανοποιήστε την χρωματική προτίμηση του υψηλότερου παίκτη.

Στο πρώτο ζευγάρι:

Το E.1 δεν μπορεί να εφαρμοσθεί

Το E.2 δεν μπορεί να εφαρμοσθεί γιατί και οι δυο έχουν την ίδια χρωματική προτίμηση

Το E.3 δεν μπορεί να εφαρμοσθεί

Το E.4 εφαρμόζεται και ικανοποιείται η χρωματική προτίμηση του υψηλότερου παίκτη

Στο δεύτερο ζευγάρι:

Το E.1 εφαρμόζεται και ικανοποιούνται και οι δυο χρωματικές προτιμήσεις

Round 2

No.	SNo.	Team	MP	Res.	MP	Team	SNo.
1	1	SO V. Evoias	2	-	2	SO Iteas	9
2	3	SO Lamias	2	-	2	ES Amfissas	10

Η διαδικασία για την πρώτη βαθμομάδα ολοκληρώθηκε.
Προχωράμε με την ίδια μέθοδο στην επόμενη βαθμομάδα

Rk.	SNo.	Team	Pts/TB	Color	C
1	1	SO V. Evoias	2	-	w
2	3	SO Lamias	2	-	w

Ξεκινάμε από το Γ1

Γ.1 Αν η Βαθμομάδα περιέχει ένα παίκτη για τον οποίο δεν μπορεί να βρεθεί αντίπαλος μέσα σ' αυτή την βαθμομάδα χωρίς να παραβιάζονται το άρθρο B1 ή B2 τότε:

- Αν αυτός ο παίκτης μετακινήθηκε προς τα κάτω από μια ψηλότερη βαθμομάδα εφαρμόστε το άρθρο Γ12.
- Αν αυτή η βαθμομάδα είναι η χαμηλότερη εφαρμόστε το Γ13.
- Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις: Μετακινήστε αυτόν τον παίκτη προς τα κάτω στην επόμενη βαθμομάδα.

ΙΣΧΥΕΙ !!

και για τους δυο παίκτες καθώς είχαν βρεθεί αντίπαλοι στον προηγούμενο γύρο άρα εφαρμόζουμε το

«Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις: Μετακινήστε αυτόν τον παίκτη προς τα κάτω στην επόμενη βαθμομάδα.»

Και έχουμε:

Check list

	Rk.	SNo.	Team	Pts/TB	Color	C
S1	5	2	NO Karistou	1	w	-
	6	7	Evoiki ES	1	-	w
S2	7	4	AS Amfikleias	0	w	-
	8	5	SA Chalkidas	0	-	w
	9	6	SO Orxomenou	0	w	-
	10	8	SO Livadeias	0	w	-

Τώρα με τη νέα

βαθμομάδα, ξεκινάμε πάλι από το Γ1

Γ.1 Αν η Βαθμομάδα περιέχει ένα παίκτη για τον οποίο δεν μπορεί να βρεθεί αντίπαλος μέσα σ' αυτή την βαθμομάδα χωρίς να παραβιάζονται το άρθρο B1 ή B2 τότε:

- Αν αυτός ο παίκτης μετακινήθηκε προς τα κάτω από μια ψηλότερη βαθμομάδα εφαρμόστε το άρθρο Γ12.
- Αν αυτή η βαθμομάδα είναι η χαμηλότερη εφαρμόστε το Γ13.
- Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις: Μετακινήστε αυτόν τον παίκτη προς τα κάτω στην επόμενη βαθμομάδα.

Αυτή τη φορά δεν ισχύει κάτι τέτοιο, οπότε προχωράμε στο επόμενο βήμα

Γ.2 Καθορίστε το «χ» σύμφωνα με το A8.

Το «χ» υπολογίζεται ως εξής:

w = Ο αριθμός των παικτών που έχουν χρωματική προτίμηση Λευκά. **w=2**

b = Ο αριθμός των παικτών που έχουν χρωματική προτίμηση Μαύρα. **b=4**

q = Ο αριθμός των παικτών στην βαθμομάδα διαιρεμένος με το 2, στρογγυλοποιημένος προς τα πάνω. **q=3**

Εάν $b > w$ τότε $\chi = b - q$, διαφορετικά $\chi = w - q$.

Άρα $\chi=4-3 \rightarrow \chi=1$

Γ.3 Καθορίστε το ρ σύμφωνα με το A6.

Γ.4 Βάλτε τους ψηλότερους παίκτες στην S1, και όλους τους άλλους παίκτες στην S2.

Γ.5 Βάλτε τους παίκτες σε σειρά στην S1 & S2. σύμφωνα με το A2.

- A.6 Υποομάδες
- Για να κάνουμε την κλήρωση, κάθε βαθμομάδα θα χωριστεί σε δύο υποομάδες, που ονομάζονται S1 και S2.
- Σε μια ετερογενή βαθμομάδα η S1 περιέχει όλους τους παίκτες που μετακινούνται προς τα κάτω από μια ανώτερη βαθμομάδα.
- Σε μια ομογενή βαθμομάδα η S1 περιέχει το πάνω μισό (στρογγυλοποιημένο προς τα κάτω) του αριθμού των παικτών στην βαθμομάδα.
- Ο αριθμός των παικτών στην S1 θα συμβολίζεται με το "ρ", που σημαίνει τον αριθμό των ζευγαριών που μπορούν να γίνουν.
- Και στις δύο περιπτώσεις η S2 περιέχει όλους τους άλλους παίκτες της βαθμομάδας.
- Και στις δύο βαθμομάδες S1 και S2 οι παίκτες κατατάσσονται σύμφωνα με το άρθρο A2.

Γ.6 Ζευγαρώστε τον ανώτερο παίκτη στην S1 με τον ανώτερο στην S2, τον δεύτερο ανώτερο της S1 με τον δεύτερο ανώτερο στην S2 κλπ. Αν τώρα έχουν γίνει "ρ" ζευγάρια σύμφωνα με το B1 και B2 το ζευγάρι σ' αυτή την βαθμομάδα θεωρείται πλήρες.

- Στην περίπτωση μιας ομογενούς βαθμομάδας: Οι εναπομείναντες παίκτες μετακινούνται προς τα κάτω στην επόμενη βαθμομάδα. Με αυτή την βαθμομάδα ξαναρχίζουμε από το Γ1.

- Στην περίπτωση μιας ετερογενούς βαθμομάδας: Μόνο οι παίκτες που μετακινήθηκαν προς τα κάτω ζευγαρώνονται. Ξαναρχίζουμε το ζευγάρι από το Γ2 με την υπόλοιπη ομογενή βαθμομάδα.

ΠΡΟΣΟΧΗ !!

- Μόνο οι παίκτες που μετακινήθηκαν προς τα κάτω ζευγαρώνονται

ΠΡΟΣΟΧΗ !!!

Πάντα πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη τα κριτήρια που αναφέρονται στο B.

Απόλυτα Κριτήρια:

(Αυτά τα κριτήρια δεν πρέπει να παραβιάζονται. Αν είναι απαραίτητο οι παίκτες θα μετακινούνται σε μια χαμηλότερη βαθμομάδα.)

B.1 α. Δύο παίκτες δεν πρέπει να ζευγαρώνονται μεταξύ τους πάνω από μια φορά.

β. Ένας παίκτης που πήρε ένα βαθμό χωρίς να παίξει, είτε από bye ή λόγω μη εμφάνισης του αντιπάλου του, δεν έχει δικαίωμα να πάρει bye.

B.2 α. Η χρωματική διαφορά ενός παίκτη δεν πρέπει να γίνει $>+2$ ή <-2 .

β. Ένας παίκτης δεν πρέπει να έχει το ίδιο χρώμα τρεις φορές συνεχεία.

ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Σχετικά Κριτήρια:

Αυτά ισχύουν με φθίνουσα προτεραιότητα. Πρέπει να εφαρμόζονται στο μέτρο του δυνατού. Για να τηρήσουμε αυτά τα κριτήρια πρέπει να γίνονται αντιμεταθέσεις ή ακόμη και ανταλλαγές, αλλά δεν θα μετακινούνται προς τα κάτω παίκτες σε χαμηλότερη βαθμομάδα.

B.3 Η διαφορά των βαθμολογιών δύο παικτών, που ζευγαρώνονται μεταξύ τους, πρέπει να είναι η ελάχιστη δυνατή και ιδανικά μηδενική.

ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

B.4 Όσο το δυνατόν περισσότεροι παίκτες παίρνουν την χρωματική τους προτίμηση. (Οποτεδήποτε το «χ» σε μια βαθμομάδα δεν είναι μηδενικό αυτός ο κανόνας πρέπει να αγνοείται. Το «χ» μειώνεται κατά ένα κάθε φορά που δεν μπορεί να δοθεί η χρωματική προτίμηση).

Το $\chi=1$ οπότε ο κανόνας αγνοείται

B.5 Κανένας παίκτης δεν παίρνει το ίδιο φλοτέρ (πάνω ή κάτω φλοτέρ) σε δύο διαδοχικούς γύρους.

B.6 Κανένας παίκτης δεν θα έχει το ίδιο φλοτέρ με εκείνο που είχε πριν δύο γύρους.

ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Έτσι λοιπόν ο παίκτης

NO Karistou

θα ζευγαρωθεί με τον πρώτο διαθέσιμο παίκτη που είναι ο

AS Amfikleias

Τους υπόλοιπους παίκτες τους αντιμετωπίζουμε **ΑΚΡΙΒΩΣ** με τον ίδιο τρόπο:

Σαν μια βαθμομάδα της οποίας ο πρώτος παίκτης έχει έρθει από την πάνω βαθμομάδα (ο παίκτης **Evoiki ES** μετακινήθηκε προς τα κάτω) και για το λόγο αυτό μόνο αυτός θα ζευγαρωθεί.

	Rk.	SNo.	Team	Pts/TB	Color	C
S1	6	7	Evoiki ES	1	-	w
S2	8	5	SA Chalkidas	0	-	w
	9	6	SO Orxomenou	0	w	-
	10	8	SO Livadeias	0	w	-

Η διαδικασία ξεκινάει

πάλι από το Γ2

w = Ο αριθμός των παικτών που έχουν χρωματική προτίμηση Λευκά. **w=2**

b = Ο αριθμός των παικτών που έχουν χρωματική προτίμηση Μαύρα. **b=2**

q = Ο αριθμός των παικτών στην βαθμομάδα διαιρεμένος με το 2, στρογγυλοποιημένος προς τα πάνω. **q=2**

Εάν $b >> w$ τότε $\chi = b - q$, διαφορετικά $\chi = w - q$.

Άρα $\chi=2-2 \rightarrow \chi=0$

Η διαφορά μας με την προηγούμενη περίπτωση έρχεται στο σχετικό κριτήριο B4:

B.4 Όσο το δυνατόν περισσότεροι παίκτες παίρνουν την χρωματική τους προτίμηση. (Οποτεδήποτε το «χ» σε μια βαθμομάδα δεν είναι μηδενικό αυτός ο κανόνας πρέπει να αγνοείται. Το «χ» μειώνεται κατά ένα κάθε φορά που δεν μπορεί να δοθεί η χρωματική προτίμηση).

ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΑΣ $\chi=0$ ΑΡΑ Ο ΠΑΙΚΤΗΣ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΖΕΥΓΑΡΩΘΕΙ ΚΑΤΑ ΤΟ ΔΥΝΑΤΟΝ ΜΕ ΠΑΙΚΤΗ ΠΟΥ ΝΑ ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙ ΤΗ ΧΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΞΙΣΟΡΡΟΠΗΣΗ

ΔΗΛΑΔΗ ΜΕ ΤΟΝ ΠΑΙΚΤΗ:

SO Orxomenou

Οι δύο τελευταίοι παίκτες ζευγαρώνονται και έχουμε την κλήρωση και αυτής της βαθμομάδας

ΤΟ ΖΕΥΓΑΡΩΜΑ ΕΙΝΑΙ ΠΛΗΡΕΣ

Εφαρμόζουμε πάλι τους κανόνες κατανομής χρωμάτων που περιγράφονται στο Ε και η διαδικασία έχει ολοκληρωθεί.

No.	SNo.	Team	MP	Res.	MP	Team	SNo.
3	4	AS Amfikleias	0	-	1	NO Karistou	2
4	7	Evoiki ES	1	-	0	SO Orxomenou	6
5	5	SA Chalkidas	0	-	0	SO Livadeias	8

Δ. Διαδικασίες Αντιμετάθεσης και Ανταλλαγής.

Παράδειγμα:

Η βαθμομάδα S1 έχει τους παίκτες 1, 2, 3 και 4 (με αυτή την σειρά); Η S2 έχει τους παίκτες 5, 6, 7 και 8 (με αυτή την σειρά).

Δ.1 Οι αντιμεταθέσεις μέσα στην S2 πρέπει να αρχίσουν με τους χαμηλότερους παίκτες, με φθίνουσα προτεραιότητα:

1. 5-6-8-7,
2. 5-7-6-8,
3. 5-7-8-6,
4. 5-8-6-7,
5. 5-8-7-6,
6. 6-5-7-8,
7. 6-5-8-7, κλπ.

Δ.2 Όταν εφαρμόζουμε μια ανταλλαγή μεταξύ των S1 και S2 η διαφορά μεταξύ των αριθμών που ανταλλάγουν θα πρέπει είναι όσο γίνεται πιο μικρός. Όταν οι διαφορές των επιλογών μας είναι ίσες διαλέγουμε την επιλογή που αναφέρεται στον χαμηλότερο παίκτη του S1.

Ανταλλαγή ενός παίκτη			
S1			
	4	3	2
5	a	c	f
6	b	e	h
7	d	g	i

S2

Ανταλλαγή δύο παικτών S1			
	3+4	2+4	2+3
5+6	j	l	o
5+7	k	n	q
6+7	m	p	r

Οι παραπάνω πίνακες περιέχουν την σειρά των αλλαγών που πρέπει να εφαρμοσθούν.

Ανταλλαγή ενός παίκτη: a) 4 & 5; b) 4 & 6; c) 3 & 5; κλπ μέχρι i) 2 & 7.

Ανταλλαγή δύο παικτών: j) 3+4 με 5+6; k) 3+4 με 5+7; l) 2+4 με 5+6 κλπ. Μετά από κάθε ανταλλαγή οι παίκτες στην S1 και στην S2 θα κατατάσσονται σύμφωνα με το A2.

Παρατήρηση: Αν ο αριθμός των παικτών σε μια βαθμομάδα είναι μονός, η S1 περιέχει ένα παίκτη λιγότερο από την S2. Έτσι με επτά (7) η S1 περιέχει τους παίκτες 1,2 και 3, η S2 τους 4, 5, 6 και 7. Οι ανταλλαγές που χρειάζονται στην περίπτωση αυτή μπορούν να βρεθούν από τους παραπάνω πίνακες αφαιρώντας όλους τους αριθμούς στην S1 και στην S2 κατά ένα. Η τελευταία στήλη του δεύτερου πίνακα δε χρησιμοποιείται.

E. Κανόνες Κατανομής Χρωμάτων.

Για κάθε κλήρωση εφαρμόστε (με φθίνουσα προτεραιότητα):

E.1 Ικανοποιήστε και τις δύο χρωματικές προτιμήσεις.

E.2 Ικανοποιήστε την ισχυρότερη χρωματική προτίμηση.

E.3 Εναλλάξτε τα χρώματα τα χρώματα του πιο πρόσφατου γύρου στον οποίο έπαιξαν με διαφορετικά χρώματα.

E.4 Ικανοποιήστε την χρωματική προτίμηση του υψηλότερου παίκτη.

E.5 Στον πρώτο γύρο οι παίκτες με ζυγό αριθμό αρχικής κατάταξης στην S1 λαμβάνουν αντίθετο χρώμα από τους παίκτες με μονό αριθμό αρχικής κατάταξης.

Z. Τελικές Παρατηρήσεις.

Z.1 Μετά από κάθε κλήρωση βάλτε στη σειρά τα ζευγάρια πριν δημοσιευθούν.

Τα κριτήρια σειράς των ζευγαριών είναι με φθίνουσα προτεραιότητα:

- Η βαθμολογία του υψηλότερου παίκτη του κάθε ζευγαριού.
- Το άθροισμα των βαθμολογιών και των δύο παικτών του κάθε ζευγαριού.
- Η κατάταξη του υψηλότερου παίκτη σύμφωνα με το A2 του κάθε ζευγαριού.

Z.2 Τα bye και ζευγάρια που δεν έπαιξαν στην πραγματικότητα, (πχ ο ένας από τους δύο παίκτες έχασε γιατί δεν εμφανίστηκε έγκαιρα ή δεν παρουσιάστηκε καθόλου, θεωρούνται ότι δεν είχαν χρώμα στον γύρο εκείνο. Είναι νόμιμο, τέτοια ζευγάρια να κληρωθούν σε επόμενους γύρους.

Z.3 Αν η χρωματική ιστορία ενός παίκτη μετά από πέντε (5) γύρους είναι BWW-B (δηλαδή στον 4ο γύρο δεν έγινε κανονική παρτίδα), τότε η χρωματική του ιστορία θα θεωρηθεί ότι είναι: -BWWB σύμφωνα με το E3. Ανάλογα παραδείγματα: Το WB-WB θα υπολογισθεί σαν -WBWB και το BWW-B-W ως -BWWBW.

Z.4 Πριν από την έναρξη του 1ου γύρου όλοι οι παίκτες είναι σε μια ομογενή βαθμομάδα και έχουν καταταχθεί σύμφωνα με το A2. Στην περίπτωση αυτή ο ψηλότερος παίκτης της S1 παίζει με το ψηλότερο παίκτη της S2. Αν ο αριθμός των παικτών είναι μονός ο χαμηλότερος παίκτης παίρνει bye.

Z.5 Παίκτες που αποσύρονται από το τουρνουά δεν ξαναμπαίνουν στην κλήρωση. Οι παίκτες που γνωστοποιούν την μη συμμετοχή τους σε κάποιο γύρο, δεν μπαίνουν στην κλήρωση και παίρνουν μηδέν. (Είναι οι περιπτώσεις που ονομάζουμε «Εξαιρέσεις»).

Z.6 Μια κλήρωση που έχει δημοσιευθεί επίσημα δεν αλλάζει, εκτός εάν παραβιάζονται τα βασικά κριτήρια B1 και B2.

Z.7 Εάν:

- ένα αποτέλεσμα καταχωρήθηκε λάθος, ή
- μια παρτίδα παίχθηκε με λάθος χρώματα, ή
- η αξιολόγηση (ΕΛΟ – ΤΙΤΛΟΣ) ενός παίκτη πρέπει να διορθωθεί,

τότε αυτά θα επηρεάσουν μόνο τις επόμενες κληρώσεις.

Αν θα επηρεάσει μια κλήρωση που ήδη έγινε και δημοσιεύθηκε είναι θέμα απόφασης του διαιτητή.

Z.8 Οι παίκτες που δεν παρουσιάζονται σε ένα γύρο χωρίς να ενημερώσουν τον διαιτητή, θα θεωρούνται ότι αποσύρθηκαν με δική τους απόφαση, εκτός εάν υπάρχει διαφορετική πρόβλεψη στη προκήρυξη των αγώνων.

Z.9 Οι παρτίδες που έχουν διακοπή θεωρούνται ισόπαλες για την επόμενη κλήρωση.

Z.10 Για την τελική κατάταξη εφαρμόζονται τα επόμενα κριτήρια (εκτός αν η προκήρυξη προβλέπει διαφορετικά) με φθίνουσα προτεραιότητα:

- Η ψηλότερη βαθμολογία. Σε περίπτωση ισοβαθμίας τα χρηματικά βραβεία μοιράζονται.
- Για ισοβαθμία στην πρώτη θέση, παίρνουμε υπόψη το αποτέλεσμα μεταξύ των ισόβαθμων εφόσον έπαιξαν όλοι μεταξύ τους.
- Ο ψηλότερος μέσος όρος των ΕΛΟ των αντιπάλων και
- Κλήρωση.

12 ΕΛΒΕΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ (ΔΥΝΑΜΙΚΗ – ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ – ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ)

Παρουσίαση: Βύρων Τσορματζόγλου

Το Ελβετικό Σύστημα δεν είναι μια νέα ανακάλυψη Χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά στην Ζυρίχη το 1895 και επινοήθηκε από τον Muller από το Brugg. Η χρήση του συστήματος στην βασική του μορφή Συνεχίστηκε μέχρι τον εικοστό αιώνα στην Ελβετία όπου γίνονταν τουρνουά τεσσάρων και πέντε γύρων σε δύο ημέρες.

Αντικειμενικοί στόχοι του Ελβετικού Συστήματος.

Οι βασικοί στόχοι του Ελβετικού Συστήματος είναι να αναδείξουμε ένα ξεκάθαρο νικητή σε όσο το δυνατόν λιγότερο γύρους. Αυτός ο νικητής θα πρέπει να έχει ένα αρκετά ισχυρό ανταγωνισμό για να αποδείξει το δικαίωμά του να φθάσει στην κορυφή του τουρνουά. Ανάλογα με το είδος του Ελβετικού που χρησιμοποιείται, (ελεγχόμενο, επιταχυνόμενο κλπ. Και με την σχέση παικτών γύρων, το Ελβετικό Σύστημα μπορεί να καθορίσει έναν πρόσθετο αριθμό θέσεων στην γενική κατάταξη εκτός από τον νικητή.

Βασικά το Ελβετικό Σύστημα είναι ένα συγκεκαλυμμένο νοκ άουτ τουρνουά, με την διαφορά 'ότι οι χαμένοι αντί να αποβάλλονται από την συνέχεια του τουρνουά ζευγαρώνονται με άλλους χαμένους Έχει ειπωθεί ότι κατά συνέπεια το Ελβετικό Σύστημα αντιπροσωπεύει ένα συνδυασμό των καλύτερων χαρακτηριστικών του νοκ άουτ στα πλαίσια του συστήματος πουλ. Αυτή η διαμόρφωση δίνει στο Ελβετικό Σύστημα την μέγιστη αναλογία παικτών – γύρων

Πχ 4 γύροι για 16 παίκτες, 5 γύρους για 32 παίκτες έξη γύρους για 64 παίκτες κλπ. Καθώς η κορυφαία βαθμομάδα μειώνεται θεωρητικά κατά 50% μετά από κάθε γύρο γιατί κάποιοι παίκτες κερδίζουν και κάποιοι χάνουν. Οπωσδήποτε τα ισόπαλα αποτελέσματα και η πιθανότητα κάποιοι παίκτες να έχουν παίξει μεταξύ τους (αφού όλοι συνεχίζουν επηρεάζουν θετικά αυτή την θεωρητική περίπτωση.

Στα περισσότερα Ελβετικά Συστήματα έχουμε δύο στάδια.

Στο πρώτο στάδιο, οι παίκτες κατατάσσονται σε κάθε γύρο σε ένα συνεχώς αυξανόμενο αριθμό βαθμομάδων. Κατά τη διάρκεια αυτού του σταδίου η κορυφαία βαθμομάδα μειώνεται σε μέγεθος γιατί όλο και περισσότεροι παίκτες πέφτουν από την βαθμομάδα αυτή καθώς το τουρνουά γίνεται συνεχώς πιο ισχυρό. Τελικά μόνο ένας παίκτης μπορεί να μείνει στην κορυφή της βαθμομάδας. Αυτός ο παίκτης ίσως να είναι ένας «λάθος» νικητής αφού στο σημείο αυτό δεν έχει γενικά συναντήσει τους ισχυρότερους παίκτες. Ένας τέτοιος «λάθος νικητής θα μπορούσε κανονικά να αναδειχθεί πριν επιτευχθεί η κατάλληλη αναλογία παικτών- γύρων πχ μετά τον 4^ο γύρο σε ένα τουρνουά 16 παικτών μετά τον 5^ο γύρο ή σε ένα τουρνουά 32 παικτών και μετά τον 6^ο γύρο σε τουρνουά 64 παικτών κλπ. μετά τον 5^ο γύρο κλπ. Εάν το τουρνουά τελειώσει στο σημείο αυτό ίσως ποτέ δεν περάσουμε το πρώτο στάδιο ιδιαίτερα σε ένα μη ελεγχόμενο τουρνουά ή σε ένα τουρνουά στο οποίο έχουμε υπερβεί την μέγιστη αναλογία παικτών - γύρων. Στο δεύτερο στάδιο ο προηγούμενος παίκτης αρχίζει να συναντάει όλο και ισχυρότερους παίκτες Όσο περισσότερο διαρκεί τα δεύτερο στάδιο τόσο πιο ακριβέστερη γενική κατάταξη έχουμε Με λίγα λόγια το μεγάλο οργανωτικό πλεονέκτημα του Ελβετικού Συστήματος να χειρίζεται μεγάλο αριθμό παικτών σε μικρό χρονικό διάστημα αντισταθμίζεται αρνητικά από τον μεταβαλλόμενο βαθμό ακρίβειας στον καθορισμό της γενικής κατάταξης. Αν το είδος που χρησιμοποιούμε είναι το ακριβέστερο πχ το ελεγχόμενο Ελβετικό Σύστημα και αν η αναλογία παικτών γύρων είναι η καλύτερη πχ 7 ή περισσότεροι γύροι για 32 παίκτες

Τόσο περισσότερο αξιόπιστη γενική κατάταξη θα έχουμε και περισσότερες θέσεις αξιόπιστων νικητών. Είναι καλύτερο να χωρίζουμε του παίκτες από την αρχή σε ένα τουρνουά σε διάφορες ομάδες ανάλογα με την αξιολόγησή τους και να έχουμε αντίστοιχα περισσότερα Ελβετικά τουρνουά με λιγότερους παίκτες έτσι αν και είναι μια ατελής προσέγγιση το πουλ διατηρούμε και τα πρακτικά πλεονεκτήματα 5του Ελβετικού Συστήματος που αντισταθμίζουν τα μειονεκτήματα στις κληρώσεις

13 ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ ΔΙΑΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ

Η παρούσα Γενική Προκήρυξη ισχύει για όλα τα διασυλλογικά πρωταθλήματα που διοργανώνει η Ε.Σ.Ο. και για όλες τις προκριματικές φάσεις που αναλαμβάνουν οι Ενώσεις και οι Τοπικές Επιτροπές (Κ.Ε.Δ.).

3. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΑΓΩΝΩΝ

Τα διασυλλογικά πρωταθλήματα όλων των κατηγοριών σε όλη τη χώρα διεξάγονται βάσει του ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΔΙΑΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑΤΩΝ (απόφαση ΔΣ ΕΣΟ 23/11/1999) καθώς και βάσει των τροποποιήσεων και συμπληρώσεων αυτού.

3.1 Οι αγώνες διεξάγονται σύμφωνα με τους Κανονισμούς της FIDE και της ΕΣΟ και με τις ερμηνευτικές διατάξεις της Επιτροπής Κανονισμών της FIDE, της Τεχνικής Επιτροπής και της Κεντρικής Επιτροπής Διαιτησίας της ΕΣΟ (Κ.Α. άρθρο 1.22)

3.2 Τα θέματα που δεν προβλέπονται από τον Κανονισμό Αγώνων ή άλλους Κανονισμούς ρυθμίζονται από την προκήρυξη των αγώνων..

3.3 Ερμηνεία ή συμπλήρωση των διατάξεων του Κανονισμού γίνεται από το ΔΣ της ΕΣΟ, μέσα στο πνεύμα των Κανονισμών. Οι ερμηνείες ή συμπληρώσεις ισχύουν μέχρι τη Γενική Συνέλευση όπου ενσωματώνονται στους Κανονισμούς όπως έχουν ή με τροποποιήσεις (Κ.Α. άρθρο 1.24).

3.4 Το ΔΣ της ΕΣΟ διοργανώνει όλα τα πρωταθλήματα βάσει προκηρύξεων που εκδίδονται δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες (συμπληρωματικές προκηρύξεις μέχρι και δύο ημέρες) πριν από την έναρξη των αγώνων. Στις προκηρύξεις αυτές θα αναφέρονται όλα τα τεχνικά θέματα των πρωταθλημάτων και ότι άλλο κρίνει σκόπιμο το ΔΣ. Οι προκηρύξεις, με την έκδοσή τους, θα αποτελούν μέρος του Κανονισμού Αγώνων και θα έχουν ισχύ μιας (1) αγωνιστικής περιόδου (Κ.Α. άρθρο 2).

3.5 Για κάθε διοργάνωση που γίνεται με την έγκριση της ΕΣΟ, θα πρέπει η εκάστοτε διοργανώτρια αρχή να περιλαμβάνει στις προκηρύξεις των αγώνων της διαδικασίες αντίστοιχες με όσα προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό Κ.Α. άρθρο 2.1).

5. ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ

Όπως προβλέπει το άρθρο 5, “ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ ΤΩΝ ΑΓΩΝΩΝ” του Κανονισμού Διασυλλογικών Πρωταθλημάτων (αποφ. ΔΣ ΕΣΟ 23/11/99).

Συμπληρωματικά διευκρινίζονται τα παρακάτω:

5.1 Για να αγωνισθούν οι σκακιστές ενός σωματείου πρέπει να είναι παρόντες τουλάχιστον οι μισοί + ένας. Στην αντίθετη περίπτωση, λειτουργούν τα χρονόμετρα τους χωρίς να έχουν δικαίωμα να παίξουν κίνηση μέχρι να συμπληρωθεί ο απαραίτητος αριθμός παρόντων.

5.2 Μηδενίζονται μετά πάροδο μιας ώρας από την προγραμματισμένη ώρα έναρξης του παιχνιδιού, όλοι οι παίκτες που δεν έχουν προσέλθει στον αγωνιστικό χώρο. Αν δεν έχουν προσέλθει οι μισοί + ένας τουλάχιστον από μία ομάδα, τότε μηδενίζεται ολόκληρη η ομάδα και εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κανονισμού Διασυλλογικών Πρωταθλημάτων (άρθρο 3.3.1). Στην περίπτωση αυτή κενές θεωρούνται οι σκακιέρες των παικτών που δεν έχουν παρουσιασθεί στην σκακιέρα που αγωνίζονται..

5.3 Αν ένα σωματείο δεν έχει παραδώσει στο διαιτητή τη σύνθεση του μέχρι την καθορισμένη ώρα για την έναρξη των αγώνων, τίθενται σε λειτουργία τα χρονόμετρα των σκακιστών του χωρίς αυτοί να έχουν δικαίωμα να αγωνισθούν πριν δοθεί η σύνθεση.

5.4 Πριν από την καθορισμένη ώρα έναρξης του αγώνα, ο διαιτητής ελέγχει τις συνθέσεις των ομάδων, με την προϋπόθεση ότι ο διαιτητής παρέλαβε τις συνθέσεις τουλάχιστον τριάντα λεπτά πριν από την ώρα έναρξης. Αν η σύνθεση παραδοθεί στο διαιτητή με καθυστέρηση, οι παίκτες του υπεύθυνου σωματείου θα χρεωθούν στα χρονόμετρά τους τον αντίστοιχο χρόνο της τυχόν καθυστέρησης στην έναρξη των αγώνων.

5.5 Μετά τον έλεγχο του διαιτητή ή και παράλληλα ασκείται υποχρεωτικά ο ίδιος έλεγχος και από τους αρχηγούς των δύο ομάδων.

5.6 Ο διαιτητής και οι δύο αρχηγοί, πριν την έναρξη των αγώνων, υπογράφουν υποχρεωτικά στο Φύλλο Αγώνος αποδεχόμενοι τον έλεγχο της νομιμότητας συμμετοχής των παικτών και κανονικότητας της σύνθεσης των ομάδων και δεσμεύουν τα σωματεία τους επί των θεμάτων που επικύρωσαν με την υπογραφή τους. Εάν κάποιος αρχηγός ομάδας αρνηθεί να υπογράψει τότε μηδενίζεται η ομάδα του και εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του κανονισμού.

5.7 Δεν αρχίζουν οι αγώνες πριν ολοκληρωθούν οι έλεγχοι νομιμότητας συμμετοχής και κανονικότητας της σύνθεσης από τον Διαιτητή και τους αρχηγούς των ομάδων.

5.8 Αν για οποιονδήποτε λόγο και πριν την έναρξη των αγώνων, διαπιστωθεί αντικανονικότητα συμμετοχής ή σύνθεσης, το υπαίτιο σωματείο καλείται να αποκαταστήσει αμέσως την αντικανονικότητα σε βάρος του χρόνου των συγκεκριμένων σκακιέρων.

5.9 Ο διαιτητής δεν επιτρέπει σε καμία περίπτωση την συμμετοχή παίκτη που:

5.9.1 Δεν έχει προσκομίσει το Δελτίο του Αθλητικής Ιδιότητας και Υγείας Αθλητή. Το δελτίο αυτό θεωρείται κανονικό αν φέρει όλες τις σχετικά προβλεπόμενες υπογραφές και σφραγίδες ιατρού και σωματείου.

5.9.2 Δεν είναι στη σκακιέρα που προβλέπεται από τη σύνθεση των ομάδων.

5.10 Τα σωματεία δεν έχουν δικαίωμα υποβολής ένστασης επί θεμάτων αντικανονικής συμμετοχής και σύνθεσης εάν δεν έχει γίνει ανάλογη μνεία στο Φύλλο Αγώνος πριν την έναρξη των αγώνων.

5.11 Μετά την έναρξη των αγώνων ουδεμία ποινή επιβάλλεται για λόγους νομιμότητας συμμετοχής των αθλητών και κανονικότητας της σύνθεσης των ομάδων.

5.12 Καταργείται η παράγραφος 2.11.2 του Κανονισμού Διασυλλογικών Πρωταθλημάτων και κατά συνέπεια αίρεται το αυτοδίκαιο της επιβολής βαθμολογικών ποινών από την διοργανώτρια αρχή για θέματα αντικανονικότητας σύνθεσης των ομάδων.

14 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΤΙΤΛΟΥΣ ΤΩΝ ΔΙΑΙΤΗΤΩΝ

Μετάφραση: Μαυρομούστακος Σάββας

Όπως εγκρίθηκαν από τις Γενική Συνέλευση του 1982 και τροποποιήθηκαν από τις Γ.Σ. του 1984 έως 2008.

1. Εισαγωγή.

1.1 Οι παρακάτω κανονισμοί μπορούν να αλλάξουν μόνο με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης και μετά από πρόταση της Επιτροπής Διαιτητών (Διαιτησίας).

1.1.1 Αλλαγές στους κανονισμούς θα γίνονται μόνο κάθε 4 χρόνια, αρχίζοντας από το 2004, εκτός αν η Επιτροπή συμφωνεί ότι απαιτείται επείγουσα ενέργεια (δράση)

2.1.2 Οποιοσδήποτε τέτοιες αλλαγές θα ισχύουν από την 1^η Ιουλίου του επόμενου έτους από αυτό της Γενικής Συνέλευσης στην οποία ελήφθη η απόφαση.

1.1.3 Οι τίτλοι που απονέμονται είναι International Arbiter (IA) και FIDE Arbiter (FA).

1.1.4 Οι τίτλοι έχουν ισόβια ισχύ από την ημέρα απονομής ή καταχώρησης.

1.1.5 Κριτική επιτροπή είναι η Επιτροπή Διαιτητων της FIDE.

1.1.6 Η Επιτροπή Διαιτητών διορίζεται από την Γενική Συνέλευση για την ίδια χρονική περίοδο με αυτή της Προεδρίας της FIDE. Η

Επιτροπή θα περιλαμβάνει έναν πρόεδρο, διορισμένο από τον πρόεδρο της FIDE, έναν Γραμματέα που διορίζεται από τον πρόεδρο, σε διαβούλευση με τον Πρόεδρο της FIDE, και όχι πάνω από 11 ειδικούς, που θα έχουν δικαίωμα ψήφου στην Επιτροπή. Καμμιά Ομοσπονδία δεν θα έχει (δεν πρέπει να έχει) πάνω από έναν εκπρόσωπο στη Επιτροπή.

1.1.7 Το Προεδρικό Συμβούλιο ή η Εκτελεστική Επιτροπή μπορούν να επιβεβαιώνουν τους τίτλους σύμφωνα με το 1.1.3 μόνο σε ξεκάθαρες περιπτώσεις, μετά από διαβούλευση με τον πρόεδρο της Επιτροπής Διαιτητών.

1.1.8 Η Επιτροπή παίρνει συνήθως τις αποφάσεις της στις συνεδριάσεις που διεξάγονται αμέσως πριν το άνοιγμα της Γενικής Συνέλευσης..

1.1.9 Σε εξαιρετικές περιστάσεις, η Επιτροπή μπορεί να προτείνει ένα τίτλο με ψηφοφορία δι'αλληλογραφίας.

2. Γενικοί Κανονισμοί για τις νόρμες Διαιτητή.

2.1.1 Σύστημα : Ελβετικό, Πούλ ή άλλο
Επίπεδο : Παγκόσμιο, Ηπειρωτικό, Ανοικτό, Εθνικό
Τύπος : Ατομικό, Ομαδικό
Βεβαιώσεις : Αριθμός βεβαιώσεων για νόρμες που θα εκδωθούν
Νόρμες : Αριθμός Νορμών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην αίτηση

Format	Level of Event	Type	Certificates	Norms
=	World	=		No limit
=	Continental	=		No limit
=	Swiss	=	1 per 50 players	No limit

Swiss Maximum 2	National Championships	Individual (adult)	Maximum 2
Swiss Maximum 2	National Championships	Team	Maximum 2
Rapid Chess Maximum 2	World / Continental	=	=

2.1.2 Μία νόρμα διαιτητού στην υψηλότερη Κατηγορία του Εθνικού Διασυλλογικού Πρωταθλήματος, όπου θα ικανοποιούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις :

1. Τουλάχιστον 4 σκακιέρες (παίκτες) ανά ομάδα.
2. Τουλάχιστον 10 ομάδες.
3. Τουλάχιστον το 60% των παικτών να είναι διεθνοελούχοι.
4. Τουλάχιστον 5 γύροι.

2.1.3 Οι υποψήφιοι για τον τίτλο του IA ή του FA πρέπει να είναι τουλάχιστον 21 ετών.

3. Προϋποθέσεις για τον τίτλο του Διαιτητή FIDE (FA)

Όλα τα παρακάτω:

- 3.1 Λεπτομερής (τέλεια, πλήρης) γνώση των Κανόνων του σκακιού, των Κανονισμών της FIDE για τους σκακιστικούς αγώνες και των Ελβετικών συστημάτων κληρώσεων.
- 3.2 Απόλυτη αντικειμενικότητα, επιδειχθείσα σε όλη την διάρκεια της διαιτητικής του δράσης.
- 3.3 Επαρκής γνώση τουλάχιστον μιας επίσημης γλώσσας της FIDE.
- 3.4 Επιδεξιότητα στον χειρισμό ηλεκτρονικών σκακιστικών χρονομέτρων διαφόρων τύπων και για διάφορα συστήματα.
- 1.5. Εμπειρία σαν Επικεφαλής ή Βοηθός Επικεφαλής διαιτητής σε 3 τουλάχιστον αξιολογημένα διεθνή τουρνουά FIDE (αυτά μπορεί να είναι είτε εθνικά είτε διεθνή) και παρακολούθηση ενός τουλάχιστον σεμιναρίου διαιτησίας FIDE και επιτυχία στις εξετάσεις που βάζει η Επιτροπή Διαιτητών (με ποσοστό 80%). Κατάλληλο για νόρμα θεωρείται οποιοδήποτε τουρνουά που αξιολογείται από την FIDE με τουλάχιστο 10 παίκτες στην περίπτωση τουρνουά με το σύστημα πουλ, με τουλάχιστο 6 παίκτες στην περίπτωση τουρνουά με το σύστημα πουλ διπλών συναντήσεων και με τουλάχιστο 20 παίκτες στην περίπτωση τουρνουά με το Ελβετικό σύστημα.
- 3.6 Ο τίτλος του διαιτητή FIDE για καθένα από τα IBCA, ICSC, και IPCA θα είναι αντίστοιχος με μια νόρμα FA.
- 3.7 Για έναν υποψήφιο, η διαιτησία σε αγώνα Ολυμπιάδας αντιστοιχεί με μια νόρμα FA. Για την απόκτηση τίτλου FA δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί πάνω από μια νόρμα αυτού του είδους.
- 3.8 Η άσκηση καθηκόντων Ε.Δ. ή Βοηθού Ε.Δ. σε επίσημο Παγκόσμιο ή Ηπειρωτικό Πρωτάθλημα Rapid αντιστοιχεί με μια νόρμα FA. Για την απόκτηση ενός τίτλου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί πάνω από μια νόρμα αυτού του είδους.
- 3.9 Παρακολούθηση ενός σεμιναρίου διαιτησίας FIDE και η επιτυχία στις εξετάσεις που βάζει η Επιτροπή Διαιτητών (με ποσοστό επιτυχίας 80%) θα αντιστοιχεί σε μια νόρμα FA. Για την απόκτηση ενός τίτλου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί πάνω από μια νόρμα αυτού του είδους.
- 3.10 Υποψήφιοι από Ομοσπονδίες που δεν μπορούν να διοργανώσουν τουρνουά για τίτλους ή αξιολόγηση μπορούν να πάρουν τον τίτλο περνώντας με επιτυχία (με ποσοστό 80%) τις εξετάσεις που βάζει η Επιτροπή Διαιτητών.

4. Προϋποθέσεις για τον τίτλο του Διεθνή Διαιτητή (IA).

Όλα τα παρακάτω:

- 4.1 Λεπτομερής (τέλεια, πλήρης) γνώση των Κανόνων του Σκακιού, των Κανονισμών της FIDE για τους σκακιστικούς αγώνες, των Ελβετικών συστημάτων κληρώσεων, των Κανονισμών της FIDE για την επίτευξη νορμών Τίτλων και του συστήματος Αξιολόγησης της FIDE.
- 4.2 Απόλυτη αντικειμενικότητα, επιδειχθείσα σε όλη την διάρκεια της διαιτητικής του δράσης
- 4.3 Υποχρεωτική γνώση της Αγγλικής, τουλάχιστον σε επίπεδο συζήτησης, και γνώση των σκακιστικών όρων σε άλλες επίσημες γλώσσες της FIDE.
- 4.4 Βασικές ικανότητες (γνώσεις) στη χρήση Η/Υ. Γνώση των εγκεκριμένων από την FIDE προγραμμάτων κλήρωσης, του Word, του Excel και προγραμμάτων ηλεκτρονικής αλληλογραφίας.
- 4.5 Επιδεξιότητα στον χειρισμό ηλεκτρονικών σκακιστικών χρονομέτρων διαφόρων τύπων και για διάφορα συστήματα.
- 4.6 Εμπειρία σαν Επικεφαλής ή Βοηθός Επικεφαλής διαιτητής σε 4 τουλάχιστον αξιολογημένα διεθνή τουρνουά FIDE όπως τα παρακάτω:
- α. Οι τελικοί των Εθνικών Ατομικών Πρωταθλημάτων (Ενηλίκων)(Μέγιστο 2 νόρμες)
 - β. Όλα τα επίσημα τουρνουά και ματς της FIDE.
 - γ. Διεθνή τουρνουά και ματς τίτλων.
 - δ. Διεθνή σκακιστικά γεγονότα (τουρνουά) με 100 τουλάχιστον παίκτες.
 - ε. Όλα τα επίσημα Παγκόσμια και Ηπειρωτικά Πρωταθλήματα Rapid)(Μέγιστο 2 νόρμες)
- 4.7 Ο τίτλος του Διεθνή διαιτητή για καθένα από τα IBCA, ICSC, και IPCA θα είναι αντίστοιχος με μια νόρμα IA
- 4.8 Η διαιτησία σε αγώνα Ολυμπιάδας αντιστοιχεί με μια νόρμα IA. Για την απόκτηση τίτλου IA δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί πάνω από μια νόρμα αυτού του είδους.
- 4.9 Ο τίτλος του Διεθνή Διαιτητή (IA) μπορεί να απονεμηθεί μόνο σε υποψηφίους στους οποίους έχει ήδη απονεμηθεί ο τίτλος του Διαιτητή FIDE(είναι ήδη διαιτητές FIDE).
- 4.10 Όλες οι νόρμες για τον τίτλο του IA πρέπει να είναι διαφορετικές απ' εκείνες που χρησιμοποιήθηκαν ήδη για τον τίτλο του FA και πρέπει να έχουν επιτευχθεί μετά την απονομή (απόκτηση) του τίτλου του FA.
- 4.11 Τουλάχιστον 2 από τις υποβαλλόμενες νόρμες πρέπει να υπογράφονται από διαφορετικούς Επικεφαλής Διαιτητές.

5. Διαδικασία Αίτησης.

5.1 Τα έντυπα αιτήσεων για τους τίτλους που αναφέρονται στο άρθρο 1.1.3 είναι καταχωρημένα εδώ. Αυτά είναι:

Έντυπο Αναφοράς Τουρνουά με πίνακα ατομικών αποτελεσμάτων και αποφάσεις επί ενστάσεων - IT3(ένα για κάθε νόρμα)

Έντυπο Αναφοράς Νόρμας Διαιτητή ή FA1 (ένα για κάθε νόρμα) - IA1

Έντυπο Αίτησης Τίτλου Διαιτητή ή FA2 - IA2

5.2 Η αναφορές νορμών που υποστηρίζουν μια αίτηση για ένα τίτλο πρέπει να αφορούν δύο τουλάχιστον διαφορετικά συστήματα (format)

τουρνουά, σύμφωνα με το άρθρο 2.1.1 ή μια τουλάχιστον διεθνή αξιολογημένη εκδήλωση σύμφωνα με το άρθρο 4.6.δ, και να έχουν επιτευχθεί σε διοργανώσεις με ημερομηνίες έναρξης που εμπίπτουν σε μια περίοδο των τελευταίων 6 ετών. Η αίτηση δεν πρέπει να υποβληθεί αργότερα από το δεύτερο συνέδριο της FIDE από την ημερομηνία της τελευταίας στην λίστα διοργάνωσης. Νόρμες από Σεμινάρια ισχύουν για περίοδο τεσσάρων(4) ετών.

5.3 Οι αιτήσεις πρέπει να υποβάλλονται στην Γραμματεία της FIDE από την Ομοσπονδία του αιτούντος.

Η εθνική Ομοσπονδία είναι υπεύθυνη για

το αντίτιμο (fee).

5.4 Όλες οι αιτήσεις για τίτλους μαζί με όλες τις λεπτομέρειες πρέπει να εμφανίζονται στην ιστοσελίδα της FIDE για μια περίοδο 60 τουλάχιστον ημερών πριν την οριστικοποίησή τους. Αυτό γίνεται για να μπορέσουν να υποβληθούν τυχόν αντιρρήσεις (ενστάσεις).

6. Λίστα των Εντύπων Αίτησης:

1. Tournament report form IT3.
2. International Arbiter norm report form IA1.
3. Application for award of the title of International Arbiter IA2.
4. FIDE Arbiter norm report form FA1.
5. Application for award of the title of FIDE Arbiter FA2.

*Τα σχετικά έντυπα οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να τα βρουν στην ιστοσελίδα της FIDE
Και αν έχουν πρόβλημα να αποφανθούν στην ΚΕΔ*

15 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΙΤΛΩΝ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ Ε.Σ.Ο.

4.1 Στους σκακιστές που είναι αθλούμενα μέλη Σωματείων της δύναμης της ΕΣΟ, απονέμονται τίτλοι ανάλογα με τις επιδόσεις τους σε σκακιστικούς αγώνες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό που έγιναν με έγκριση ή ανοχή της ΕΣΟ.

4.2 Οι επιδόσεις των σκακιστών στους παραπάνω αγώνες αξιολογούνται με το διεθνές σύστημα αξιολόγησης ELO RATING.

4.3 Τα σχετικά με τους τίτλους και την αξιολόγηση των σκακιστών παρακολουθεί η Επιτροπή Τίτλων και Αξιολόγησης (ΕΤΑΞ). Η λειτουργία της Επιτροπής και το αντικείμενό της προσδιορίζονται στον Διοικητικό Κανονισμό (παρ. 1.30).

4.4 Η ΕΤΑΞ τηρεί μητρώο όπου καταχωρούνται τα σχετικά με την απόκτηση τίτλων και την αξιολόγηση των επιδόσεων των σκακιστών με τα σχετικά δικαιολογητικά.

4.5 Η ΕΣΟ απονέμει και αναγνωρίζει τους εξής τίτλους από τον ανώτερο προς τον κατώτερο για σκακιστές της. Η ΕΣΟ αναγνωρίζει επίσης τίτλους, «νόρμες» και επιδόσεις, αν πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με προϊσχύοντες κανονισμούς κατά τη διάρκεια που ίσχυαν αυτοί. Επίσης, αν έγιναν στο εξωτερικό, ύστερα από μελέτη και εισήγηση της ΕΤΑΞ κατά περίπτωση.

4.5.1. Τίτλοι «μαιτρ»: α. Εθνικός (ΕΜ), β. Ομοσπονδιακός (ΟΜ), γ. Υποψήφιος (ΥΜ).

4.5.2 Τίτλοι «κατηγορίας»: α. Σκακιστής Α' Κατηγορίας (ΑΚ), β. Σκακιστής Β' Κατηγορίας (ΒΚ), γ. Σκακιστής Γ' Κατηγορίας (ΓΚ), δ. Σκακιστής Δ' Κατηγορίας (ΔΚ).

4.6 Οι σκακιστές που δεν είναι αθλούμενα μέλη Σωματείων της ΕΣΟ ούτε Σωματείων της αλλοδαπής θεωρούνται σκακιστές «χωρίς κατηγορία» (ΧΚ).

4.7 Οι τίτλοι είναι ισόβιοι. Οι τίτλοι Γ', Β' και Α' Κατηγορίας απονέμονται από το ΔΣ του Σωματείου που ανήκει κάθε σκακιστής και επικυρώνονται υποχρεωτικά από το ΔΣ της ΕΣΟ ενώ οι τίτλοι ΥΜ, ΟΜ και ΕΜ από το ΔΣ της ΕΣΟ.

4.7.1 Η απονομή τίτλων μαιτρ και η επικύρωση τίτλων κατηγοριών που αποκτήθηκαν στην προηγούμενη αγωνιστική περίοδο, γίνεται σε οποιαδήποτε συνεδρίαση του ΔΣ της ΕΣΟ. Το ΔΣ της ΕΣΟ αποφασίζει πάνω σε εισήγηση της ΕΤΑΞ που περιλαμβάνει τα σχετικά στοιχεία.

4.7.2 Όλοι οι τίτλοι, ακόμα και αυτοί που συμπληρώνονται με νόρμα εθνικού βαθμού αξιολόγησης και που εγκρίνονται στην πρώτη συνεδρίαση του ΔΣ μετά την έκδοση του Εθνικού Πίνακα Αξιολόγησης, ισχύουν άμεσα.

4.8 Τη μορφή και το περιεχόμενο της αίτησης για την απονομή τίτλου καθορίζει με απόφασή του το ΔΣ της ΕΣΟ.

4.9 Αίτηση για απονομή τίτλου μπορεί να γίνει αυτεπάγγελτα από την ΕΤΑΞ, είτε από τον υποψήφιο για τον τίτλο, εκπρόσωπο του Σωματείου του ή άλλο εξουσιοδοτημένο πρόσωπο.

4.10 Σε Έλληνες σκακιστές που απέκτησαν τίτλο αλλοδαπής σκακιστικής ομοσπονδίας απονέμεται, ύστερα από αίτησή τους, ο αντίστοιχος τίτλος που αναγνωρίζει η ΕΣΟ και εφόσον γίνονται μέλη Σωματείων της δύναμης της ΕΣΟ. Η ΕΤΑΞ έχει δικαίωμα να ζητήσει όσα στοιχεία κρίνει απαραίτητα για την έγκριση της απονομής.

4.11 Τίτλοι σε σκακιστικές εκδηλώσεις όπως το σκάκι με αλληλογραφία, οι αγώνες σύνθεσης ή λύσης καλλιτεχνικού σκακιού κ.ά., απονέμονται σύμφωνα με όσα προβλέπει η προκήρυξη των αγώνων, ανάλογα με τις διεθνείς προδιαγραφές και τον πίνακα τίτλων του άρθρου 4.5.

4.12 Για την απόκτηση τίτλων σε κάποια διοργάνωση λαμβάνεται υπόψη η δυναμικότητά της που προκύπτει από το μέσο όρο των συμμετεχόντων, δηλαδή του ενδιαφερόμενου σκακιστή και των αντιπάλων που αντιμετώπισε.

4.13 Σαν βαθμός αξιολόγησης ενός σκακιστής λαμβάνεται ο πιο πρόσφατος δημοσιευμένος βαθμός αξιολόγησής του στον εθνικό πίνακα αξιολόγησης. Για σκακιστή που δεν έχει βαθμό αξιολόγησης δημοσιευμένο σε κάποιον εθνικό πίνακα, λαμβάνεται υπόψη ένας τυπικός βαθμός, ανάλογα με τον τίτλο του σκακιστή, ως εξής: ΕΜ-2300, ΟΜ-2200, ΥΜ-2050, ΑΚ-1900, ΒΚ-1700, ΓΚ-1500, ΔΚ-1300 και ΧΚ-1100. Για αλλοδαπό σκακιστή λαμβάνεται υπόψη: α. Ο βαθμός αξιολόγησής του στον διεθνή πίνακα FIDE, β. Ο εθνικός του βαθμός αξιολόγησης, γ. Άνω των 16 ετών ο τυπικός βαθμός 2000 για άνδρες και 1800 για γυναίκες, κάτω των 16 ετών 1800 και 1600 αντίστοιχα και κάτω των 12 ετών 1600 και 1400 αντίστοιχα.

4.14 «Νόρμα Τίτλου» λέγεται η επιτυχία σε διοργάνωση ορισμένης βαθμολογίας, ανάλογα με τη δυναμικότητα της διοργάνωσης, τον ζητούμενο τίτλο και τον αριθμό αγώνων. Μία νόρμα γίνεται με πέντε τουλάχιστον παιγμένες παρτίδες. «Νόρμα Τίτλου» σε συγκεκριμένο αριθμό παρτίδων μπορεί να θεωρηθεί ότι έγινε από κάποιο πρωταθλητή Ελλάδας σε ειδική κατηγορία, σύμφωνα με την παρ. 4.23.

4.14.1 Οι νόρμες τίτλων, σε ποσοστά και σε βαθμούς, με τη στρογγύλευση που προβλέπει ο Κανονισμός Αγώνων, είναι:

Α' ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΒΑΘΜΩΝ ΓΙΑ «ΝΟΡΜΕΣ» ΕΘΝΙΚΩΝ ΤΙΤΛΩΝ						
%%	ΕΜ	ΟΜ	ΥΜ	ΑΚ	ΒΚ	ΓΚ
20			2401-2450	2201-2250	1901-1950	1601-1650
25			2351-2400	2151-2200	1851-1900	1551-1600
30			2301-2350	2101-2150	1801-1850	1501-1550
35			2251-2300	2051-2100	1751-1800	1491-1500
40		2401-2450	2201-2250	2001-2050	1701-1750	1401-1450
45		2351-2400	2151-2200	1951-2000	1651-1700	1351-1400
50	2401-2450	2301-2350	2101-2150	1901-1950	1601-1650	1301-1350
55	2351-2400	2251-2300	2051-2100	1851-1900	1551-1600	1251-1300
60	2301-2350	2201-2250	2001-2050	1801-1850	1501-1550	1201-1250
65	2251-2300	2151-2200	1951-2000	1751-1800	1491-1500	1151-1200
70	2201-2250	2101-2150	1901-1950	1701-1750	1401-1450	1101-1150
75	2151-2200	2051-2100	1851-1900	1651-1700	1351-1400	1051-1100
80	2101-2150	2001-2050	1801-1850	1601-1650	1301-1350	1001-1050

Β' ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΒΑΘΜΩΝ ΓΙΑ «ΝΟΡΜΕΣ» ΕΘΝΙΚΩΝ ΤΙΤΛΩΝ														
%%	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
20	1	1,5	1,5	2	2	2	2,5	2,5	3	3	3	3,5	3,5	4
25	1,5	1,5	2	2	2,5	2,5	3	3	3,5	3,5	4	4	4,5	4,5
30	1,5	2	2,5	2,5	3	3	3,5	4	4	4,5	4,5	5	5,5	5,5
35	2	2,5	2,5	3	3	3,5	4	4,5	4,5	5	5,5	6	6	6,5
40	2	2,5	3	3,5	4	4	4,5	5	5,5	6	6	6,5	7	7,5
45	2,5	3	3,5	4	4	4,5	5	5,5	6	6,5	7	7,5	8	8,5
50	2,5	3	3,5	4	4,5	5	5,5	6	6,5	7	7,5	8	8,5	9
55	3	3,5	4	4,5	5	5,5	6	7,5	7	8,5	8	9	9,5	10
60	3	4	4,5	5	5,5	6	7	7,5	8	8,5	9	10	10,5	11
65	3,5	4	4,5	5,5	6	6,5	7,5	8	8,5	9,5	10	10,5	11	12
70	3,5	4,5	5	6	6,5	7	8	8,5	9,5	10	10,5	11,5	12	13
75	4	4,5	5,5	6	7	7,5	8,5	9	10	10,5	11,5	12	13	13,5
80	4	5	6	6,5	7,5	8	9	10	10,5	11,5	12	13	14	14,5

4.14.2 «Νόρμα Τίτλου» σε 12 παρτίδες θεωρείται η αξιολόγηση στον ετήσιο εθνικό πίνακα, με την εξής τουλάχιστον βαθμολογία:

Νόρμα ΕΜ	2350
Νόρμα ΟΜ	2250
Νόρμα ΥΜ	2050
Νόρμα ΑΚ	1850
Νόρμα ΒΚ	1550
Νόρμα ΓΚ	1250

Απαραίτητη προϋπόθεση για την ισχύ της νόρμας είναι η αξιολόγηση 12 τουλάχιστον παρτίδων στη χρονική περίοδο ισχύος του πίνακα. Η νόρμα είναι «12 παρτίδων» άσχετα αν έχουν αξιολογηθεί περισσότερες από 12 παρτίδες.

4.15 Δεν είναι δυνατή η πραγματοποίηση νόρμας τίτλου σε αγώνες που έχουν χαμηλότερη δυναμικότητα απ' αυτή όπου απαιτείται επιτυχία 80% των δυνατών βαθμών για τη νόρμα του τίτλου αυτού.

4.16 Για την επιτυχία νόρμας τίτλου σε αγώνες με δυναμικότητα μεγαλύτερη απ' όπου απαιτείται επιτυχία του 25% των δυνατών βαθμών, χρειάζεται ποσοστό 20%.

4.17 Με την εγγραφή του σε σωματείο-μέλος της ΕΣΟ κάθε σκακιστής κατατάσσεται και παίρνει τον τίτλο ΔΚ (αν δεν είναι ήδη κάτοχος ανώτερου τίτλου).

4.18 Για την απονομή τίτλου ΓΚ, ΒΚ ή ΑΚ σε σκακιστές, ο υποψήφιος πρέπει να πετύχει μία ή περισσότερες νόρμες της αντίστοιχης κατηγορίας που να καλύπτουν τουλάχιστον 12 παρτίδες. Ο τίτλος απονέμεται αυτόματα αν η νόρμα προκύπτει από βαθμό αξιολόγησης (παρ. 4.14.2).

4.19 Για την απονομή τίτλου ΥΜ, ΟΜ ή ΕΜ σε σκακιστή, ο υποψήφιος πρέπει να πετύχει μία ή περισσότερες νόρμες του αντίστοιχου τίτλου που να καλύπτουν τουλάχιστον 24 παρτίδες. Δεν είναι δυνατή η απονομή τίτλου «μαιτρ» μόνο με νόρμες από τον εθνικό πίνακα αξιολόγησης.

4.20 Σε διοργάνωση που δεν ανήκει σε κάποια φάση του πρωταθλήματος Ελλάδας και που διοργανώνεται από φορέα άλλον από την ΕΣΟ, ισχύουν νόρμες ΥΜ, ΟΜ και ΕΜ μόνο αν:

α. Τουλάχιστον το 30% όσων συμμετέχουν κατέχουν τον τίτλο που τη νόρμα του επιδιώκει ο υποψήφιος - ή και ανώτερο τίτλο.

β. Τουλάχιστον το 30% όσων συμμετέχουν ανήκει σε διαφορετικό Σωματείο από τους υπόλοιπους συμμετέχοντες.

γ. Παιχτούν επτά τουλάχιστον παρτίδες εναντίον διαφορετικών αντιπάλων.

δ. Ειδικά σε ματς μεταξύ ομάδων με σύστημα Σεβενίνγκεν, εφ' όσον οι ομάδες είναι τουλάχιστον τετραμελείς, ισχύουν νόρμες όταν γίνουν 8 τουλάχιστον αγώνες και τα μισά μέλη της αντίπαλης ομάδας κατέχουν τον «ζητούμενο» τουλάχιστον τίτλο.

4.21 Σε διοργάνωση της ΕΣΟ καθώς και σε διεθνή τουρνουά τίτλων και αν ισχύουν οι προϋποθέσεις 4.20 α, β και γ, η νόρμα που επιτυγχάνεται θεωρείται ότι πραγματοποιήθηκε στο διπλάσιο αριθμό παρτίδων απ' αυτόν που πραγματικά παίχτηκαν.

4.22 Η νόρμα πραγματοποιείται αποκλειστικά με παιγμένες παρτίδες. Σε αγώνες όπου η αρχική σύνθεση, μετά την κλήρωση της αρχικής σειράς των αγώνων, επιτρέπει την πραγματοποίηση νόρμας, αποχωρήσεις όμως ή μηδενισμοί λόγω μη παρουσίας του αντιπάλου κάνουν την τήρηση των προϋποθέσεων της παρ. 4.20 αδύνατη, μειώνουν δε και τον αριθμό των παρτίδων κάτω από τα απαραίτητα όρια, το ΔΣ της ΕΣΟ μπορεί να αναγνωρίσει πραγματοποίηση νόρμας, ύστερα από εισήγηση της ΕΤΑΞ και μελέτη κατά περίπτωση. Τα όρια πάντως για παιγμένες παρτίδες (παρ. 4.14) είναι अपαράβατα.

4.23 Τίτλοι απονέμονται αυτόματα ως εξής:

α. Τίτλος ΕΜ

α1) στον πρωταθλητή Ελλάδας.

α2) στον κάτοχο ενός από τους διεθνείς τίτλους FIDE GM και FIDE IM.

β. Τίτλος ΟΜ

β1) μαζί με «τεκμαρτή νόρμα ΕΜ 11 παρτίδων» στον πρωταθλητή Ελλάδας νέων ανδρών (κάτω των 20 ετών).

β2) μαζί με «τεκμαρτή νόρμα ΕΜ 11 παρτίδων» στην πρωταθλήτρια Ελλάδας γυναικών.

β3) μαζί με «τεκμαρτή νόρμα ΕΜ 9 παρτίδων» στον πρωταθλητή Ελλάδας εφήβων (κάτω των 18 ετών).

β4) στον ή στην κάτοχο τίτλου FIDE FM.

β5) στην κάτοχο ενός από τους διεθνείς τίτλους FIDE: FIDE WGM, FIDE WIM.

γ. Τίτλος ΥΜ

γ1) μαζί με «τεκμαρτή νόρμα ΟΜ 11 παρτίδων» στον κάτοχο του τίτλου FIDE CFM.

γ2) μαζί με «τεκμαρτή νόρμα ΟΜ 9 παρτίδων» στην κάτοχο του τίτλου FIDE WFM.

γ3) μαζί με «τεκμαρτή νόρμα ΟΜ 9 παρτίδων» στον πρωταθλητή Ελλάδας παιδών (κάτω των 16 ετών).

γ4) μαζί με «τεκμαρτή νόρμα ΟΜ 9 παρτίδων» στην πρωταθλήτρια Ελλάδας νέων γυναικών (κάτω των 20 ετών).

γ5) μαζί με «τεκμαρτή νόρμα ΟΜ 7 παρτίδων» στον πρωταθλητή Ελλάδας παιδών (κάτω των 14 ετών).

γ6) μαζί με «τεκμαρτή νόρμα ΟΜ 7 παρτίδων» στην πρωταθλήτρια Ελλάδας νεανίδων (κάτω των 18 ετών).

δ. Τίτλος ΑΚ

δ1) μαζί με «τεκμαρτή νόρμα ΥΜ 11 παρτίδων» στον πρωταθλητή Ελλάδας παιδών (κάτω των 12 ετών).

δ2) μαζί με «τεκμαρτή νόρμα ΥΜ 11 παρτίδων» στην πρωταθλήτρια Ελλάδας κορασίδων (κάτω των 16 ετών).

δ3) μαζί με «τεκμαρτή νόρμα ΥΜ 9 παρτίδων» στον πρωταθλητή Ελλάδας παιδών (κάτω των 10 ετών).

δ4) μαζί με «τεκμαρτή νόρμα ΥΜ 9 παρτίδων» στην πρωταθλήτρια Ελλάδας κορασίδων (κάτω των 14 ετών).

δ5) μαζί με «τεκμαρτή νόρμα ΥΜ 7 παρτίδων» στην πρωταθλήτρια Ελλάδας κορασίδων (κάτω των 12 ετών) και στην πρωταθλήτρια Ελλάδας κορασίδων (κάτω των 10 ετών).

4.24 Τίτλος ή νόρμα τίτλου μπορεί να απονεμηθεί σε πρωταθλητή Ελλάδας σε άλλη κατηγορία που δεν

προβλέπεται από τον παρόντα Κανονισμό, αν:

α. Η απονομή προβλέπεται από την προκήρυξη αγώνων.

β. Ο τίτλος ή η νόρμα τίτλου δεν είναι ανώτερος από τίτλο που απονέμεται σε πρωτάθλημα με ευρύτερο δικαίωμα συμμετοχής.

4.25 Δεν είναι ισχυρές για απόκτηση τίτλων «μαιτρ» ή πραγματοποίηση νόρμας τίτλου «μαιτρ», οι διοργανώσεις όπου δεν διεξάγονται τουλάχιστον δύο αγώνες την εβδομάδα, ούτε διοργανώσεις όπου παίζονται πάνω από δύο παρτίδες κάθε ημέρα. Εξαιρέση αποτελούν ομοσπονδιακές διοργανώσεις ή διοργανώσεις υπό την έγκριση της ΕΣΟ, εφόσον προβλέπεται σχετικά στην προκήρυξη των αγώνων.

4.26 Αν ένας σκακιστής πετύχει σε μία διοργάνωση νόρμες για περισσότερους από έναν τίτλους, μπορεί να τις χρησιμοποιήσει σαν ανεξάρτητες, ξεχωριστές νόρμες.

4.27 Το ΔΣ της ΕΣΟ μπορεί να αποφασίσει βαθμολογικό συμψηφισμό αποτελεσμάτων για το σχηματισμό νόρμας τίτλου ύστερα από εισήγηση της ΕΤΑΞ.

4.28 Η ΕΤΑΞ ετοιμάζει και ανακοινώνει στις 15/1 κ 15/7 κάθε χρόνου πίνακα εθνικών βαθμών αξιολόγησης. Στον πίνακα αξιολογούνται αγώνες που έληξαν μέχρι τις 30/11 κ 31/5 αντίστοιχα. Στον πίνακα αναφέρονται το ονοματεπώνυμο κάθε σκακιστή, το Σωματείο που ανήκει, ο γενικός αριθμός μητρώου του στην ΕΣΟ, ο τίτλος του, ο βαθμός αξιολόγησής του, η ηλικία του, ο αριθμός αγώνων πάνω στους οποίους στηρίζεται η αξιολόγησή του και ενδεχόμενα άλλα στατιστικά στοιχεία. Δεν αναγράφεται στον πίνακα αξιολόγησης ο βαθμός σκακιστών ή σκακιστριών που για 4 συνεχείς περιόδους δεν έπαιξαν τουλάχιστον σε κάθε μία, πέντε αξιολογήσιμες παρτίδες για τις 3 πρώτες περιόδους και τουλάχιστον δώδεκα αξιολογήσιμες για την 4η, τελευταία περίοδο. Αν στη συνέχεια αγωνιστούν, διατηρούν τον βαθμό που είχαν.

4.29 Αξιολογούνται όλοι οι αγώνες που διοργανώνονται από την ΕΣΟ, τα Σωματεία της, ξένες σκακιστικές ομοσπονδίες ή και άλλους φορείς με τη συμμετοχή Ελλήνων σκακιστών και έχουν την έγκριση της ΕΣΟ.

4.29.1 Αξιολογούνται επίσης συμμετοχές σκακιστών σε αγώνες εξωτερικού, εφόσον η συμμετοχή τους αυτή γνωστοποιείται στην ΕΣΟ ΠΡΙΝ από την έναρξη των αγώνων και τα αποτελέσματα βεβαιώνονται με επίσημο έγγραφο του οργανωτή. Μη προσκόμιση αποτελεσμάτων στην περίπτωση αυτή, αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα.

4.29.2 Για να αξιολογηθεί οποιαδήποτε διοργάνωση στον Διεθνή Πίνακα ΕΛΟ της FIDE, θα πρέπει να κατατεθεί στην ΕΣΟ η προκήρυξη και το αίτημα αξιολόγησης από το σωματείο-διοργανωτή, είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν την ημερομηνία έναρξης της διοργάνωσης.

4.29.3 Με ειδικό κανονισμό που εγκρίνεται από το ΔΣ της ΕΣΟ ρυθμίζονται οι πρακτικές και τεχνικές λεπτομέρειες του υπολογισμού των βαθμών αξιολόγησης.

4.30 Η διάρκεια αξιολογούμενης παρτίδας πρέπει να είναι τουλάχιστον 61 λεπτά (χρόνος κανονικής παρτίδας FIDE) για κάθε σκακιστή για όλη την παρτίδα. Μετά από απόφαση του ΔΣ της ΕΣΟ, μπορεί να αξιολογούνται με συντελεστή 30% και οι παρτίδες που παίζονται με σύστημα ράπιντ, καταγραφή και χρόνο σκέψης τουλάχιστον 25 λεπτά για την ολοκλήρωσή του ανά παίκτη.

4.31 Αξιολογούνται παρτίδες που διεξήχθησαν και έληξαν κανονικά, παρτίδες που έληξαν ύστερα από υπέρβαση του ορίου χρόνου σκέψης (πτώση σημαίας), λόγω μη παρουσίας για συνέχιση διακοπής, καθώς και παρτίδες που παίχτηκαν από σκακιστή που, για κάποιο λόγο, δεν ολοκλήρωσε τη συμμετοχή του στη συγκεκριμένη διοργάνωση.

4.32 Όλα τα αποτελέσματα διοργανώσεων που αξιολογούνται, αξιολογούνται συνήθως με χρονολογική σειρά καταχώρισης στο πρωτόκολλο εισερχομένων της ΕΣΟ.

4.33 Οι πίνακες που ανακοινώνει η ΕΣΟ περιέχουν τις τρέχουσες τιμές των βαθμών αξιολόγησης κατά την ημερομηνία έκδοσης των πινάκων που αναγράφεται στον πίνακα.